

ILLETÉK-SZABÁLYZAT

A MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐRSÉG

SZÁMÁRA.

BUDAPEST.

1899.

Lib.
378. ma

102084

M. N. MUSEUM KÖNYVTÁRA
I. Nyomt. Növedéknapló
1899. év 692. sz.

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.

TARTALOM.

Bevezetés	Lap 15
Végrehajtási határozványok	16

I. RÉSZ.

ELSŐ FEJEZET.

A magyar kir. csendőrség havi illetékben álló egyéneinek pénz- és természetbeni járandósága.

I. SZAKASZ.

Rendes illetékek.

1. §. A havidíj	18
1. Elvi határozványok és az illeték kiszabata	18
2. Igény, az illeték kezdete és vége	19
3. Felvételi módozatok	20
4. Irodaszolgának magasabb havidíj élvezetébe való előléptetése	20
5. Havidíj-előlegek	21
2. §. A) Csendőrségi pótdíj	22
1. Elvi határozványok és az illetékek mérve	22
2. Igény, az illeték kezdete és vége; felvételi módozatok	22
B) Irodaszolgák szolgálati pótdíja	23
3. §. Korpótdíj	23
1. Elvi határozványok és az illeték mérve	23
2. Igény, az illeték kezdete és vége, felvételi módozatok	23
4. §. Tisztiszolgaváltság	23
1. Elvi határozvány	23
2. Az illeték mérve, kezdete és vége; felvételi módozatok	24
5. §. Szállás- és istállóilleték	24
1. Elvi határozványok	24
2. Szállások biztosítása	25
3. Szállás- és istállóilletékek	26
4. Az illeték mérve	28
5. Ideiglenes (átvonuló) beszállásolás.	29
6. Felvételi módozatok	30
7. Az illeték kezdete	30

	Lap
8. A próbaszolgálatra vezényelt tisztek illetéke	31
9. Az illeték vége	31
10. Az illeték kezdete és vége szolgálati átköltözés, vagy vezényeltetéskor	31
11. Különös határozványok az önbérelt szállás- és istállókra nézve	32
6. §. Lótápváltásdíj és lóátalány	33
1. Elvi határozványok	33
2. A lótápváltásdíj mérve	34
3. A lóátalány mérve	34
4. A lótápváltásdíj és a lóátalányra való igény kezdete és vége	34
5. Felvételi módzatok	34

II. SZAKASZ.

Különös illetékek.

7. §. Fentartási járulék	35
8. §. Egyenruházati járulék	35
9. §. Ruházati átalány	36
1. Törzsrőmesterek részére	36
2. Irodaszolgák részére	36

III. SZAKASZ.

Bizonyos állomány és szolgálati viszonyok között járó illetékek.

10. §. Számfellettiek illetéke	36
11. §. A nyugállományból szolgálattételre behívottak illetékei	37
1. A csendőrségi nyugállományból a tényleges állományba visszahelyezettek illetékei	37
2. A csendőrségi nyugdíjasok állományában való meghagyás mellett szolgálattételre behívottak illetékei	37
12. §. Próbaszolgálatra behívott tisztek illetékei	38
13. §. A magasabb rendfokozatu ezimmel, vagy jelleggel felruházott tisztek illetékei	38
14. §. A törzsrőmesterek és segédmunkás altisztek irodai pótdíja	39

IV. SZAKASZ.

Különös alkalmával járó illetékek.

15. §. Az előléptettek illetéke	39
16. §. Vezényeltetések alkalmával járó illetékek	40
1. Elvi határozványok	40
2. Ideiglenes vezényeltetések vagy szolgálattételre való beosztás alkalmával járó illetékek	40

	Lap
3. Tartós vezényeltetés, vagy szolgálattételre való beosztás alkalmával járó illetékek	41
17. §. Áthelyezés alkalmával járó illetékek	41
18. §. A betegek illetékei	42
1. Elvi határozványok	42
2. Ápolási díjak	42
3. Birói vizsgálat alatt állók illetékei	42
4. Eljárás az irodaszolgák megbetegedése esetén	43
5. Gyógyszerekre való igény	43
6. Igény a fürdő- és vízgyógyintézetekbe való felvételre	43
19. §. Szabadságoltak illetékei	44
1. Elvi határozványok	44
2. Eljárás a szabadságnak igazolatlan túlhágása esetében	45
3. A szabadságolási díj fizetése	46
4. Az illetékek felvétele szabadságoltatás alatt	46
5. Bélyegkötelezettség	46
20. §. A becsületügyi vagy honvédbíróági vizsgálat alatt, vagy fegyelmi fogságban levő, továbbá honvédbíróságilag elítélt havidíjasok illetékei	46
1. Elvi határozványok	46
2. Különös határozványok az illetékek kiszolgáltatása tekintetében a vizsgálati foglyok részére	47
3. Határozványok az elítéltek illetékeire nézve	47
4. A visszakerült szökevények illetékei	48
5. Fogságban levő nyugdíjas állományu havidíjasok illetékei	48
21. §. Havidíjasok illetékei, kik valamely legénységi állományu rendfokozatba önként, vagy büntetésképen jutnak	49

V. SZAKASZ.

Szállítóeszközök és illetékek szolgálati utazásoknál.

22. §. Általános elvi határozványok	49
1. A szolgálati utazás fogalma és beosztása	49
2. Utirány és szállítóeszközök választása	50
3. A tehervonatok kivételes használata	51
4. Igénybevehető szállítóeszközök	52
5. A vámilletékek megterítése	55
6. Magáuszállítványozás használata a málha szállítására	55
7. A viteldíjak megfizetése	56
8. Szemleutazásokra vonatkozó különös határozványok	57
9. Menetlevelek és nyiltparancsok	57
10. Az utazási számadások betérjesztési határideje	58
11. Utiköltségek megterítése, ha az utazás más kezelési ágazat érdekében történt	58

	Lap
23. §. Az utazási pótdíj	58
1. Elvi határozványok	58
2. Az illeték mérvé	58
3. Rendkívüli pótlék	59
4. Igény	59
5. Az utazási pótdíj illetékességének igazolása	60
6. Esetek, melyekben az utazási pótdíj csak az utazás napjaira jár	61
7. Esetek, melyekben az utazási pótdíj egyáltalában nem jár	61
24. §. Tengeren és folyókon való utazáskor kijáró illetékek	62
1. Elvi határozványok és az illeték mérvé	62
2. Az illeték kezdete és vége	62
25. §. Napidíjak	63
1. Elvi határozványok	63
2. Az illeték mérvé	63
3. Az igény tartama	64
26. §. Igény az áthelyezési utazások költségeinek megtérítésére	64
1. A megtérítés alá eső áthelyezési utazások megjelölése	64
2. Megtérítés alá nem eső áthelyezési utazások megjelölése	65
3. A szolgazemélyzet szállításáról	65
4. A lovak szállításáról	65
5. A málha szállításáról	65
6. Az utiköltségek megtérítésének kiterjedése	66
7. Utazási költségátalány	67
27. §. Igény az utazás költségeinek megtérítésére ügyködési utazásoknál	70
1. Az ügyködési utazások megnevezése	70
2. Kincstári megtérítés alá nem eső utazások	71
3. A szolgálta és a kézi podgyász viteldijairól	71
4. Az utiköltségek megtérítésének kiterjedése	72

MÁSODIK FEJEZET.

Allisztek, csendőrök, újonczok és próbacsendőrök pénz- és természetbeni illetékei.

I. SZAKASZ.

Rendes illetékek.

28. A zsold	73
1. Elvi határozványok	73
2. Az illeték mérvé	73
3. Felvételi módozatok	73
4. Az illeték kezdete	74
5. A csendőrséghez jelentkezők illetékeiről	74

	Lap
6. Az illeték vége	75
7. Illetéktöbbletek visszatérítése	77
29. §. Az első tömegbetét	79
1. Rendeltetés	79
2. Az illeték mérvé	79
3. Felszámítási módozatok	79
30. §. A tömegátalány	80
1. Elvi határozványok és az illeték mérvé	80
2. Igény, annak kezdete és vége	80
3. Különös határozványok polgári alkalmazás elnyerésére való szabadságolásoknál	81
4. Felszámítási módozatok	81
31. §. A legénység igénye a tömegre	84
1. Elvi határozványok	84
2. Igény a tömegtöbbletre	84
3. Igény a tömegvagyvona	84
4. Tömegtartozások	86
5. Fogyatékhba jutó legénység igényei a ruházatra	87
6. A tömegből beszerzendő tárgyak és azok viselési időtartama	87
7. Csizmák készítése és javítása	88
8. Ruha és lőszerelvényi cikkek kiszolgáltatásának mérvé	89
9. Igény a szolgálathban tönkrement ruházat értékének megtérítésére	89
10. Ruházati és lőszerelvényi cikkek pajkosságból való tönkretelvése	90
32. §. Szállásilleték és az örsirodák berendése	90
1. Elvi határozványok	90
2. Az örszobák berendezése	91
3. Legénységi szobák és azok berendezése	92
4. Laktanyavilágítás	95
5. Igény ideiglenes (átvonuló) beszállásolásra	95
6. A szállásilleték kezdete és vége	96
33. §. A mérsékelt áru dohány	96
1. Elvi határozvány és a járandóság mérvé	96
2. Felvételi módozatok	96

II. SZAKASZ.

Különös illetékek.

34. §. Hadapród-tiszthelyettesek ruházati átalánya	97
35. §. A szolgálati pótdíj	97
1. Elvi határozványok és az illeték mérvé	97
2. Szolgálati idő megszakítása esetén	98
3. Az illeték kezdete	99
4. A folyósítás módja	99

	Lap
5. Felvételi módozatok	99
6. Betegek és fegyelmileg fenytett hadapródok és őrmesterek pótdíja	100
7. Az illeték vége	100
36. §. Lovaglási jutalomdíj	100
37. §. A vitéségi érempótdíj	100
1. Elvi határozványok	100
2. Az illeték mérvé	101
3. Az illeték kezdete és tartama	101
4. Felvételi módozatok	102
5. A vitéségi érem elvesztése esetén követendő eljárás	103
6. Elszámolási módozatok	103
38. §. Pótlóidomítási jutalomdíj	103
39. §. Drágasági pótlék	104
1. Elvi határozványok	104
2. Az igény kezdete és vége	104
3. Kifizetési módozatok	105
40. §. Elfogatási díjak	105
1. Elvi határozványok	105
2. Az elfogatási díjra való igény	105
3. Esetek, melyekben elfogatási díj nem illetékes	106
4. Az elfogatási díjak mérvé	107
5. Kiszolgáltatási módozatok	108
6. Felszámítási módozatok	109

III. SZAKASZ.

Bizonyos állomány és szolgálati viszonyok közt járó illetékek.

41. §. Számfölöttiek illetékei	110
--------------------------------	-----

IV. SZAKASZ.

Különös alkalommal járó illetékek.

42. §. Elöléptettek illetékei	111
43. §. Vezényelték és szolgálattételre beosztottak illetékei	111
1. Elvi határozványok	111
2. Illetékek ideiglenes vezényeltetések alkalmával	111
3. Illetékek tartós vezényeltetések alkalmával	112
44. §. Athelyezettek illetékei	112
45. §. Szabadságoltak illetékei	113
1. Elvi határozványok	113
2. Magán- vagy családi ügyekben való szabadságolásoknál	113
3. Betegség folytán való szabadságolásoknál	114
4. Próbaszolgálat vagy szolgálati gyakorlat teljesítése céljából való szabadságolásoknál	114

	Lap
46. §. Betegek illetékei	115
1. Elvi határozványok	115
2. Kivételes esetek	116
3. Az ápolási költségek megtérítése	117
4. Szolgálatban megsérült legénység ápolása	118
5. Kórházi ápolási díjak mérvé	118
6. A tiszthelyettesekre vonatkozó határozványok	119
7. A kórházon kívüli ápolásra vonatkozó határozványok	119
8. Felszámítási módozatok	120
9. Időleges és állandó nyugállományban levők ápolási költségei	120
10. Bünvádi kereset alatt állók és rabok ápolási költségei	121
11. Sérvekötők és sebkelelékek beszerzése	122
12. Orvosi szemlék utáni költségek	122
13. Igény katonai fürdők és ivó-gyógyintézetek használatára	123
47. §. Fegyelmi vizsgálati és fenytő fogságban levők illetékei	124
1. Fegyelmi uton elrendelt fogság alatt	124
2. A bőjti napok leszállítása vagy elengedésénél követendő eljárás	126
3. Vizsgálati fogságba került, vagy bíróságilag elítélt rabok illetékeinek kezelése	126
4. A fenytő fogságban levők illetékeinek kezelése	127
5. A vizsgálati vagy fenytő fogságban megbetegedettek illetékei	128
6. A rabélelmezés kezdete	128
7. A rabélelmezés vége	129
8. A rabok részéről túlévezett illetékek behajtása	129
9. Visszakérült szökevények illetékei	129
10. Polgári életben elkövetett büncselekmények miatt polgári bíróságok által elítélt csendőrségi egyének bünteléseinek mikénti végrehajtása	129

V. SZAKASZ.

Szállítóeszközök és illetékek szolgálati utazásoknál.

48. §. Szállítóeszköz-illeték az egyenként utazó csendőrlégénység részére	130
1. Szállítóeszközök és utazási pótdíj a tiszthelyettesek és hadapródok részére	130
2. Szállítóeszközök a többi legénység részére	130
3. Előfogati illeték	132
4. Nős csendőrököt illető szállítóeszközök	132
5. Vasut használata törvénysértők üldözésekor	133
6. Gyors- és tehervonatok használata	133
7. Bérkocsira való igény	134
8. Zárhatározványok	134

	Lap
49. §. Étkezési pótlék	134
1. Az étkezési pótlék célja	134
2. Esetek, melyekben étkezési pótlék a szolgálat egész tartamára jár	134
3. Esetek, melyekben az étkezési pótlék csak az utazás idejére jár	135
4. Étkezési pótlék oly altisztek részére, kik hiányzó szakaszparancsnokot helyettesítenek	135
5. Az illeték mérvé	136
6. Az illetékesség igazolása	136
7. Esetek, melyekben étkezési pótlék nem jár	136
50. §. Tengeren és folyókon való utazáskor kijáró illetékek	136
1. Elvi határozványok	136
2. Hajótáp	137
51. §. Fentartási pótlék	138
1. Igény	138
2. Kifizetési módzatok	138
52. §. Utipénz	138
1. Igény	138
2. Utipénz nem illetékes	139

HARMADIK FEJEZET.

Szolgálati lovak beszerzése, elhelyezése és lótáp

53. §. Szolgálati lovak beszerzése	140
54. §. Szolgálati lovak elhelyezése	140
55. §. Lótáp	141
56. §. Tappótlék	142

NEGYEDIK FEJEZET.

Tiszti irodák, raktárak, könyvondák, fogdák és azok berendezése továbbá az irodai és egyéb átalányok.

57. §. Tiszti irodák, raktárak, könyvondák, fogdák és azok berendezése	143
58. §. Irodai, írószer és irodavilágítási átalányok	146
1. Az átalányok mérvé	146
2. Rendeltetés	147
3. Kiszolgáltatási módzatok	149
4. Az őrsirodák és pénztárügyileti szobák világítási átalánya	150
5. Irodák, iskolaszobák és a pénztári ügyeleti szobák fűtési átalánya	151
6. Elszámolási módzatok	152
7. Törzsirodák fűtéséért járó illeték	152
59. §. Átalányok a laktanyák, fogdahelyiségek és raktárak után	153
1. Tisztogatási átalány	153

	Lap
2. Butorfestési átalány	153
3. Világítási átalány	154
4. Konyhaberendezési átalány	154
5. Fogdahelyiségek után járó átalány	154
6. Átalány a szárnyraktár kezelése körül felmerülő kiadások fedezésére	154
60. §. Tiszti butorátalány	155
61. §. Személyi fűtési és világítási átalány	157
62. §. Átalány a legénységi ágyneműek tisztántartására	157
63. §. Átalány a legénységi ágyneműek jókarban tartására	157
64. §. Átalány a téli és nyári takarók, szalmazsákok és lőszórvánkosok tisztítására	158
65. §. Szalmazsáktöltési átalány	158
66. §. A honvéd kezelőtisztai tanfolyamba, továbbá az altiszti iskolába és a próbaesendőr-tanostályba berendelt legénység után járó átalány	159
67. §. Csizmakoptatási átalány	159
68. §. A pótlóidomítók ruhakoptatási átalánya	159
69. §. A pótlókeret különös átalányai	160
70. §. Lóápolási és istállófelszolgálati átalány	160
71. §. Lóvasalási átalány	161
72. §. Istállók világítására és az istállószerek jókarban tartására szolgáló átalány	161
73. §. Vízfordási átalány	161
1. Elvi határozványok	161
2. Igény	161
74. §. Elelmiczikk-szállítási átalány	162
75. §. Vízfordási és elelmiczikk-szállítási átalányok indokoltsága és megszüntetése	162

ÖTÖDIK FEJEZET.

Fegyverzet, szerelvény, lőszer és egyéb kiadások.

I. SZAKASZ.

Fegyverzet, szerelvény és lőszer.

76. §. Fegyverzet szerelvény és lőszerre való igény	163
1. Elvi határozványok	163
2. Lőszerkiszabát	164
3. Fegyverzet és szerelvény százalékkészlete	165
77. §. Fegyverzet, szerelvény és lőszerszállítási költség	165
78. §. Czéllövészeti kiadások	166
1. Elvi határozványok	166
2. Összpontosítás	166
3. Utazás	167

	Lap
4. Közvetlen közel fekvő őrök legénységének utazása	167
5. Töltények szállítása	167
6. Czéltáblák beszerzése	168
7. Czéllövészeti jutalomdíj	168
79. §. Fegyverzet megvizsgálása- és számozásából felmerülő költségek	168
1. Elvi határozványok	168
2. Raktárba való beszolgáltatás	168
3. A raktárból való kiadás	169
4. Puskaműves díjazása	170
5. Lő- és szállfegyverek számozásáért járó díjak	170

II. SZAKASZ.

Egyéb kiadások.

80. §. Attekintés	170
81. §. Végkielégítések	171
82. §. Hullabonczolási költségek	171
83. §. Temetési költségek	172
84. §. Csendőrök elleni ügyekben kihallgatott polgári egyének és csendőrök tanudijai	173
85. §. Mintaczikkek beszerzése	174
86. §. Katonai segédletek után járó kiadások	175
87. §. Katonai szolgálati jelek beszerzése után járó kiadások	175
88. §. Kiadások hirdetéyményeknek hírlapokba való felvételéért	175
89. §. Hivatalos postai küldemények szállítása	175
90. §. Az irodai kellékek, szolgálati könyvek és szabályzatok beszerzése, továbbá az irodák, iskolaszobák és raktárak berendezéseért járó kiadások	176

HATODIK FEJEZET.

Tényleges állományu csendőrségi egyének családjainak illetékei.

I. SZAKASZ.

A havidíj élvezetében álló egyének családjainak illetékei.

91. §. Szállás-illetékek	177
1. A családfe távolléte esetében	177
2. A családfe hadifogságba jutása esetében	178
3. A családfe elhalálózása esetében	178
92. §. A hadi vagy vizsgálati fogságba került, valamint az elmebeteg havidíjas egyének családjainak eltartása	179
1. Elvi határozványok a hadifogságba került havidíjasok családjaira nézve	179
2. Elvi határozványok az elmebetegek családjaira nézve	180
3. Vizsgálati fogságba került családtagok illetékei	180
93. §. Igény az utazási költségekre	180

94. §. A havidíjasok családjainak igénye a temetkezési járulékra a családfe elhunytja esetén	181
1. Elvi határozványok	181
2. A járulék mérvé	182
3. Felvételi módozatok	182
95. §. Igény kórházi ápolásra és gyógyszerekre	183
1. Családtagok illetékei	183
2. Cselédszemélyzet illetékei	183

II. SZAKASZ.

A legénység családjainak illetékei.

96. §. A legénység családjainak ellátása	184
1. Béke idején	184
2. Mozgósítás esetén	184
3. A férj elhalálózása esetén	185
97. §. Fogságban, kórházban, vagy az elmebetegek gyógyintézetében lévőek családjainak illetékei	185
98. §. Igény kórházi ápolásra és gyógyszerekre	186

II. RÉSZ.

ELSŐ FEJEZET.

A kincstár iránti tartozások és azok lerovása.

99. §. A szolgálati díj	187
1. Elvi határozványok	187
2. A díj mérvé	187
3. A befizetés módja	188
100. §. A jellegdíj	188
1. Elvi határozványok	188
2. Kiszabat	189
3. A lefizetés módja	189
101. §. A szabadságolási díj	190
102. §. Az illetékekből való megengedett levonás kincstári, vagy magánadósságok törlesztésére	190
1. Levonás az állandó ténylegességi illetékekből	190
2. Levonások a nyugdíjakból, személyes pótdíjakból, kegydíjakból és végkielégítésekből	191
3. Levonások a legénység illetékeiből	192
4. A kincstári tartozások és bírói letiltások elsőbbsége	192
5. A lefoglalt és kifizetett összegek nyilvántartása és sorrendje	193
103. §. Havidíj-levonások mint közigazgatásilag kirótt bírságok	193
104. §. Illeték-utólagok és levonások	193
105. §. Kereseti adó	194

MÁSODIK FEJEZET.

Azon illetékek, melyek más ministeri tárczák (alapjaik) terhére a csendőrségi javadalmazásból előlegeztetnek, vagy az illető tárczákból közvetlenül szolgáltatnak ki.

	Lap
106. §. Áttekintés	195
107. §. Csendőrségi jelvénytől és jutalmazási alapok	195
1. A jelvénytől alap	195
2. A jutalmazási alap	199
3. Ezen alapok kezelése	200
108. §. Karhatalmi költségek	201
1. Elvi határozványok	201
2. Kiszabat	201
3. Felvételi módozatok	202
4. Határozványok, ha a segédlet rendes szolgálattal egybekötöttén végeztetik	202
109. §. Rabkiséreti illetékek	202
1. Elvi határozványok	202
2. Kiszabat	203
3. Kiséreti költségek	204
110. §. Tanuilletékek csendőrségi személyeknek polgári fenytő bíróságokhoz tanuképen való megidézése alkalmával	205
1. Havidijasok illetve	205
2. Legénység illetve	206
3. Felszámítási módozatok	207
111. §. Kiséreti díjak	208
112. §. Jutalomdíj a csendőrök, katonák, vagy honvédeknek hit-szegésre való elcsábítására tett kísérletnek feljelentéseért	209
113. §. Az életmentésért járó jutalomdíj	209
114. §. Vadászati tilalom, továbbá a fegyvertartási és vadászati törvény áthágásának, valamint a jövedéki áthágások, csempészetek feljelentéseért járó jutalékok	210

FÜGGELÉK.

A m. kir. csendőrségi egyének és ezek családjainak mozgósítottság esetében kijáró illetékek	211
A) Ellenséges betörés esetén járó illetékek	211
B) A m. kir. tábori csendőrségi egyének és ezek családjainak illetékei	211
1. Általános határozványok	211
2. A tiszték illetékei	212
3. A legénység illetékei	213
4. A családok illetékei	214

BEVEZETÉS.

A magyar királyi csendőrség katonailag szervezett őrtest lévén, tagjai általában azon illetékekre jogosítvák, mint a magyar királyi honvédség hasonló rangu egyénei; mindazonáltal ezen illetékek mérve a csendőrségi egyének különleges szolgálati viszonyaira való tekintettel a honvédségi illetékekkel nem mindenben egyezők.

Ezen illetékszabályzatban mindazon illetékek, melyekre a m. kir. csendőrség állományába tartozó egyének és azok családtagjai igényvel bírnak, úgyszintén az illetékek mérve és élvezeti időtartama határozottan körvonalozva lévén, minden más (honvédségi és katonai) illetékszabályzatnak ettől eltérő intézkedései a csendőrségi egyénekre ki nem terjednek.

Ha mindazonáltal rendkívüli viszonyok folytán, melyek ezen szabályzat szerkesztésekor tekintetbe vehetők nem voltak, akár a kinstár érdekeinek megóvása szempontjából, akár pedig a csendőrség állományába tartozó egyének érdekében czélszerűnek, avagy mellányosnak mutatkoznék ezen szabályzat némely intézkedését megváltoztatni, vagy kibővíteni: ez irányban a megfelelő intézkedés megtételére kizárólag a magyar királyi belügyminister illetékes.

Az ezen szabályzatban foglalt határozványok két részre oszlanak.

Az első részben a csendőrségi javadalmazást véglegesen terhelő illetékek, a második részben pedig azon illetékek és költségek vannak felsorolva, melyek más ministeri tárczák (alapjaik) terhére előlegeztetnek, vagy az illető tárczákból szolgáltatnak ki.

Havi díjasok alatt tiszték (hadbírák, számvivők), állatorvosok, irnokok, törzsörmesterek és irodaszolgák, csendőr kifejezés alatt pedig ott, hol az egyes rendfokokatok mincse-nek határozottan kitéve, az összes csendőrlegénység — had-apród tiszthelyettéstől lefelé — értendők.

Ezen szabályzat határozványainak pontos betartásáért az illetékek és költségek folyósítására hivatott közegek felelősek, ezek önkényű magyarázata szigoruan tiltatik s a meny-nyiben egyes intézkedések valódi értelme felől kételyek merülnének fel: utbaigazítás a belügyministertől kérendő.

VÉGREHAJTÁSI HATÁROZVÁNYOK.

Azon határozványok, melyek ezen illetékszabályzatban *-gal vannak megjelölve, a belügyminister által rendeletileg később fognak életbelépttetni.

Ennélfogva azok helyett ezidőszerint a következő hatá-rozványok alkalmazandók.

2. §. 1. pontja helyett:

Hadbírák, számvivők és állatorvosok csendőrségi pót-díja a jelen illeték-szabályzatban megállapított csendőrségi pót díj helyett évi 360, illetőleg havi 30 koronából áll; e mel-lett azonban a százados számvivőket havi 20 korona a fő-hadnagy és hadnagy számvivőket pedig, ha a számvivőség vezetésével állandóan vannak megbizva, havi 10 korona irodai pót díj illeti meg. (Régi illeték szabályzat 2. és 13. §.)

A 2. §. B. pontjában foglalt irodaszolgai pót díj, továbbá a 3. §-ban rendszeresített korpót díj további rendelkezésig nem folyósítható.

A 4. §. 2. pontja helyett:

A tisztí szolgáltság egyelőre évi 321 korona 60 fillérből áll.

A 23. §. 2. pontjában megállapított utazási pót díjak helyett, egyelőre törzsliszték és törzsliszt teendőivel megbizott századosok részére 8 korona, a többi tiszték és állatorvosok részére pedig 4 korona illetékes. A 23. §. egyéb intézkedései azonban már most lépnek életbe.

A 35. §. 1. pontja alatt a hadapród-tiszt helyettesek és hadapródok részére rendszeresített havi 24 koronából álló szolgálati pót díj helyett, egyelőre a régi illeték-szabályzat 34. §. 1. pontjában meghatározott szolgálati pót díj illetékes, vagyis: a hadapród-tiszt helyettesnek kineveztetésének kelte után következő hó 1-ső napjától, illetőleg ha elsejével nevez-ten ki, a kinevezés napjától évi 192 koronából álló szol-gálati pót díj jár, a 10-ik szolgálati év kezdetétől azonban a szolgálati idő arányában az altiszték részére megállapított szolgálati pót díjban részesül.

Hadapródok csendőrségi szolgálati idejük és valóságos rendfokokatuk után részesítendők a szolgálati pót díjban.

Az 58. §. 1. pontjában megállapított átalányok helyett: a pótlókeret, gödöllői különítmény, a szakaszparancsnokság, az oktatótisz és az őrsök részére további intézkedésig csakis havi 1 korona irodai átalány illetékes; e mellett azonban a szakasz-, pótlókeret és a gödöllői különítmény-parancsnokság részére az irodák padlóinak havonként egyszeri felsuroltatá-sára és a seprők beszerzésére havi 2 korona 40 fillér, továbbá az irodáknak a téli hónapokban (október 16-tól április 15-ig) való világítására havonként 2 kilogramm gyertya egyenérté-kének megfelelő 3 korona 52 fillér, a nyári hónapokban pedig egy fél kilogramm gyertya egyenértékeül havonta 88 fillér átalány jár, mely átalányok az újonnan megállapított átalányok életbeléptetésével egyidejűleg fognak megszűnni.

Az 59. §. b) pontjában megállapított átalány egyelőre nem folyósítható, a raktár kezelése körüli teendők ellátására nézve tehát az eddigi gyakorlat marad érvényben.

I. RÉSZ.

ELSŐ FEJEZET.

*A m. kir. csendőrség havi illetékben álló egyéneinek
pénz- és természetbeni járandósága.*

I. SZAKASZ.

Rendes illetékek.

1. §.

A havidíj.

1. Elvi határozványok és az illeték kiszabata.

A havidíj rendfokozathoz mért pénzbeli illetéket képez, mely úgy békében, mint mozgósítottság idején változatlan marad.

A csendőrtisztek havidíja a magy. kir. honvédtisztek havidíjával mindég egyenlő.

A havidíj a tuloldali táblázatban felsorolt tényleges állományu egyéneknek alapilletékét képezi.

Ezen táblázat a havidíjnak jelenlegi kiszabását és egy-szersmind a törzs- és főtiszték (hadbírák, számvivőtisztek), ugyszintén az állatorvosok rangosztályát, valamint, az irnokok fizetési osztályát is tartalmazza.

Rendfokozat	Rang- osztály	Havidíj			
		Évenként		Havonként	
		korona	fillér	korona	fillér
Ezredes	VI	6000	—	500	—
Alezredes	VII	4200	—	350	—
Őrnagy	VIII	3360	—	280	—
I. osztályu százados	IX	2400	—	200	—
II. „ „	IX	1800	—	150	—
Főhadnagy	X	1440	—	120	—
Hadnagy	XI	1200	—	100	—
I. osztályu százados hadbíró, számvivő és főállatorvos	IX	2400	—	200	—
II. osztályu százados hadbíró, számvivő és főállatorvos	IX	1800	—	150	—
Főhadnagy hadbíró, számvivő és állatorvos	X	1440	—	120	—
Hadnagy számvivő és állatorvos	XI	1200	—	100	—
Irnok (XI. fizetési osztály)	-	1400	—	116	66
		1200	—	100	—
		1000	—	83	33 ³ / ₁₀
I-ső és II-od oszt. törzsőrmester	Rangosztályba nem sorolt havidíjasok	1152	—	96	—
I. osztályu írodaszolga		800	—	66	66 ⁶ / ₁₀
II. „ „		700	—	58	33 ³ / ₁₀
III. „ „		600	—	50	—

2. Igény, az illeték kezdete és vége.

A rendfokozathoz mért havidíjra csak akkor támasztható igény, ha az illető rendfokozat valósággal elnyerett, vagy pedig, ha a legközelebbi magasabb rendfokozattal járó illetékek véglegesen adományoztattak.

A havidíj élvezete, ha a kinevezés (a magasabb rendfokozattal járó illetékek végleges adományozása) a hó első napjával történt: azon nappal kezdődik, ha pedig a kinevezés a hó folyamában történt, akkor a havidíj élvezete a kinevezés napjára következő hó első napjával kezdődik. Ha a kinevezés napja ninesen határozottan megjelölve, akkor a legfelső elhatározás napja, oly egyéneknél pedig, kik nem Ő es. és apostoli kir. Felsége által nevezettek ki, az illető rendeletnek kelte tekintendő a kinevezés napjának.

Alezredesek és őrnagyok, kik csendőrkerületi parancsnokokká neveztetnek ki, de rangviszonyaiknál fogva a legközelebbi előléptetési időszak alkalmával ezredesek, illetve alezredesek még nem lehetnek, ezen időszaktól kezdve az ezredesek, illetve az őrnagy csendőrkerületi parancsnokok az alezredesek számára rendszeresített illetéket; továbbá azon első osztályu századosok, kik törzstiszti teendőikkel bízattak meg, de rangviszonyaiknál fogva a legközelebbi előléptetési időszak alkalmával őrnagyok még nem lehetnek, ezen időszaktól kezdve az őrnagyok számára rendszeresített illetékeket nyerik.

Ezen magasabb illetékek folyósítására ugyanazon szabályok mérvadók, a melyek a valóságos rendfokozatba való kinevezés, illetőleg előléptetés eseteire megállapítva vannak. Az alezredes és őrnagy csendőrkerületi parancsnokok részére azonban a magasabb rendfokozattal egybekötött illetékek a kinevezésre következő legközelebbi előléptetési időszak alkalmával csak akkor folyósíthatók, ha rendfokozatukban már legalább két évet töltöttek.

A csendőrségi próbaszolgálatra vezényelt tisztek (12. §.) a bevonulást követő hó első napjával lépnek a csendőrségi havidíj élvezetébe.

A havidíj élvezete azon hónappal végződik, a melyben a fogyték — bármely módon — bekövetkezett.

3. Felvételi módzatok.

A havidíj oszthatlan egésznet képez, mely az illetékre jogosultnak minden hó első napján előre kifizetendő.

A már illetékesen felvett, vagy illetékszerűen esedékessé vált havidíj, minden körülmények között az erre jogosultnak tulajdona marad.

4. Irodaszolgáknak magasabb havidíj élvezetébe való előléptetése.

Az irodaszolgák a nyugdíjba beszámítható 10 szolgálati év betöltéséig a III-ik, a 11. szolgálati évtől bezárólag a 25-ig, a II-ik, a 25. szolgálati év betöltése után pedig az I-ső osztályba soroltatnak.

Ezeknek kinevezése, valamint magasabb illetékosztályba való előléptetése a csendőrkerületi parancsnokság fölterjesztése alapján a belügyminister által történik.

Ezen állások betöltésénél oly csendőrraltisztek és csendőrök, kik törvényszerű védkötelezettségüknek eleget tettek, vagy csendőrségi szolgálatra már nem alkalmasak, vagy nyugdíjban vannak, előnyben részesülnek.

5. Havidíjelőlegek.

Havidíjat élvező egyéneknek kérelmük folytán kivételesen, havidíjuk évi összege egy negyedrészenek megfelelő előleg engedélyezhető.

Havidíjelőleget csakis a belügyminister engedélyezhet.

Azoknak, kik még előbb kapott fizetési előlegek törlesztésével hátralékban vannak, új előleg semmi szín alatt, de még az esetben sem engedélyezhető, ha az új előlegből az előbbi előlegből fenmaradt hátralék egyszerre levonható volna is. Azon egyének, kiknek havidíjai biróilag már lefoglalvák, csak azon esetben részesíthetők havidíjelőlegben, ha az előleg a végrehajtó kielégítésére fordíttatik és ez által a havidíj a birói letiltás alól teljesen feloldható.

Az előleget kérelmező kimutatni tartozik, hogy saját személye, vagy családjának betegsége, vagy más csapás következtében, általában önhibája nélkül, szorult helyzetbe jutott, melyen az előleg megadása által segíthető volna.

A kért előleg összege a folyamodványban kiteendő s a csendőrkerületi parancsnokság által záradékiilag feltüntetendő, hogy van-e kérelmező valamely előbbi havidíjelőleg lefizetésével és mily összeg erejéig hátralékban és hogy van-e és mily összeg erejéig havidíja más levonás által terhelve. Azon esetben, ha folyamodó megelőzőleg is havidíj előleget élvezett volna, a kérvényre vezetett záradékban az is igazolandó, hogy azon havidíjelőleg első törlesztési részlete mikor vonatott le, mert egy éven belül fizetési előleg két ízben nem engedélyezhető.

Ha a havidíjelőleg szükségessége különös tekintetre méltó körülményekkel nem igazoltatik, akkor a folyamodvány már a csendőrkerületi parancsnokság által elutasítandó.

A havidíjelölégért benyújtandó folyamodványok 1 korona értékű bélyeggel látandók és az engedélyezett havidíjelölég, csakis az igényjogosult szabályszerű bélyeges nyugtájára fizethető ki.

Havidíjelölég visszafizetése rendszerint tizenkét egyenlő és szakadatlanul egymást követő havi részletben teljesítendő; kiváló méltánylást érdemlő esetekben azonban a havidíjelölég husz egyenlő havi részletben leendő törlesztésre is engedélyezhető. A visszafizetés az illetőnek önszántából nagyobb részletekben hamarabb is eszközölhető.

2. §.

A) Csendőrségi pótdíj.

1. Elvi határozványok és az illeték mérve.

A csendőrségi pótdíj a havidíj mellékjárulékát képezi s egyes rendfokozatok szerint a következő:

Rendfokozat	Évenkint	Havonkint
	koronákban	
Törzstiszt vagy törzstiszt teendőivel megbízott százados részére	1200	100
I. és II. osztályu százados (hadbíró, számvivő és főállatorvos)	600	50
Főhadnagy (hadbíró, számvivő és állatorvos)	480	40
Hadnagy (számvivő és alállatorvos)	480	40

2. Igény, az illeték kezdete és vége, felvételi módozatok.

A csendőrségi pótdíj élvezetéhez való igényre, az élvezet kezdete és végére, valamint a felvételi módozatokra nézve, a havidíjra vonatkozólag az 1. §. 2. és 3. pontjaiban megállapított határozványok mérvadók azon kivétellel, hogy a csendőrségi próbaszolgálatra vezényelt tiszték, csakis végleges áthelyezésük megtörténtével lépnek a csendőrségi pótdíj élvezetébe.

* Lásd végrehajtási határozványokat.

B) Irodaszolgák szolgálati pótdíja.*

A csendőrséghez végleg kinevezett irodaszolgák évi 168 koronából álló — a nyugdíjba azonban be nem számítható — szolgálati pótdíjban részesülnek.

Ezen szolgálati pótdíj élvezetéhez való igényre, az élvezet kezdete és végére, valamint a felvételi módozatokra vonatkozólag az 1. §. 2. és 3. pontjaiban megállapított határozványok mérvadók.

3. §.

A korpótdíj.*

1. Elvi határozványok és az illeték mérve.

Azon I. osztályu csendőrszázadosok, kik a hasonrangu honvéd gyalog-századosokkal egyidejűleg nem léptettek elő, a testületben azonban még sikerrel tovább szolgálhatnak, mindaddig, míg őrnagyokká elő nem lépnek, vagy nem nyugdíjaztatnak, a nyugdíjba is betudandó évi 240 koronából álló korpótdíjban részesülnek.

2. Igény, az illeték kezdete és vége, felvételi módozatok.

A korpótdíj élvezete kezdődik a hasonrangu honvéd-századosok előléptetése napjával s végződik az illetőnek őrnagygyá történt kinevezése vagy a nyugállományba helyezése napjával; a felvételi módozatokra nézve a havidíjra vonatkozólag az 1. §. 3. pontjában megállapított határozványok mérvadók.

4. §.

Tiszti szolgaváltság.*

1. Elvi határozvány.

A csendőrtiszteteknek szolgálta helyett szolgaváltság jár.

* Lásd végrehajtási határozványokat.

2. Az illeték mérve, kezdete és vége; felvételi módzatok.

A szolgáltság évi 384 koronából áll.

Ezen járandóság oszthatlan havi illetéket képez és a havidíjjal egyidejűleg előlegesen fizettetik ki.

A szolgáltságra való igény a jogosultnak liszti rendfokozatba történt kinevezése, a próbaszolgálatra beosztott tisztelnél pedig azoknak végleges áthelyezését követő hó első napjával kezdődik és a fogyatékbá jövetel havának utolsó napjával végződik.

5. §.

Szállás- és istálló-illeték.

1. Elvi határozványok.

A csendőrségi havidíjasoknak mindenütt és mindenkor tisztességes és szolgálati állásuknak megfelelő természetbeni szállásra, esetleg a 4. pontban meghatározott szálláspénzre van igényük.

Bérelt helyiségek csakis azon célra használhatók fel, a melyekre kibéreltettek.

Ebből kifolyólag a természetbeni liszti lakások is más tiszteknek, mint a kiknek számára bérelve lettek, át nem utalhatók, egyszersmind tiltva van a természetbeni lakást egészben vagy részben albérletbe adni. Ezekről való eltérésnek csakis belügyministeri engedély alapján van helye.

Csendőrtiszteknek együtt való lakása azonban albérletnek nem tekinthető. Önként értetődik, hogy ezen határozvány az önbérelt lakásokra nem vonatkozik.

Azon helyiségek, melyek az 1879. évi XXXVI. t.-cz. 10. §-a szerint csapatok beszállásolására igénybe nem vételhetnek, a csendőrség által sem igényelhetők.

Havidíjat élvező minden csendőregyénnek a beszállásolásról szóló 1879. évi XXXVI., illetőleg az 1895. évi XXXIX. t.-cz. értelmében megszabott *állandó* vagy *ideiglenes* szállásra, ezenkívül a törzstiszteknek, vagy hiányzó törzstiszt helyettesítésére kinevezett századosoknak, a gödöllői különit-

ményparancsnoknak és a segédtiszteteknek istállóbérre is van igényük.

A csendőrség beszállásolása rendszerint állandónak tekintendő.

Az ideiglenes (átvonuló) beszállásolás akkor áll be, ha a szolgálat folytán az állomáshelyen kívüli éjjelezés válik szükségessé.

Állandó beszállásoláskor a bebutorozott illetékszerű természetbeni lakás, vagy az annak megfelelő szálláspénz jár és pedig a lakilletékekre jogosult és egy szolgája részére. (L. 4. pont 1. bekezdést.)

Az alantas tiszteteknek, állatorvosoknak és irodaszolgáknak ezenkívül világítás és téli hónapokban fűtés is jár. Törzsörmestereknek a téli hónapokra fűtésre szintén igényük van.

Az írnoknak természetbeni szállásra nincs igénye.

Ideiglenes (átvonuló) beszállásoláskor a butorozott lakáson kívül tiszteteknek és szolgájuknak világítás, a téli hónapokban pedig fűtés is jár.

2. Szállások biztosítása.

Az állandó beszállásolásnál a lakások biztosításáról, valamint azok bebutorozásáról, a belügyministerium előleges meghatalmazása alapján, a csendőrkerületi parancsnokság bérlet útján szerződésileg gondoskodik.

Az ideiglenes (átvonuló) beszállásolásról ellenben az 1879. évi XXXVI. t.-cz. 41. §-a és ennek mellékletét képező E) kimutatás, valamint az 1895. évi XXXIX. t.-cz. szerint az 1879. évi XXXVI. t.-cz. 31. és 46. §-aiban meghatározott szállás, illetőleg hálópénz megtérítése ellenében az illető községek tartoznak gondoskodni.

A létszámon felül vezetett csendőr törzs- és főtisztetek természetbeni lakást nem követelhetnek, elszállásolási igényeikre nézve tehát az 1879. XXXVI., illetőleg az 1895. évi XXXIX-ik t.-cz. határozványai alkalmazandók.

A beszállásolás körül felmerülő bármily nemű kiadások a csendőrség javadalmazásából fedezendők.

Ha a csendőrség kincstári épületben szállásoltatik el, ezért lakbér ugyan nem fizetendő, de a javítási és fentartási költségek a csendőrség javadalmazásából fedezendők.

3. Szállás és istálló-illetékek.

Mindaz, a mit a csendőrség havidíjasai a nekik járó tisztességes elszállásolásra vonatkozólag igényelhetnek, az alábbi kimutatásban foglaltatik.

Nevezetesen	Lakás és istálló-illeték						Személyi anyagjárandóság		fény-				
	szoba	kamara	konyha	padlás	lakamara	istálló, helyi ló számára?	takarmány- és nyereg-kamara	tűzifa	gyertya	teljes ággy	éjjelszékreny-éjjeli edénynyel	ruhaszékreny-aggatásra	
								minden téli hónap alatt	nyári hónapok alatt				
Csendőr-kerületi parancsnok	5	1	1	1	1	2	1	.	.	.	1	1	1
A többi törzstiszt és az őrnagyi illeték élvezetében álló I. oszt. százados.	4	1	1	1	1	2	1	.	.	.	1	1	1
Törzstiszt teendőivel megbízott százados	3	1	1	1	1	2	1	.	.	.	1	1	1
Százados szárnyparancsnok	3	1	1	1	1	1	1	.	.	.	1	1	1
Főhadnagy és hadnagy szakparancsnok	2	.	1	1	1	1	1	846	2 1/2	1 1/2	1	1	1
Törzsőrmester	1	.	1	1	1	.	.	423	.	.	.	.	.
Irodaszolgja	1	.	1	1	1	.	.	423	1	1/2	.	.	.
Tisztiszolgja	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Megjegyzés. Istálló, takarmány- és nyeregmakara, a törzstiszteken kívül csak a gödöllői különítményparancsnok és segédisztiek lovai számára.

A természetben rendelkezésre bocsátott istállók berendezésére ugyanazon berendezési cikkek illetékesek, a melyek a legénységi lóistállók berendezésére az 54. §-ban rendszeresítve vannak.

Minden tiszt szolgáját saját lakásán tartozik elhelyezni.

Minden fűthető helyiség, ha csak egy ablaka van is, szobának, kamrának pedig az tekintetik, mely, habár nem fűthető, mégis lakásul vagy tárgyak elhelyezésére alkalmas és zárható.

Minden nős tisztnek egy teljes tiszt ágygyal, egy aggató ruhaszékrennyel, négy hajlított keményfa-székkal, egy éjjeli szekrényvel és éjjeli edényvel, minden nős törzsőrmesternek

Butor-illeték

ruhaszékreny fektésre	zárós löku asztal	puhlap	lőszórral töltve, bőrrel szék	vagy szövettel borítva	szék hajlított fából	lábos ruhafogas	köpláda	fali tükr	teljes felszerelt mosdókészülék vasból	polaczék, pohár tálcával	sárgaréz gyertyalató	teljes esendőrágy	zárós löku asztal	szék	pad	köpláda	ruhaszékreny, aggató és fektető	zuhafogas	sárgaréz gyertyalató	mosdótál, polaczék, pohár	közi keféseprő	személtálat bádogból	nyolcs keféseprő	ruhaláda
mázolva	lág	fából	veresbarna olajfestékekkel	közönséges minőségű	ruhaláda																			
2	6	2	12	6	1	5	2	1	1	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	6	2	12	6	1	4	2	1	1	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
1	4	1	6	6	1	3	1	1	1	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
1	4	1	6	6	1	3	1	1	1	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
1	2	1	6	.	1	2	1	1	1	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	2	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.

A hadbírák és állatorvosok bebutorozott természetbeni lakás helyett, honvédségi lak- és butorberben részesülnek. A X. és XI. rangosztályba tartozó hadbírák és állatorvosok az alantas tiszték részére megállapított személyi anyagjándóság váltásigát kapják.

A felszerelt mosdókészülék áll: egy mosdóasztalból egy mosdótál, egy vízeskorsó, egy pohár, egy szappantartó és egy fogkefétartóhól.

és irodaszolgának egy teljes ágygyal és két legénységi székkel több adandó.

Egy tiszti ágy teljes berendezése áll egy levarrott szalmazsák, egy lószőrrel töltött derékajl, két lószőrtöltetű vánkos, egy gyapotból szőtt nyári és egy gyapju téli takaró, négy jobb minőségű vánkoshéj és négy lepedőből.

A szalmazsák utántöltése s a derékajl és vánkosok töltetének tépetése a szükséghez képest, a tiszti butoralap terhére történik; az ágyneműek mosatását azonban a tiszt sajátjából tartozik eszközölni.

A téli idényekre megállapított személyi fűtési és világi-
lási anyag-járandóság november 1-től április hó 15-ig jár.

Az egyénekenként kijáró fa- és gyertyamennyiség az illetőknek nem szolgáltatandó ki természetben, hanem a fa egyenértéke a hivatalos piaci árjegyzék szerint, a gyertya ára pedig mindenkor egyaránt, kilogrammját 1 kor. 76 fillérrel számítva, a csendőrségi javadalmazásból kifizetendő. A fa-apritási, szállítási és elhelyezési költségek a kincstár részéről nem térítetnek meg.

A tisztek (számvivők), törzsőrmesterek és irodaszolgák konyhaberendezési tárgyakkal a kincstár által nem láttatnak el s lakhelyiségeik rendes takarításáról maguk tartoznak gondoskodni, ellenben a lakhelyiségeknek minden második évben való meszeltetésére a háztulajdonos szerződésileg kötelezendő.

4. Az illeték mérve.

Ha állandó beszállásoláskor csendőrségi havidíjasok részére természetbeni lakás rendelkezésre nem áll, akkor részükre a belügyminister rendfokozatukhoz mért szálláspénzt engedélyezhet, melynek mérvét az időszakonként érvényben álló katonai bérszabás tartalmazza. (L. I. pont 6. bekezdést.)

Az irodaszolgák, ha természetbeni lakásban el nem helyezhetők, az 1893. évi IV. t.-cikkben az állami szolgák részére meghatározott lakbérváltságban részesítendők.

A törzstisztek, a törzstiszt teendőivel megbízott századosok, a gödöllői különítmény parancsnoka és a segéd tisztek a számukra rendszeresített lovak után istállót természetben nem igényelhetnek, hanem az esetben, ha a kincstár által bérelt épületben istállókat rendelkezésre nem állának, azok helyett részükre az 1895. évi XXXIX. t.-cz. 7. §-a alapján időközönként összeállított bérszabás szerint istálló-pénz jár.

Ha az állomás bérosztályba sorolva nem lenne, akkor a bérszabás legutolsó bérosztálya szerinti istálló-pénz illetékes.

A törzsőrmesterek lakbér-váltsága a honvéd törzsőrmesterek számára az 1895. évi XXXIX. t.-cz. 7. §-a alapján időközönként összeállított bérszabás szerint kiszabott lak- és évi butorbérral mindenkor azonos.

Az irnokok lakbérváltsága a XI. fizetési osztályba sorolt államtisztviselőket az 1893. évi IV. t.-cz. alapján megillető lakbérrel azonos, ezek lakbérváltsága tehát az idézett törvény B) melléklete alapján állapítandó meg.

5. Ideiglenes (átvonuló) beszállásolás.

Az ideiglenes (átvonuló) beszállásolásra nézve a következők határozatnak:

Ha csendőrségi törzs- és fő tiszttel (hadbíró, számvivő) vagy az állatorvos szolgálatilag utban, azaz átvonuló félben van, az átvonuló-beszállásolásra nézve ugyanazon igényekkel bír, mint azt az 1879. évi XXXVI. illetve az 1895. évi XXXIX. t.-cz. a honvédtisztek részére meghatározza.

Az ideiglenes (átvonuló) beszállásolásnál, egy szobának 24 óra tartamára, vagy ezen belül való használatáért (világítással, fűtéssel és butorzattal együtt) Budapesten és az első öt bérosztályzatba tartozó állomásokon 70 fillér, a többi állomásokon pedig 52 fillér megtérítés jár.

A családtagok beszállásolásánál a butor-többletért fejenként: Budapesten és az első öt bérosztályzatba tartozó állomásokon 20 fillér, a többi állomásokon pedig 16 fillér térítendő meg.

Az ideiglenes (átvonuló) beszállásolás után járó díj a községi előljáróságnak fizetendő le.

6. *Felvételi módok.*

A szállás- és istállópenz a jogosultaknak az egyes állomásokon a helyi szokásos és hatóságilag megállapított határidőkben, havi-, évnegyedi-, vagy félévi részletekben előlegesen fizetendő ki.

7. *Az illeték kezdete.*

A szállás- és istállóilletékre, azaz a bebutorozott természetbeni lakásra, vagy pedig a szállás és istállóbérrre való igény a havidíjas rendfokozatba való kinevezés vagy előléptetés napjával kezdődik.

a) Kinevezésnél és egyuttal áthelyezésnél.

A legelső kinevezéseknél azon egyének, kik egyuttal más állomásra helyeztetnek át, ha ideiglenesen előbbi állomásukon maradnak, vagy szabadságra mennek, kincstár által bérelt, vagy a kincstár rendelkezésére bocsátott lakásban helyezendők el. Ha pedig ily lakás nem állna rendelkezésre: új állomás helyükre való beérkezésükig csak ideiglenes (átvonuló) beszállásolásra tarthatnak igényt.

b) Magasabb rendfokozatba való előléptetésnél.

Magasabb rendfokozatba való előléptetésnél és a magasabb rendfokozati illetékek végleges adományozásánál a legközelebbi magasabb rendfokozathoz mért szállás- és istállóilletékekre való igény az előléptetés, illetőleg a magasabb rendfokozathoz mért illetékek adományozása napjával kezdődik.

Ily egyéneknek tehát egyidejű szabadságolásuk, vagy más állomásra áthelyezésük esetén a szabadság tartamára, illetve az új állomás helyére való elutazás napjáig a magasabb szállás- és istállóilletékekre az eddigi alkalmazásuk helye után kijáró kiszabatban van igényük.

Előléptetéskor azonban, ha az előbbi rendfokozatban birt természetbeni lakás, mely az újabb magasabb illetéknek nem

felel meg, bármily okoknál fogva még némi ideig, de legfeljebb évnegyedig megtartatik, a csekélyebb lakilletékre való pénzbeli pótlásnak, azaz ráfizetésnek nincs helye.

8. *A próbaszolgálatra vezényelt tiszték illetéke.*

A csendőrségi próbaszolgálatra vezényelt tisztéknek bevonulásuk napjától kezdve a m. kir. honvédtisztek számára előirt szálláspénz fizetendő; ha mindazonáltal azon állomáson, a hová vezényelve vannak, butorozott természetbeni lakás áll rendelkezésre, akkor ez nekik a szálláspénz helyett azonnal odautalandó.

A próbaszolgálatban levő alantas tisztéknek fűtés és világításra igényük nincsen.

9. *Az illeték vége.*

A szállás- és istállóilleték megszűnik: ha a fogyatékbba jött egyén csak ideiglenesen volt elszállásolva a fogyatékbba jövetel napjával, ha azonban állandó beszállásolásra volt igénye, akkor:

a) áthelyezés alkalmával az elutazás vagy elmenetel napjával;

b) a polgári államszolgálatba való átlépés alkalmával a havidíj megszüntével;

c) nyugállományba áthelyeztetés, vagy várakozási illetékel való szabáságotataskor a fogyatéknapja után három hónappal;

d) nem havidíjas rendfokozatba való átlételnél és szökés esetében a fogyatéknapjával;

e) minden egyéb fogyatéki esetben (tehát a nyugállományba való visszahelyezéskor is) 15 nappal a fogyatékbba jövetel után, a fogyatéki napot is bele számítva.

10. *Az illeték kezdete és vége szolgálati átköltözés vagy vezényeltekor.*

Új szolgálati állomásra való átköltözéskor a teljes szállás- és istállóilletékekre való igény a régi szolgálati állomásból való

elindulás napjával végződik és az új szolgálati állomásban a bevonulás napjával kezdődik (lásd 17. §.).

Új állomáshelyre bevonulás esetében, ha a természetbeni vagy önbérelt és rendelkezésre bocsátott lakás bármily okból azonnal elfoglalható nem lenne, akkor addig, míg a lakás elfoglalhatóvá válik, az utódnak átvonulási szállásra van igénye.

A vezényelték szállás- és istállóilletékeire vonatkozó határozványok a 16. §. 2. és 3. pontjai alatt foglaltak.

11. Különös határozványok az önbérelt szállás és istállókra nézve.

a) Tiszti butorzat igénybevétele esetén.

Tisztek, kik természetbeni lakás helyett lakbérválságdíjat élveznek, azzal együtt a természetbeni butort is elfogadni tartoznak.

Ily esetben a használt kincstári butorzat koptatási díja fejében a 60. §. a) pontjában meghatározott butorátalány a javadalmazásból a tisztí butoralapba havi részletekben átszámolandó.

b) Foggyaték esetén.

Önbérelt lakás és istálló mindennemű foggyaték esetén azon nappal, a melyen az illető állomáson a szállás- és istállóilletékre való igény megszűnik, a kincstárnak rendelkezésére bocsátandó.

Ennek elmulasztása esetén a felvett szállás- és istállópénz a megfelelő időre visszatérítendő, a hónapot 30 nappal számítva.

Ezen elvtől való eltérésnek csak akkor lehet helye, midőn a szállásilleték a béridőszak lejárta előtt 15 nappal, vagyis azon hónap második felében szűnik meg, melyben a szállásbér időszaka végződik. Ezen esetben a szállás és istálló csak akkor bocsátandó rendelkezésre, ha a háztulajdonos a kellő időben való felmondásnak elmulasztása miatt még további bérfizetést követelne.

A szállás és istálló bérletének idejekorán való felmondására egyébiránt mindenkor a távozó köteles, vagy ha ez

lehetetlen volna. — hacsak a szállást vagy istállót saját használatára megtartani nem óhajtja, — ez iránt intézkedni tartozik. Az ily módon átvett szállások megfelelő értékesítéséről, esetleg a kellő időben való felmondásáról gondoskodni a esendőrkörületi parancsnokság kötelessége.

Ezen kötelezettség figyelmen kívül hagyása esetén a mulasztó fél a bérbeadót kártalanítani köteles.

Ha a lakhelyiségek nem bocsátatnak az illetékszerű mértékben rendelkezésre, akkor az érték-külömbőség a már felvett szálláspénzből megtérítendő.

E végből a szállásilleték egységi hányadok szerint tagozandó, mely tagozásnál egy szoba 4, egy kamara, egy konyha külön-külön 2, egy padlás, egy fakamra egyenként egy egységet képvisel. A rendszeres szállásilletékből hiányzó mindegyik egység értéke a még le nem járt bérleti határidőre, a felvett szálláspénzből megtérítendő.

Butorozatlan lakás ideiglenes (átvonuló) szállás gyanánt nem utalványozható.

A rendelkezésre bocsátott, akár butorzott, akár butor nélküli szállás, és az istálló, ha az más módon előnyösebben értékesíthető nem volna, a legelőbb érkező havidíjas egyénnek adandó át, még az esetben is, ha annak az értékesítendő lakásnál esetleg kisebb szállásilletéke volna.

Nagyobb szállás- és istállóilletékre jogosult egyén illetékszerűnél kisebb lakás átvételére nem kötelezhető, ha azonban ezt önként elfogadja, akkor a hiányzó egységek arányában pénzbelileg kárpótlandó.

6. §.

A lótváltság és a lóátalány.

1. Elvi határozványok.

A törzstisztek, a törzstiszt teendőivel megbízott századosok, a gödöllői különítmény parancsnok és a segédtiszték lótváltságban és lóátalányban részesülnek.

2. A lóátváltás mérve.

A lóátváltás a törzstisztek és a lörtiszt teendőivel megbízott századosok részére két adag, a gödöllői különítmény-parancsnok, valamint a segédtiszt részére pedig egy-egy adag után illetékes.

A váltás havonként előlegesen és pedig azon m. kir. honvédkerület részére időszakonként megállapított mérv szerint jár, a melynek területén az igényjogosultnak szolgálati állomása a hó végével volt.

3. A lóátalány mérve.

A lóátalány annyi ló után jár, a hány lóátapadag az illető rendfokozat részére ki van szabva.

Ezen átalány minden ló után évi 84, azaz havonként hét koronából áll.

4. A lóátváltásra és a lóátalányra való igény kezdete és vége.

A lóátváltás az erre jogosult rendfokozatba való kinevezés napjától, a külön alkalmazásra nézve pedig a meghatározás szerint vagy meghatározás hiányában, a rendelet keltétől veszi kezdetét és az illetőnek fogyatéka vétele, vagy a külön alkalmazásból tényleges kilépte utáni 15 nap lejártával megszűnik, a fogyatéka, illetőleg a kilépés napját is beszámítva.

A lóátalányra való igény a havidíjra fennálló mód szerint kezdődik és végződik.

A lóátváltással egybekötött alkalmazásokból történt kilépéseknél a lóátalány azon hónappal szűnik meg, melyvel az alkalmazás végződik.

5. Felvételi módok.

A lóátváltás napi, a lóátalány pedig oszthatlan havi járandóságot képez, mely minden hó 1-ső napján az egész hóra előlegesen jár.

II. SZAKASZ.

Különös illetékek.

7. §.

Fentartási járulék.

A havi díj élvezetében álló tisztek II. osztályu százados-tól lefelé, havi (20) husz korona fentartási járulékban részesülnek, mely oszthatlan illetéket képez és a havidíjakra vonatkozólag megállapított módon, minden hó 1-én előre kifizetendő.

A nyugállományban lévő, vagy ezen állományból, e viszonyban való meghagyás mellett, szolgálatételre behívott tisztek, fentartási járulékban nem részesülnek.

8. §.

Egyenruházati járulék.

Az egyenruha első beszerzésére segélyül egyenruházati járulék szolgáltat ki.

Az egyenruházati járulékra igényük van:

a) hadnagyokká előléptetett hadapród-tiszthelyettesek és hadapródoknak,

b) hadnagy-számvivökké előléptetett törzsör mestereknek vagy számvivő altiszteknek.

Hadnagyokká előléptetett hadapród-tiszthelyettesek és hadapródoknak 300 korona, hadnagy-számvivökké előléptetett törzsör mestereknek 148 korona, hadnagy-számvivökké előléptetett számvivő altiszteknek pedig 268 koronából álló egyenruházati járulék illetékes.

Az egyenruházati járulék az erre jogosultnak előléptetése vagy kinevezésének kihirdetése után azonnal bélyegtelen nyugtára, a csendőrség javadalmazásából kifizetendő.

9. §.

Ruházati átalány.*1. Törzsőrmesterek részére.*

Törzsőrmestereknek a ruházat és felszerelés első beszerzésére segélyül egyszer s mindenkorra 120 korona ruházati átalány jár, annak utánpótlása és jókarban tartására pedig évenként 96 korona, azaz havi 8 koronából álló ruházati átalányt kapnak.

Az egyszer s mindenkorra illetékes ruházati átalány az illetőknek kineveztetésükkor fizetendő ki.

A ruházatnak és felszerelésnek fentartására rendszeresített átalány, a havidíj kiszolgáltatására nézve fennálló határozmányok szerint jár ki.

2. Irodaszolgák részére.

A csendőrségi irodaszolgák évi 60 korona, azaz havi 5 koronából álló ruhaátalányt kapnak.

Ezen átalány havonként előlegesen a havidíjjal egyidejűleg fizetetik ki s kezdete és megszűnésére nézve általában ugyanazon határozványok állanak fenn, mint a havidíjra nézve.

III. SZAKASZ.**Bizonyos állomány és szolgálati viszonyok között járó illetékek.**

10. §.

Számfelettiék illetéke.

Az előirt állományt meghaladó létszámon felüliek, továbbá a rendszeresített állásokra számfelettiék a rendfokozatszerű illetékek élvezetében maradnak, a szállás illetékre vonatkozólag azonban az 5. §. 2. pont határozványai mérvadók.

Allomány leszállítás folytán származott számfelettiék saját kérelmükre a megengedhető időtartamra várakozási illetékkel szabadsággolthatók.

11. §.

A nyugállományból szolgálattételre behívottak illetékei.*1. A csendőrségi nyugállományból a tényleges állományba visszahelyezettek illetékei.*

Nyugdíjazott havidíjasok, kik a tényleges szolgálatba visszahelyeztetnek, a rendfokozatukhoz mért teljes illetékek élvezetébe lépnek és nekik tartózkodási helyükről alkalmaztatásuk helyéig az utazási költségek megtérítésére is van igényük.

Azoknak, kik a magyar állam területén kívül tartózkodnak, csak azon utiköltségek térítetnek meg, melyek az ország határánál fekvő legközelebbi állomástól a rendeltetés helyéig használandó legrövidebb vonalon illetékszerűen felmerülnek.

Ezeknek a rendfokozatszerű illetékek a tényleges állományba történt beosztásuk napjával az ujonnan alkalmazottakra nézve fennálló alapelvek szerint teendők folyóvá.

2. A csendőrségi nyugdíjasok állományában való meghagyás mellett szolgálattételre behívottak illetékei.

Nyugdíjas egyének, kik a nyugdíjasok állományában való meghagyás mellett csendőrségi szolgálatra behívatnak; rendszeresített szolgálati állásban akár tartósan, akár próbaképen való alkalmaztatásuk esetén, nyugdíjukon felül valóságos rendfokozatuk szerint az illető szolgálati álláshoz mért ténylegességi illetékek (havidíj, csendőrségi pótdíj, szolgaváltság, elszállásolás, lóátalány és lótapváltás stb.) és a nyugdíj között mutatkozó különbözet összegére is igénynyel bírnak, mely nekik az 1. pont 3. bekezdése értelmében teendő folyóvá s a szolgálattól való felmentésük esetén a fogyatéokra nézve általában érvényes határozványok szerint szüntetendő meg.

Ez utóbb érintett nyugdíjas egyéneknek tartózkodásuk helyéről az alkalmazás helyére, vagy fölmentésük esetén oda

és vissza való utazásuknál az utazási költségek ahhoz képest, a mint alkalmaztatásuk tartósnak vagy időlegesnek tekintendő, az áthelyezési, illetőleg ügyködési utazásokra nézve meghatározott mérvben járnak; a magyar állam területén kívül tartózkodókat azonban az utiköltségek, csakis az ország határával tartózkodási helyükhöz legközelebb fekvő állomástól, illetőleg állomásig használandó legrövidebb utvonalak után illetik meg.

Az illető rendeletben mindig határozottan kiteendő, vajjon az alkalmazás tartósnak, vagy időlegesnek tekintendő-e?

A fentartási járulék (7. §.) az ily nyugdíjasokat meg nem illeti.

12. §.

Próbaszolgálatra behívott tisztek illetékei.

Csendőrségi próbaszolgálatra behívott tiszteknek, ezen szolgálatuk tartamára a csendőrségi javadalmazásból a honvédségi illetékszabályzatban a honvéd tisztek részére előírt illetékek járnak, oly megszorítással azonban, hogy a különleges alkalmaztatással járó mellékilletékekre (pld. segédtsízt a lótváltásra, a lovas tisztek szolgálati lovaik után járó illetékekre, stb.) a próbaszolgálat tartama alatt igényt nem tarthatnak. Szolgálati utazások alkalmával a beosztott tiszteket is a csendőrtisztek részére rendszeresített utazási pótdíj illeti meg.

13. §.

A magasabb rendfokozatu czímmel vagy jelleggel felruházott tisztek illetékei.

A cs. és kir. közös hadsereg vagy a m. kir. honvédség tartalékából, továbbá a nyugdíjasok állományából, avagy a szolgálaton kívüli viszonyból a csendőrséghez tényleges szolgálat teljesítésre behívott oly tisztek, kik magasabb czimzetes rendfokozattal bírnak, a részükre kijáró illetékeket mindenkor csakis valóságos rendfokozatuk után meghatározott mérvben élvezik.

Ezen elvtől való kivétel csakis a czimzetes őrnagyokra

nézve áll be, midőn ők szolgálatban utazván, a vasutat használják, mely esetben részükre első osztályu hely és a törzstiszti átvonulási szállás jár.

14. §.

A törzsörmeisterek és segéd munkás altisztek irodai pótdíja.

A ker. parancsnokságok számvivőségeinél és a szárny-parancsnokságoknál alkalmazott első- és másodosztályu törzsörmeisterek, továbbá a csendőrkörületi segédtsízt és hadbírói irodában a rendszeresített számban alkalmazott segéd munkás altisztek napi 40 fillér irodai pótdíjban részesülnek.

Ezen pótdíj havonként utólagosan fizetendő.

E pótdíj napi illetéket képez és így bárminemű fogyatéknél esetén csakis a fogyatéknél vétel napjáig jár.

Ha szabadság, vagy más körülmény folytán a törzsörmester vagy segéd munkás egy altiszt vagy csendőr által helyettesítetik, távolmaradása idejére e pótdíj helyettesítet illeti meg, betegség esetében azonban a betegség tartamára is ezen pótdíj élvezetében marad; ezen időre tehát helyettesítésének erre igénye nincs.

IV. SZAKASZ.

Különös alkalommal járó illetékek.

15. §.

Az előléptettek illetéke.

Előléptetett személyeknek az előléptetésük következtébeni illetékjogosultsága megállapítására nézve és pedig:

a havi díj vagy a magasabb havi díjra az 1. §. 2. pontjában,

a csendőrségi pótdíj, vagy a magasabb csendőrségi pótdíjra való igényre nézve a 2. §. 2. pontjában, továbbá:

a tiszti szolgaváltás és szállásilletékekre nézve a 4. és 5. §-ban foglalt határozmányok veendő irányadóul.

Az ezen illetékekre való igény kezdetéig a legénységi állományba tartozott egyének is eddigi járandóságai élvezetében maradnak.

16. §.

Vezényeltetések alkalmával járó illetékek.*1. Elvi határozványok.*

Minden vezénylés vagy szolgálattételre való beosztás:

- a) *vagy ideiglenes,*
- b) *vagy tartós.*

A vezényeltetés vagy szolgálattételre való beosztás akkor tekintendő ideiglenesnek, ha az ezt előidéző oknál fogva már annak kezdetekor lehet meghatározni vagy előrelátni, hogy az állomás, illetve alkalmazási helyéről elvezényeltnek, vagy beosztottnak a szolgálat bevégzése után állomás helyére ismét vissza kell térnie és ha a reá bízott ügyködés természetéből következtetni lehet, hogy a vezényeltetés vagy szolgálati beosztás három havi időtartamon túl nem fog terjedni, (mint például szárny- vagy szakaszparancsnokságban, a segéd-tiszti teendőik végzésében, stb. ideiglenes helyettesítés).

Más állomásra való vezényeltetés vagy szolgálati beosztás tartósnak rendszerint akkor tekintendő, ha nem határozható meg, hogy a vezényelt vagy beosztott három hó elteltével állomására visszatér-e.

Az ily intézkedést tartalmazó rendeletek és parancsokban mindenkor kimondandó, hogy a vezényeltetés ideiglenes-e, vagy tartós.

A m. kir. honvédség és a cs. és kir. közös hadsereg tisztjeinek a m. kir. csendőrséghez próbaszolgálat teljesítése céljából való beosztása tartósnak tekintendő.

2. Ideiglenes vezényeltetések, vagy szolgálattételre való beosztásoknál járó illetékek.

Egyesek ideiglenes vezényeltetésük, vagy szolgálattételre való beosztásukkor rendes állomásaikhoz kötött összes illetékeik további élvezetében megmaradnak s ezen felül őket a vezényeltetés vagy szolgálati beosztás helyén még az átvonulási szálláspénz és (a mennyiben nekik napi díjak nem járnának, 25. §.) az utazási pótdíj a 23. §. szerint illeti meg.

Az állandó alkalmazás helyén a szállásilleték változást nem szenved.

A netáni lótap-váltság szintén változatlanul marad.

3. Tartós vezényeltetés, vagy szolgálati beosztás alkalmával járó illetékek.

Havidíj élvezetében álló csendőrségi egyének tartós vezényeltetése, vagy szolgálati beosztása az illetők teljes átköltözését teszi szükségessé, mely esetben az utazási, illetőleg áthelyezési költségek megtérítésére nézve a 26. §. 6. pont utolsó bekezdésében foglaltak mérvadók.

A rendszeres szállásilleték az eddigi állomásról való elindulás napjával szűnik meg s újból a vezényeltetés, vagy szolgálati beosztás helyén, csak az oda megérkezés napjával kezdődik.

Tartós vezényeltetések az illetékek szempontjából az áthelyezésekkel egyenlőknek tekintendők.

17. §.

Athelyezés alkalmával járó illetékek.

Athelyezés által a rendfokozat szerinti illetékek nem szenvednek változást.

a) *lakásilletékre nézve.*

Az illetékszerű természetbeni lakás járandósága az áthelyezett részére, a régi szolgálati állomáson az elutazás napjával végződik és az új állomáson a bevonulás napjával kezdődik.

Ujjonnan előléptetett és egyidejűleg áthelyezett, továbbá oly egyénekre nézve, kik áthelyezésükkel egyidejűleg szabadságoltattak, vagy szabadságuk élvezete alatt áthelyeztettek, a lakás-illeték tekintetében az 5. §. határozványai mérvadók.

b) *lótápváltság s lóátalányra nézve.*

Athelyezés esetében az új állomásra nézve megállapított s a beérkezés napjától számítandó váltság különbsége ráfizetés vagy visszatérítés által kiegyenlítendő.

A lóátalány a következő hó első napjától jár.

A betegek illetékei.

1. Elvi határozványok.

A tényleges állománybeli törzs- és főtisztok (hadbírák, számvivők), állatorvosok, továbbá a törzsőrmesterek megbetegedésük esetén a katonai kórházba való felvételre igényt tarthatnak.

A katonai kórházba való felvétel azonban annak férhelyétől függ s csakis a kórházi ápolás szükségét igazoló orvosi bizonyítvány alapján igényelhető, a felvétel azonban a kerületi parancsnokság útján illetékes helyen kérelmezendő.

A megbetegedett havidíjas egyének, mindaddig, míg a esendőrség tényleges állományába tartoznak, rendfokozat szerinti teljes illetékeik élvezetében maradnak.

Ha havidíjasok megbetegedéskor az állandó szállásilleték élvezetében állottak, akkor abban betegségük tartalma alatt is megmaradnak, ha pedig azok megbetegedéskor ideiglenes (átvonuló) szállást használnak, akkor ennek élvezetében a megbetegedés helyén megmaradnak, ha azonban az ideiglenesen vezényelték kórházi ápolásba mennek át, a vezényeltetés helyén az ideiglenes beszállásolásra és az utazási pót-díjra való igényük megszűnik.

2. Ápolási díjak.

A kórházi ellátásért az oda felvett egyén részéről a honvéd havidíjasokra nézve megállapított napi ápolási díj fizetendő.

3. Birói vizsgálat alatt állók illetékei.

Birói vizsgálat alatt levő egyének, ha a 20. §. 2. pontjában megszabott tápdíjat élvezik, megbetegedésük esetén ezen illetékeik beszüntetése mellett részesítendők a kórházi ápolásban, mely esetben az ápolási költségek a kincstárt terhelik.

Az illetékek élvezete mellett birói vizsgálat alatt álló egyének kórházi ápolási költségei azok illetékeiből fedezendők.

4. Eljárás az irodaszolga megbetegedése esetén.

Az irodaszolga megbetegedése esetén gyógykezeltetéséről saját maga tartozik gondoskodni.

Betegsége tartamára illetékeinek élvezetében hat hónapon át megmaradhat. Ha azonban a betegség hat hónapon túl terjed, vagy oly időlt jellegű, mely őt a további szolgálatra tartósan, vagy állandóan alkalmatlanná teszi, nyugdíjaztatása iránt az eljárás folyamatba teendő.

Megbetegedett irodaszolgának, a esendőrségi javadalmasítás terhére, kisegítő szolgálta által leendő helyettesítése csak akkor történhetik, ha az irodaszolgának mindennemű szolgálattételt kizáró betegsége nyolcz napon túl terjed és a második irodaszolga nem volna képes teendőit — ha csak rövid ideig is — egyedül elvégezni.

A kisegítő szolgálta bére fejében napi egy korona 60 fillér számítható fel, a kisegítő felvétele azonban a belügyminis-ternek azonnal bejelentendő.

5. Gyógyszerekre való igény.

Az 1. pont alatt érintett azon egyének, kiknek kórházi ápolásra van igényük, jogosítvák saját személyük, továbbá családjuk és eseléségük számára azon esetben, ha gyógykezelésük kórházon kívül történik, a gyógyszereket, a meghatározott és sajátjukból fedezendő ártérités mellett a katonai gyógyszerterárból hozatni.

6. Igény a fürdő- és vízgyógyintézetekbe való felvételre.

Azon katonai fürdő és ivó-gyógyintézetek, valamint az osztrák-magyar monarchia azon gyógyhelyei, melyekbe és mily módozatok mellett esendőrségi egyének felvételnek, a m. kir. honvédség és esendőrségnél havi díj élvezetében álló személyek részére érvényes szabadságolási szabály mellékletében foglaltatnak.

A felvétel csakis a férhelyhez képest történhetik és azon feltételhez van kötve, hogy katonai (honvéd) orvos-főnöki bizonyítvány által ki legyen fejezve, miszerint az illető gyógy-

forrás használata az érdekelt egészségének helyreállítására kívánatos.

19. §.

Szabadságoltak illetékei.

1. Elvi határozványok:

a) *szabadságolásoknál az illetékek tovább élvezete mellett.*

A szabadság vagy a szabadságnak oly meghosszabbítása alatt, mely betegség miatt, családi ügyekben, rövid időre indokolás nélkül, vagy állami vagy hasonló polgári hivatalba leendő átlépés tekintetéből szükségelt és díjtalan gyakorlat elsajátítása végett engedélyeztetik, a szabadságolt havidíjas egyén az állomás helyére nézve megállapított illetékek élvezetében megmarad.

A lőtáp-váltás a szolgálati alkalmazás helyére nézve illetékes kiszabásban jár.

Ha a szabadságolással egyidejűleg áthelyezés is van összekötve, vagy az utóbbi a megkezdett szabadság alatt következik be, akkor a lőtáp-váltás az előbbi alkalmazási állomás kiszabása szerint jár; míg ellenben a már megkezdett áthelyezési utazás közben szabadságolt egyént ezen járandóság az új alkalmazási állomás kiszabata szerint illeti meg.

b) *szabadságolásoknál várakozási illeték élvezete mellett.*

Csendőrségi havidíjasok megelőző felülvizsgálat után, vagy állomány-leszállítások esetén saját kérelmükre, várakozási illeték élvezete mellett, egy év tartamára szabadsággalhatók.

Az ekként szabadságolt egyének ténylegességi illetékei a fogyatékra nézve fennálló határozványok szerint szüntetendők meg.

Ezen egyének szabadságuk idejének tartamára várakozási illetékül azon illetéket kapják, mely nekik nyugdíj gyanánt járna.

A megelőző felülvizsgálat folytán várakozási illetékkel szabadságolt egyének az érintett illetéket mindaddig élvezik, míg a tényleges állományba való újbóli felvételük a honvédelmi minister által nem rendeltetik, mely esetben tényleges-

ségi illetékeik új beosztásuk napjától az újonnan kinevezettek részére fennálló elvek szerint teendők folyóvá.

Várakozási illetékkel szabadságolt oly egyéneknek, kik végleges kinevezés nélkül akár rendszeresített, akár nem rendszeresített szolgálati állásra alkalmaztatnak, a várakozási és ténylegességi illetékek közötti különbözetre van igényük, csak-hogy a természetbeni szállás vagy szálláspénz helyett nekik csakis ideiglenes (átvonulási) szállás jár s a csendőrségi pót-díj nem illetékes.

Az állományleszállításkor kérelmük folytán várakozási illetékkel szabadságoltak a szabadság lejártával feltétlenül saját költségükön tartoznak szolgálatra bevonulni.

Ők a megelőző állományleszállítás folytán esetleg még fenmaradt számfölöttiekre való tekintet nélkül, a honvédelmi minister által a legközelebbi bármily módon létesülő üresek részére saját rendfokozatukban a rendszeresített, illetőleg a tényleges állományba behozandók és intézkedés teendő, hogy rendfokozatszerű illetékeik az újonnan kinevezetteknek nézve fennálló elvek szerint folyóvá tétessenek. Addig is az illetők várakozási illetékük élvezetében maradnak.

c) *szabadságolásoknál az összes illetékek beszüntetése mellett.*

Szabadság engedélyezhető betegség és kivételesen különös figyelemreméltó személyi vagy családi viszonyok miatt, mindennemű járandóság megszünte mellett egy évre.

Ily szabadságolásoknál az összes illetékek a fogyatéki esetekre nézve fennálló elvek szerint megszüntetendők.

A szabadság leteltével bevonult egyén a rendfokozatában bármily módon keletkező üresek részére a honvédelmi minister által a rendszeresített, illetőleg tényleges állományba osztatik be s rendfokozatszerű illetékei olyképen tétetnek folyóvá, mintha újonnan jött volna növendékbe. Addig azonban semmiféle illetékre nem tarthat igényt.

2. *Eljárás a szabadságnak igazolatlan túlhágása esetében.*

Valamely szabadságnak igazolatlan túlhágásakor az illető egyének illetékei épen úgy szüntetendők meg, mintha ő végleges jött volna fogyatéka s az illetékekre való igénye

csakis állomáshelyére való bevonulása napjától kezdődik, az újonnan kinevezettek részére fennálló határozványok szerint.

3. A szabadságolási díj fizetése.

Hogy mily esetekben kell szabadságolási díjat fizetni, azt a 101. §. határozza meg.

4. Az illetékek felvétele szabadságoltatás alatt.

Rövid időre szabadságoltak a nekik szabadságuk tartamára járó illetékeket csak azon esendőrkerületi parancsnokságtól vehetik fel, a melynek éllemezési létszámába tartoznak s a felvételt akár a szabadságról való bevonulásukkor önmaguk, szabadságon létük alatt pedig akár felhatalmazottjuk, akár posta útján eszközölhetik.

5. Bélyegkötelezettségek.

Négy héten felüli szabadságért benyújtandó folyamodványok — kivéve azokat, melyekkel az illető külföldre kér szabadságot és melyek az utlevél bélyegilletékességére való tekintettel bélyegmentesek — egy korona, a szabadságolási folyamodványokhoz esetleg mellékelt orvosi bizonyítványokra egy korona, egyéb mellékletekre pedig egyenkint 30 fillér értékű bélyeg illesztendő.

Szabadság-meghosszabbítási esetekben a bélyegilletékekre való kötelezettség is megújul.

Azon szabadságolási engedély-jegyek, melyeknek érvényessége lejárt, áthuzás által érvénytelenítendő és a szárnyparancsnokságnál irattározandók.

20. §.

A becsületügyi, vagy honvédbíróági vizsgálat alatt vagy fegyelmi fogságban levő, továbbá honvédbíróáságilag elítelt havidíjasok illetékei.

1. Elvi határozványok.

A fegyelmi fogság, továbbá a becsületügyi vagy bírói vizsgálat alatt az illetők megmaradnak a rendfokozatszerű illetékek (várakozási illeték) továbbévezetésében.

A becsületügyi vagy bírói vizsgálat alatt álló azon egyéneknek, kik e végből rendes helyőrségi (alkalmazási) állomásukból kimozdulni kénytelenek, a szállásilleték és a lótapváltás legutóbbi állomásuk után jár, míg állomásukon kívül, az ideiglenes (átvonuló) beszállásolásra is van igényük, ha csak nincsenek vizsgálati fogságban.

2. Különös határozványok az illetékek kiszolgáltatása tekintetében a vizsgálati foglyok részére.

A vizsgáló bíróságnak kell mindenkor meghatározni, vajjon a vizsgálati foglynak a rendfokozatszerű illetékek csonkítatlanul kezébe adassanak, avagy azokból részére csupán napi tápdíj szolgáltatassék ki; utóbbi esetben az illetékmaradvány a vizsgálat befejeztéig letéteményezendő.

A tápdíj a rangoszlályba sorozott személyek számára napi két korona.

A rangoszlályba nem sorozott havidíjasok tápdíj gyanánt a legénységi fogsági illetéket kapják.

Ha a várakozási illetékekkel szabadságolt egyéneknek ezen illetékük kevesebb, mint a tápdíj, akkor a bírói vizsgálat alatti fogság tartama alatt nekik a várakozási illeték és a tápdíj közötti különbséget kiszolgáltatandó.

3. Határozványok az elítéltek illetékeire nézve.

A tisztségtől való megfosztásra vagy elbocsátásra, továbbá becsületügyi eljárás folytán rangvesztésre szóló jogerőre emelkedett ítélet kihirdetésekor, illetőleg a tisztli rendfokozat elvesztését maga után vonó becsületügyi bizottsági határozat a vádlottal közlendő hiteles másolata keltének napjával mindennemű illeték, a fogyatéki esetekre fennálló elvek szerint bezűntetendő, míg azon tényleges állománybeli havidíjasok, kik tisztségtől való megfosztás, vagy elbocsátás mellett fogságra is ítéltetnek és fogságuk ideje alatt bebizonyított vagyontalanságuk miatt magukat fentartani nem tudják, napi egy korona tápdíjban, illetőleg rangoszlályba nem sorozott havidíjas egyének a legénységi fogsági illetékben részesülnek, azok pedig, kik tisztségtől való megfosztás mellett börtönre

vagy súlyos börtönre is ítéltnek, a büntetés időtartama alatt, ha büntetésüket valamely honvéd fogházban állják ki, a honvédfogház számára érvényes szabályok szerint életvezetnek.

A tisztségtől való megfosztás, vagy elboesátás nélkül fogságra ítélt rendfokozatszerű illetékeik (várakozási illetékeik) élvezetében maradnak.

4. A visszakerült szökevények illetékei.

Azon visszakerült havidíjasok, kik mint szökevények, vagy mint ki nem puhatolhatók vétettek fogvatékba, az elővezetés napjától a büntető bírósági ítélet kihirdetéseig, csak a 2. pontban meghatározott tápdíjban részesülnek.

Az idézési eljárás során szökés büntetésében bűnösöknek mondott elítelt szökevényeknek visszatérésük után hasonló tápdíj jár.

Alkalmazásuk állomásáról eltávozott azon havidíjas egyének, kik nem bűnösnek nyilváníthatnak, vagy a kikenél az ellenük megindított vizsgálat megszüntetetik, a tápdíj, illetőleg legénységi fogsági illeték és a rendfokozatszerű járandóságok között levő különbözetnek utólagos kiszolgáltatását igényelhetik, ellenben oly havidíjasok, kik nem a szökés büntette, hanem az önhatalmu eltávozás vétsége miatt marasztaltattak el, ezen különbözetre igényvel nem bírnak.

5. Fogságban levő nyugdíjas állományu havidíjasok illetékei.

Nyugdíjas állományu havidíjasok fogságban vagy a rendes lakhelyről való elrendelés ideje alatt magukat sajátjukból élelmezni tartoznak, ha azonban állandó lakhelyük hatósága által hitelesen igazoltatik, hogy erre nem képesek, akkor a rangosztályba sorozottak a fogság vagy a rendes lakhelytől való elrendelés idejére a 2. illetve 3. pontban meghatározott tápdíjban; a rangosztályba nem sorozottak a fogság alatt a legénységi fogsági illetékben, a rendes lakhelyről elrendeltek, de le nem tartóztatottak pedig napi egy korona tápdíjban részesítendők.

21. §.

Havidíjasok illetékei, kik valamely legénységi állományu rendfokozatba önként, vagy büntetésképen jutnak.

Azon esendőregyének illetékeire nézve, kik valamely havidíjas rendfokozatból önként vagy büntetésképen jutnak valamely legénységi rendfokozatba, a fogvatéki esetekre általában érvényes elvek irányadók.

Ennélfogva a havidíjat élvező egyének által a csoportozatukból való kilépés havára előre felvett oszthatlan havi illetékek náluk meghagyandók, ellenben a nekik kijáró osztható illetékek a fogvatékba vétel napjával, illetőleg az egyébként megszabott időponttal megszűnnek.

V. SZAKASZ.

Szállító eszközök és illetékek szolgálati utazásoknál.

22. §.

Általános elvi határozványok.

1. A szolgálati utazás fogalma és beosztása.

A havidíjas esendőrségi egyének szolgálati utazásai azok, melyek a szolgálat érdekében vagy egyedül, vagy oly családtagok és szolgálk kíséretében tétetnek, kiket a esendőrségi javadalmaszolás költségén magukkal vinni jogosítvák.

Ezen utazások feloszlanak:

a) áthelyezési utazásokra, melyek valamely új alkalmazás helyére való átköltözködés céljából tétetnek és

b) ügyködési utazásokra, melyek szolgálati vagy hivatalos ügyekben az alkalmazás helyén kívül történnek; továbbá szemlék céljából, vagy az alkalmazás helyéről való ideiglenes elvezényeltetés következtében egy vagy több más helyre tétetnek és melyeknél az illető egyén szolgálati működése bevégeztével alkalmazása helyére ismét visszatér.

2. Utirány és szállító eszközök választása.

Szolgálati utazásoknál rendszerint a legrövidebb, de az előirt szállítási eszközökkel járható ut jelölendő ki és követendő.

Minthogy azonban a csendőrtiszteknek a közbiztonság érdekében helyi és személyi ismeretre feltétlen szükségük van, ezen ismereteket pedig megszerezni, nemkülönben a járőrök működését ellenőrizni a legrövidebb, tehát mindig egy és ugyanazon uton a kívánalmaknak megfelelően nem lehet, örsszemlék alkalmával előfogaton tett utazások közben egyik örsöt a másikkal összekötő legrövidebb utiránytól eltérhetnek, illetve a két örs között vezető mellékutakat is (ha azok két lovas előfogattal vagy háttaslovakkal járhatók) használhatják. Ily eltérések az utazási számadásban a távolság megállapítása szempontjából részletezendők.

Megjegyeztetik, hogy ezen eltérések miatt az örsszemlék megtartásához kiadott «Vezérfonal»-ban az örsszemlék megtartására előirt idő túl nem léphető.

A hol vasuti vagy gőzhajó-közlekedés áll fenn, ott ez, ennek hiányában a szokásos előfogatok veendő igénybe.

A szemle és egyéb ügyködési utazásoknál azonban az előfogat ott is igénybe vehető, a hol vasuti, vagy gőzhajó-közlekedés létezik.

Ezen utazásoknál különben szem előtt tartandó, hogy idővesztegetés kikerülése szempontjából mindig azon szállító eszköz veendő igénybe, melyen a kitűzött cél a legrövidebb idő alatt elérhető, ennél fogva 20 kilométeren belüli utvonalokon csakis egyféle közlekedési eszköz (vasut, gőzhajó vagy előfogat) vehető igénybe.

A vasuton utazó csendőrségi egyének saját személyük, családjuk és szolgáliszemélyzetük, valamint a szabvány szerű kézi podgyász (27. §.) elszállítására rendszerint csak a közönséges személy- vagy vegyesvonatokat használhatják; a kézi podgyász súlyát meghaladó málhasúlynak és kincstári költségen magukkal vihető lovak (26. §.) tovaszállítására pedig csak tehervonatokat szabad igénybe venni.

Szolgálatban utazó egyes csendőr tisztek és állatorvosok maguk, egy szolgáljuk és szabályszerű kézi podgyászuk tovaszállítása végett a katonai díjszabás szerint számított viteldij fizetése mellett a futár- és gyorsvonatokat használhatják azon esetben, ha ezeknek a katonai díjszabás szerint esedékes viteldijaknak fizetése mellett való igénybe vétele nincs kizárva.

A futár- és gyorsvonatok használata alkalmával azonban a szolgálak elszállítása folytán a csendőrségi javadalmazás terhére rendszerint csak a katonai árszabás szerinti 3-ik osztályu vitelbér számítható fel.

Állatorvos nem állván tiszt szolgaváltság élvezetében, a szolgál után utazási költséget nem számíthat fel.

Oly halasztást nem tűrő utazásoknál, a midőn a futár- vagy gyorsvonatok igénybe vétele feltétlenül szükséges és ezen vonatokon III-ad osztályu hely nincsen, az utazó tiszt pedig szolgálját *tényleg magával viszi*, ennek számára egy II-od osztályu hely felszámítható, de a viteldij lefizetése a menetlevelen igazoltatandó.

Oly távolságokra, melyeknél vasuti és gőzhajózási összeköttetés van, ezen közlekedési eszközök közül az használandó, melynek igénybe vételével a szolgálati utazás az utazási pótdíj tekintetbe vétele mellett, a kincstárnak kevesebb költséget okoz, ha csak az utazás gyors végrehajtása nincs határozottan elrendelve, mely esetben feltétlenül a gyorsabb szállító eszköz használandó. Ennek azonban az utazást elrendelő parancsban, vagy a menetlevelben határozott kifejezés adandó.

3. A tehervonatok kivételes használata.

Az állami és némely magánvaspályákon a csendőr tiszteknek és állatorvosoknak különösen sürgős szolgálati utazások alkalmával nemesak a gyorsvonatok, hanem a tehervonatoknak mérsékelt vitelbér melletti használata is meg van engedve.

A tehervonatok igénybe vételénél az utazás a tehervonatnál levő vonatvezető kocsjában történik.

4. Igénybevehető szállítóeszközök.

a) Vasut és gőzhajó.

Vasuton teendő szolgálati utazásoknál a törzstiszteket és a törzstiszt teendőivel megbízott századosokat az első osztályu hely, a többi tisztet, állatorvost és az irnokokat a második osztályu hely, a törzsörmentereket és az irodaszolgákat pedig a harmadik osztályu hely illeti meg.

Magasabb rendfokozatu czimmel felruházott esendőtiszteket vasuton a czimzetes rendfokozatnak megfelelő hely illeti meg.

Hasonlóképen jogosítottak mindazon tiszték (hadbírák, számvivők) és állatorvosok, kik törzstiszteket, vagy ezekkel hasonrangu egyéneket velük egyetértőleg foganatosítandó együttes hivatalos működés alkalmával kísérnek, az I-ső kocsiosztály használatára azon eselben is, ha erre nekik rendfokozatuk szerint igényük nincsen.

Gőzhajókon valamennyi tisztet, állatorvost és az irnokot az első osztályu, a törzsörmentereket pedig a második osztályu hely illeti meg.

Irodaszolgáknak a Duna-gőzhajózási társulat hajóin a fedélzeti, az osztrák-magyar Lloyd és más társulatok (tengeri) hajóin pedig a harmadosztályu hely illetékes.

A családtagok (feleség, továbbá a még atyai gondviselés alatt álló törvényes gyermekek) vasuton és gőzhajón azon helyet használhatják, mely a családfőt megilleti. Két évesnél fiatalabb gyermekért díj sem gőzhajón, sem vasuton nem fizetendő, ellenben ezen koron felül ugy a gőzhajón, mint a vasuton a teljes katonai menetdíj-illeték fizetendő.

A szolgaszemélyeket vasuton és gőzhajón a harmadik osztályu, illetőleg fedélzeti hely illeti meg.

Az osztrák-magyar Lloyd és más gőzhajózási társulatoknak az államterület partvonalain rendszeren közlekedő hajóin kincstári költségen utazó személyeknek és azon családtagoknak, kiknek első osztályu helyre van igényük s utazásuk alatt egy éjt vagy ennek nagyobb részét a hajón kell tölteniök, egy-egy, a hajón netán készletben álló ág használata, —

minden egyes éjre a szerződésileg meghatározott összegnek megtérítése mellett, — a kincstár terhére engedélyeztetik.

b) előfogal, háttaslovak, vagy málhás állatok.

Az előfogati kocsik rendszerint kétfogatuak. Oly vidéken azonban, a hol egyfogatu kocsik állíthatnak elő, egy kétfogatu helyett két egyfogatu vehető igénybe.

Oly esetekben, midőn igazolva van, hogy a rossz utak miatt kétlovas előfogal nem elegendő, e helyett a kincstár terhére ugyanannyi három, esetleg négylovas előfogal használható, mindazonáltal ezen körülmény az előfogatot kirendelő hatóság által igazolandó.

Hátas lovakat és málhás állatokat az utazó saját személyének s a málhának továbbszállítására csak ott szabad használni, hol a terepviszonyok a kocsiközlekedést akadályozzák: ily eselben áthelyezési utazás alkalmával a málhá szállítására egy előfogal helyett két málhás állat és a szállításra jogosult minden személy számára egy-egy háttasló fogadandó fel.

Ügyködési utazáskor, ha az utazó tiszt szolgálját tényleg magával viszi, három háttas ló utáni díj számítható fel (egy a tiszt részére, egy a szolgálta és podgyász részére és egy a kísérő részére), ha azonban a szolgálta az utazó tiszt magával nem viszi, csak két háttas ló után járó kilométerpénz igényelhető.

Hegyi előfogatot ott lehet használni, hol annak a helyi viszonyok szerinti szüksége igazolva van.

A hegyi előfogal lovainak száma az igazolt szükséghez alkalmazandó.

Azon vonalakon, a hol az ut bizonyos részén rendszeren hegyi előfogal szükségeltetik, ennek illetéke külön van megállapítva.

Oly eselben, a midőn valamely a vasut (gőzhajóállomás) mellett fekvő községig előfogattal megejtett szolgálati utazás tartózkodás nélkül vasutal (gőzhajóval) folytatandó, az előfogal a vasuti indóházig (hajóállomásig) igénybe veendő azon esetre, ha az indóház (hajóállomás) a község belterületén fekszik. Ha az indóház (hajóállomás) az előfogati végállomást képező község belterületén kívül van, akkor az indóházig (hajóallo-

másigi bérkocsi veendő igénybe, melyért 2 korona 30 fillér számítható fel, de csak azon esetben, ha a vasuti (gőzhajói) állomás a követett utiránnyal ellenkező irányban fekszik és az csak a község érintésével volt elérhető.

Az ebbeli felszámításnál azonban az indóháznak túlfekvéséről az első ily felszámítás alkalmával, a számadó által, az utazási számadáshoz helyhatósági igazolvány csatolandó.

c) bérkocsik.

A esendőrségi havidijas egyéneknek a vaspályaudvarhoz és a gőzhajó kikötő-helyeihez, vagy onnan vissza való szállítására egy kétfogatu bérkocsi illetékes.

Oly vaspályaudvarhoz vagy gőzhajóállomáshoz való utazásnál, mely a kiindulás helységével nem egy nevet visel és a távolság négy kilométernél nagyobb, a bérkocsi helyett előfogat használandó.

Ötven kilogrammnyi súlyt meg nem haladó kézi podgyász szintén a tiszt vagy állatorvos által igénybe vett bérkocsin szállítandó.

A szabványos súlyu málhának — leszámítva a kézi podgyászt — a vaspályák vagy gőzhajókhoz és onnan vissza teherkocsin való szállítása minden oly esetben igénybe vehető, a hol szállítmányozás mellett való továbbításnak nincs helye.

Helyi ügykedéseknél egy, illetve kétlovas bérkocsi a kincstár költségén csak az esetben használható, ha a lakás, vagy a hivatalos helyiség a hivatalos eljárás helyétől két kilométernél távolabbra van.

Hogyha a lakás, illetve hivatalos helyiség és a rendeltetési hely között közuti vaspálya, vagy gőzhajó összeköttetés létezne, ez esetben a szolgálati czélokra ezen eszközök veendőik igénybe.

A hol ily közlekedési eszközök nem léteznek, egy egylovas s ilyenek hiányában egy kétlovas bérkocsi illetékes a havidijas rendfokozatára való tekintet nélkül.

Ily utazásoknál két személy részére egy egylovas, három és négy személy részére egy kétlovas bérkocsi illetékes.

A lótapra igényvel bíró esendőrségi egyéneknek rendes szolgálatukból kifolyólag teljesítendő helyi ügykedéseknél bérkocsidíj felszámítására nincsenek jogosítva.

Az előjáróknál való jelentkezések s hatóságoknál való bemutatások alkalmával a kincstár terhére egyáltalán nem szabad kocsibér-költségeket felszámítani.

Szolgálati utazásoknál (kivéve az áthelyezési utazásokat) a vaspályához vagy gőzhajóhoz, illetőleg onnan való viteleken kívül bérkocsit rendszerint csak akkor szabad használni, ha a megteendő út vonalán vasuti vagy gőzhajóösszeköttetés nincs, az előfogat pedig a községi hatóság által igazolt rendkívüli viszonyok miatt igénybe vehető nem volt.

Sürgős és halasztást nem tűrő esetekben, a midőn a késedelem veszélyvel jár, bérkocsi akkor is igénybe vehető, ha a bérkocsin a működés színhelye hamarabb érhető el, mint vasuton vagy gőzhajón, illetve ha az előfogat azonnal kiállítható nem volt. A bérkocsi használatának szükségessége ez esetben a menetvelen, ennek hiányában az utazási számadásban indokolandó.

5. A vámilletékek megtérítése.

Mindazon esetekben, midőn esendőrségi egyéneknek az utazási költségnek megtérítésére igényük van, azok a tényleg fizetett uti-, rév- és híd vám költségeket is felszámíthatják.

6. Magánszállítmányozás használata a málna szállítására.

A málhának a kézi podgyász leszámítása után magánszállítmányosok által az utazás kiindulási pontjából annak végpontjáig való elszállítása, a fennálló kereskedelmi vitelbér szerint mindazon esetekben megengedett, midőn az utazás kiinduló és végpontja között szakadatlan vasuti, vagy gőzhajózási összeköttetés nincsen, vagy midőn nem az egész utvonalon kell előfogatot használni.

A málhának magánszállítmányozás folytán történt elszállítása alkalmával, a költségek felszámításánál a szállító ide vonatkozó nyugtája ugy a málnasúly, valamint a teljesített fizetés igazolására nézve a számadáshoz csatolandó.

7. A viteldíjak megfizetése.

A szolgálati utazásoknál használt minden szállítóeszközért a díj azonnal készpénzben fizetendő.

A vasutak és gőzhajók használatáért a díj azon mérsékelt árszabás szerint fizetendő, mely a katonai személyek, ezek családjai, szolgaszemélyzete és málhái elszállítására nézve eme közlekedési intézetek és a katonai közigazgatás között megállapított.

A szabványos súlyú málhának a vasúthoz vagy gőzhajóhoz, illetőleg onnan teherkocsin való szállításáért 100 kilogrammonként egy korona, ennél magasabb összeg pedig csak akkor számítható fel, ha ez az illetékes helyi előjáróság által az ott szokásos fuvarárrakkal megegyezőnek igazoltatik.

A használt előfogatért a magyar korona országaiban egy hámos ló, háts ló vagy málhás állat után, az előfogatot igénybe vevők által kilométerenként hét fillér fizetendő.

Az ökrös előfogatok ott, hol ilyeneket kell használni, a lovas előfogatokkal egyenlően díjazandók.

A bérkocsik használatáért, tekintet nélkül arra, hogy azok éjjel vagy nappal használtattak a vasúthoz és gőzhajóhoz, illetve onnan a községbe a podgyász-viteldíjjal együtt két korona 30 fillér illetékes. (Kivételt lásd 26. §. 7. pont.)

Kivételt képeznek a következő állomások: Budapesten valamennyi vasúti állomáshoz, vagy azoktól a városba, továbbá Poprádról Felkára, Tatra-Füredre, Huszparkra-Virágvölgyre és vissza, Szegszárdról és Tolnárol a gőzhajó állomásig (Késelyűs, Dombori) és vissza. Ezen állomások után, valamint oly alkalomkor, midőn a bérkocsit nem a vasúti vagy gőzhajó állomáshoz vételik igénybe, a bérkocsidíj az általánosan közzétett árszabás szerint számítandó fel.

Az előfogati díj fejében fizetendő megtérítés kiszámításánál a katonai menetlérképekben, esetleg a megyei távollégi táblázatokban hivatalosan megjelölt távollégek irányadóak.

Az előfogati díj megtérítése alkalmával: 0.1 és 0.2 kilométer figyelmen kívül hagyandó, 0.3, 0.4, 0.5, 0.6 és 0.7 kilométer félnek, 0.8 és 0.9 pedig egész kilométernek számítandó.

Orsszemlék megejtése vagy egyéb szolgálati teendők érdekében a esendőrtisztek és állatorvosok által véghez vitt utazások alkalmával felszámított előfogati díjak kifizetésének beigazolása nem igényeltetik.

A mint egyrészt az előfogatot kiállítótól a törvényes kötelezettség pontos teljesítése megköveteltetik, ugy másrészt tekintetbe kell venni, hogy az előfogatot használók által az ide vonatkozó illeték-határozványok a legpontosabban betartassanak és minden bármily néven nevezendő visszaélések és az előfogatot kiállítók megrövidítései mellőztessenek; az előfogatok kiállításánál előforduló szabálytalanságok eseteiben az illetékes közigazgatási hatósághoz kell fordulni.

Mint hogy az előfogatot kiállító egy előfogati állomásnál távolabbra fuvarozni törvényesen nincs kötelezve, rendes körülmények között az előfogatot kiállító ezen állomáson túli fuvarozásra nem kényszeríthető.

8. Szemle-utazásokra vonatkozó különös határozványok.

A szemle-utazás megkezdésére a törzstisztek, szárny- és szakasz-parancsnokok a esendőr kerületi parancsnokság által írásbeli parancsral látandók el, melyben a megszemlélendő alosztályok felsorolandók.

Ezen parancs eredetben vagy hitelesített másolatban az illető utazási számadáshoz esatolandó.

9. Menetlevelek és nyíll parancsok.

Minden szolgálati utazáshoz rendszerint menetlevél állítandó ki, mely igazolványul és az uti költségek felszámítására alapul szolgál.

A menetlevelek kiállítása és mikénti kezelése a gazdaszatkezelési utasításokban van előírva.

Oly sürgős esetekben, midőn a menetlevelek az idő rövidsége, vagy bármely más ok miatt ki nem állíthatók, esendőrtisztek (hadbírák, számvivők) és állatorvosok «Nyíll parancs»-ok alapján a vasutak, gőzhajók és előfogatoknak katonai árszabás melletti igénybe vételére és az átvonulási elszállásolásra is fel vannak jogosítva. Nyíll parancsok használatára vonatko-

zólág a «Rendeleti Közlöny» 1889. évi 35. számában közzétett 33.225. B. M. szám alatt kelt rendelet irányadó.

10. Az utazási számadások betérjeszlési határideje.

Az utiköltségek az alkalmazási állomás, vagy tartós vezényléseknél az illető vezénylési állomásra való bevonulás után legkésőbb 14 nap alatt elszámolandók, ellenkező esetben azok — ha csak felsőbb engedély ki nem eszközöltetett, — nem érvényesíthetők.

11. Utiköltségek megtérítése, ha az utazás más kezelési ágazat érdekében történt.

Oly esetekben, midőn az utazás nem csendőrségi ügyekben történik, az utiköltségek megtérítése a segélyt igénybe vevő hatóságtól igénylendő.

23. §.

Az utazási pótdíj.

1. Elvi határozványok.

Csendőrtiszteknek (hadbíráknak, számvivőknek) valamint az állatorvosoknak áthelyezési és ügyködési utazásuk, nemkülönbön állomás helyükön kívül való ideiglenes vezényeltetésük alkalmával utazási pótdíj jár. Hasonlóképen megilleti az utazási pótdíj a Budapesten működő csendőrségi pótlovazó bizottság tagjait, a helyben fogatosított pótlovazás alkalmával, a működés tartamára. (Utasítás a csendőrségi szolgálati lovak beszerzésére nézve pótlovazás útján. 4. §. Rend. Közl. 44/1891.)

A próbaszolgálatot teljesítő tisztek ugyanazon utazási pótdíjban részesülnek, mint a csendőrtisztek.

2. Az illeték mérve.*

Az utazási pótdíj mérve a következő:

a csendőr kerületi parancsnok részére —
rendfokozati különbség nélkül napi — 12 korona

* Lásd végrehajtási határozványokat.

máskülönbön pedig:

ezredes részére napi	12 korona
alezredes „ „	10 „
őrnagy „ „	9 „
százados és főállatorvos részére napi	6 „
főhadnagy, hadnagy, állatorvos és állatorvos részére napi	5 „
törzsőrmesterek és irodaszolgák részére napi	1 „

3. Rendkívüli pótlék.

Rendkívüli közbiztonsági zavarok miatti összpontosítások, hadgyakorlatok, ünnepélyességek, árvizek, járványok alkalmából történő kivezénylések idejére a működő csendőrtisztek utazási pótdíja a belügyminister által 50°/_o-al felemelhető.

A hadgyakorlatokhoz vezényelt tábori csendőr-tiszteknek ezen rendkívüli pótlékre nincs igényük.

4. Igény.

Az utazási pótdíj az állomás helyen kívül teljesített ügyködés minden napjára jár.

a) Ha a tiszttel vagy állatorvos egy ügyködés befejezte után állomás helyére visszatér és még ugyanazon napon más, vagy hasonló természetű ügyködés miatt állomás helyét elhagyja, az utazási pótdíj ezen napra nem a befejezett és megkezdett utazás után külön-külön, tehát kétszer, hanem csak egy adagban és pedig a már befejezett ügyködésről szóló utazási számadásban számítható fel.

b) Áthelyezési utazásoknál az utazási pótdíj annyi utazási napra számítható fel, a hány, a rendeltetés végpontjának elérésére naponként és pedig vasuton 240, postakocsin 60, előfogaton pedig 30 kilométernyi ut tétele mellett megkívánlatik.

Különféle szállító eszközök (vasut, posta, előfogat) való utazásnál:

1 posta kilométer helyett	4	} vasuti	} kilométer
1 előfogal	8		
1 " " "	2		

veendő számításba.

Az ezen számítás szerint netalán mutalkozó kilométer-maradvány után szintén egy adag utazási pótdíj jár.

c) Az utazási pótdíj ügyködési utazásoknál napi általánul számítandó fel, tehát az utazási pótdíj csak annyi nap után illetékes, a hány napot az illető az elindulás és megérkezés napjának beszámításával állomáshelyétől távol töltött.

Utazási pótdíj az állomáshelyen kívül való szolgálati ügyködés alkalmával előfordulható önkénytelenül tartózkodás (betegség, közlekedési akadályok, stb.) napjaira is jár, ha a tartózkodás feltétlen szüksége hivatalosan igazoltatik, betegség esetében pedig az illető kórházi ápolásban nem részesül.

Hasonlólag jár az utazási pótdíj az állomáshelyen kívül töltött szolgálati tartózkodás napjaira akkor is, ha a meghatározott szolgálati működés meghosszabbítása szolgálati meghagyások, avagy előre nem látott szolgálati működések által idéztetik elő.

Huzamosabb tartamu hivatalos utazások, vagy időleges vezényeltetések alkalmával, a jogosultaknak az utazási pótdíjra csakis a két első hónapban van feltétlenül igényük. Ezen időszak lejártával, ha a szolgálati működés továbbra is terjed, az utazási pótdíj további élvezetére a belügyminister engedélye szükséges.

5. Az utazási pótdíj illetékességének igazolása.

Az utazási pótdíj illetékes volta minden szolgálati utazáskor az előírt utazási számadással igazolandó.

Ezen számadásban szemleutazások alkalmával az utazás és ennek folytán töltött napok szükségességét, nemkülönben az elindulási és bevonulási adatok helyességét a szakaszparancsnokra nézve a szárnyparancsnok, a törzs állományába tartozó s rangosztályba sorolt havidíjasok- és a szárnyparancsnokra nézve pedig a csendőrkerületi parancsnok vagy az őt helyettesítő törzstiszt igazolja.

A csendőrkerületi parancsnokok ezen számadásainak igazolása elmarad.

Egy őrς megszemlélésére szükséges idő tartamát a szolgálati utasítás 113 §. és az őrsszemlék megtartására vonatkozó vezérfonal határozza meg. Az utazási pótdíj illetékesrűségének megállapíthatása céljából a szemleletmásolatok a számvivőségnek esetről-esetre kiadandók.

6. Esetek, melyekben az utazási pótdíj csak az utazás napjaira jár.

a) valamely vétség miatt a ker. parancsnoksághoz kihallgatás végett külállomásokról berendelt tiszték utazásainál:

b) oly utazásoknál, midőn a tiszték valamely büntető-bíróságilag rámért büntetés végrehajtása alkalmából a büntető-bírósághoz, vagy a becsületügyi tárgyaláshoz vádltként megidéztettek:

c) egyes egyéneknek saját kérelmükre engedélyezett próbaszolgálat tekintetéből való vezényeltetésénél:

d) próbaszolgálatra beosztott tisztéknek vizsgaletétel végett a ker. székhelyére való berendeltetésénél, kivéve, ha az állomáshelyen kívül való tartózkodás három nappal tovább tart, mely esetben az utazási pótdíj a tartózkodás egész tartamára kijár:

e) magasabb rendfokozatra való kipróbálás, vagy valamely különös alkalmazásra megkívántató minősültség megszerzése céljából való beosztások alkalmával, habár ezek az ideiglenes vezényeltetések sorába tartoznak is.

7. Esetek, melyekben az utazási pótdíj egyáltalában nem jár.

a) saját költségen való áthelyezések és oly ügyködési utazásoknál, melyek az illető hibája folytán keletkeztek:

b) a cs. és kir. haditengerészet hajóin való utazáskor azon napokra, melyekre a hajótáp jár.

21. §.

Tengeren és folyókon való utazáskor kijáró illetékek.

1. *Elvi határozványok és az illetékek mérve.*

Tengeren vagy folyókon való szolgálati utazásoknál, melyek nem a cs. és kir. haditengerészet hajóin tétetnek, a hajón töltött utazás idejére az utazási pótdíj jár, kivéve, hogy haapidíjak vannak engedélyezve, melyeknek élvezete ez esetben megszakítást nem szenved.

A cs. és kir. haditengerészet hajóira szállóknak azon napokra, melyeken hajótáiban részesülnek, az utazási pótdíjra nincs igényük, azon esetben pedig, ha részükre aapidíj élvezete engedélyeztetett volna, az utóbbinak csak azon részösszegére tarthatnak igényt, mely a rendszeresített hajótáért esedékes összeget meghaladja.

Törzstisztek és hasonrangosztályba sorozottak a hajóparanacsokkal, a főtisztek és hasonrangosztályba tartozók pedig a hajó tisztljeivel egy asztalnál étkeznek.

Rangosztályba nem sorozott havidíjas egyéneket, továbbá az utazókat szabály szerint kísérhető polgári személyzetet a hajólegénység számára megállapított élelem illeti meg.

Ha rangosztályba sorozott havidíjasokkal kivételesen nők és gyermekek is hadihajóra szállhatnak, akkor ezeket a családfe számára megállapított hajótápi illeti meg.

Rangosztályba nem sorozott havidíjas egyének családtagjai részére, tekintet nélkül a családtagok számára, még egy tápadag jár természetben.

Ha a hajótápi nem volna kiszolgáltatható, akkor a hajóra szállottaknak az utazási pótdíj jár, kivéven azon esetet, ha aapidíj volna engedélyezve, melynek élvezete ekkor megszakítást nem szenved.

2. *Az illetékek kezdete és vége.*

A tengeren vagy folyókon való utazásoknál járó utazási pótdíj a hajóra való szállás napjával kezdődik és a kiszállás napjával végződik, a napnak bármely szakában történjék is a be- vagy kiszállás.

Ha a hajóraszállás ebéd előtt történik, akkor a hajótápi már azon napra, ha délután történik, csak a következő naptól jár. Ha a kiszállás délután történik, akkor a hajótápi azon napra még jár; míg ha a kiszállás ebéd előtt történik, a hajótápi azon napra nem jár.

25. §.

Napidíjak.

1. *Elvi határozványok.*

Napidíjak rendszerint csakis a belügyminister különös engedélye alapján számíthatók fel.

Aapidíjak különös engedély nélkül esendőr-tiszteknek (hadbírák, számvivőknek) és állatorvosoknak, akkor járnak, ha állomáshelyükön kívül levő valamely polgári fenytőbírótság előtt mint tanuknak kell megjelenniök.

Ezen kívül felsőbb engedély nélkül megilleti aapidíj a törzs- és főtiszteket (hadbírák, számvivők) és állatorvosokat ügyködési utazások alkalmával azon napokra (az érkezés és elindulás napját is beleszámítva) melyeket a kerületek és szárnyak székhelyén töltenek.

Aapidíjak összege azon rangosztályzattól függ, melybe a jogosult tiszt sorol.

Magasabb czim és jelleggel bíró tisztek aapidíjakal valóságos rendfokozatuk mérve szerint élvezik.

Ellenben azon századosoknak, kik törzstiszti teendőkkal bíztak meg, aapidíjak a VIII. rangosztály szerint járnak.

2. *Az illeték mérve.*

Napidíj rangosztályok szerint következőleg van megállapítva:

a VI. rangosztályban	16 korona,
a VII. "	13 "
a VIII. "	10 "
a IX. "	8 "
a X. "	7 "
a XI. "	6 "
a XII. "	4 "

és rangosztályba nem soroltak részére 2 korona.

Az osztrák-magyar monarchián kívüli utazásoknál a rendszer napidíjakhoz 50 százalék pótlék jár.

A cs. és kir. közös hadseregheli, vagy a m. kir., illetve cs. kir. honvédsapatok által megszállott idegen területeken, valamint a közbeeső idegen tartományokban és a belföldről oda vagy visszatett szolgálati utazásoknál azonban a napidíjakhoz pótlék nem jár.

3. Az igény tartalma.

A napidíjak az ily kiküldetés egész tartamára járnak.

Oly havidíjasoknak, kiknek napidíj engedélyeztetett, azon esetben, ha a cs. és kir. hadtengerészet valamely hajójára szállva, ott a hajó tisztjeivel egy asztalnál való étkezésben részesülnek, ez utóbbi élvezete alatt a napi díjnak csak azon részére van igényük, mely az asztalpenz levonása után fennmarad.

26. §.

igény az áthelyezési utazások költségeinek megtérítésére.

1. A megtérítés alá eső áthelyezési utazások megjelölése.

Az áthelyezési utazások költségei rendszerint a kinestár által térítettnek meg.

Az utazás költségeinek megtérítését illetőleg áthelyezési utazásoknak tekintendők:

a) melyek a havidíjas rendfokozatra való kinevezetés, vagy a nyugdíjas állományból ismételt alkalmazás folytán tételnek;

b) melyek valamely parancsnokság vezetésével véglegesen való megbízás, vagy kölesönös áthelyezés következtében tételnek;

c) melyek tartós vezényeltetés esetében fordulnak elő;

d) esendőrségi próbaszolgálatra való behívás esetében;

e) a várakozási illetékekkel szabadságoltak utazásai, a tényleges állományba való visszahelyeztetésük alkalmával;

f) oly áthelyezések alkalmával, melyek a hadsereg vagy a honvédséghez történnek.

A tettelegességi illetékek mellett való szabadságolás tar-

tama alatt áthelyezett egyéneknek az előbbi szolgálati helyükről új rendeltetésük helyére való átköltözködés költségei megtérítendők.

Valamely időleges vezényeltetés közben áthelyezettek az átköltözés czéljából a vezényeltetés helyéről a régi s innen az új alkalmazás helyére tett utazás költségeinek megtérítésére igénynyel bírnak, még pedig az előbbi utazásnál az ügyködési, az utóbbinál az áthelyezési utazásokra nézve meghatározott kiszabattban.

2. *Megtérítés alá nem eső áthelyezési utazások megjelölése.*

Az utazási költségek megtérítésének nincs helye oly áthelyezési utazásoknál, melyek vagy:

a) kérelmezett áthelyezés, vagy

b) kérelmezett szolgálatesere folytán állottak be, vagy

c) az áthelyezett hibája miatt rendeltettek el.

3. *A szolgaszemélyzet szállításáról.*

A kinestár költségén teendő áthelyezési utazásoknál, a nős (gyermekkel bíró özvegy), törzstisztek és a törzstiszti teendőikkel megbízott századosok három, a nőtlen törzstisztek, továbbá a nős, vagy gyermekkel bíró özvegy főtiszték két, a nőtlen főtiszték (hadbírák, számvivők) és hasonrangu havidíjasok rendfokozatra való tekintet nélkül egy szolgát vihetnek magukkal.

4. *Lovak szállításáról.*

Lótáp-illetékre jogosított törzstisztek és a törzstiszt teendőivel megbízott századosok áthelyezési utazásaik alkalmával egy loápolót és két tulajdon lovat vasuton tehervonattal, vagy gőzhajón a kinestár költségén szállíthatnak, de csak akkor, ha azokat tényleg magukkal viszik.

5. *A málha szállításáról.*

Áthelyezési utazásoknál béke idején a málha szállítása a tuloldali táblázatban meghatározott szabványos súly erejéig van engedélyezve.

Szabványos málhasuly	Nőtlen	Nős	
	személyek számára		
	kilogramm		
Ezredes	1200	3600	
Alezredes vagy őrnagy	900	2700	
A törzstiszt teendőivel megbízott százados	900	2700	
A többi századosok	és a többi hason rang- osztályu havidíjasok	600	1800
Főhadnagy vagy hadnagy		300	1200
Törzsőrmester	100	400	
Irnok	150	600	
Irodaszolga	100	200	
Törzs- és főtisztek (hadbírák, számvivők) és állatorvosok részére tudományos vagy szolgálati könyvek és szabálygyűjtemények elvitelére 150 kg.			

Ezen szabványos málhasulyból áthelyezési utazásoknál kézi podgyászul azon súlymennyiséget lehet magával vinni, mely a 27. §. 3. pont alatt az ügyködési utazásokra nézve van megállapítva.

Nős személyek, valamint családos özvegyek ezen utóbbi súly kétszeresét vihetik magukkal kézi podgyászul.

Helyi átköltözködések esetében ugyanolyan málhasuly után, mint a mennyi áthelyezési utazások alkalmából előírva van, a 22. §. 7. pont 3. bekezdésében meghatározott díjak a kinstár terhére felszámíthatók.

6. Az utiköltségek megtérítésének kiterjedése.

a) Általában.

A kinstár költségén teendő áthelyezési utazásoknál a 22. §-ban rendszeresített szállító eszközök illetékesek nemcsak

az illető egyén, a netaláni családtagok és a rendszeresített szolgaszemélyzet vitelére, hanem a lovak és a szabványos sulyu málhának tovaszállítására is.

Özvegy emberek, kik törvényes s még atyai gondviselés alatt álló gyermekeiket maguknál tartják, az áthelyezési utazás illetékeire nézve a nő egyénékkel egyenlők.

A magukkal vitt családtagok, valamint az illetékszerűen elvihető szolgák és lovak száma a menetlevélbe bejegyzendő, ezen felül a lóápoló és a lovak szállításáért kifizetett összeg az utazási számadáshoz csatolandó (vasuti, gőzhajói) teher-szállító levéllel igazolandó.

7. Utazási költségátalány.

Áthelyezési utazások alkalmával az utazási költségátalány illetékes; ebből fedezendőek és pedig:

a) A bérkocsidíjak a csendőrszemélyek és családjainak, valamint a kézipodgyásznak a pályaudvarokhoz, illetve pályaudvaroktól (gőzhajókikötők, postahivatalok) való szállításáért a kiinduló és rendeltetési állomáson, valamint a megengedhető utazási közbeeső állomásokon, továbbá egyik pályaudvartól a másikra, vagy egyik forgalmi eszköztől a másikra való átmenetkor (átmenet a vasutról a postára, előfogatra stb.);

b) az utazási közbeeső állomásokon az átvonuló beszállásolásért esedékes kinstári megtérítés és

c) egyéb kisebb, felszámításra nem alkalmas kiadások.

Az utazási költségátalány szárazon való áthelyezési utazásokra a távolság szerint, vizen való áthelyezési utazásokra menetenként, a távolságra való tekintet nélkül, van kiszabva.

Szárazon való áthelyezési utazásoknál különböző forgalmi eszközöknek (vasut, posta, előfogal), vagy a postának (előfogal) egyidejű használata mellett a távolság kiszámítása a 23. §. 4. pontja értelmében eszközözlendő.

Az utazási költségátalány kiméretét a következő táblázat tartalmazza:

Utazási költségátalány

É s p e d i g

személyek az V. rangosztályuaktól fölfelé	nőtlen			
	nős (özvegy, gyermekekkel, a családfő beszámításával)	2—4 5—8 9—12	személyből álló családdal	
személyek a VI. rangosztályuaktól a VIII. rangosztályuakig	nőtlen			
	nős (özvegy, gyermekekkel, a családfő beszámításával)	2—4 5—8 9—12	személyből álló családdal	
személyek a IX. rangosztályuaktól a XII. rangosztályuakig és rangosztályba nem sorolt havidíjasok	nőtlen			
	nős (özvegy, gyermekekkel, a családfő beszámításával)	2—4 5—8 9—12	személyből álló családdal	

A magyar korona területén kívül való utazásoknál az elől megjelölt kimérekhez 50% pótlék jár.

Az utazási költség általányt illetőleg még következő határozatok mérvadók:

d) Ha az utazás Bécsben vagy Budapesten kezdődik, vagy ezen állomásokon végződik, valamint az utazásnak beigazolt ugyanottani félbeszakítása esetén, minden érkezés vagy elutazáskor általány pótlék jár, mely nős egyének átköltözési utazásainál a táblázatban kimutatott családtagok számához képest 2, illetve 5 és 6 koronát, — nőtlen egyének átköltözésénél pedig 2 koronát teszen.

e) Szárazon való utazásoknál egyik indóháztól a másikhoz, vagy egyik forgalmi eszközről a másikra való átmenettel, ha az ily átmenetek száma a megengedhető utazási közbeeső állomások számát meghaladja (23. §. 4. pont), minden ez utóbbi

átköltözési utazásokra.

a) Utazásoknál, melyek egészben vagy részben vasutal vagy postával eszközöltetnek								b) Utazásoknál vizen		c) Utazásoknál kizárólag előfogatok használatával	
1-től 240	240	480	720	960	1200	1440	1680	menetenként (agy nélkül) a megéjtett távolságra való tekintet nélkül	a vasuti kilométerre átszámítandó távolsághoz képest		
	vasuti kilométeren felül										
vasuti kilométer távolságig											
k o r o n a											
12	18	24	30	36	42	48	54	12	Az e) pont alatt utazásokra megállapított általánykiméreknek fele		
18	30	42	54	66	78	90	102	18			
24	38	52	66	80	94	108	122	24			
30	46	62	78	94	110	126	142	30			
10	15	20	25	30	35	40	45	10			
14	24	34	44	54	64	74	84	14			
20	32	44	56	68	80	92	104	20			
26	40	54	68	82	96	110	124	26			
8	12	16	20	24	28	32	36	8			
10	17	24	31	38	45	52	59	10			
16	26	36	46	56	66	76	86	16			
24	36	48	60	72	84	96	108	24			

számot meghaladó átmenet után a 240 kmt. távolságra megállapított általány összeg fele pótlékként jár, — melyhez Bécsben és Budapesten az a) pont alatt megállapított pótlék hozzászámítandó.

f) Áthelyezési utazásoknál, az utazásnak egy bebizonyított önkénytelen, vagy a szolgálat által egy közbeeső állomáson előidézetti, 24 órán túl terjedő félbeszakítása esetén az utazási költségátalány, minden közbeeső utazásra elkülönítve számítandó, p. o. Orsováról Temesváron át Aradra teendő áthelyezési utazásnál, a midőn a Temesvárról való elutazás közlekedési akadály mint 24 órán túl terjedő félbeszakítást szenved: Orsova—Temesvár és Temesvár—Arad utrészek után.

g) Családoknak, melyek a szolgálat miatt férjüktől (atyjuk) elválva átköltözési utazást tesznek, az utazási költségátalány a személyszám szerint úgy mint a családfőnek jár, míg

ellenben a férjnek (atya) elválása közben egy átköltözési utazás alkalmával csak a nőten személyek részére megállapított utazási költségátalányra van igénye.

27. §.

Igény az utazás költségeinek megtérítésére ügyködési utazásoknál.

1. Az ügyködési utazások megnevezése.

Az utiköltségek megtérítése tekintetéből ügyködési utazásokul azon utazások tekintendők, melyeket a csendőrség állományába tartozó s rangosztályba sorolt havidíjasok állásuk és szolgálati kötelemeikből kifolyólag parancsok, rendelet, felhívások vagy átiratok alapján, a szolgálat érdekében teljesíteni tartoznak s áthelyezéssel vagy tartós vezénnyelssel nincsenek egybekötve.

Ezeket felül ügyködési utazásokul még tekintendők:

a) a próbaszolgálatban levő tiszteknek a csendőr-szakvizsga letétele céljából beosztási állomásokról a törzs székhelyére és onnan vissza való utazásuk;

b) külállomásokról mint vádlottak, tanúk, vagy mint bizottsági tagok a csendőr-bíróshoz és becsületügyi tárgyalásokhoz berendelt tiszteknek, ugyancsak valamely vétség miatt, vagy egyéb sürgős szolgálati ügyben külállomásról a kerületi- vagy szárnyparancsnoksághoz kihallgatásra berendelt tiszteknek utazásai, a mennyiben az utóbb említett berendelés szükségessége és kikerülhetetlen volta a kerületi parancsnokság által utólag elismertetik, a bíróságilag megítélt büntetés végrehajtásának céljából utazó csendőrségi személyeknek – a fenytő bíróság vagy az elbocsájtási indítvány megtételére hivatott bizottság elé idézett s a csendőrséghez tartozó tisztviselelőnek (állatorvosok, őrnökök) és rangosztályba nem sorolt havidíjasoknak utazásai;

c) a felülvizsgálathoz s attól, valamint a betegség miatt várakozási illetékekkel szabadságolt egyéneknek az ismételt felülvizsgálat előtt a kórvázlat szerkesztése végett az állandó tartózkodási helyükről tett utazásai;

d) a nyugdíjasok azon utazásai, melyeket egészségi viszonyukban beállott lényeges változás következtében, a szolgálatképtelenség fokának újabb osztályozása céljából tesznek.

Az ügyködési utazások költségei rendszerint a csendőrségi javadalmazásból térítetnek meg. (Kivételt lásd 22. §. II. pontjában.)

2. Kincstári meglérítés alá nem eső utazások:

a) oly utazások, melyek parancs következtében létehetnek ugyan, de melyek az illető saját kérelme, vagy hibája folytán rendeltettek el és a melyek az 1. pont d) bekezdésében meghatározott ügyködési utazásokkal nem egyenlők.

b) oly szolgálati utazások, melyeket a törzstisztek és a törzstiszt teendőivel megbízott századosok állomáshelyükről 35 kilométert meg nem haladó távolságokra tesznek. Ha azonban az alkalmazás helye és a szolgálati utazás helye között közvetlen vasúti vagy gőzhajózási összeköttetés van, akkor ez és a bérkoesi a kincstár terhére igénybe vehető;

c) bel- vagy külföldön az illetékek tovább élvezete vagy megszüntetése mellett szabadságolt csendőrtisztek és állatorvosok utazásai a felülvizsgálatra való behívásukkor;

d) végkielégítést igénylő nyugdíjas személyek utazásai, egészségi állapotuk megállapítása céljából.

3. A szolgálta és kézi podgyász viteldijairól.

Ügyködési utazásoknál a csendőrtisztek rendfokozati különbség nélkül egy III. oszt. vasúti, vagy gőzhajói hely után a viteldíjat a katonai árszabás szerint felszámíthatják.

Az ügyködési utazásoknál a törzstisztek és a törzstiszt teendőivel megbízott századosok 100, a többi tisztek és az állatorvosok 50, az őrnökök, törzsőrmeesterék és őradoszolgák pedig egyenkint 30 kilogramm kézi podgyászt vihetnek magukkal.

Az állatorvosok, mivel tisztli szolgára igényük nincsen, a kézi podgyásznak a váróteremből a vonatra (gőzhajóra) és viszont való szállításért, úgy a kiinduló, mint a rendeltetési

állomáson (ha pedig az utazás átszállással van egybekötve, az átszállási állomás után is) 40—40 fillér hordár-díjat felszámíthatnak.

4. Az utiköltség meglérésének kiterjedése.

A kincstár költségén teendő ügyködési utazásoknál a 22. §-ban megállapított szállítóeszközök úgy az illető személyeknek, valamint a szolgáltnak és a meghatározott kézi podgyásznak tovaszállítására is igénybe vehetők.

Ha az ügyködési utazások előfogattal eszközöltetnek, akkor a havidíjas egyéneknek, rendfokozatra való különbség nélkül egy kétlovas előfogat, vagy két előfogati ló jár, melyen a szolga és kézi podgyász is elviendő.

Több személy által egyidejűleg egy s ugyanazon célból és helyre teendő ügyködési utazásoknál a szolgának magával való vitelére jogosított minden csendőr egyéneknek egy kettős előfogatu kocsijár.

A többi havidíjas egyéneknek ily esetben csak minden két személy után jár egy kettős előfogatu kocsijár.

MÁSODIK FEJEZET.

Allisztek, csendőrök, ujonczok és próbaesendőrök pénz és természetbeni illetékei.

I. SZAKASZ.

Rendes illetékek.

28. §.

A zsold.

1. Elvi határozványok.

A zsold rendfokozat szerinti napi pénzilletéket képez.

A zsold azon alapilleték, mely minden csendőr (hadapród-tiszthelyettes, őrmester, őrsvezető, csendőr, ujoncz és próbaesendőr) részére a tényleges szolgálat ideje alatt a valószínű rendfokozat szerint megállapított összegben jár.

2. Az illeték mérve.

A napi zsold a következő:

a hadapród-tiszthelyettes és az őrmester részére 3 korona 14 fillér, az őrsvezető részére 2 korona 60 fillér, a csendőr, valamint az ujoncz és próbaesendőr részére 2 korona 06 fillér.

3. Felvételi módzatok.

A zsold rendszerint félhavonként előlegesen és pedig minden hó 1-én és 16-án esedékes.

Oly esetekben azonban, midőn valamely egyénnek a esendőrségből fegyelmi uton leendő eltávolítása már tárgyalás alatt van, ugyszintén azon esendőrök illetékei is, a kik bünyítő vizsgálat alatt állva, szabadlábbon hagyatnak, a legközelebbi zsoldfizetési naptól kezdve öt-öt naponként fizetendők ki.

4. Az illeték kezdete.

A zsoldilleték kezdődik:

a) ujonnan felavatottaknál, felavatásuk napjával;

b) a honvédség és közös hadsereg tényleges szolgálatából a esendőrséghez közvetlenül átlépőknel, a tartalékból és a póttartalékból a esendőrséghez felvetteknél, végre a visszatért szökevényeknel a bemutatás napjával.

A visszatért szökevények a bemutatás napjával rabilleték élvezetébe lépnek.

c) Az időleges nyugállományból szolgálattételre bevonultaknál a bemutatás napjával. A hó folyamán szolgálattételre bevonultak azonban azon összeget, melyet a hó még hátralévő napjaira nyugdíj fejében felvettek, tényleges illetékeikből még ugyanazon hó folyama alatt visszatéríteni kötelesek.

d) Magasabb rendfokozatba előléptetteknél az előléptetésre következő zsoldfizetési naptól, ha pedig az előléptetés valamely zsoldfizetési napra esik, már ezen naptól jár.

5. A esendőrséghez jelentkezők illetékeiről.

Azok, kik nem közvetlenül a szárny-állomáson, hanem valamely külörsön, vagy más esendőrkerületi parancsnokság területén, avagy valamely csapattestnél esendőrségi szolgálatra jelentkeztek és próbaszolgálatra behívtak, menetlevéllel és uti előleggel ellátva, azonnal vasuton vagy gőzhajón közvetlenül rendeltetésük helyére küldendők.

Ezeknek az utbaíndítás napjától kezdve a menet tartamára zsold, étkezési pénz, kenyérváltás és menetpótdíj fejében a valóságos rendfokozatok szerint és pedig: őrmesternek I korona

20 fillér, szakaszvezetőnek 90 fillér, tizedesnek 80 fillér, őrvezetőnek 70 fillér és rendfokozatnélküli egyénnek 62 fillér jár, a teljes esendőrségi zsoldilletéket pedig az utbaíndítás napjától kezdve csak akkor kapják, ha próbaszolgálatra tényleg felvételtek és a esendőrségi esküt letették.

Ha azonban ily egyének bármily okból esendőrségi szolgálatra alkalmatlanoknak találtatnak, akkor ezek: ha valamely csapat tényleges állományába tartoznak, menetlevél, uti előleggel és az előbb felsorolt illetékekkel ellátva oda ismét visszaküldendők; különben pedig a legrövidebb irányban előbbi jelentkezési helyükre visszaküldendők, mely utóbbi esetben nekik kilométerenként 2 fillér utipénz fizetendő ki.

Ezen utazási költségek a esendőrségi javadalmozást terhelik.

Azon jelentkezők, kik belépési szándékuktól önként lépnek vissza, nemesak a visszautazás költségeire nem tarthatnak igényt, hanem ez esetben, ha vagyonuk van, a jelentkezésből felmerült utazási és élelmezési költség rajtuk behajtandó, ha pedig ez be nem hajtható, akkor szegénységi bizonyítvány alapján a esendőrségi javadalmozás terhére végleg elszámolandó.

Tiszti vagy hivatalnoki árva felavatásakor az illetők által netalán élvezett kinstári ellátások beszüntetése végett a kellő intézkedés megleendő.

6. Az illeték vége.

A zsoldjárandósága a fogyatékba vétel napjával szűnik meg.

Kivételes esetek:

a) A büntetőbírósigilag elbocsátott esendőrök, továbbá büntetőbírósigilag ítélet folytán próbaszolgálatból kilépő ujonczok és próbacsendőrök zsoldjárandósága (rabzsold) az ítélet kihirdetése napjával végződik, mely napra azonban a rabzsold még jár.

Az illetők a kihirdetésre következő nappal, ha rájuk börtönbüntetés mondatik ki, a rabilletékben részesítendők.

ha pedig szabadlábra helyeztetnek, minden további járandóságuk megszűnik. (47. §. 7. pont.)

b) *A végelbocsátottak, a tartalékba, vagy a honvédséghez leendő áthelyzetésükig szabadságoltak* a csendőrség kötelekéből olyformán veendőek fogvatékba, hogy illetéklöbbletek lehetőleg elkerültessenek.

Oly egyénnek azonban, ki valamely hó folyama alatt fejezi be elvállalt csendőrségi szolgálati kötelezettségét és az illető hó végéig szolgálni nem akarna, az illetékek csakis az illető fogvatéki napig (utóbbi kizártával) fizetendőek ki.

E szerint mindazok, kik a csendőrség kötelekéből kiléptek, illetve a tartalékba vagy más csapattesthez helyeztetnek át, állépésük alkalmával, a tényleges szolgálat alól, vagy a hó végével mentendők fel, vagy a mennyiben saját kívánságuk folytán a hó vége előtt elbocsátatnak, illetve szabadságoltatnak, csak fogvatékuk napjáig láthatóak, el illetékekkel.

c) *Az elhalt csendőr zsoldjárandósága azon zsoldszak végével szűnik meg, a melyben elhalálozott.*

Az első zsoldszak alatt (a hó első felében) elhalt oly egyének zsoldjárandósága, kik után ellátási igényvel bíró özvegyek, vagy árvák maradtak hátra, mindenkor a hó végével szűnik meg és a hó második felére eső zsoldjárandóság, az özvegy esetleg az árvák részére szabályszerű bélyeges nyugtára kiszolgáltatandó.

d) *Polgári államszolgálatra, a m. kir. államaszolgálatokhoz, továbbá az állam részéről segélyezett vasúti, gőzhajózási vagy más vállalatokhoz állépő csendőrlégénységnek* új rendeltetési helyére a kellő időben való elindítása iránt a csendőrkerületi parancsnokság tartozik gondoskodni.

Az újonnan kinevezettnek azon naptól kezdve, melylyel az új állásával összekötött járandóságok élvezetébe lép, a csendőrségi illetékekre többé nincs igénye.

A polgári államszolgálatra újonnan kinevezett egyének fizetése az 1893. évi IV. t.-cz. 13. §-a értelmében, ha a kinevezés a hó első felében történik, azon hó közepétől, ha pedig a hó második felében történik, a kinevezés napját követő hó első napjától jár.

Más közszolgálatba újonnan kinevezett egyéneknek a polgári illetékek élvezete rendszerint a kinevezés napjára következő hó elsejétől kezdődik.

e) *Felülvizsgálat folytán szabadságolt csendőrlégénység* zsoldilletéke minden esetben azon hó utolsó napjával szüneteltető be, a mely hóban a felülvizsgálás történt.

Ha felülvizsgált csendőr az ellene megindított büntető bírósági vizsgálat miatt tartatik az élelmezésben vissza és szabadlábon hagyatik, akkor a vizsgálat tartamára zsold és esetleges szolgálati pótdíj (tömegátalány nélkül) élvezetében marad, ha azonban vizsgálati fogságba helyeztetik, rabilletékben részesítendő (7. pont).

Bírói felmentés esetén a nyugdíj a felülvizsgálat napját követő hó 1-től folyósítatik és a szabadlábon volt csendőrt azon időre megillető nyugdíjhányad, mely alatt zsoldot és esetleg szolgálati pótdíjat élvezett, a belügyminisztérium által mint térítmény a ker. parancsnokság pénztára javára utalványoztatik. A vizsgálati fogságban visszatartott felülvizsgált csendőr után felmerülő rabtartási költség a kincstár terhére esik és az illető a vizsgálati fogság tartamára is teljes nyugdíjtelményben részesül.

Mindkét esetben t. i. akár szabadlábon, akár vizsgálati fogság mellett ejtetik meg a vizsgálat az illető felülvizsgált csendőr ellen, a vizsgálatnak elrendelése s illetőleg az illetőnek visszatartása, valamint a vizsgálat eredménye a kerületi parancsnokság által mindenkor késedelem nélkül a honvédelmi- és belügyminiszternek bejelentendő.

f) *Felülvizsgált csendőrök* fegyelmi fenytések végrehajtása czéljából az állományban és élelmezésben vissza nem tarthatók, hanem illetékük az e) pontban foglaltak értelmében kezelendő.

7. Illetéklöbbletek visszatérítése.

a) *A bünyfnyitő vizsgálati fogságba, vagy pedig feqyelmi uton reájuk szabott szoba, egyszerű, szigorított, vagy magánfogságba jutott csendőrök, avagy próbaesendőrök, továbbá a*

büntelöbíróságilag elbocsátott esendőrök, végre büntelöbírószági ítélet folytán a próbaszolgálatból kilépő ujczok és próbaesendőrök rendfokozatszerű zsoldja rabilletékbe lépésük napjával megszűnik és az előlegesen felvett zsoldhányadot visszafizetni tartoznak.

Ha az illető azonnali megtérítésre képtelen lenne, a megtérítendő összeg a esendőrségben való megmaradása esetén, folyó illetékeiből részletekben levonandó.

Ha valamely esendőr a fogságbüntetés kiállása után a esendőrség állományából fogyatékbá vétetik s az *a)* pont első bekezdésében említett zsoldtöbbletet épen nem, vagy csak részben volna képes megtéríteni, a meg nem téríthető pénzösszeg a esendőrkerületi parancsnokság részéről egy ide vonatkozólag kibocsátandó parancs alapján végleg elszámolandó.

A testületből elbocsátásra ítélt egyének által meg nem térített illetéktöbbletek (tulélvezmények) az illetők magánvagyonából (beleértve az esetleges tömeg külön járulékokat és a közgazdálkodásból reájuk eső hányadot is) hajlandók be és annak megtörténtéig az előlegek és egyéb kincstári tartozásokról szerkesztett kimutatásban követelésként nyilván tartandók.

Ily követelések törlesztésére behajtott pénzösszegek esetről esetre bevételezendők és az említett kimutatásban a vonatkozó bevételi adatokra való hivatkozás mellett leirandók.

Ellenben azon pénzösszegek, melyek ily egyének fogyatékbá vételekor behajthatlanoknak bizonyulnak, a esendőrkerületi parancsnokság által parancs útján elengedendők és a már többször említett kimutatásban ezen parancsok esatolása és reájuk való hivatkozás mellett leirandók.

Polgári életben elkövetett büncselekményért elítélt esendőrségénység azon esetben, ha büntetését esendőrségi fogdában tölti el, rabzoldra szorítandó, mely rabzold magánvagyonából, ilyennek hiányában pedig a 102. §. 3. pontja értelmében illetékeiből levonandó és annak megtörténtéig, mint adott előleg nyilvántartandó.

Azon esetben, ha az elítélt egyének büntetésük kiállása

végelt a polgári bíróságnak adalnak át, ezen időre a esendőrségnél minden illetményeik beszüntetendők.

b) Szökevényektől, kik a zsoldszak lejártá (a hó 15-ike és utolsó napja) előtt bemutatattanak, a netalán még birtokukban meglévő illetékmaredek elveendő.

A szökevénynek az örsön megmaradt közélkezési betétje, nemkülönben a közgazdálkodásból ráeső hányad az elvitt és vissza nem hozott kincstári tárgyak értékének s az esetleg tulélvezett illetékeinek fedezése céljából a kincstár javára bevételezendő.

A kincstári követelés levonása után a szökevény javára fenmaradó többlet szabályszerű hovatfordítása iránt a büntelö bíróság intézkedik.

c) Beleg esendőrségénység zsoldja a betegség tartamára szintén felszámítandó, melynek kifizetési módozatait a 46. §. szabályozza.

29. §.

Az első tömegbetét.

1. Rendelkezés.

Az első tömegbetét általányösszeget képez, mely az öltözeti és felszerelési szabályzatban előirt összes ruházati és löszerezvényi cikkek első beszerzésére szolgál.

2. Az illeték mérve.

Az első tömegbetét mérve az anyagok és kiállítási árakhoz képest a belügyminister által időnként állapítatik meg. Jelenleg az első tömegbetét gyalog próbaesendőrnél (ujczonál) 120 korona, lovas próbaesendőrnél (ujczonál) 260 koronából áll.

3. Felszámítási módozatok.

Ezen összeg az illető egyének a esendőrségbe való belépte után közvetlenül a esendőrkerületi parancsnokságok

által a javadalmazás terhére felszámítva, a tömegalapra átruházatik és az illető tömegkönyvébe, mint első bevételi tétel bejegyeztetik.

A gyalogosított egyének tömegbetét-különlete a kincstár javára nem térítendő meg, de ezzel szemben lőszerelvényeknek becsértéke a kincstár javára esik.

30. §.

A tömegátalány.

1. Elvi határozványok és az illeték mérve.

A ruházat és lőszerelvényi tárgyak fentartására és utánpótlására minden esendőr tömegátalányt kap.

A tömegátalányt időszakonként a belügyminister állapítja meg.

Ezen átalány jelenleg rendfokozatra való különbség nélkül: gyalog esendőrök részére évi 90 koronából és lovas esendőrök részére 103 korona és 60 fillérből áll.

2. Igény, annak kezdete és vége.

A tömegátalányra való igény a csendőrséghez történt bemutatás napjával kezdődik és a csendőr részére szolgálati idejének egész tartama alatt, tehát akkor is jár, ha beteg vagy illetékei élvezete mellett szabadságolva, esetleg fegyelmi vagy vizsgálati fogságban, vagy pedig a csendőrségben való megmaradás mellett börtönbüntetésre elítélve van.

Ha a csendőr a csendőrséghez történt belépése előtt polgári állásban elkövetett cselekmény miatt valamely bíróság által szabadságvesztésre ítéltetik s az ítélet dacára a csendőrség állományában megmaradhat, — a büntetés végrehajtása idejére a tömegátalány részére nem számítható fel (47. §. 10. pont.)

A tömegre való igény azon nappal szűnik meg, melyen az illető fogvatékba jut.

A csendőrség kötelékéből való elbocsátással egybekötött fogság- vagy börtönbüntetésre elítélt esendőrök tömegátalánya az ítélet kihirdetése napjával végződik.

3. Különös határozványok polgári alkalmazás elnyerésére való szabadságolásoknál.

Polgári alkalmazás elnyerése céljából próbaszolgálatokra való szabadságolások esetén a tömeg-átalány csak hat hó tartamára számítható fel és pedig teljes összegben, ha az illető személynek ruházatjáról magának kell gondoskodni, vagy fél összegben, ha az illető új állásában szolgálati ruházattal látatik el.

4. Felszámítási módozatok.

A tömeg átalány az igényjogosultnak nem fizettetik ki készpénzben, hanem azon szárnynál, melynek állományába az illető tartozik, — a hónapot 30 nappal számítva — napi adagokként felszámítatik.

A havi és napi adagok összege a tudoldali táblázatban van kimutatva.

T á b-
a tömegadagok pénz-
a) Gyalog

H a v i				N a p i							
I.		II.		1		2		3		4	
korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
7	50	15	.	.	25	.	50	.	75	1	.
III.		IV.		11		12		13		14	
22	50	30	.	2	75	3	.	3	25	3	50
V.		VI.		21		22		23		24	
37	50	45	.	5	25	5	50	5	75	6	.

b) Lovas

H a v i				N a p i							
I.		II.		1		2		3		4	
korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
8	63	17	27	.	28 ² ₁₈	.	57	.	86	1	15
III.		IV.		11		12		13		14	
25	90	34	53	3	17	3	45	3	74	4	03
V.		VI.		21		22		23		24	
43	17	51	80	6	04	6	33	6	62	6	91

l á z a t

beli kiszámításáról.
tömegadagok.

N a p i											
5		6		7		8		9		10	
korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
1	25	1	50	1	75	2	.	2	25	2	50
45		16		17		18		19		20	
3	75	4	.	4	25	4	50	4	75	5	.
25		26		27		28		29		30	
6	25	6	50	6	75	7	.	7	25	7	50

tömegadagok.

N a p i											
5		6		7		8		9		10	
korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
1	44	1	73	2	01	2	30	2	59	2	88
15		16		17		18		19		20	
4	32	4	61	4	89	5	18	5	47	5	75
25		26		27		28		29		30	
7	19	7	48	7	77	8	06	8	35	8	63

A legénység igénye a tömegre.

1. Elvi határozványok.

Minden esendőr tömeg-részlete annak feltételes tulajdonát képezi s ha az illető a testületben legalább öt évet megszakítás nélkül szolgált és önhibáján kívül fogyatékbba jött, ez esetben neki tömegkövetelése, továbbá ruházatának becsértéke és esetleges külön járuléka a netalán fennálló kincstári tartozás levonásával bélyegtelen nyugtája ellenében kifizetendő.

Ellenben, ha a esendőrségi egyének szökés, vagy saját hibájuk következtében lesznek a testületből eltávolítva, tömegvagytonuk mindenkor a esendőrségi javadalmazás javára esik.

2. Igény a tömeg-többletre.

Ha valamely egyénnek oly nagy tömegrésze van, hogy az az évi tömegátalány kettős összegét meghaladja, akkor az ezen tömegátalány kettős összegét túlhaladó tömegkövetelés a tömegrészesnek bélyegtelen nyugtájára még akkor is kifizethető, ha az a esendőrségnél öt évet még nem szolgált.

3. Igény a tömegvagytonra.

a) Elöléptetések alkalmával.

Havidijsokká előléptetett esendőrségi egyéneknek, (az egyenruházati járulékon felül) tömegkövetelésük csak akkor szolgáltatandó ki, ha a tömeg kötelékében legalább öt évig állottak, ellenben a használatukban lévő ruházat náluk még akkor is meghagyandó, ha öt évet nem szolgáltak, ha pedig kívánják, ezen ruházat becsértéke kezükhez kifizetendő.

A esendőrségnél öt éven alul szolgáló ily egyének tömegkövetelése és a használatukban lévő lőszerelvény becsértéke a kincstár javára esik.

b) Elhalálozás esetén.

Az elhalt esendőr tömegvagytona, tekintet nélkül a halát

nemére és a szolgálati idő tartamára, az esetleges kincstári tartozás és temetési költségek levonása után, mint annak hagyatéka örökösei javára a hagyatékt tárgyalására hivatott bíróságnak szolgáltatandó át.

Elhalt próbacsendőrök és ujonczok után a tömegvagyton ki nem fizettetik, örökösei tehát csupán az esetleges külön járulékokra bírnak igénynyel. Ez utóbbiból is azonban az esetleges kincstári tartozás és temetési költségek azon része, mely a tömegvagytonból netalán fedezhető nem volna, levonandó és csak a fennmaradó rész szolgáltatandó át a hagyatékt tárgyalására hivatott bíróságnak.

c) A nyugdíj vagy végkielégítéssel való ellátás esetén.

Azon véglegesített esendőröknek, kik állandóan nyugdíjaztatnak, vagy végkielégítéssel elbocsátatnak, tömegkövetelésük és ruházatuk becsértéke szolgálati idejükre való tekintet nélkül kiszolgáltatandó.

Időlegesen nyugdíjazott végleges esendőrök a tömegkövetelésre és ruházatuk becsértékére csak akkor tarthatnak igényt, ha újbóli felülvizsgáztatásuk folytán végleg nyugdíjaztatnak, vagy végkielégítéssel elbocsátatnak.

Az időleges nyugállományba helyezett esendőrökkel tehát elmenetelük előtt épügy, mint minden más fogyatékbba jutó egyénnel leszámolandó, a tömegkövetelés azonban a rendkívüli járulékokkal együtt az állandó nyugállományba helyezés vagy végkielégítéssel való elbocsátás időpontjáig a tömegpénztárban meghagyandó.

Ha azon eset fordulna elő, hogy a tömegkövetelés a ruházat becsértékének betudásával az első tömegbetét összegét felülmulná, akkor a többlet az illető részére mindjárt a leszámolásakor kifizetendő.

Az egy rendbeli ruházatnak (télien a köpenynek is) leszámítása után, a esendőrtől elveendő cikkek megbeesülendők és raktározandók.

A becsérték a tömegkönyvbe előjegyzendő és az illető tömegköveteléséhez számítandó.

Ha időlegesen nyugdíjazott egyének újbóli felülvizsgálatkor ismét szolgálatképesnek osztályoztatnak és a további

szolgálatra bevonulnak, akkor tömegkövetelésük terhére lehetőleg becsült tömegtárgyakkal látandók el, részükre azonban az első tömegbetét újból fel nem számítható.

Ha időlegesen nyugdíjazott esendőr elhal, akkor ennek tömegvagyonát illetőleg ugyanazon eljárás követendő, mint a tényleges szolgálatban elhalt esendőrnél.

Ha időlegesen nyugdíjazott s a csendőrségnél legalább is öt évet szolgált esendőr az időleges nyugállományban oly büntényt követ el, mely a csendőrségből való elbocsátását vonja maga után, tömegvagyonára az esetben is igénye van.

Ha próbaesendőrök (ujoncok) nyugellátás mellett fogyasztékba vétetnek, akkor ezek csak az esetleges külön járulékra bírnak igényvel.

d) *Polgári szolgálatra való ideiglenes alkalmazás esetén.*

Az 1873. évi II. törvényzikk alapján polgári szolgálatra ideiglenesen alkalmazott esendőrök tömegét illetőleg az első pont első bekezdése értelmében járandó el.

Ily ideiglenesen alkalmazott esendőrnek a csendőrségi szolgálalba való újbóli belépése csak akkor engedhető meg, ha ő az első tömegbetétet sajátjából fizeti.

Ha azonban az első tömegbetét összegét egyszerre le nem fizetné, azt részletekben legfeljebb 12 hó alatt befizetni tartozik.

Ily egyénnek a csendőrségből való újbóli kilépésekor, különbség nélkül a kilépés okára, a mennyiben ő az «első tömegbetétet» teljesen befizette, a tömegkövetelés és a ruházati becsérték teljesen kiszolgáltatandó. Azon esetben pedig, ha ő az «első tömegbetét»-re még egy vagy több részlettel hátralékban lenne, ezen hátralévő összeg tömegköveteléséből levonandó.

4. *Tömegtartozások.*

a) *A tömegtartozás fogalma.*

Tömegtartozás akkor áll be, ha a tömegkövetékébe tartozó egyén első tömegbetétjének és tömegátalányának együttes összege a részére kiszolgáltatott ruha- és felszerelési cikkek értékénél csekélyebb.

b) *A testületből fogyasztékba jutó egyének tömegtartozásának törlesztése.*

Ha a testületből fogyasztékba vett egyénnek — tekintet nélkül a fogyaszték nemére — tömegtartozása van, e tartozás első sorban a tőle beszédett ruházati és felszerelési cikkek becsértékéből, avagy magán vagyonát képező közzgazdálkodási követeléséből törlesztendő. Az esetleges tömegtartozások fedezésére, a legénység önkéntes betétekre nem kötelezhető.

Azon esetben azonban, ha mindezek a tartozás kielégítésére elegendők nem volnának, a tartozás fennmaradt része az általános tömegből az összesített tömegnek megtérítendő.

Végkielégítéssel a testületből szabadságolt egyének tömegtartozásai — ha az előző bekezdésben megjelölt járulékokból teljesen fedezhetők nem volnának — végkielégítésükből levonandók (lásd 102. §. 2. pont). E célból a fedezetlenül maradt tartozás összege a belügyministeriumnak az illető egyén leszerelése után azonnal bejelentendő.

5. *Fogyasztékba jutó legénység igényei a ruházatra.*

A csendőrségből kilépő, vagy eltávolított egyéneknek ruházattal való ellátását a csendőrsők gazdaszatkezelési utasításának 54. §-a szabályozza.

A rendfokozati jelvények a ruházaton csak azon csendőrnél hagyandók meg, kik végelbocsátó levéllel szabadságoltatnak, nyugdíjaztatnak, vagy a honvédség, esetleg a közös hadsereg tartalékába beosztatnak, minden más a csendőrségnél fogyasztékba jutó egyénnél a jelvények eltávolítandók.

6. *A tömegből beszerzendő tárgyak és azok viselési időtartama.*

Azon ruházati és lőszerelvényi tárgyak, melyek a legénység és lovak felszereléséhez tartoznak, az örsök gazdaszatkezelési utasításának 39. számú mellékletében vannak felsorolva, az egyes ruházati cikkek megközelítő viselési idejének tartama pedig a túloldali táblázatban foglaltatik.

Darab- szám	A cikkek megnevezése	Viselési időtartam	
		év	hó
1	Vadászkalap	2	.
1	Tollforgó tokkal	2	.
1	Köpeny (téli vagy nyári, gyalogsági vagy lovassági)	3	.
1	Báránybőr gallér	3	.
1	Dolmány	3	.
1	Nadrág (pantalló)	1	.
1	Zubbony	1	.
1	Tábori sapka	1	.
3	Pamut vászoning	.	6
1	Téli gyapoting	2	.
3	Pamut vászongatya	.	6
1	Téli gyapogatya	1	.
3	Zsebkendő	1	.
2	Nyakraváló	.	8
1	Jelsípszínor	1	.
1	Kardbojt	1	.
2	Altisztí bőrkezttyü	.	6
1	Téli kezttyü	2	.
2	Nyári eszima	1	.
1	Téli eszima	1	.

Az egyes felszerelési darabokhoz tartozó cikkek, például jelvénycsillagok, gallérsujtás, karpaszomány, karsujtás és efélék beszerzése a szükséghez képest történik.

A próbacsendőrök és a tömegtartozásokkal terhelt, valamint az időleges nyugállományból bevonuló legénység lehetőleg becsült cikkekkel látandó el. Ezeken a szükséges javítások az illetőnek tömege rovására történnek.

A kapezákat, valamint az előirt aprólékos kézi szereket a legénység sajátjából tartozik beszerezni.

7. Csizmák készítése és javítása.

A csizmákhoz, továbbá azok fejeléséhez és talpalásához szükséges anyag a tömegből szerzendő be.

A csizmák készitési és fejelési költsége a tömegből fizetendő; a kisebb javítások és a csizmák talpalása után járó költségeket a csendőrlegénység sajátjából fedezi.

8. Ruha és lőszerelvényi cikkek kiszolgáltatásának mérve.

A legénység részére a ruha és lőszerelvényi cikkek a kiszabott mennyiségen felül csak oly mérvben szolgáltatathatók ki, a mennyiben azok értéke az illető egyén tömegkövetelését meg nem haladja.

Elvül szolgál, hogy a csendőr tömegbeli igényei annak tömegvagyonára korlátai között tartassanak, tehát tömegtartozások minden körülmények között kerülendők.

9. Igény a szolgálatban tönkrement ruházat értékének meglátására.

a) Hogy ha a csendőr tömegbeli cikkei önhibáján kívül szolgálat teljesítése közben (például tüzesetek, árvizek stb.) alkalmával pusztulnak el, ily esetekben a csendőrségi javadalmazásból kártérítés jár, mely az illető tömege javára bevételendő.

Ezen kártérítés azonban nem terjed ki az elrongált, vagy elpusztult cikkek teljes beszerzési értékére, hanem csak azon részösszegre, mely a viselési időtartamra esik, önként érteődővén, hogy az ekként hasznavehetetlenné vált tömegbeli cikkek is a károsultnál meghagyandó.

Ha valamely ruhadarab viselési időtartama már teljesen letelt volna, vagy ahhoz már az egész viselési időtartam egy negyed részénél több nem hiányoznék, ugy mindkét esetben a viselési időtartam egy egész negyede számítandó fel az illető javára, akként, hogy neki minden a szolgálatban önhibáján kívül tönkrement ruhadarab után, ha nem több, legalább is a kérdéses ruhadarab egész kiállítás, illetve eredeti beszerzési költségeinek egy negyede téríttessék meg.

b) Ha ellenszegülési esetek alkalmával a csendőr valamely tömegcikkre megrongáltatnék, akkor a kár első sorban az ellenszegülő által térítendő meg. Behajthatatlanság esetén

a kárnak a csendőrségi javadalmazásból leendő megtérítése esetről-esetre a belügyministertől kérelmezendő.

c) Kolera, árvíz, esetleg más hasonló természetű buzamosabb ideig tartó kirendeltetések alkalmával a legénység ruha-koptalási átalányban részesíthető.

Ezen átalány a csendőrkerületi parancsnokságok indokolt előterjesztései alapján esetről-esetre a belügyminister által engedélyeztetik s a tömegátalány összegét meg nem haladhatja.

10. Ruházati és lőszerelvényi cikkek pajkosságból való tönkrevétele.

A ruházati és lőszerelvényi cikkeknek pajkosságból vagy gondatlanságból való tönkrevétele, vagy önhatalmu elidegenítése szigorúan büntetetik s az okozott kár megtérítésén kívül még büntetőbírósnági eljárást is vonhat maga után.

32. §.

Szállásilleték és az őrsirodák berendezése.

1. Elvi határozványok.

A csendőrlegénységnek állandó beszállásoláskor mindenütt és mindenkor tisztességes, szolgálati hivatásának megfelelő, teljesen illetékszerű berendezéssel ellátott laktanyában vagy csendőrségi bérszobában való elhelyezésre – fűtés és világítás nélkül – van igénye (kivételt lásd 61. §.)

Az elhelyezés rendszerint bérlet útján biztosítandó.

Kinestári tulajdont képező, vagy oly épületeknél, melyeknek tulajdonosai erre szerződésileg kötelezve nincsenek, az épület mindennemű belső és külső javításainak eszközzése, továbbá a kéménynek söpörtetése, pöczegödörök kiürítése és a meszelletés a csendőrségi javadalmazás terhére történik. Ezek közül az épületek belső és külső javítási, tisztogatási és meszelletési költségeinek engedélyezése 50 koronáig a kerületi parancsnokság, azonfelül a belügyministertől függ, mely utóbbi esetben az ily helyreállításokra vonatkozó javaslatok a bizottsági jegyzőkönyvek és költségkimutatások csatolása mellett a belügyministerhez esetről-esetre felterjesztendők.

A kémények seprtetése szerződésileg biztosítandó. A pöczegödörök tisztításából felmerülő költségeket, ha azok tisztítása nem az épület javításával egy időben teljesítetik, 20 korona erejéig a kerületi parancsnokság, azonfelül pedig a belügyminister engedélyezi.

Hasonlóképp járandó el elemi károk előfordulta esetén is.

Ha elemi csapások által okozott rongálások sürgős helyreállítást igényelnek, ezeknek foganatosítását a csendőrkerületi parancsnokság a felmerült költség nagyságára való tekintet nélkül elrendelheti, erről azonban a fentemlített okmányoknak felterjesztése mellett a belügyministernek jelentést tenni tartozik.

A csendőrség sajátlagos szolgálati viszonyainál fogva különös tekintettel kell lenni arra, hogy a legénység lakhelyiségei koresma vagy más nyilvános helyiséggel egy födél alatt ne legyenek, lakhelyiségeik más lakókétől teljesen elkülönítve legyenek s külön bejáráttal bírnak.

A szakaszparancsnokok szállásai, a szakaszírodák és fogdahelyiségek, valamint a szárnyírodák, fogdahelyiségek és raktárak rendszerint ugyanazon épületben legyenek, melyben a legénység van elszállásolva, vagy legalább is annak közelében helyeztessenek el.

Nős esendőörök és altiszteknek külön szoba, konyha és két teljes ágy jár.

Hadapród és hadapród tiszthelyettesek a legénységtől elkülönítve kettesével külön szobában szállásolandók el.

2. Az őrszobák berendezése.

Az őrsirodák berendezése következő:

- egy teljesen felszerelt ágy,
- egy zárható íróasztal, osztályos íromány-állvánnyal,
- egy őrspénytár gyanánt szolgáló s kettős zárral ellátott fiókos asztal,
- két szék,
- egy lábas ruhafogas,
- egy asztali lámpa,
- egy pökláda.

egy polczos fegyver- és köpenyfogas,
 egy sárgaréz gyertyatartó,
 egy bádóg mosdótál, cserépkorsó és ivópohár,
 egy ketté osztott szekrény, ruha és irományok tartására,
 egy nyeles kefesepró (melynek utánpótlása az őrszaga-
 sági átalány terhére eszközözendő),
 egy egyszerű fali óra, továbbá egy tenta- és porzótartó,
 egy vonalzó fából,
 egy papírvágó olló és
 egy pecsétnyomó (viaszra használandó) s egy réz-czim-
 nyomó festékes készülékkel.

Hadapród és hadapród-tiszthelyettesek, továbbá a törzsnél
 és a szárnyparancsnokságoknál irodai szolgálatra vezényelt
 altisztek egy-egy szobába kettésével helyezendők el; íróasztalt
 s faliórát nem kapnak, hanem egy-egy záros fióku kis asztalt
 s a ruha- és irományszekrény helyett egy-egy ruhaládát.

Ha valamely őrsön egy második altiszt van, ez — ha a
 laktanyában külön szoba nem áll rendelkezésre — a csend-
 őrökkel közösen helyezendő el.

A nős csendőr szobája fűtését és világítását sajátjából
 tartozik fedezni.

3. Legénységi szobák és azok berendezése.

Egy csendőrlégénységi szobában rendszerint legfőljebb
 négy ember legyen elhelyezve.

Egy csendőrlégénységi szoba butorzata következőkből áll:
 a) minden ember részére külön ágy; két ágy között leg-
 alább 94 centiméternyi köznek kell lenni;

b) egy hosszú (két méter hosszú és egy méter széles)
 közös asztal, fiókkal;

c) polczos fegyver- és köpenyfogások;

d) egy, az asztal hosszának megfelelő pad, továbbá egy
 kis pad;

e) minden ember számára egy-egy szék;

f) egy lábas ruhafogas;

g) egy nagy víztartó cserépkorsó;

h) két csendőr számára egy író és ruhaszekrény.

Az ábra szerinti író- és
 ruhaszekrény leírása:

a) lehajtható ajtó által el-
 zárható írószekrény, mely a
 bb) deszka által a ruha-
 szekrénytől van elválasztva,

c) a ruhaszekrény, a

dd) polcz által egy felső
 és egy alsó részre osztva, a
 szekrény mindegyik ajtaja
 két kulcsesal látandó el;

i) egy nagy bádóg mosdó-

tál és korsó két-két és egy pohár minden csendőr számára;

k) egy pökláda;

l) egy asztali állólámpa;

m) egy cizrokseprő. Egy teljesen felszerelt ágy, egy duczos
 vaságy, egy pár duczos vaságyállvány, 3 fekalj, 1 láb, 1 fej és
 2 oldaldeszkából, továbbá egy lószórvánkos, két fehérvánkos-
 héj, egy szalmazsák, két lepedő, egy nyári és egy téli taka-
 róból áll.

Az ágyneműnek jó minőségűnek kell lenni;

egy duczos vaságy 190 cmtr. hosszú, 84 cmtr. széles bel-
 közzel bír;

egy szalmazsák 195 cmtr. hosszú, 86 cmtr. széles;

egy lószórvánkos 95 cmtr. hosszú, 57 cmtr. széles;

egy vánkoshéj 95 cmtr. hosszú, 58 cmtr. széles;

egy lepedő 230 cmtr. hosszú, 152 cmtr. széles;

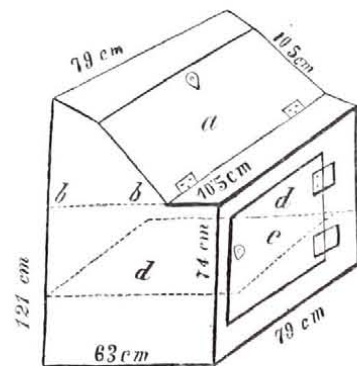
egy nyári takaró egy lapból áll, 2·50—2·70 kilogr. súlyu,
 210 cmtr. hosszú, 122 cmtr. széles;

egy téli takaró két lapból áll, 5—5·50 kilogr. súlyu,
 210 cmtr. hosszú, 122 cmtr. széles; *

egy lószórvánkos 3 kilogramm súlyu.

Az összes butorok és ágyneműek mindig használható
 állapotban tartandók.

Új őrsök felállítására alkalmával az új butorzatnak elkészí-
 téséhez a törzs székhelyén levő őrs butorzatának anyaga,
 méretei és alakja szolgál irányadóul.

A lepedőket és vánkoshéjakat nyári hónapokban minden 14 nap, télen havonként egyszer kell változtatni és mosatni.

Ezen változtatás céljából, az örsökön minden ágy számára a rajta levőkön kívül még két lepedő és egy vánkoshéj készletben tartandó.

A vánkosokat, takarókat és szalmazsákokat évenként egyszer kell mosatni, a szalmazsákokat évenként egyszer újból megtölteni és minden három hóban utántölteni, a vánkosok lószőrét legalább minden harmadik évben kell megtépetni és az eredeti három kilogramm súlyra kiegészíteni.

Egy szalmazsák megtöméséhez 23, utántöltéséhez mindenkor 12 kilogramm tiszta, friss szalma szükséges.

Minden esendőrségi örs részére, ideértve a törzsnél és a szárnyirodákban beosztott altiszteket is, ha ezek a laktanyában vannak elhelyezve, valamint a törzsszékhelyén levő tanosztály és pótlókeret legénysége részére, egy elég nagy és világos közös konyha becsájtandó rendelkezésre.

A konyha berendezése a következő:

- 1 vizesesöbör,
- 2 dézsa,
- 2 kanna,
- 1 nyújtó deszka, nyújtófával,
- 1 tálással ellátott fiókos konyhaszekrény,
- 1 lapitódészka,
- 1 aprító kés,
- 1 aprító deszka,
- 1 moslékcsöbör,
- 1 le vessző kanál (alpakka),
- 1 mozsár törővel sárgarézből
- 1 husvilla,
- 1 habszedőkanál,
- 1 lézta- (torma) reszelő,
- 1 fejsze,
- 1 parázsfogó,
- 1 parázslapoczká,
- 1 szénkampó,

- 1 laskaszűrő bádognál,
- 1 szűrőszita,
- 1 kézi kefeseprő,
- 8 kisebb-nagyobb vasfazék,
- 1 eleségkosár,
- 1 személtáda fából, bádognalappal,
- 2 drb nyirfaseprő,
- 4 vaslábas,
- fejenként 2 porcellántányér,
- 2-3 porcellántál,
- 1 gyertyatartó bádognál.

4. Laktanyavilágítás.

A lakoszobák világításáról — a pótlókeret kivételével — a legénység sajátjából tartozik gondoskodni.

A laktanya külhelyiségeinek világítására, az ezen szabályzat 59. §-ában megállapított átalány szolgálat.

Ha a laktanya külhelyiségei különösen terjedelmesek, vagy ha azt egyéb építkezési viszonyok szükségessé teszik, a világítás szükségletének mérve bizottságilag állapítandó meg, a vonatkozó jegyzőkönyv pedig a világítási átalány megfelelő felemelése céljából a belügyministerhez felterjesztendő.

5. Igény, ideiglenes (átvonuló) beszállásolásra.

A legénységnek ideiglenes (átvonuló) beszállásoláskor a viszonyoknak megfelelő elhelyezésre van igénye, azonban sem átvonulási étkezést, sem a szállástadó konyha-tűzének és főzőedényének használhatását nem követelheti.

Az ideiglenes (átvonuló) elhelyezésért az 1879-ik évi XXXVI. t.-cz. 48. §-a, illetőleg 31. §-ának I. 3. pontja szerint — fejenként és naponként 2 fillér — a községi előjáráságnak kifizetendő.

Ha ágyának kiszolgáltatása nem lehetséges, tiszta új szalmából készített s lepedővel borított fekhely igényelhető.

Nős esendőröknek, ha átvonuláskor családjuk velük van, egy szobára: hadapród tiszthelyetteseknek és hadapródoknak, ha ugyanazon községben többen szállásolandók

be, kettejüknek, ha pedig egyenként szállásolandók be, egy butorozott szobára világítással és télen fűtéssel is, van igényük, melyért az 5. §. 5. pont 2-ik és 3-ik bekezdésében meghatározott szálláspénz fizetendő.

6. A szállásilleték kezdete és vége.

A lakilletékre való igény kezdődik:

a) az állandó beszállásoláskor általában, a rendeltetési állomásra való bevonulás napjával;

b) az ideiglenes (átvonuló) beszállásoláskor, ha az állandó beszállásolási állomáson kívül való szolgálati alkalmazás, vagy áthelyezés folytán valamely menet-állomáson való éjjelezés szüksége áll be.

A lakilleték végződik:

a) az állandó beszállásolásnál, az állományból való fogvatékbavétel napjával;

b) az ideiglenes (átvonuló) beszállásolásnál, az ideiglenes tartózkodási állomásról való elindulás napjával, vagy az állandó beszállásolási viszonyba lépéssel.

33. §.

A mérsékelt áru dohány.

1. Elvi határozvány és a járandóság mérvé.

A zsoldot élvező legénységnek, de csakis saját személyük részére, igényük van havonként és fejenként 8 csomag, illetve 856 gramm mérsékelt áru dohány felvételére,

Egy csomag (107 gr.) ára 8 fillér.

Azon csendőrök számára, kik nem dohányzók, ily dohány fel nem vehető.

A felvett mérsékelt áru dohánynak elárúsítása, mint államjövédéki kihágás, szigoruan tilos.

2. Felvételi módzatok.

A mérsékelt áru dohány felvételének módja az örsök gazdaságkezelési utasításában van előírva.

II. SZAKASZ.

Különös illetékek.

34. §.

Hadapród-tiszthelyettesek ruházati átalánya.

Tiszthelyettesekké kinevezett hadapródoknak a kitüntetési jelvények és azon felszerelési tárgyak beszerzésére, melyek a többi altisztektől eltérők, 30 koronából álló ruházati átalány jár.

Az egyszer s mindenkorra illetékes ezen ruházati átalány az erre jogosult tiszthelyetteseknek kineveztetésükkor a csendőrségi javadalmazásból bélyegtelen nyugta alapján fizetendő ki.

35. §.

A szolgálati pótdíj.

1. Elvi határozványok és az illeték mérvé.

A legénység azon szolgálati időhöz képest, melyet a csendőrségnél megszakítás nélkül töltött, szolgálati pótdíjban részesül, és pedig naponta és fejenként:

a betöltött 3-ik szolgálati év után:	
törzsőrmester, őrmester és örsvezető	40 fillér
csendőr	30 „
a betöltött 6-ik szolgálati év után:	
törzsőrmester, őrmester és örsvezető	50 fillér
csendőr	40 „
a betöltött 9-ik szolgálati év után:	
törzsőrmester, őrmester és örsvezető	60 fillér
csendőr	50 „
a betöltött 12-ik szolgálati év után:	
hadapród-tiszthelyettes, törzsőrmester,	
őrmester és örsvezető	80 fillér
csendőr	70 „
a betöltött 15-ik szolgálati év után:	
hadapród-tiszthelyettes, törzsőrmester,	
őrmester és örsvezető	90 fillér
csendőr	80 „

a betöltött 18-ik szolgálati év után:

hadapród-tiszthelyettes, törzsőr-
mester, őrmester és őrsvezető 1 korona.
csendőr 90 fillér pótdíjat.

* A hadapród-tiszthelyetteseknek, valamint a hadapródoknak 24 koronából álló havi szolgálati pótdíj jár, mely azoknak megbetegedésük esetében, valamint a fogságban is csonkítatlanul kiszolgáltatandó.

E pótdíj — mely előleges havi részletekben fizetendő ki — az újonnan kinevezetteknek a kinevezés kelte után következő hó 1-ső napjától, ha pedig a kinevezés a hó 1-én történt, akkor ezen naptól jár; a 13-dik csendőrségi szolgálati év kezdetétől azonban e helyett a fent kiszabott szolgálati pótdíj illetékes.

Ha a betöltött 12 csendőrségi szolgálati év után járó szolgálati pótdíj a hó valamely napjától számítva adományoztatik, akkor ezen pótdíj a meghatározott naptól kezdődőleg a hó 1-én már előzőleg felvett pótdíj levonása mellett folyósítandó.

Ezen szolgálati pótdíj azon hó végével szűnik meg, melyben az igényjogosult bármily módon a legénységi állományból fogyatékbá jut.

2. Szolgálati idő megszakítása esetén.

A csendőrségi szolgálati idő megszakítottnak tekintetik, ha a legénység a testület tényleges állományából bármely oknál fogva fogyatékbá vétetik. Ha ily megszakítás után az illető újból a testület tényleges szolgálatába lép, a pótdíj csakis a csendőrségbe történt újbóli belépése után megszakítás nélkül töltött szolgálati ideje után illetékes.

Azon csendőröknél, kik a bosznia-hercegovinai csendőrségtől közvetlenül lépnek át, a szolgálati pótdíj igény megállapításánál előbbi csendőrségi szolgálatuk mindaddig míg a viszonyosság fenn áll, betudatik.

Ha mindazonáltal a megszakítás testi fogyatkozás miatt

* Lásd végrehajtási határozványokat.

nyugdíjazás, vagy állományleszállítás (lásd a csendőrségi nyugdíj-törvényt) folytán keletkezett és ha az illetők később a visszanyert egészség, vagy a beállott szükség következtében szolgálattételre ismét behivatnak, miután a szolgálati időt önhibájukon kívül szakították meg, az illetők részére az összes csendőrségi tényleges szolgálati idejükre eső szolgálati pótdíj folyósítandó.

A nyugállományban, vagy pedig állományleszállítás következtében szabadságon töltött idő a pótdíj kiszabásánál tekintetbe nem vehető.

A végkielégítéssel elbocsátott, vagy azon nyugdíjazott egyének, kik nyugdíjukat végkielégítéssel megváltották, ha újból a testület tényleges állományába lépnek, korábbi szolgálatuk után pótdíjban nem részesíthetők.

3. Az illeték kezdete.

A pótdíj élvezete a 3., 6., 9., 12., 15. vagy 18-ik szolgálati év betöltése után következő napon kezdődik.

4. A folyósítás módja.

A szolgálati pótdíj, valamint annak felemelése az arra jogosultaknak a csendőrkerületi parancsnokság által az állományparancsban engedélyeztetik. Ily parancsok a kerületi számvevőség által mindenkor a havi számadáshoz csatolandók és ezen illetékváltozás az illető csendőr anyakönyvi lapjába bejegyzendő.

Oly egyének, kik nem a szolgálat érdekében és nem a hivatásszerű csendőrségi szolgálat folytatása végett tartatnak ideiglenesen vissza, a már engedélyezett pótdíj élvezetében megmaradnak ugyan, de sem új, sem magasabb pótdíjban nem részesülhetnek.

5. Felvételi módzatok.

A szolgálati pótdíj a zsoldnak kiegészítő részét képezi és ezzel együtt minden hó 1-én és 16-án előre, törzsőrmesterek részére azonban — miután azok havidíjat élveznek — a havidíjjal egyidejűleg előleges havi részletekben fizetendő ki.

A hadapród-tiszthelyettesek szolgálati pótdíja szintén havonta, mint oszthallan illeték, előlegesen szolgáltatandó ki.

6. Betegek és fegyelműleg fenyelett hadapródok és őrmeslerek pótdíja.

A szolgálati pótdíj kiszolgáltatására nézve általában azon határozványok érvényesek, melyek a zsoldnak felvételére nézve mérvadók, minélfogva azon esetekben, melyekben a zsold a kincstár javára esik, a szolgálati pótdíj sem fizetetik ki. A beteg legénység a betegség tartama alatt is szolgálati pótdíja élvezetében marad.

A szobafogsággal büntetett őrmesterek (ide értve a czimzetes őrmestereket is) és hadapródok esetleges szolgálati pótdíjuk élvezetében, szobafogságuk tartama alatt meghagyandók.

7. Az illeték vége.

A szolgálati pótdíj élvezete minden esetben a zsoldilletékkel egyidejűleg szűnik meg.

36. §.

Lovaglási jutalomdíj.

Azon lovascsendőr, ki szolgálati lovát 5 éven át megszakítás nélkül lovagolja, jó és teljesen szolgálatképes állapotban bemutatja, 5 drb 10 koronás, ugyanazon ló után minden további évben pedig egy drb 10 koronás-arany jutalomban részesül.

A ló szolgálati képességét és jó állapotban lételét a szemléttartó törzstiszt vagy szárnyparancsnok örsszemle alkalmával állapítja meg.

37. §.

A vitézségi érempótdíj.

1. Elvi határozványok.

Az arany, valamint az első osztályu ezüst vitézségi érem tulajdonosának a vitézségi érempótdíj jár.

Egy és ugnazyaon egyén egyidejűleg mind az arany,

mind pedig az első osztályu ezüst vitézségi érem után járó pótdíjat is élvezheti.

A vitézségi érempótdíj, nem tekintve az érembirtokos rendfokozatának előléptetés, vagy a hadsereg és honvédségnél fegyelműleg történt lefokozás által bekövetkezett változását, mindig azon rendfokozatra megállapított kiszabat szerint illetékes, melyben ő az érem adományozása által kitüntetett hadi tett, illetve cselekmény végbevitelkor állott.

2. Az illeték mérve.

Az érempótdíj áll:		
Rendfokozat	az arany vitézségi érem	az I. oszt. ezüst vitézségi érem
	hirtokosai részére	
	naponként fillérből	
Hadapród tiszthelyettes	80	40
Törzsőrmester és őrmester		
Őrsvezető	60	30
Csendőr	40	20
Rendfokozat nélküli próbaesendőr	20	10

3. Az illeték kezdete és tartama.

Az érempótdíj élvezete az érem adományozásának napjával kezdődik és a birtokos elhalálozásának napjával végződik, a mennyiben a birtokos a csendőrség, esetleg a hadsereg vagy honvédség kötelékében, vagy a nyugdíjasok (rokkantak) állományában marad és érempótdíjától büntetésből meg nem fosztatott.

Az érempótdíjnak és az éremnek egyidejűleges elvesztése büntetésképen beáll:

a) büntetőbírósiságilag való elítélletésnél a katonai büntetőtörvény által meghatározott esetekben és

b) ha az érembirtokos érmét elárusította.

4. Felvételi módok.

a) Az *élelmezési állományban*.

Az érempótdíj az arra jogosult altisztek, esendőrök, újonczok és próbaesendőröknek a zsolddal egyidejűleg és ezzel egyenlő felvételi időszakokban, a havidíjas érembirtokosoknak pedig havonként a hó leteltével fizetendő ki.

b) A *megbetegedett, vagy rövid időre szabadságolt éremtulajdonosokra vonatkozólag*.

A megbetegedett, vagy rövid időre szabadságolt altiszteknek, esendőröknek, újonczoknak és próbaesendőröknek betegségük, vagy szabadságoltatásuk tartama alatt fel nem vett illetékes érempótdíjuk a csapat- vagy osztályukhoz való újra beérkezésükkor utólagosan kiszolgáltatandó.

c) *Csendőrség kötelékéből történt kilépés esetén*.

A csendőrség kötelékéből kilépett oly éremtulajdonosok, kik valamely csapattest tartalékába áthelyeztettek és érempótdíjra való igényüket csendőrségi szolgálatuk ideje alatt szerezték, esedékes pótdíjukat a belügyminister utalványára az illető adóhivatalnál utólagos negyedéves részletekben, lényegesítésük esetében pedig a belügyi tárcza terhére illetékes csapattestüknél kapják.

A nyugdíjasok állományában levő egyének érempótdíja az illető pénztáraknál utalványoztatik.

d) *A büntetőbírói, vagy vizsgálati fogság tartama alatt*.

Bíróilag elrendelt büntető- vagy vizsgálati fogság tartamára megszűnik az érempótdíjra való igény az altisztek, esendőrök, újonczok és próbaesendőrökre nézve.

Ha azonban a vizsgálati fogságban állott altiszt, esendőr (újoncz) vagy próbaesendőr a vizsgálat tárgyát képező bűnlényben, vagy vétségben ártatlannak bizonyult, vagy ha a megindított vizsgálat megszüntettetik: akkor a fogság tartama alatt fel nem vett érempótdíj utólagosan kiszolgáltatandó.

A fegyelmi uton kiszabott egyszerű, magán vagy szigorított fogság tartama alatt az érempótdíj nem jár s az ekként megtakarított összeg a kincstár javára esik.

Havidíjas érembirtokosoknál az érempótdíj élvezete fegyelmi fogság által, beesületügyi vagy bírói vizsgálat alatt felbe nem szakad.

Ha azonban ök, mint befogott vagy visszakerült szökevények jutnak fogságba, akkor nekik azon idő alatt, melyben csak lápdíjat, illetőleg közönséges fogsági illetéket kapnak, az érempótdíj nem jár.

e) *Az elhunytak részére esedékessé vált, de fel nem vett hányadok kiszolgáltatása*.

Az elhalt érembirtokos részére esedékessé vált, de még fel nem vett érempótdíj annak hagyatéka közé felveendő és örökösöire száll.

5. A vitézségi érem elveszlése esetén követendő eljárás.

Ha a vitézségi pótdíj élvezetében álló egyén a birtokában levő vitézségi érmel véletlenségből, vagy gondatlanságból elveszítette, akkor részére az érem újra kiszolgáltatandó ugyan, de annak beszerzési ára a kincstárnak érempótdíjából megtérítendő.

Az önlübbáján kívül elveszett II-od osztályu vitézségi éremnek pótlása a kincstárt terheli.

6. Elszámolási módok.

Csendőrségi egyének azon érem pótdíjai, melyekre való igényüket a lényeges katonai vagy honvédségi szolgálat alatt nyerték, a cs. és kir. közös hadügyministeri, illetőleg honvédelmi ministeri, a csendőrségi szolgálat alatt kiérdemelt ily pótdíjak pedig a belügyministeri tárczát terhelik.

A cs. és kir. közös hadügyministeri tárczát terhelő érempótdíjak megtérítése iránt a belügyminister intézkedik,

A vitézségi érmek után járó pótdíjak felvételéről szóló nyugták bélyegmentesek.

38. §.

Pótló-idomítási jutalomdij.

A pótlókeretnél beosztott minden egyes idomító esendőr naponként 40 fillér pótló-idomítási jutalomban részesül.

Ezen jutalom, ha az illető idomító esendőr bármi oknál fogva más által helyettesítették, helyettesét illeti meg.

A jutalomdíj minden hó 1-én és 16-án a zsolddal egyidejűleg, de utólagosan fizetendő ki.

39. §.

Drágasági pótlék.

1. Elvi határozványok.

Ha rendkívüli drágasági viszonyok valamely őrs életvezését szokatlan költségessé teszik, az őrs rendes szolgálati uton drágasági pótléket kérelmezhet.

A szakaszparancsnok által kellő indokolás mellett előterjesztett és a szárnyparancsnok véleményével, nemkülönben a helyi hatóság által kiállított piaczi árjegyzékkel igazolt kérvény a csendőrkerületi parancsnokság által, saját véleménye kíséretében, a javasolt drágasági pótlék összegének feltüntetése mellett, a belügyministerhez terjesztendő fel.

A drágasági pótlék az őrs minden rendszeresített egyéne után eső napi illetéket képez s a rendszeresített létszám után akkor is jár, ha az ezen pótléket élvező őrs rendszeresített létszáma nincsen teljesen betöltve.

2. Az igény kezdete és vége.

A drágasági pótléket a belügyminister engedélyezi és azon naptól folyósítandó az őrsnek, a mely nap a belügyminister által az engedélyező rendeletben meghatározatik, illetőleg, ha a rendeletben az igény kezdete feltüntetve nem volna, a kifizetés a ministeri rendelet keltezésének napjától foganatosítandó.

Ha a drágasági pótlék engedélyezésének alapjául szolgáló viszonyok megszűnnek, a kerületi parancsnok rendes szemléje alkalmával, eselleg pedig a szemlét tartó törzstiszt, szárny-, vagy szakaszparancsnok indokolt jelentése alapján a drágasági pótlék élvezetét beszünteti és erről a belügyministernek jelentést tesz.

3. Kifizelési módzatok.

A drágasági pótlék az őrs rendszeresített létszámára havonta utólagosan az őrs-pénztári bizottság bélyegtelen nyugtájára a szárnyparancsnokság által kifizetendő.

Ha az őrsön nős és saját háztartással bíró esendőr van, a drágasági pótlék reá eső hányada az őrs pénztári bizottsága által az illetőnek kifizetendő; a többi esendőrök után eső rész pedig az őrs közzgazdálkodási pénztárába bevételezendő.

A drágasági pótlék az őrshöz tartozó és saját háztartással bíró esendőrnek még akkor is jár, ha szabadságon, kórházban, vagy más okból őrsállomáshelyétől távol van.

40. §.

Elfogatási díjak.

1. Elvi határozvány.

Elfogatási díjak a kiváló szolgálatok különös megjutalmazása céljából vannak rendszeresítve.

Ezen elvből kiindulva, az elfogatási díj csak akkor illetékes, ha a csendőr a gonosztevők kinyomozása, vagy elfogatása körül tevékenységgel, ügyességgel vagy különös észszerű eljárással, végre fáradhatatlan buzgalommal járt el; a gonosztevő kinyomozása és elfogása tehát csupán a nehezebb körülmények között szerzett érdemeinek tulajdonítható.

Elfogatási díjak a csendőrség javadalmozásából csakis a polgári osztályhoz tartozó elfogott és elítélt törvénysértők után fizettetnek.

2. Az elfogatási díjra való igény.

Az elfogatási díjak a következő esetekben illetékesek:

a) ha a tettes személye, vagy annak tartózkodási helye, vagy mindkettő ismeretlen volt;

b) ha az elfogatás a káros fél szóbeli vagy írásbeli értesítése, vagy magánszemélyek feljelentése folytán történt ugyan, a tettesnek kipuhatólása és letartóztatása mindazon-

által a személyére vagy tartózkodási helyére, megszökésére s egyéb körülményekre vonatkozó tökéletlen utmutatások miatt, csupán a csendőr fokozott, körültekintő s ügyes eljárása, tehát saját buzgalma folytán eszközöltetett;

c) ha egy szökésben levő vagy nyomozó levéllel (Rendőri Közlöny) üldözött ismeretlen tartózkodásu törvénysértő az elfogatási rendeletnek vagy felhívásnak az őrsön való vétele után 24 órai időtartam alatt elfogatik;

d) katonaszökevények után akkor, ha polgári állásukban elkövetett büntetendő cselekményért polgári bíróság által elítéltetnek.

3. Esetek, melyekben elfogatási díj nem illetékes.

Elfogatási díj nem jár:

a) ha a büntett vagy vétség elkövetőjének kipuhatolása csendőrök által történt ugyan, a törvénysértő azonban a személyes szabadság megóvására vonatkozó határozványok, vagy más okoknál fogva letartóztatható nem volt, tehát csak feljelentetett;

b) ha a törvényesen megszabott fogságbüntetés az illető törvényszék által pénzbírságra átváltoztatott.

c) ha a letartóztatás csakis a csendőrségnek szóbeli vagy tetteges megsértése következtében történt;

d) ha a csendőrség által elfogott egyén elítéltetett ugyan, annak letartóztatása azonban törvényszerűen indokoltnak nem találtatott;

e) Magyarország területén elfogott és kiszolgáltatott külföldi (nem magyar honosságu) törvénysértők után. Mindazonáltal különös tekintetre méltó esetekben, a belügy-ministerhez megfelelő pénzbeli jutalmazás iránt javaslat teendő;

f) törvénysértők letartóztatásánál, kiknél az elfogatás olynemű jelentések vagy felhívások folytán történt, melyek szerint ugy a tettes személye, valamint tartózkodási helye elegendően és annyira jelezve volt, hogy a letartóztatáskor a csendőr csakis szolgálati kötelességét teljesítette;

g) szolgálat közben, vagy korezmák, csapszékek és

hirhadt lebujok átvizsgálása alkalmával talált igazolvány nélküli csavargók letartóztatásáért, akkor sem, ha a vizsgálat folyamán kiderülne, hogy a letartóztatottak valamely bűntény vagy vétség tetteben bűnösök és ezek miatt valamely büntetésre elítéltettek;

h) sorozás elől megszökött hadkötelesek elfogásáért.

4. Az elfogatási díjak mérve.

Az elfogatási díjak kiszabatanak alapját a jogerőre emelkedett ítéletben kimondott büntetés mérve képezi.

a) *Közönséges bűneseteknél:*

1 évnél esekélyebb tartamu fogság vagy börtönbüntetésnél		8 korona.
1 évtől bezárólag 3 évig		16 „
3 éven felül	10 „	32 „
10 „	15 „	50 „
15 éven felül és életfogytig		60 „

halálos ítélet kimondása esetén, még akkor is, ha a halálbüntetés kegyelem útján elengedett, vagy börtönbüntetésre változtatott át 120 korona jár.

b) *Vétségeknél:*

Vétségeknél az elfogatási díj csak akkor jár, ha a fogházbüntetés hat havi tartamnál kevesebbre nem szabattott ki.

c) *Vizsgálati fogságból megszökött fogoly újbóli letartóztatásánál:*

A vizsgálati fogságból megszökött fogoly újbóli letartóztatásáért akár az ugyanazon csendőr által foganatosított, ki az első letartóztatást eszközölte, akár egy más csendőr által történt, ha a meghatározott feltételek meg vannak, az ítélet jogerőre emelkedése után az első letartóztatásért esedékes elfogatási díj még egyszer kiszolgáltatandó.

Ha azonban ily fogoly megszökése után újabb bűntényt vagy vétséget követ el, akkor a második letartóztatásért járó elfogatási díj a kimondott összes büntetés mérve szerint szabandó ki.

d) *Már elített s megszökött fegyenczek újbóli letartóztatásánál:*

A börtön, fegyház, vagy rabkórházból megszökött elítéltek után az elfogatási díjak az 1. pontban felsorolt feltételek alatt fizettetnek ki és azon évek számához képest állapítanak meg, melyeket a megszököttnek még a fogságban kellett volna töltenie.

Ha azonban ily szökevény újbóli letartóztatásáig bűntényt vagy vétséget követett volna el, akkor egyéb feltételek létezése esetén a bűntény vagy vétség után járó elfogatási díj az ide vonatkozó ítélet jogerőre emelkedése után kiszolgáltatandó.

e) *Ha a fegyencz életfogytig terjedő börtönre volt ítélve:*

Életfogytig tartó börtönre már elítélt s megszökött fegyencz újbóli letartóztatásáért 60 korona elfogatási díj jár; ha azonban az újból befogott szökevény megszökése után oly újabb bűntényeket követett volna el, melyek következtében ő halálra ítéltetnék; ez esetben 120 korona elfogatási díj illetékes.

5. Kiszolgáltatási módzatok.

Annak megállapítása, vajjon az elfogatási díj igény feltételei megvannak-e, első sorban a szakasparancsnok hatásköréhez tartozik.

Az elfogatási díj igényjogosultságának megállapítása az őrsparancsnokságok által esetről-esetre beterjesztendő tényvázlatmásolatok alapján történik.

A szakasparancsnok kötelessége a beérkezett tényvázlatmásolatokat alapos bírálat alá venni és a legközelebbi szemle, vagy más szolgálati alkalommal az illető őrsön a letartóztatás körül szerzett érdemeket megállapítani. Azon esetben, ha az elfogatási díjat illetékesnek találja, erről a tényvázlat-másolat hátlapján — annak kiemelése mellett, hogy a 40. §. 2. pont, mely alpontja alapján tartja az elfogatási díjat illetékszerűnek, vagy az eljárás legénységet elfogatási díj igényével elutasítandónak — a szárnyparancsnoksághoz röviden indokolt jelentést tesz.

A szárnyparancsnokság az ekképen ellátott tényvázlat-másolatot, beérkezte után, szintén szigorú bírálat alá veszi

és azon esetben, ha az elfogatási díjat illetékszerűnek találja, a tényvázlat-másolatát az e célra vezetendő «Előjegyzés»-ben előjegyzi s intézkedik a jogerős ítéletnek beszerzése iránt.

A jogerős ítéletnek beérkezése után — ha a letartóztatott egyén szabadságvesztésre ítéltetett — a szárnyparancsnok megállapítja a folyósítandó elfogatási díjat (1. pont) s azt a jogerős ítéletnek csatolása mellett a kerületi parancsnoksághoz felterjesztendő tényvázlat-másolaton bejelenti, az elfogatási díj igényjogosultságát pedig kellően indokolja.

Azon esetben, ha a szárnyparancsnokság az elfogatási díjnak folyósítását nem tartja indokoltnak, ezt a tényvázlat-másolaton a kerületi parancsnokságnak haladék nélkül bejelenti.

A kerületi parancsnokság az elfogatási díj igényeket illetőleg végérvényesen határoz.

A szárnyparancsnokság a ker. parancsnokságtól leadott iratok alapján a legénységet a netáni illetéktelenül támasztott igények felől értesíti, ellen esetben pedig az illető bíróságtól beszerzett ítélet alapján az elfogatási díjat felszámítja és az érdekelteknek kiszolgáltatja.

Az elszámolás alá kerülő elfogatási díj kiadási tétele a tényvázlattal, a jogerős ítélettel és az érdekelt csendőrök nyugtájával okmányolandó.

A tényvázlatok röviden, tárgyilagosan és akként szerkesztendők, hogy azokból azon körülmények, melyek az elfogatási díj illetékességét indokolják, igazsághűen és minden öntúlbecsülés nélkül felsorolva, kivethetők legyenek.

Ha a tényálladék felderítésére nézve előnyösnek és szükségesnek mutatkozik, akkor a szárnyparancsnokság az illető vizsgáló bíróságokkal a netán kétséges körülmények felvilágosítására nézve érintkezésbe lép.

6. Felszámítási módzatok.

Az elfogatási díjakat a csendőrségi javadalmas viseli.

Ha az elfogatásnál több csendőr működött volna közre, akkor az elfogatási díj ezek közt rendfokozati különbség nélkül

egyenlően osztandó el. Hasonlólag megilleti az elfogatási díj megfelelő hányada azon esendőrt is, ki a törvénysértőt kinyomozta, de az elfogatásnál bármi oknál fogva közre nem működhetett.

III. SZAKASZ.

Bizonyos állomány és szolgálati viszonyok között járó illetékek.

41. §.

Számfőlöttiek illetékei.

A legénység előirt állományát túllépni nem szabad. Ennél fogva tehát az állományba való fölvétel csak akkor történhetik, ha a betöltendő hely fogvaték következtében tényleg megürült, minek folytán a jelentkező behívása, illetve az üresedésbe jött altiszti állásnak előléptetés útján való betöltése csak akkor foganatosítandó, mikor a távozó fogvatékba vételének napja már határozottan tudva van.

Azon esetben, ha a legénység állománya a esendőrség szervezetének megváltoztatása következtében leszállítatnék, a számfőlötti legénység a m. kir. esendőrség nyugdíj-igényeiről szóló törvény szerint nyugdíjazandó.

A legénység állományára, nemkülönben egyes alosztályok létszámára számfelettiakat vezetni, csakis a belügyminister engedélye alapján lehet, kivételt csakis a kizáratásra ítélt és büntetésének kitöltése végett valamely fogházba átadott egyének képeznek, a kik az ítélet kihirdetése után a szárnynál való fogvatékbavétel mellett a törzsnél szám felett vezetendők és helyük a jelenléti létszámban azonnal pótlandó.

Ha a számfelett vezetendő (nem hadtörvényszéki elítelt) legénység illetékeire vonatkozólag a belügyminister rendelete különös határozványokat nem tartalmaz, a számfeletti legénység a rendszeresített létszámba tartozók illetékeit élvezi.

IV. SZAKASZ.

Különös alkalommal járó illetékek.

42. §.

Előléptettek illetékei.

A legénységi állományba tartozó egyének előléptetése esetén a magasabb zsold és az esetleges magasabb szolgálati pótdíj a 28. és 35. §-ban foglalt határozványok értelmében jár.

43. §.

Vezényelték és szolgálattételre beosztottak illetékei.

1. Elvi határozványok.

A legénységnek vezénylése vagy szolgálattételre való beosztása ideiglenes vagy tartós.

A vezényeltetés vagy szolgálatra való beosztás ideiglenes vagy tartós jellegének meghatározásánál a legénységre nézve is ugyanazon elvek irányadók, a melyek a havidíjasokra nézve a 16. §. 1 pontjában kimondattak.

2. Illetékek ideiglenes vezényeltetések alkalmával.

A legénység ideiglenes vezényeltetések alkalmával, ha közétkezésben nem részesülhet (kivételt lásd 3. és 4. bekezdésben), az étkezési pótlék élvezetébe lép s esendőr-laktanyában való el nem helyezhetés esetén, vezényeltetése helyén az átvonulási szállásra is van igénye. Egyéb illetékei változatlanul megmaradnak.

Ha azonban nős esendőr állomáshelyéről olyképen vezényeltetik el, hogy nejét vagy anyátlan gyermekeit visszahagyni köteles és ezen vezényeltetés alatt étkezési pótléket nem élvez, nejenek, illetve esaládjának az élvezett szálláson kívül naponta 80 fillérből álló ételmezési járandóságra van igénye.

A nagy hadgyakorlatokhoz (tábori esendőrök kivételével) árvízveszély, vagy járványok indokából történt kirendelések és egyéb összpontosítások alkalmával, midőn a legénységre

nagyobb fáradoalmak háramolnak és ennek következtében a esendőr-legénység élelmezése költségesebb, az étkezési pótlék az esetben is engedélyezhető ha a legénység rendes közétkezésben részesül.

Ily összpontosítások alkalmával azon körülmény, hogy az étkezési pótlék a fentebb körülírt okoknál fogva felszámítható-e vagy sem, esetről-esetre a esendőrkerületi parancsnokságok által állapítandó meg és a felszámítás engedélyezéséről az illető alosztályok rendeletileg értesítendőek.

Hasonló alkalmakból az összpontosított legénység étkezési pótléka 50%-al felemlhető, az ebbeli felszámítás azonban csakis a belügyministertől előzetesen kikért engedély alapján történhetik.

Ideiglenes vezényeltetéskor a legénység saját szárnya élelmezésében marad.

3. Illetékek tartós vezényeltetések alkalmával.

Tartós vezényeltetések alkalmával a legénység pénzbeli illetékei tekintetében azon szárny élelmezési állományába lép át, a melyhez tartósan beosztatott, míg tömegilletéke tekintetében saját szárnyánál marad.

44. §.

Áthelyezettek illetékei.

Az áthelyezett legénységnek illetékei magában a testületben való áthelyezéseknél nem szenvednek változást.

Ha az áthelyezés ugyanazon esendőrkerületi parancsnokság egyik szárnyától a másikhoz történik, akkor a zsold, szolgálati- és esetleg más pótdíjak bezárólag a két fizetési határidő valamelyikének utolsó napjáig azon szárnyánál számítandók fel, a melynél az illető fogyatékbba jött, a tömegátalány pedig ott kezelendő illetékül, hová az áthelyezett a havi zárlatkor állományba tartozott.

Egyik esendőrkerületi parancsnokságtól a másikhoz való áthelyezések alkalmával ugyanezen elvek tartandók szem előtt, ha pedig ily áthelyezések valamely hó elsejével eszközletnek, akkor az illető a lejárt hó utolsó napjáig bezárólag

ellátva, a következő hó elsejével az egyik parancsnokságnál illetékelvezetből fogyatékbba, azon esendőrkerületi parancsnokságnál pedig, melyhez áthelyeztetett, ugyanazon nappal élelmezésbe és növedékbe veendő.

45. §.

Szabadságoltak illetékei.

1. Elvi halározványok.

Tartós szabadságolásoknak a legénységnél rendszerint nincs helye.

Fölülvizsgálati esetekben, ha a fölülvizsgáló bizottság által valamely esendőr a esendőrségi szolgálatra alkalmatlannak osztályoztatik, a szabadságolás haladék nélkül eszközendő és az illetőnek ténylegességi illetékei azon hó végével, a melyben felülvizsgálatása megtörtént, beszüntetendőek. (Kivételt lásd 28. §. 6. pontja alatt.)

Azon egyének illetékkezelésére nézve, kik esendőrségi szolgálatkötelezettségüknek eleget tettek s elboesátásukig szabadságoltatnak, a 28. §. 6. b) pontja alatt kifejtett halározványok mérvadóak.

A mi a tömegkövetelés és a becsült ruházati és felszerelési tárgyak értékére való igényt illeti, a 31. §-ra utaltatik.

2. Magán vagy családi ügyekben való szabadságolásokról.

Ha a esendőrség legénységi állományába tartozó személynek családi ügyben vagy különös tekintetel érdemlő magánügyek rendezése ezéjából nyolcz hét tartamáig engedélyeztetik szabadság, az illető mindennemű esendőrségi illetékeinek élvezetében marad.

Ezen illetékekből a szabadság idejének felére esedékes összeg a szabadság megkezdésekor előre, a maradvány pedig a beérkezéskor, de csak azon esetben fizetendő ki, ha az illető a szabadságidőt át nem lépte.

A szabadságidőnek önkényűen történt tullepése esetében a maradványra való igény elenyészik.

Hosszabb szabadság esetén, vagy ha az ily szabadság

meghosszabbítatik. a szabadság kilenczedik hetének kezdetével a zsold és a szolgálati pótdíj a kincstár javára esik. a tömegátalány azonban felszámítandó.

Családi és egyéb magánügyekben ugyanazon egyénnek két egymásután következő évben szabadság rendszerint nem engedhető. Ily szabadság tehát kivételesen csak indokolt sürgősség és az ügy halaszthatatlansága esetén s akkor is csak illetményélvezet nélkül engedélyezhető s ilyféle kérelmek fölött a csendőrkerületi parancsnokság indokolt fölterjesztése alapján a honvédelmi minister határoz.

A szakasz- és szárnyparancsnokok által öt, illetve nyolcz napi tartamig engedélyezett szabadságok azonban ekkor nem jönnek tekintetbe.

3. *Betegség folytán való szabadságolásoknál.*

Oly szabadságok esetén, melyek legénységi állománybelieknek betegség folytán engedélyeztetnek, az érdekeltek, illetékeik teljes élvezetében maradnak s azokkal félhavasoként előre ellátandók.

4. *Próbaszolgálat, vagy szolgálati gyakorlat teljesítése céljából való szabadságolásoknál.*

Oly csendőrök, kik a közszolgálatban való alkalmazásra igényjogosultsággal bírnak, vagy ezen igényjogosultság elnyerésére megkívántató tizenkét évi tényleges szolgálati időnek már utolsó évét töltik s valamely közszolgálatban való alkalmazás elnyerése céljából díjtalan próbaszolgálat-, vagy szolgálati gyakorlatra bocsáttatnak, rendfokozati illetékeik élvezete mellett legfeljebb hat óra szabadságot lehetnek nekik szabályszerű utazási eszközökre a kincstár költségén van igényük.

Ha az ilyképen szabadságot csendőr hivatali ruházattal látatik el, akkor részére a tömegátalány felerészben számítható fel.

Az illetékek ily egyéneknek havonként előlegesen kifizetendők, a hatodik hó lejártával azonban, ha az illető a szabadságról még be nem vonult, beszüntetendők.

Ha valamely ily módon szabadságot a próbaszolgálat, vagy gyakorlat befejeztével vagy előbb is ideiglenes vagy állandó polgári alkalmazást nyer, nem különben az igazolvánnyal ellátott oly csendőrök, kik polgári államszolgálatban ideiglenesen vagy véglegesen alkalmaztatnak, a csendőrségnél fogyatéka veendő s illetékeik beszüntetendők azon nappal, a mely nappal új állásuk után járó illetékeik folyósítva lettek (28. §.).

Ha a próbaszolgálat vagy szolgálati gyakorlat elsajátítása céljából szabadságot csendőrök szabadságolási helyükön kincsári vagy a kincstár által bérelt épületekben el nem helyezhetők, akkor nekik a nő s altisztek részére illetékes átvonulási szálláspénzre van igényük.

Oly csendőröknek, kik próbaszolgálatot végett az illetékek élvezete mellett hat hónapig szabadságot voltak, hasonló célból újabb szabadság az illetékek élvezete mellett nem engedélyezhető s a bevonulás napjától számított egy év tartama alatt rövid szabadságolásuk esetén illetékek élvezetére szintén nincsen igényük.

Azon csendőrök pedig, kik az illetékek élvezete mellett rövid időre már szabadságot voltak, a szabadság megkezdésének napjától számított egy év tartama alatt próbaszolgálatot végett az illetékek élvezete mellett csak oly időtartamra szabadságot lehetnek, hogy mindkét szabadság együttvéve hat hónapot meg ne haladjon.

A lejárt legénységi szabadságolási igazolványok keresztülhuzás által érvénytelenítendők s a szárnyparancsnokságoknál irattározandók.

46. §.

Betegek illetékei.

1. *Elvi határozványok.*

A megbetegedett nőtlen legénység rendszerint katonai kórházakban ápolandó. A nő s legénységnek meg van engedve, ha azt a megbetegedett, vagy családja kívánja, és a betegség természete megengedi, hogy betegsége tartama alatt családja körében ápolassék. Az alább felsorolt és ható-

sági orvos által megállapított ragályos betegségek eseteiben azonban a család körében való ápolás csak a 2. pont 3-ik bekezdésében említett módon engedhető meg. Ellenkező esetben a beteg teljesen elkülönítendő és pedig, ha van a községben e célra kijelölt épület (barakk) úgy abban, különben pedig egy erre alkalmas magánházaiban. Ezen betegségek a következők: kolera, trachoma, hasi és kúteges hagymáz, hökhurut, kanyaró, járványos gerinczvelő gyuladás, vérhas, vörheny és fültő mirigylob, végül hólyagos himlő.

Ezen és a következő határozványok a legénységi állomány azon személyeire is alkalmazandók, kik szabadság élvezete alatt megbetegednek, de ha ezen egyének kórházi ápolás alá kerülnek, a részükre engedélyezett szabadság megszűnik.

2. Kivételes esetek.

A nőllen legénység azon esetben, ha súlyosan megbetegszik és ha a megbetegedett állapota, annak a legközelebbi katonai kórházba való szállítását sem engedi meg, a laktanyában ápolható, különben pedig a megbetegedés helyén levő, vagy az ahhoz legközelebb fekvő polgári gyógyintézetbe átadandó.

A megelőző pontban felsorolt ragályos betegségben szenvedő nőllen legénységgel ép úgy kell eljárni, mint a nőkkel.

Ragályos betegségben szenvedő legénység és a nők családtagjai, valamint a cselédség a laktanyában csakis orvosi engedéllyel ápolható, mely esetekben az orvos által elrendelt óvintézkedések a legszigorúbban betartandók.

A kórházon kívüli gyógykezelésnek akkor is lehet helye, ha ily uton a felgyógyulás előreláthatólag rövid idő alatt várható.

Ha esendőrségi egyéneknek valamely elmebeteg-gyógyintézetbe leendő átadása válik szükségessé, e részben a honvédelmi miniszter közbenjárása veendő igénybe.

3. Az ápolási költségek megtérítése.

A katonai, (honvéd) és polgári gyógyintézetekben és tébolydáknak gyógykezelt legénység után felmerülő élelmezési, ápolási és szállítási költségek a beteg legénység zsoldjából fedezendő, ha azonban ennek fedezésére a beteg zsoldja nem elegendő, akkor a fedezetlen rész a kincstár terhére számolandó el.

A kórházon kívül laktanyákban vagy magánlakáson gyógykezelt nő vagy nőllen beteg esendőrségi gyógykezelési (orvos, gyógytár stb.) költségeit a csendőrségi javadalmazás viseli, melynek ellenében azonban a beteg zsoldjából ápolási díj fejében napi 1 korona 16 fillér megtérítendő.

Ezen költségek felszámítása előtt az előirt okmányok előzetes felülvizsgálás és a költségek engedélyezése végett a belügyminiszterhez felterjesztendő.

Ezen elvből kiindulva a beteg legénység zsoldja azon napokra is, a midőn az illető akár kórházban, akár pedig állomáshelyén a laktanyában mint beteg ápolatik, a szárnyparancsnokság részéről felszámítandó.

E zsoldból a kórházakban vagy tébolydáknak ápolat nő vagy nőllen legénység ápolási és gyógykezelési költségei levonandók és az illető katonai, illetve polgári kórháznak, vagy tébolydának, melyben gyógykezeltetett, szabályszerű nyugta ellenében kifizetendő, a nyugta pedig a szárny irattárában megőrzendő.

Hasonlólag levonandók a beteg legénység zsoldjából a kórházba (tébolydába) és onnan vissza, úgy a beteg, mint esetleges kísérője után felmerült utazási költségek is, és azok az illető egyén utazási számadásának kiegyenlítésére fordítandók.

Ezen levonások után a nőllen beteg legénység fenmaradó zsoldrészlete az állomány-illetékes örs közigazdálkodásába bevételezendő, míg a nő legénység zsoldjának azon része, mely a kórházi, ápolási és az utazási költségek levonása után fenmarad, családjának kifizetendő; a számfellett vezetett nőllen legénység zsoldmaradványa pedig ha az illető vala-

mely örs közigazgatásában részt nem vett, a kincstár-javára bevételezendő.

Ha a nő vagy nőllen legénység kórházon kívül a lak-tanyában, vagy magán lakásban ápolatik, a gyógykezelési költségek megtérítése fejében zsoldjából, a betegség tartama alatt minden napra ápolási díj fejében 1 korona 16 fillér a kincstár javára levonandó.

A fennmaradó zsoldrészlet a nőllen legénység után az illető örs közigazgatásának, a nő után pedig az illetőnek vagy családjának kifizetendő.

Ha a legénységnek gyengélkedés folytán szolgálatmentesség engedélyeztetett, akkor illetékeinek teljes élvezetében marad, de utána ápolási költség sem számítható fel. (Lásd örsgazdászati kezelési utasítás 18. §.)

4. Szolgálatban megsérült legénység ápolása.

Ha valamely esendő vagy próbaesendő (ujjonez), bármely szolgálat teljesítése alkalmával önhibáján kívül szenvedett sebesülés vagy testi sérülés következtében kerül gyógykezelés alá, akkor betegsége tartama alatt is illetékei teljes élvezetében marad s úgy a kórházi, valamint a kórházon kívüli gyógykezelés, ápoltatás és esetleges utazási költségei a kincstár terhére felszámítandók, de ily esetekben az első felszámításhoz mindenkor a tényállást részletesen fel-tüntető szakasparancsnoki jelentés csatolandó.

Ha a fenti körülmények között sérülést szenvedett nőllen legénység a laknyában ápolatik, illetékeiből a közigazgatásba a rendes napi betétet befizetni tartozik.

5. Kórházi ápolási díjak mérvé.

A cs. és kir. katonai kórházakba, továbbá a m. kir. honvédségi kórházakba és betegszobákba, valamint a kishéri és mezőhegyesi m. kir. állami ménes-intézetek kórházaiba átadott esendő-legénység után az időnkint megállapított ápolási költség (jelenleg napi 1 korona 30 fillér) fizetendő.

Polgári kórházakban vagy tébolydákban gyógy- és ellátási költség fejében azon illeték fizetendő, mely az illető kórházban vagy tébolydában a betegek utolsó osztálya részére állapítottatott meg; megjegyeztetik azonban, hogy a polgári gyógyintézetekbe átadott esendő-legénységért felszámítható ápolási napok számába a beteg felvételének és elbocsátásának napja is beszámítandó, illetve az ápolási díj ezen napokra is megtérítendő.

6. A lizthelyettesekre vonatkozó határozványok.

Hadapród-lizthelyetteseknek megbetegedése és katonai kórházban való gyógykezelése esetén, elhelyezésüket és ellátásukat illetőleg a liztekkel egyaránt járandó el.

A gyógy- és ételmezési költségek megtérítési összege azonban ugyanaz marad, mint a többi legénységnél.

A lizthelyettesi szolgálati pótdíj a kórházi gyógykezelés ideje alatt is jár.

7. A kórházon kívüli ápolásra vonatkozó határozványok.

A megbetegedett nőllen legénységnek kórházon kívüli gyógykezelése csak a 2. pontban említett esetekben van megengedve.

Ha valamely megbetegedett egyén kórházon kívül vétetik gyógykezelés alá, akkor mindenképp a helyben létező honvéd-, vagy katonai orvos és ilyenek nem léte esetén, az ott levő közhatósági, vagy ha ilyen sincs, a legközelebb található polgári orvos veendő igénybe.

A gyógykezelő orvos által az örsök gazdászati kezelési utasításában előírt bizonyítvány azonnal szerkesztendő.

Ha a betegség előrelátható huzamosabb időre terjedése mellett oly javulás állott be, hogy a beteg a legközelebbi katonai, honvéd vagy polgári kórházba baj nélkül átadható, ez az örsparancsnok által végrehajtandó és a szárnyparancsnokságnak bejelentendő.

8. Felszámítási módok.

A kórházon kívül gyógykezelt esendőrök után felmerült költségek felszámításának módja az örsök gazdaszatkezelési utasításában van előírva.

Ha alapos gyanu forog fenn, hogy valamely esendőrnek megbetegedése vagy sérülése akár saját, akár másnak vétkes hibája által idéztetett elő, vagy ha öncsonkítás alapos gyanuokai léteznek, akkor a nélkül, hogy e miatt a gyógykezeltetés késedelmet szenvedne, a tényállás birói kinyomozása azonnal megindítandó és ennek eredményéhez képest a netalán hibás egyén a gyógykezelési és szállítási költségek, valamint az ezen esetben megrongált ruházat, szerelvény és fegyverzet árának megtérítésére is kötelezendő.

Ha a sérülés másnak hibájából származik, akkor a beteg esendőr teljes illetékeinek élvezetében marad.

Ily esetekben a felmerülő gyógykezelési és szállítási költségek, valamint a beteg összes illetményei (zsold, szolgálati pótdíj, tömeg-átalány) a esendőrségi javadalmazásból előlegképen fedezetnek, a kártérítésnek az elmarasztalt magánvagyonából leendő behajtása iránt a szükséges intézkedések megteendők s ennek eredményéről, a tényálladék rövid leírása és a birói határozat vagy ítélet másolatának felterjesztése mellett, a belügyministernek jelentés teendő.

Öngyilkossági kísérlet folytán történt sebesülés, vagy sérülés csak akkor számítható be az illető saját vétkes hibájának, ha az öngyilkosság oly cselekmény elkövetése után kíséreltetett meg, mely az illetőnek a esendőrségből való eltávolítását vonta volna maga után.

9. Időleges és állandó nyugállományban levők ápolási költségei.

Az időleges, vagy állandó nyugállományban levők után ápolási költség címén a kincstár terhére rendszerint semmi sem számítható fel, mivel azoknak vagyontalanság esetében közköltségen való kórházi ápolásra van igényük.

Kivételt csak azon esel képez, midőn az időlegesen

nyugdíjazott újabbi felülvizsgáltatása alkalmával a felülvizsgáló bizottság által megfigyelés vagy gyógykezelés végett katonai (honvéd) kórházba átadandónak indítványoztatik, a mikor az illető a kórházban léte tartamára a kerületi parancsnokságnál élelmezésbe veendő.

Ily esendőr zsold és esetleges szolgálati pótdíja nyugta alapján számítandó fel.

A tömegátalányilleték csak akkor számítandó fel, ha az illető az újbóli felülvizsgálat alkalmával «szolgálatképes»-nek osztályoztatott és ennek folytán a tényleges állományba újból felvetelett; ily esetben az állományba vétel állományparancs alapján azon nappal történjék, a mely nappal az illető megfigyelés vagy gyógykezelés végett kórházba átadatott.

Miután pedig a megfigyelés és illetőleg gyógykezelés végett kórházba átadott időleges nyugállománybeli esendőr még egyik örs állományába sem tartozik, a betegápolási és utazási költségek, nemkülönb a kórházba történt átadás napjától a hó végeig felvett nyugdíjilletménynek a zsoldilletményből eszközölt levonása után fenmaradó rész a kincstár javára esik, esetleges szolgálati pótdíja azonban kezére kifizetendő.

10. Bünvádi kereset alatt állók és rabok ápolási költségei.

Bünvádi kereset alatt állók és rabok után felmerülő gyógykezelési költségek a rabilletékek beszüntetése mellett számítandók fel.

A fogság megszűnése napjától azonban a fogolynak azon esetben, ha a esendőrség kötelékéből való elboesátása kimondatott, a esendőrségi javadalmazás terhére való gyógykezeltetésre nincs igénye; hanem ha ő tovább is a kórházban tartatnék, a felmerülő további költség az országos betegápolási alap terhére esik, azonban ily esetekben a esendőrkerületi parancsnokság a fogság megszüntének, illetve a fogolynak a esendőrségi javadalmazás terhére való élelmezésből leendő fogyatékbavétel időpontjára nézve az illető kórházparancsnokságot (gondnokságot) idejekorán figyelmeztetni tartozik.

Büntető bírósági vizsgálat alapján rabilletékre helyezett legénységnek a kórházi ápolás idejére rabilletékre nincs igénye, a kórházi ápolási díjakat, valamint a kórházba és onnan a fogházba történő kísérés költségeit pedig a kincstár fedezi.

11. Sérvkötők és sebkötélékek beszerzése.

Oly esetekben, a midőn sérv miatt a csendőrségi szolgálatra különben teljesen alkalmas csendőrök sérvkötőt viselni kénytelenek, nehogy ez által az illető csendőr a szolgálattól elvonassék, míhelyt a sérvkötő beszerzésének szükségessége és az illető csendőrnek a további csendőrségi szolgálatra való alkalmatlansága orvosilag megállapíttatik, ily sérvkötők azonnal beszerzendők és a kiadott összeg az orvosi bizonyítvány és a nyugta csatolása mellett felszámítandó.

Az esetleg szükséges sebkötélékek a fentjelzett módokat szerint a kincstár terhére szintén beszerezhetők, még akkor is, ha az illető kórházban nem gyógykezeltetik.

12. Orvosi szemlék utáni költségek.

Az időszaki orvosi szemlék a csendőrségre nézve nincsenek feltétlenül előírva.

Az ily szemlék csakis oly állomásokon fogantatandók, a hol honvéd- vagy katonai orvosok vannak, vagy a hol polgári orvosok a szemlék díjtalanul végezni hajlandók; ily állomásokon azután azon csendőrök is orvosi szemle alá vonandók, kik oda oly külállomásokról, hol orvos nincsen, szolgáltilag érkeznek.

Esetenkint szükséges orvosi teendők, mint csendőrjelöltek, fenyítendők és felülvizsgálatra állítandók megvizsgálása, honvéd- és katonai orvosok (napidíj élvezete mellett alkalmazott tartalékos állománybeli honvéd- vagy polgári orvosok) által, a mennyiben ilyenek az illető állomáson vannak, ingyen teljesítendők. (Lásd az 1882. évi november hó 21-én 45.292/XI.

szám és 1882. évi december hó 22-én 57.875/XI. sz. alatt kelt honvédministeri rendeleteket.)

Ha valamely szárny- vagy szakaszállomáson sem honvédorvos, sem katonai orvos nincs, akkor az esetenként elkerülhetetlen szükséges orvosi megvizsgálások a helyben lakó közhatósági orvos által teljesítendők.

13. Igény katonai fürdők és ivógyógyintézetek használatára.

a) Tényleges szolgálásban állók.

Azon fürdő- és ivógyógyintézetek, melyekben és mely módokat mellett csendőrlegénység felvétetik, a m. kir. honvédség és csendőrség havidíj-élvezetében álló egyénei részére érvényes szabadságolási szabályzat mellékletében foglaltatnak.

Azon fürdőhelyeken, hol katonai kórházak léteznek a csendőrök a gyógyviz használata alatt kórházi ellátásban részesülnek; ott, hol katonai kórházak nincsenek, a legénység elhelyezése és ellátása iránt külön van gondoskodva.

A legénység mindkét esetben illetékei teljes élvezetében marad, de a gyógy- és ételmezési költségeket, nemkülönb a világítási szolgálmány és ágyneműkoptatás árát is, a hol ez követeltetik, sajátjából fedezni, illetve megtéríteni tartozik.

Ha azonban ezen ellátási költségek ezen pont első bekezdésében felemlített szabadságolási szabályzatban foglalt fürdőhelyeken az illetőnek a netaláni szolgálati, vagy egyéb pótdíj betudásával kijáró összes illetékei összegét meghaladnák, ez esetben az illetékeket meghaladó részösszeg, az idevonatkozó hitelesített számla csatolása mellett, a csendőrségi javadalmas terhére felszámítható.

A honvédség és a közöshadsereg gyógyfürdőhasználatra küldött legénysége részére valamely fürdőhelyen esetleg engedélyezett fürdő-pótdíjra a csendőrségi legénységnek nincs igénye.

Az idézett fürdőhelyek és ivógyógyintézetek használata esetében az oda- és visszautazás költségei a csendőrségi javadalmasból fedezendők és az utazási számadás alapján felszámítandók.

Ennélfogva a csendőr-szárnyparancsnokságok ily csendőrök illetékeit, továbbá a visszautazásra szükséges uti előleget is, az illető katonai fűrdő-parancsnokságoknak névjegyzék mellett azon kéressel küldjék meg, hogy ők az ellátási költségek levonása után fenmaradó összeget az igényjogosultnak kifizessék.

b) *Időlegesen nyugdíjazottak.*

Azon egyének, kik felülvizsgálat utján időlegesen nyugdíjaztatnak s a felülvizsgáló bizottság által valamely fűrdő használatára javaslatba hozatnak, a fentebbi a) pont alatt említett fűrdők és ivógyógyintézetek kedvezményeit a honvédelmi ministeriumtól kérelmezhetik.

Ha részükre a gyógyfűrdő használata engedélyeztetik, az összes ezzel járó költségeket — beleértve az utazást is — sajátjukból fedezni tartoznak.

Különös méltánylást érdemlő esetekben azonban a belügyminister által a fűrdőhasználat tartamára, a zsold és nyugdíj közötti különbözet, ugyszintén az oda- és visszautazásra a költségek is, a kérelmezőnek engedélyezhetők.

47. §.

Fegyelmi, vizsgálati és fenytőfogságban lévők illetékei.

1. Fegyelmi uton elrendelt fogság alatt.

A fegyelmi uton laktanya-fogsággal büntetett legénység rendfokozatszerű illetékeinek élvezetében megmarad

A szobafogsággal büntetett hadapród tiszthelyettesnek, őrmesternek (ideszámítva a címzetes őrmestereket is), vagy hadapródnak fogsága tartama alatt rendfokozatszerű zsoldjából csakis a csendőr részére megállapított zsoldilleték szolgáltatandó ki, míg a fenmaradó zsoldrész az állományilletékes őr közétkezésének feljavitására fordítandó. Segéd munkások gyanánt esetleg alkalmazott őrmesterek és szárny-számvivő altisztektől ezen felül még a napi 40 fillérből álló irodai pótdíj is levonandó, mely pótdíj a 14. §. értelmében ezen időre a helyettest illeti meg, ha pedig helyettes nincs, a kincstár javára esik.

Minden egyéb fegyelmi fogságbüntetések kiállása alkalmával a fenytettek részére, rendfokozatra való tekintet nélkül, napi 6 fillérből álló fogsági zsold, továbbá a közétkezés és kenyérbeszerzési költségek fedezésére 80, összesen tehát naponta 86 fillér jár, mely járulék a fogság minden napjára azon őr közgazdálkodása javára bevételezendő, a mely állomáson az illető egyén büntetését kitölti. Az ennek levonása után fenmaradó zsoldmaradvány felerésze az állományilletékes őr közétkezése javára esik, felerésze pedig azon őröt illeti, melynek közétkezésében a fogság tartama alatt az illető részl vesz. Ez utóbbi őr ezen összegből a fűtési és világítási költséget fedezni tartozik.

A szigorított, magán, szigorú vagy egyszerű fogsággal fenytett nős altisztek és csendőrök családjai fentartására naponta 80 fillér szolgáltatandó ki a fenytett zsoldjából.

Fegyelmi uton kiszabott szigorított, magán, szigorú vagy egyszerű fogság esetén a szolgálati pótdíj, valamint a csendőrségi javadalmazásból huzott érempótdíjak ezen javadalmazás, a jelvénypótdíjak azonban a csendőrségi jelvénypótdíj- és jutalmazási alap javára bevételezendők.

A hadapród-tiszthelyettesek azonban mindaddig, míg ebbeli rendfokozatukban megmaradnak, minden, fegyelmileg rájuk mért büntetés tartama alatt szolgálati pótdíjuk élvezetében meghagyandók s szobafogságuk tartama alatt nekik ép úgy, mint az őrmestereknek és hadapródnak is, úgy az esetleges érem-, mint a csendőrségi jelvénypótdíj-alaphól járó pótdíj is kiszolgáltatandó.

A szolgálati szabályzat I. rész, 683-ik pontja szerint a szigorított magán és szigorú fogsággal minden héten háromszori (3 napra egyszer, 5 napra kétszer) bőjtölés — de csak a megszakított napokon — van összekötve, ezen szabályzat 686-ik pontja szerint pedig valamely fogsággal összekötött súlyosbítások végrehajtása mindenkor a fogság tartama első napján kezdendő meg.

Ezen határozványok alapján az alábbi táblázatban foglaltatnak azon bőjtő napok, melyek az említett fogságbüntetéssel össze vannak kötve.

A fogság neve	A fogság tartama napokban	A bőjti napok száma	A fogság neve	A fogság tartama napokban	A bőjti napok száma
	1	1		16	7
	2	1		17	7
	3	1		18	8
	4	2		19	8
	5	2		20	9
Szigorított,	6	3	Szigorított,	21	9
	7	3		22	10
magán- vagy	8	4	magán- vagy	23	10
	9	4		24	10
szigorú fogság	10	4	szigorú fogság	25	11
	11	5		26	11
	12	5		27	12
	13	6		28	12
	14	6		29	13
	15	7		30	13

Bőjti napokban a fenytettnek csak víz és 20 fillér értékű napi kenyéradag adható, mely a napi hat fillérből álló fogsági zsolddal együtt azon örs közzgazdálkodásából szolgáltatandó ki, hol az illető büntetését tölti.

2. A bőjti napok leszállítása, vagy elengedésénél követendő eljárás.

Hogy ha kivételes s orvosilag szükségesnek bizonyított esetekben (lásd a szolg. szab. I. rész 686. pont utolsó bekezdését) a bőjti napok kevesbitése vagy teljes elmaradása válnék szükségessé, ezt csak az, ki a büntetést kimérte, rendelheti el.

3. Vizsgálati fogságba került, vagy bíróságilag elítélt rabok illetékeinek kezelése.

A letartóztatással egybekötött bírósági vizsgálat folytán mint vizsgálat alatt levő, vagy a bíróságilag kimondott ítélet következtében, mint rab a honvédségi (katonai) fenytő fog-

ságba átadandó legénység az illető fogház élelmezési beosztásába lép és ugyanazon illetékben részesül, mely az illető fogházban a rabok részére rendszeresítve van.

Büntetőbírósi vizsgálat, vagy fogságban levő esendőrök rabilletéke örmestertől lefelé napi hat fillér zsold, egy kenyér, egy közétkezési és egy anyagszolgálmányi adag, illetőleg ezek váltásdíjából áll; ha azonban ily legénység bármily ok miatt kivételesen négy hetet meg nem haladó büntetés kiállása végett esendőrségi fogdába adatik át, akkor részére napi 86 fillér számítandó fel és a rendfokozatszerű zsoldból még fenmaradó összeg éppen ugy, mint az esetleges szolgálati pótdíj is, a kincstár javára esik.

Ha azonban az elítélt hetenkénti kenyér és vízre való bőjttel szigorított fogságra ítéltetett, akkor nemesak az említett zsoldmaradvány, hanem a bőjt napjain a hat fillér rabzsold és 20 fillér kenyér árán felül maradó rész is a javadalmazás javára bevételezendő.

Az ily elítéltek után a esendőrségi fogdahelyiségek fűlési és világítási költségei fejében télen naponta 36 és világításra nyáron 12 fillér az örs pénztári bizottságának nyugtájára a kincstár terhére felszámítandó.

Ha netalán a fogházakban a többi rabok részére valamely egészségi pótlék volna engedélyezve, ez a esendőrségi rabok számára is minden további engedély nélkül felszámítandó.

4. A fenytő fogságban levők illetékeinek kezelése.

a) Általában.

Hogy ha esendőrségi egyének, mint rabok, valamely fogház, vagy fegyintézet élelmezésébe lépnek át, ez esetben az illetők mindennemű illetékeinek beszüntetése mellett a fogház, illetve a fegyintézet számára meghatározott napi tartásdíj fizetendő.

b) A ruházatot illetőleg.

A honvédkerületi fogházak részéről a rabok felruházása czéljából igényelt ruhaneműek és lábbeliek a fogyatékbá jött legénységtől beszedett hasznavehetetlen, ilyenek nem létben

pedig a legolesőbbra becsült cikkek készletéből veendőek és átvételi elismervény mellett oda küldendőek.

Az esetleg kiszolgáltatott becsült cikkek értéke a szárnnyak gazdaságkezelési utasításában előírt módon a csendőrségi javadalmazásból a tömegpénztárnak megtérítendőek.

Az ügyészégi fogda, ker. börtönök és fegyintézetekben levő csendőrségi elítéltek ruházattal az illető intézetek részéről láttatnak el.

5. A vizsgálati, vagy fenylő-fogságban megbelegedett egyének illetékei.

Oly csendőrök után, kik bírósági vizsgálat vagy általában kereset alatt lévén, mint ilyenek vagy mint rabok megbelegedtek és elhaltak, csupán az ápolási költségek számíthatók fel.

A kik önhibájuk folytán, büntetésre méltó cselekmények miatt jutottak ápolásba, azok azon időponttól, midőn ellenök az annak idejében való bírói vizsgálat alá helyezés elrendeltetik, vizsgálat alatt levőknek tekintendők és a rabokhoz hasonló módon kezelendők.

6. A rabélelmezés kezdete.

Fegyelmi uton való büntetések alkalmával a rabélelmezésbe való helyezés, vagy ha ez a kimondott fogság nemével össze van kötve, a fogság megkezdésével történik.

Azon egyének, kikre nézve a vizsgálati fogságba helyezés kimondatott, azon naptól kezdve helyezendők rabzsoldra, mely a bekísérés iránti paranesnak az illető csendőr tartózkodási helyén lévő őrs részéről történt vétele napja után következik.

Ha az illető külszolgálatban van s nem a paranes vétele napján, hanem a következő napokon vonul be az őrsre, ez esetben a rabélelmezés a szolgálatból bevonulás napja után következő napon kezdődik.

Ha az illető őrizeti fogságban volt, akkor a rabzsoldra való helyezés szintén a paranes vétele napja után következő napon veszi kezdetét.

7. A rabélelmezés vége.

Fegyelmi fogságnál a rabélelmezés a fogdából történt elbocsátás napjával végződik.

A bírói vizsgálat alatt lévő legénységnek megkülönböztetendő:

a) vajjon a bírói vizsgálat be lett-e szüntetve?

b) vajjon a fogházban levők azon büntetésre méltó cselekedetben, mely a vizsgálat tárgyát képezte, «nem bünös»-nek mondattak-e ki?

c) vajjon ők fogság-, vagy

d) börtönbüntetésre ítéltek-e?

Az a) és b) alatti esetben a vizsgálati fogság alatt megvont rendfokozatszerű zsoldnak a fogság tartama alatt fölmerült tartási költségek, továbbá a nősök családjainak kifizetett élelmezési járandóság levonása után fenmaradt többlete és a netaláni pótdíj az illetőnek kifizetendő.

A c) alatti esetben rabzsoldon maradnak a reájuk mért fogságból való kibocsátás napjáig.

A d) alatti esetben az ítélet kihirdetése után következő napon lépnek a rabilletékbe (5. és 6. pont).

8. A rabok részéről túlélvezett illetékek behajtása.

A rabok részéről túlélvezett illetékek behajtása körül a 28. §. 7. pontja szerint járandó el.

9. Visszakerült szökevények illetékei.

A visszakerült legénységbeli szökevények akár személyesen jelentkeztek, akár befogattak, a rabilletéket bemutatásuk napjától kezdve kapják.

10. Polgári életben elkövetett bűncselekmények miatt polgári bíróságok által elítélt csendőrségi egyének bünteléseinek mikénti végrehajtása.

Ezen eljárást 1885. évi Rend. Közl. I. számában közzétett ^{64.096.} III. ex 1884. számú honv. min. körrendelet szabályozza.

Ezen körrendeletben foglaltakra való tekintettel ily

egyének után akár esendőségi, honvédségi vagy polgári fogházban töltik ki büntetésüket, a fogság tartama alatt a javadalmazás terhére semmiféle illeték, vagy költség (zsold, tömegátalány, utazási költség stb.) fel nem számítható, hanem ha az ily költségek az illetőktől be nem hajthatók, azok az ügyesség rabtartási átalányából megtérítendők.

V. SZAKASZ.

Szállítóeszközök és illetékek szolgálati utazásoknál.

48. §.

Szállítóeszköz-illeték az egyenként utazó esendőrlegénység részére.

1. Szállító eszközök és utazási pótdíj a tiszthelyesek és hadapródok részére.

A tiszthelyeseknek és hadapródoknak egyenként való utazásuk (áthelyezési és ügyködési utazások) alkalmával ugyanoly szállítóeszközök járnak, mint egy hadnagynak, és ha örsszemlére vagy más szolgálati ügyek elintézése céljából szakaszparancsnoki minőségben utaznak, napi 3 koronából álló utazási pótdíjra is van igényük.

Ha azonban állomáshelyükön kívül fekvő szakaszparancsnokságok teendőinek végzésével ideiglenesen bizatnak meg, akkor a szakasz székhelyén csak a rendfokozati étkezési pótléokra van igényük.

Ezeket megillető szabványos málhasúly áthelyezésekor nőtlennek 100, nőnek 400, ügyködési utazásoknál pedig 50 kilogrammból áll.

2. Szállító eszközök a többi legénység részére.

a) Elvi határozványok.

A legénység részére őrmestertől lefelé az említett eszközök minden, a szolgálat érdekében történő áthelyezések, vagy más őrsökre való beosztások, továbbá fel- vagy leszerelés végett a szárnyszékhelyére történő bevonulások alkalmával

járnak; czéllövészetre való behíváskor pedig csak a 78. §. 3. és 4. pontjában felsorolt esetekben.

Áthelyezések, tartós vezénylések, fel- vagy leszerelések alkalmával a nőtlen legénység vasuton, vagy gőzhajón 50 kilogramm kézi podgyászt a kincstár terhére magával vihet.

b) Különös esetek, melyekben az előfogat igénybevehető.

Vasuti vagy gőzhajózási közlekedés hiánya esetében az előfogat igénybe vehető:

a) összpontosítások és egyéb vezényeltetések esetén, a mikor sürgősség esete nem forog fenn ugyan, de a távolság 15 kilométert meghalad;

b) betegeknek valamely gyógyintézetbe való szállítása céljából;

c) ha a esendőrnek valamely távolabb eső helyen való fellépése, vagy valamely őrsnek gyors megerősítése elodázhatatlanul szükséges, vagy ha a körülmények egy törvénysértő gyors üldözést teszik szükségessé; ez utóbbi esetben azonban előfogat akkor is használható, ha vasuti vagy gőzhajóközlekedés létezik, de előfogattal a cél gyorsabban elérhető;

d) a letartóztatott és a legközelebbi illetékes hatóságnak átadandó törvényt áthágó igazolt menetképtelensége esetében;

e) ha őrmesterek, mint ideiglenes szakaszparancsnokok, örsszemlére utaznak, vagy ha vizsgálatok céljából a szakasz-állomásról, vagy szemle alkalmával valamely őrsről e célra kiküldetnek s végre ha a vizsgálatok oly helyeken eszközölködnek, melyek a megszemlélendő őrskörletében fekszenek és a visszautazás ezen őrsre történik; mindezen esetekben azonban csak akkor, ha a távolság 75 kilométert meghalad;

f) polgári bíróságokhoz tanuképpen megidéztettek által, ha a bíróság székhelye a megidéztettek állomáshelyétől 7¹/₂ kilométernél távolabbra van.

g) leszerelés végett a szárny székhelyére való utazáskor azon esetben, ha vasut vagy gőzhajó nem áll rendelkezésre.

Az a) és c) alatti esetekben a kerületi parancsnokságtól s illetőleg a szárnyparancsnokságtól nyert jóváhagyó, vagy engedélyező rendeletek, a b) alatti esetben, ha az illető esendőr a kincstár költségén utazik (46. §. 4. pont), valamint a

d) alatti esetben is az orvosi bizonyítványok, az e) alatti esetekben az illető rendeletek az f) alatti esetekben az illető bíróság felhívása (idéző jegye) a g) alatti esetben pedig a szárnyparancsnokság behívó parancsa mindenkor eredetben, az utazási számadáshoz esatolandó.

Nyomozások, vagy a szárny területén belül való ideiglenes vezénylések alkalmából felmerülő utazási költségek engedélyezése a szárnyparancsnokság hatáskörébe tartozik.

A nyomozás költségeit feltüntető utazási számadáshoz a nyomozás foganatosítására vonatkozó őrsparancsnoki jelentés melléklendő, melynek hátlapjára a szárnyparancsnokság engedélyező záradéka rávezetendő.

A szárny területén belüli ideiglenes vezénylések költségeire vonatkozó utazási számadás első lapján a vezénylés szükségessége a szárnyparancsnokság által igazolandó.

3. Előfogati illeték.

a) Egyenként utazók részére.

Az egyenként utazó őrmesterek, őrsvezetők és esendőrök, ujonczok és próbaesendőrök részére oly utvonalakon, hol vasuti vagy gőzhajóközlekedés nincsen, egy kétlovas előfogat illetékes.

b) Több esendőr együltutazásakor.

Oly esetekben, midőn valamely őrs megerősítése vagy bizonyos helyen való összpontosítása céljából ugyanazon községből egy és ugyanazon időben több esendőrnek kell elindulni és sürgős esetekben — vasut vagy gőzhajóközlekedés hiányában — előfogatot kell igénybe venni, minden öt ember után egy kétlovas előfogat jár.

4. Nős esendőroket illető szállítóeszközök.

A nős legénység családját (nejét és gyermekét) a férj (atyai) áthelyezése esetében a esendőrségi javadalmazás terhére a rendszeresített szállítási eszközök illetik meg.

Vasuton vagy gőzhajón történő utazásoknál ezeket azon hely illeti meg, melyre a férjnek (atyának) igénye van.

Két éven aluli gyermekért viteldíj sem vasuton sem gőz-

hajón nem fizetendő, ellenben két éven felüli gyermekért a teljes viteldíj jár.

Előfogat használatánál, mely csak ott van megengedve, hol vasuti vagy gőzhajóközlekedés nincsen, tovaszállításuk céljából minden négy személyt egy kétlovas előfogat illet meg.

Tíz éven aluli gyermek kettő számítandó egy személyre.

Podgyász, 300 kilogramm erejéig, teherszállítmányként a esendőrségi javadalmazás terhére vihető.

Ezen málhának a vasúthoz vagy gőzhajóhoz, valamint onnan való szállításáért métermázsanként egy korona számítható fel.

5. Vasut használata lörvénysértők üldözésekor.

Oly esetekben, midőn szolgálatban levő esendőrök azon helyzetbe jutnak, hogy valamely hivatalos eljárás miatt a vasutat vagy gőzhajót kell igénybe venniük és az utazás sürgössége miatt menetlevél kiállítható nem volt, szolgálati könyvecskéjük alapján a katonai díjszabás szerint utazhatnak, az ebből eredő költséget pedig felszámíthatják.

Ezen pénzösszeg felszámítása az őrsparancsnok által hitelesített szolgálati könyvecske kivonatával igazolandó.

A fizetett összeg a vasuti pénztárnok által a szolgálati könyvecskében feljegyzendő.

Magától értetődik, hogy a vitelbér oly esetekben, midőn a esendőr segédletét maga a vasuti ügyforgalmi vezetőség veszi igénybe, nem fizetendő.

A járőrök mindennemű fogolykiséreteknél és elővezetéseknel, valamint az önbuszgalomból letartóztatott egyéneknek az illetékes hatóságok elé való bekísérésénél, ugyszintén visszaterési utjokban is — ott, a hol az lehetséges és az induló vonatra vagy hajóra való várakozás nagyobb idővesztést nem okoz — a vasutat vagy gőzhajót használhatják.

6. A gyors- és lehervonalok használata.

Allamvasutakon s a magyar államvasutak kezelése alatt álló vonalokon, valamint némely magán vállalatu vasutakon is meg van engedve a legénységnek a gyors- és lehervona-

tokat is katonai vitélber mellett igénybe venni; de ez esakis különösen sürgős szolgálati utazások alkalmával történhetik és a tehervonatokon az ily utazások a vonatvezető kocsiján eszközözendők.

7. Bérkocsira való igény.

A bérkocsidíj a vasuti, vagy gőzhajóállomáshoz és onnan vissza a legénység közül esakis a hadapród-tiszthelyettest vagy pedig az őrsszemlélre, vagy egyéb más szolgálati ügyben utazó hadapródot illeti meg ugyanazon szabályok szerint, a melyek a tisztek áthelyezési és ügyködési utazásaira vonatkoznak.

8. Zárhatározványok.

A mennyiben ezen §. különös határozványokat nem tartalmaz, a szolgálati utazásoknál s a megengedett szállítóeszközök igénybevétele és megfizetésénél a 22., 26. és 27-ik §-okban foglalt határozványok a legénység szolgálati utazásaira nézve is általában mérvadóak.

49. §.

Étkezési pótlék.

1. Az étkezési pótlék célja.

Az étkezési pótlék azon hátrány pótlásául rendszeresített, melyet az állomáshelyen kívül 24 óráig szolgálatot teljesítő, vagy áthelyezés folytán utban levő csendőr az által szenved, hogy állomány illetékes őrsétől távol lévén, az ott befizetett közigazdálkodási betétlen felül élelmezéséről önköltségén tartozik gondoskodni.

2. Esetek, melyekben étkezési pótlék a szolgálat egész tartamára jár.

A fentebbi általános elvvel fogva a csendőrt az állomány-illetékes őrsről való elindulástól az oda való visszaérkezésig terjedő minden teljes 24 órára egy-egy adag étkezési pótlék illeti meg az alábbi esetekben és pedig:

- a) járőri;
- b) mindennemű őrkíséreti szolgálatkor (kivéve ha polgári bírósági fegyenczek kísértetnek, l. 109. §. 2. c pont).

c) segélyszolgálatok alkalmával, a nyújtott segély nemétől eltekintve;

d) vádlottaknak a bíróság elé vezetésekor;

e) országos vásárok és bucsuk felügyelésekor;

f) czéllövészetre való összpontosítások alkalmával;

g) betegeknek gyógyintézetekbe kísérésekor a kísérőnek;

h) a szakasz-, szárny- vagy törzsállomásra egyébként előforduló behívásokkor, ha azok szolgálati ügyben, nem pedig önközta vizsgálat, vagy büntetés miatt történnek;

i) az esetleg megzavart közrend és közbiztonság helyreállítása czéljából, vagy egyéb okokból való összepontosítások alkalmával a 43. §. 2. pontjában foglaltak értelmében és végül

k) az előbbi pontokban fel nem sorolt minden más külszolgálatok alkalmával akár a saját, akár idegen őrs körletében teljesítettnek azok, pl. sorozás alkalmávali rendfentartás, hullaszállítás, továbbá robbanó anyagok szállítása körüli fedezet stb.

3. Esetek, melyekben az étkezési pótlék csak az utazás idejére jár.

a) Felülvizsgálat, vagy leszerelés czéljából behívott legénység;

b) gyógyintézetbe küldött beteg esendőr;

c) altiszti tanfolyamba, avagy vizsgálatételre bevonuló legénység és végül

d) valamely őrs időleges erősítése, vagy az őrsparancsnok ideiglenes helyettesítése czéljából vezényelt legénység részére az étkezési pótlék csak is azon napokra jár, melyeket az illető egyén utban töltött, még pedig csak azon esetben, ha a kiindulás és végállomás közötti ut megtétele, illetve az oda- és visszautazás alkalmával töltött idő együttvéve legalább 24 órát tesz.

4. Étkezési pótlék oly altisztek részére, kik hiányzó szakaszparancsnokol helyettesítenek.

Azon altiszteknek, kik szakaszparancsnokság ideiglenes vezetése czéljából, külső őrsről valamely szakaszállomásra

berendeltetnek, az étkezési pótlék ugy utazásuk alatt, valamint a szakaszállomáson való tartzkodásuk alatt is jár.

5. Az illeték mérve.

Az étkezési pótlék: hadapród-tiszthelyettes, továbbá való-ságos őrmester és őrsvezető részére napi 1 korona, csendőr, ujoncz és próba-csendőr részére pedig 80 fillérből áll.

Hadapródoknak az étkezési pótlék való-ságos rendfokozatuk után jár.

Az étkezési pótléknak az állomáshelyen kívül 24 óráig tartó szolgálatteljesítésekért való felszámításánál ezen pótlékok annyi napi adaggal járnak, a hány teljes 24 órával számító napot a szolgálat teljesítése igényelt. Például: 24 órán alól étkezési pótlék nem illetékes, 24 órára egy, 47 órára szintén egy, 48 órára kettő, 71 órára szintén kettő, 72 órára pedig három adag illetékes stb.

6. Az illetékesség igazolása.

Az étkezési pótlék illetékessége az őrsök gazdászati-kezelési utasításában előirt kimutatás által igazolandó.

7. Esetek, melyekben étkezési pótlék nem jár.

Étkezési pótlék a csendőrt meg nem illeti, ha az illető önhibája folytán a szakasz-, szárny-, esetleg a ker. parancsnoksághoz kihallgatásra, vagy ha fegyelmi fenytésének kiállása végett a szakasz-, vagy szárnyállomásra rendeltetik, továbbá önhibája folytán állomásáról áthelyeztetik, végre, ha az illető mint vádlott a büntető bíróság elé idéztetik.

50. §.

Tengeren és folyókon való utazáskor kijáró illetékek.

1. Elvi határozvány.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok, altisztek, csendőrök és próbacsendőrök (ujonczok) részére, ha tengeren bármily hajón szállítatnak s hajótápban nem részesülnek, rendfokozatukhoz mért étkezési pótlék jár.

E pótlék a hajón való utazás egész idejére, valamint a hajóra szállás és a hajóról való kiszállás napjaira is illetékes, tekintet nélkül arra, hogy a hajóra szállás vagy a hajóról való kiszállás a napnak mely szakában történik.

2. Hajótáp.

a) A cs. és kir. hadi tengerészlet hajóin.

Ha zsold élvezetében álló csendőrségi egyének a cs. és kir. hadi tengerészlet hajóira szállnak, akkor azoknak a hajón való utazás tartama alatt, a reggeli, ebéd és vacsorából s minden étkezéshez friss kenyér, vagy kétszersültből álló hajótáp jár, de étkezési pótléku egyidejűleg megszűnik.

A hajótáp a csendőrlegénységnek azon kiszabotban és minőségben jár, mint az a cs. és kir. hadi tengerészlet hajóin lévő legénységnek kiszolgáltatik.

A hadapród-tiszthelyettesek a tengerészlet hadapródokkal egyenlő hajótápban részesülnek, az élvezet tartama alatt azonban étkezési pótlékra nincs igényük.

Legénységi állományhoz tartozó nő egyének családjainak, tekintet nélkül a családtagok számára természetben még egy oly hajótáp-adagra van igényük, mint a minő a hajó legénysége részére van rendszeresítve.

A hajótáp, ha a hajóra szállás dél előtt történt, már a hajóra szállás napjára, ha pedig ez dél után történt, csak a következő naptól jár. Ha a kiszállás dél után történik, akkor a hajótáp még azon napra is jár, ellenben nem illetékes azon esetben, ha a kiszállás dél előtt történik.

b) A «Lloyd» és más társaságok hajóin.

Az osztrák-magyar «Lloyd» és más társaságok hajóin való szállításoknál a hadapród-tiszthelyetteseknek az étkezési pótlék megszüntetése mellett az élelem akképen jár ki, mint a tiszteknek a gőzösök közös asztalánál, az e czimen meghatározott s a kincstár terhére felszámítandó ár megtérítése mellett.

A többi legénységnek az étkezési pótlék egyidejű megszüntetése mellett a reggeli-, ebéd- és vacsorából álló hajótáp szolgáltatik ki.

A hajótáp kiszolgáltatására vonatkozólag az *a)* pont utolsó bekezdése mérvadó.

c) Folyókon való utazásnál.

Az osztrák-magyar monarchia határain belől különböző gőzhajózási társulat folyókon közlekedő személyszállító hajóin a hadapród-tiszthelyetteseket, hadapródokat és a többi legénységet — miután e hajókon hajótápban nem részesülnek — az étkezési pótlék illeti meg.

51. §.

Fentartási pótlék.

1. Igény.

Oly őrsöknél, a hol a nőtlenek állománya — az őrslegénységnek kórházban vagy más gyógyintézetben történő ápoltatása, ugyszintén fegyelmi fenytés végrehajtása folytán előálló hiány kivételével — bármily más okból három főre leszáll, mindaddig, míg ezen állomány legalább négy főre ki nem egészítették, az őrs közzgazdálkodása részére napi hatvan fillérből álló fentartási pótlék jár.

2. Kifizetési módok.

A fentartási pótlék havonta utólagosan vagy az őrs nőtlen legénységi létszámának négy főre történt kiegészítése után következő zsoldfizetés alkalmával az őrs pénztári bizottsága bélyegtelen nyugtájára a szárnyparancsnokság által kifizettetik.

A nyugtán azon körülmény, hogy az őrs létszáma mennyi ideig állott csak három nőtlen esendőrből, a szakaszparancsnok által igazolandó.

Az őrsön levő nő és saját háztartással bíró esendő a fentartási pótlékból való részesedésre nem tarthat igényt.

52. §.

Utípenz.

1. Igény.

Erkölcsei és önhibáján kívüli testi fogyatkozás, vagy szellemi képesség hiánya miatt próbaszolgálatból elbocsátott

legénységnek az illetékes szárnyállomástól azon helységig a hol a esendőrségi próbaszolgálatra leendő felvételét kérelmezte, kilométerenként két fillérből álló utípenzre van igénye. (Csendőrijelöltekre nézve l. 28. §. 5. p.)

Büntetőbíróságilag elítélt s büntetésük kiállása után a testületből elbocsátott legénységnek, az esetben, ha sem közzgazdálkodási, sem pedig másnemű magán vagyonuk (tömeg külön járulék vagy egyéb készpénz) nem volna, avagy pedig ez esekélynek bizonyulna, illetékességük helyéig számítandó utípenz egészben, esetleg csak részben a esendőrségi javadalmasítás terhére kifizetendő.

Az utípenz a szárnygazdálkodási utasításban előirt módon számítandó fel.

Az utípenz kilométerkénti kiszámítására a kiindulási és végpont közt fekvő távolság meghatározására nézve a katonai menettérképek, oly vonalakon pedig, hol vasutak használathatnak, a vasuti kilométermutatók, mérvadók.

2. Utípenz nem illetékes.

A testületből más, mint a fentebbi pontban előadott, okoknál fogva önhibájukon kívül fogyatékbba jutó, nemkülönben a testületből önként kilépő legénységnek utípenz nem jár.

HARMADIK FEJEZET.

Szolgálati lovak beszerzése, elhelyezése és lótáp.

53. §.

Szolgálati lovak beszerzése.

A csendőrség részére szükséges pótllovak a csendőrségi pótllovak-bizottság által a Rend. Közl. 1891. évi 44. számában 3827. eln. sz. alatt közzétett utasításban körülírt módon szerzendők be.

A pótllovak állagos beszerzési árát időközönként a belügyminister állapítja meg, a beszerzési árak pedig szabályszerű nyugták alapján a javadalmazás terhére számolandók el.

A beszerzett pótllovak a pótlókeretnél idomittatnak s az egyes kerületi parancsnokságoknál előforduló lófogyatékat a belügyministerium utalványa alapján a pótlókeret kiindomított lóállományából pótoltatik.

A pótlókeret számára kiadott s a Rend. Közl. 1891. évi 44. számában közzétett szervezeti határozványok 3. §-ában meghatározott lóállomány csak a belügyminister engedélye alapján haladható meg, de e mellett az említett lóállománynak is mindig teljesnek kell lennie.

54. §.

Szolgálati lovak elhelyezése.

Legénységi szolgálati lovak bérlet útján biztosított, vagy kincstári istállóokban helyezendők el.

Az istállók a csendőrségi laktanyákkal lehetőleg egy telken legyenek.

Az egyes — több lónál válaszrudak által egymástól elkülönített — lóállásoknak 1.58 méter szélességgel és 2.83 méter hosszúsággal kell birni; kettős, azaz kétoldalú lóállásoknál 2.52 méternyi átjáró folyosó szükséges.

A lóállás padlója keményre égetett téglákból, vagy pedig jól fentartott agyagburkolattal ellátva legyen.

Az istálló berendezése a következőkből áll, ugymint, egy vagy két ló számára:

- egy itatóveder,
- egy alomfavilla,
- egy istállóseprő,
- egy abrakkosár és
- egy istállólámpa,

három vagy négy ló számára, az istállólámpát kivéve, a többi tárgy kettőzve,

öt vagy hat ló számára két lámpa és minden tárgy háromszorozva kell.

Továbbá még egy lapát, zabosláda, zabos rosta, zabmérő, egy a nyeregszerszám és egy a lótáp megörzésére szolgáló helyiség, egy vagy két nyeregbak, kantárfogas és egy tisztító nyeregbak minden istállónál legyen.

Ha ugyanazon istállóban több ló van elhelyezve, benne a lóápoló részére egy fekpád, egy szalmazsák, egy szalmavánkos és egy téli pokróczból álló alvóhely tartandó fenn.

55. §.

Lótáp.

A kincstári szolgálati lovak táplálására napi tápadagok járnak.

A lótápadagot rendszerint zab és széna, kivételes esetekben pedig szalmaszecska is képezi.

A lótáphoz számítandó az alomszalma is.

A táprészek nevezetesen:

a) egy adag zab:

4200 grammból (egy hektoliter zabnak súlyban legalább 41 kilogrammot kell nyomni);

b) egy adag széna:

3400 grammból (szalmaszeveska 850 grammból) és

c) egy adag alomszalma október 1-től márczius végéig 2500 grammból, április 1-től szeptember végéig pedig 1700 grammból áll.

Szükség esetében a lótapadag rendszerint megszabott részeit meg lehet arányosan változtatni, mire nézve azonban esetről-esetre határozott utasítások adatnak ki a m. kir. belügyminister részéről.

A lótápra való igény az illető kincstári szolgálati lónak a csendőrség loállományába történt felvétele napjával kezdődik és végződik azon nappal, a melyen a ló elhullott, kiirtatott, eladatott, elveszett vagy elfutamodott.

56. §.

Táppótlék.

Az újonnan növedékbe jött gyengébb póllovak részére, legfeljebb négy heti időtartamra, naponként 840 gramm zab, vagy 1100 gramm széna táppótlék gyanánt állatorvosi vélemény alapján a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által engedélyezhető, erről azonban, az állatorvosi vélemény felterjesztése mellett, a belügyministernek jelentés teendő.

Az anyakanczák részére, a csikók szoptatása idejére, az elléstől számított három hónapig 1680 gramm zab, 2250 gramm széna és 1700 gramm alomszalmából álló táppótlék, a csikók részére pedig az elléstől számított 43-ik naptól kezdve 2800 gramm szénából álló tápilleték jár.

A csikó az elléstől számított három hónap múlva a kincstár javára elárverezendő.

NEGYPEDIK FEJEZET.

Tiszti irodák, raktárak, könyomdák, fogdák és azok berendezése, továbbá az irodai és egyéb átalányok.

57. §.

Tiszti irodák, raktárak, könyomdák, fogdák és azok berendezése.

A csendőr tiszti irodák, raktárak, könyomda helyiségek és fogdák a kincstár által szerződésileg biztosítandók.

Ezen helyiségek száma és berendezése a túloldali táblázatban van feltüntetve.

A szárnyparancsnoksági foghelyiségek berendezéséhez négy gúzsvas, továbbá négy fő részére fekpád, négy szalmaszak, négy téli pokrócz, két viztartó, két ivóedény, két lámpa és két szobaürszék tartozik.

A kikülönített szakasz és a pótlékeret-parancsnokságok foghelyiségeinek berendezése a fenti kiszabat feléből áll.

Mіндеzen berendezések a kincstár terhére szereztetnek be.

A szárnyszékhelyén levő szakasz parancsnokságot, továbbá a tanosztály, valamint a gödöllői különítmény parancsnokságokat külön fogda nem illeti meg.

Az említett szakaszparancsnokság által kiszabott fogság fenytések a szárny fogdában, a tanosztály parancsnokság által kiszabott fogság fenytések a tanosztály állomás helyén levő csendőrségi fogdában, a gödöllői különítmény parancsnokság által kiszabott fogságfenytések pedig a budapesti szárnyparancsnokság fogdájában hajtandók végre.

Nevezetesen	Helyiségek			Fütes és világítás minden téli hónapban	Irodabutorok kemény fából															
	irodaszoba	raktár	fogtá		kemény fafa	gyertya	zárható írószekrény	zárható íróasztal	íróanyagok kiterítésére való asztal	íróállvány	pamlag	karos	székek	közösíges	íróanyagszekrény	osztályos íróanyagállvány	ruhafogas	mosdószekrény	pamlag alá való kis asztal	poékáda*)
Csendőr-ker. parancsnok	1	.	.			1	.	.	1	1	4	.	1	.	1	1	1	1		
Csendőr-ker. parancsnok-helyettes és a másodtörzstiszt részére külön-külön	1	.	.			1	.	.	.	1	4	.	.	.	.	1	1	1		
Segédtsiszt	3	1	.			1	2	1	1	.	1	3	1	1	2	1	.	.	.	.
Hadbíró (a honvéd-ker. bíróságnál)	1	.	.			1	1	.	1	.	1	3	1	1	1	1	.	.	.	.
Számvivőség	3	.	.			2	2	1	1	.	2	4	1	1	3	2	.	.	.	.
Szárnyparancsnok	2	1	2			1	2	1	.	.	1	3	1	1	2	1	.	.	.	.
Szakasz-, különítmény-parancsnok, a pótlókeret parancsnoka	1	.	1			.	1	.	.	.	1	2	1	.	1	1	.	.	.	.
Iskolák																				

A szükséghez képest esetről-

*) A létszámuk megfelelő számában.

tenta- és porzótartó vonalzó fából	Egyéb irodaberendezési tárgyak											A könyvonda számára				Raktár-állvány	Megjegyzés			
	saugeréz érvénytelenítendő, ezek kivétel az irodákba rendszeresített létszámuk megfelelő számú asztali lámpa	papírvágó olló	papírvágó deszka vízszelvényvel	törököző kendő	kefeseprő (nyolcs)	kézi kefeseprő	személtápat hűtőgöböl	szájólecszűréssel	festékes készletekkel	egyszerű magára	mosdótól	palack és pohár	zárható postafáska	asztal	íróasztal			íróasztal	íróasztal	íróasztal
1	1	2	1	.	4	1	1	1	.	.	1	1	1	.	.	.	.	.	.	.
1	1	2	1	.	4	1	1	1	.	.	1	1	1	.	.	.	.	.	.	.
3	3	2	3	1	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	.
2	2	2	2	.	4	1	1	1	.	1	1	1	1	1	.	.	.	.	.	.
4	4	2	4	1	6	1	1	1	.	1	2	2	.	.	.	.	.	.	.	.
3	3	2	3	1	4	1	1	1	.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	2	1	.	4	1	1	1	.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

esetre állapítanak meg.

**) Fokozatosan a régiak hasznavehetetlenné válása alkalmával szerzendő be.

Ellátékszabályzat.

10

Irodai, írószer és irodavilágítási átalányok.

1. Az átalányok mérve.

Az iroda, írószer és irodavilágítási átalányok mérve a következő:

N e v e z e t e s e n	Alap		Pót	
	havi illeték			
	kor.	fill.	kor.	fill.
<i>A segéd-tisztli iroda számára:</i>				
300 főig terjedő állomány után	26	20	.	.
Minden további 50 fő után, vagy 50 főt meg nem haladó állomány többlet után	.	.	.	40
A III. sz. esendőr ker. parancsnokságnál ezenfelül	4	.	.	.
A bírósági iroda számára	13	.	.	.
<i>A számvivőség számára:</i>				
300 főig terjedő állomány után	24	.	.	.
Minden további 50 fő után, vagy 50 főt meg nem haladó állomány többlet után	.	.	.	36
A III. sz. esendőr ker. parancsnokságnál ezenfelül	8	.	.	.
<i>A szárnyparancsnokság számára:</i>				
100 főig terjedő állománnyal bíró szárnyparancsnokságnál	12	60	.	.
200 főig terjedő állománnyal bíró szárnyparancsnokságnál	14	60	.	.
300 főig terjedő állománnyal bíró szárnyparancsnokságnál	16	60	.	.
Ezenkívül minden alárendelt órs után	.	.	.	40
A pótlókeret, a gödöllői különítmény és a szakaszparancsnokság illetéke a létszáma való tekintet nélkül				
Az oktató tiszt részére				
4*				
Oktatási	minden altiszt tanonc után	egyszer s		
célokra	minden próbaesendőr után	mindenkorra	40	
<i>Az őrsirodák számára:</i>				
A szárny és szakasz székhelyén levő őrsök után				
3*				
A külőrsök után				
2*				

Megjegyzés: A tömeges terhelő irodai kiadásokra minden év január hó 1-én a segéd-tisztli után 12, a számvivőség után 48, minden szárny után 24 és minden órs után 1 korona 20 fillér az általános tömegből a javadalmazásra átruházandó.

*) Lásd végrehajtási határozványokat.

2. Rendelletes.

Ezen táblázatban felsorolt átalányokból fedezendőek:

a) *A segéd-tiszt által:*

1. A törzstisztli és a segéd-tisztli irodák számára szükséges írópapír, mindenféle író- és irodaszer, továbbá az irodavezetés, pénztár és törzs-raktár kezeléshez, valamint az állományvezetés és kezeléshez szükséges összes nyomtatványok, posta-könyvek, előjegyzések, pénztári naplók, iktatók, tárgymutatók és egyéb előjegyzési füzetek költségei. Az utánköltetendő könyvek bekötetési költségei szintén ezen átalányból fedezendőek.

2. A pecsétviasz, pecsétostya, spárga, zsinór, varró-selyem és kéregpapír szükséglet, továbbá a törzsirodák összes hivatalos kiadványainak továbbításához szükséges csomagoló kellékek költségei.

3. Az irodai asztalok és a könyvdamhelyiség világításához szükséges kőolaj, a lámpaüvegek, golyók és belek, továbbá a pénztári helyiségekben egész éjjelen át fentartandó lámpa, az ahhoz szükséges kőolaj, valamint az utánpótlendő lámpaalkatrészek beszerzési költségei.

4. Az irodai és könyvdam helyiségek tisztogatása, az ehhez szükséges törölő rongyok beszerzése, továbbá a törölközők mosatása, a nyeles- és kézi keféseprők, valamint a személlapátok utánpótlásának költségei.

5. Az előadók és az oktató tiszt részéről a kőszajton előállítandó parancsok, előjegyzési füzetek, iktatók, tárgymutatók, fogalmazványi iverk, átírató és egyéb nyomtatványokhoz szükséges könyvdam helyiségek és szerek költségei (a papír hozzáadása nélkül).

b) *A hadbíró és a számvivőség által:*

1. Az írópapír, valamint mindenféle író- és irodaszer szükséglet, továbbá az irodavezetéshez szükséges összes nyomtatványoknak és előjegyzési füzetek, naplók, iktatók, tárgymutatók és az utánköltetendő könyvek bekötetésének költségei.

2. A varró-selyem és kéregpapír szükséglet, továbbá a kiadványozás tárgyát képező és könyvdamilag előállítandó

parancsokhoz, valamint a szintén a könyvmdán előállítandó előjegyzések, iktatók, tárgymutatók, fogalmazványi iver, átíratí és egyéb nyomtatványokhoz szükséges papírnak a beszerzési költsége.

3. az irodai asztalok világítása és a lámpaüvegek, golyók és belek utánpótlásának költségei.

4. Az irodai helyiségek tisztogatása és az ahhoz szükséges törlőrongyok beszerzése, továbbá a törülközők mosatása, a nyeles és kézi kefeseprők, valamint a személtlapátok utánpótlásának költsége. A hadbíró ezenfelül a bűnlajstromot is az irodaátalányból szerzi be.

c) *A szárny-, szakasz-, pótlókeret- és a gödöllői különítmény parancsnokságok által.*

1. az irodavezetéshez, valamint a pénztár, tömeg és raktárkezeléshez szükséges összes nyomtatványok és előjegyzési füzetek, a pénztári naplóknak, iktatóknak, tárgymutatóknak beszerzési költségei, ugyszintén az utánkóttetendő könyvek bekóttetési költségei.

2. a pecsétviasz, pecsétostya, spárga, zsinór, varróselyem és kéregpapír szükséglet, valamint a hivatalos kiadmányoknak továbbításához szükséges összes csomagoló szerek beszerzési költsége.

3. az irodai helyiségek világítása és a lámpaüvegek, golyók és belek utánpótlásának költsége.

4. Az irodai helyiségek tisztogatása, az ehhez szükséges törlőrongyok beszerzése, továbbá a törülközők mosatása, a nyeles és kézi kefeseprők, valamint a személtlapátok utánpótlásának költsége.

5. a kézísajtón előállítandó parancsok és nyomtatványokhoz szükséges kellékek és szerek költségei.

6. A szárnyparancsnokságok által postán vagy vasuton továbbítandó tömegbeli cikkek elcsomagolásához szükséges csomagoló papír, zsinég és pecsétviaszok beszerzési költségei.

d) *Az oktató listát által:*

1. A saját irodai átalányából, az altisztí tanonczok, esetleg a próbacsendőrök írószerálatányából és a gazdasági átalányból a tanosztály írópapír és mindenféle író- és irodaszerek szük-

séglete, továbbá a tanosztály parancsnokság vezetéséhez szükséges összes nyomtatványok és előjegyzések, ugyszintén a tanonczok számára megkivántató irkák, a tanosztályparancsnokság részére szükséges iktató, tárgymutató és előjegyzési füzetek, valamint az utánkóttetendő könyvek bekóttetésének költségei.

2. a pecsétviasz, pecsétostya, spárga, zsinór, varróselyem és kéregpapír szükséglet, nemkülönbén a tanosztály parancsnokság hivatalos kiadmányainak továbbításához szükséges összes csomagoló kellékek beszerzésének költsége.

3. A tanterem és az asztalok világítása és a lámpaüvegek, golyók és belek utánpótlásának költsége.

l) *Az őrsparancsnok által:*

1. Az őrs vezetéséhez megkivántató írópapír, író- és irodai szerek költsége.

2. A pecsétviasz, pecsétostya, spárga, zsinór, varró czérna és kéregpapír szükséglet, valamint a hivatalos kiadmányok továbbításához szükséges csomagoló szerek beszerzésének költsége.

3. Oly előjegyzések és nyomtatványok beszerzési költsége, melyek nem a gazdasági átalányból szerzendők be.

3. Kiszolgálattási módozatok.

Ezen átalányok a jogosultak részére havonkint előre kiszolgáltatóndók és a kincstár irányában — az oktatótíszít irodai- és írószerálatányának kivételével — további elszámolás alá nem esnek s a kincstár részére akkor sem térítendőek vissza, ha a felvevő a hó folyamán fogyatékbá jut. Ezek felvétele azonban a felvevőt kötelezi azon szolgálattí szükségletek beszerzésére, melyekre rendeltette vannak. E czímen a kincstár irányában további igény nem támasztható.

A szárny, szakasz, különítmény és pótlókeret parancsnoka és az előadó írodai átalánya a fizetési jegyzék alapján veendő fel, — az őrsparancsnokok irodaátalánya pedig a hó I. felére szerkesztett zsoldjegyzékkel adandó kí.

A tanosztályba berendelt altisztí tanonczok írószer áta-

lánya a bevonult összes hallgatók után a tanfolyam kezdetén előlegesen jár.

A próbacsendőrök írószerátalánya egyszerre előlegesen folyósítandó.

E két utóbbi átalány nyugta alapján számítandó fel.

Az oktató tiszt irodai átalánya, továbbá az altiszti tanoncok és a próbacsendőrök után kiszolgáltatott írószerátalány a gazdasági átalány számlakönyvbé bevételezve, ez utóbbi átalánnyal együtt számadásszerűleg kezelendő.

Ha a próbacsendőrök a szárnyaknál képeztetnek ki, ezek írószerátalánya számadásszerűleg az oktató altiszt és egy próbacsendőr által kezelendő.

A segédtiszt, a hadbíró, a számvivőség vezetője, a szárny-, szakasz-, pótlókeret-, különítmény- és az őrsparancsnokok az irodai átalányról nem vezetnek jegyzéket, kötelesek azonban abból irodáikat az előirt szükséglettel ellátni.

Megbetegedésük, vagy időleges távollétük esetében az irodát az akadálytalan tovább vezetéshez szükséges kellekekkel és írószerekkel a helyettesnek átadni tartoznak.

A helyettes az átvételtől kezdődőleg esedékes átalányt felveszi és abból az iroda folyó szükségletét fedezi, de az ebbeli kiadásokról tartozik számadást vezetni és ennek alapján a bevonuló elődjével leszámolni.

Előbb említett egyének, ha állásuktól megválnak, illetve áthelyeztetnek, az irodai átalány azon hányadát, mely az átadás napja után következő naptól a hó végéig esik, utódjuknak készpénzben átadni tartoznak, az utód azonban köteles az elődje által már beszerzett s tényleg meglévő papiros-, nyomtatvány- és írószerkészletet egyezség útján megváltani.

Elhalálozás esetén a meglévő papir- és írószer-készlet az átvevő által az árjegyzék szerinti értékben átveendő, az átvevőt megillető hányad levonása után fennmaradó rész pedig az elhalt hagyatékához csatolandó.

4. Az őrsirodák és pénztárügyeleti szobák világítási átalánya.

Az őrsirodák világítási költségeit ott, hol az őrsparancsnok nőtlen, a legénység sajátjából fedezi; ott pedig, hol az

őrsparancsnok nős, az őrsirodát ez tartozik világítani, mely célból a téli hónapok alatt (október 16-tól április 15-ig) havi két korona 64 fillér világítási átalányban részesül.

Ezen átalány havonta előlegesen jár.

A törzsnél levő pénztárügyeleti szobának éjjelen át szükséges világításához a téli hónapokra egy korona 60 fillér, a nyári hónapokra 80 fillér illetékes.

Ezen átalány a segédtisztet illeti meg.

5. Irodák, iskolaszobák és a pénztári ügyeleti szobák fűtési átalánya.

Ezen költségeket a csendőrségi javadalmazás viseli.

A fűtőanyag-szolgálmány az illetékszerűen igényelhető szobák ablakai számához képest a következő kiszabás szerint jár és pedig:

egyablakos szobára havonként 330,

kétablakos szobára havonként 440,

háromablakos szobára havonként 545,

négy- vagy többablakos szobára havonként 655 kilogramm tüzifa.

Az iskolák fűtésére havonként minden egyablakos iskolaszoba után 330, minden két- vagy többablakos szoba után pedig 440 kilogramm tüzifa illetékes.

Az őrsirodák fűtési költségeit ott, hol az őrsparancsnok nőtlen, a legénység sajátjából fedezi; ott pedig, hol az őrsparancsnok nős, az őrsirodát ez tartozik fűtetni, mely célból a téli hónapok alatt (október 16-tól április 15-éig) 364 kilogramm kemény tüzifa beszerzési, aprítási és elhelyezési költségeinek megfelelő havi átalányban részesül. Ezen átalány havonta előlegesen jár. Azon esetben, ha valamely őrsre a hó folyamán nős őrsparancsnok helyeztetik át (osztatik be), az illető részére a fűtési átalány a bevonulás napjától illetékes.

A törzsnél levő pénztárügyeleti szoba fűtéséhez minden téli hónapra 182 klg. kemény tüzifa jár.

Ezen átalány a segédtisztet illeti meg.

A fűtőanyag-szolgálmány október 16-tól április 15-ig illetékes.

Egy köbméter kemény tüzifa 123 kilogrammal, a puhafa 282 kilogrammal számítandó.

Egy és $\frac{5}{10}$ (1 $\frac{5}{10}$) köbméter puha fűtőfa egy köbméter kemény tüzifával tekintendő egyenértékűnek.

Az illetékes tüzifa nem szolgáltatik ki természetben, hanem annak beszerzésére az esedékes váltáság kifizetetik.

A váltáságolás kiszámításának alapjául az október hóban egy köbméter kemény fának a helyi viszonyokhoz mért piaci ára, a fuvar, elrakási és vágatási díj hozzászámításával minden három esztendőre előre állapítandó meg.

Az ily módon meghatározott összeg, mint az egész télen át járó állandó egyenérték, a jogosultaknak minden téli hónap 1-én előlegesen fizetendő ki.

6. *Elszámolási módok.*

Az 1—5. pont alatt felsorolt átalányok és váltáságok felhasználás tekintetében külön elszámolás alá nem esnek, ellenben az irodafőnököknek ezen átalányokkal minden körülmények között be kell érniök.

Nős őrsparancsnok áthelyezése esetében, őrsiroda fűtési átalánnyal régi állomásán azon hó végéig látatik el, melyben új állomására elindult és az új állomás után járó többlet-re igényt nem tarthat, viszont a kevesebbletet nem tartozik megtéríteni.

7. *Törzsirodák fűtéséért járó illeték.*

A törzsirodák fűtésével járó teendőket az irodaszolgák tartoznak teljesíteni.

Ezen teendőkért minden irodaszolga részére október 16-ától április 15-ig terjedő idő alatt havonként utólagosan az általános tömeg alap terhére 10 korona jár, mely összeg szabályszerű bélyeges nyugta alapján kifizetendő.

A fűtési teendők az irodaszolga hozzátartozói által is teljesíthetők, idegen egyéneket azonban az irodaszolgák csakis a kerületi parancsnokság engedélyével alkalmazhatnak és sem hozzátartozóik, sem az esetleg felfogadott idegen egyének után külön díjazást nem igényelhetnek.

Azon esetben, ha az egyik irodaszolga megbetegszik, vagy egyéb okokból távol van és az ötlet terhelő fűtési teendőket hozzátartozói sem képesek teljesíteni, akkor a fűtési teendőkről a másik irodaszolga tartozik gondoskodni és ezen idő alatt a beteg vagy távollevő irodaszolga fűtési járulékanak megfelelő hányada részére szolgáltatandó ki.

59. §.

Átalányok a laktanyák, fogdahelyiségek és raktárak után.

1. *Tiszlotalány.*

A laktanyafolyosók és az udvar separtelése, a lakszobák és foghelyiségek padlóinak havonként egyszeri felsuroltatása, a lámpák meggyújtása és seprők beszerzésére havonként minden egyes őrsnek és a pótlókeretnek 4 korona, mint állandó és elszámolás alá nem eső átalány jár, mely minden hó 1-én előlegesen kifizetendő.

A lörzs- és a szárnyak székhelyén lévő őrsnek azonban, ha az ott első kiképzés alatt álló altiszti tanoncok és próba-ésendőrök száma 15 föl meg nem halad, a 4 korona alap-átalányon felül 2 korona, 16—30 főnyi állománytöbblet után 4 korona és ezen felül 6 koronával több jár.

2. *Butorfestési átalány.*

Az őrs butorzatának újbóli- és utánfestésére a létszámra való tekintet nélkül — őrsönként havi negyven fillérből álló butorfestési átalány jár, mely minden hó 1-én előre kifizetendő.

Ezen átalány az őrs butorzatának időközönkénti utánfestése és szükség esetén minden negyedik évben leendő újbóli befestése után felmerülő költségek fedezésére szolgál.

A kerület székhelyén lévő őrs, a pótlókeret és a tanosztály butorfestési átalányban nem részesülnek, ezen alosztályok használatában lévő kincstári butorzatnak befestése a szükséghez képest eszközözendő, a költségfelszámításra az engedély az elengedési kimutatásban, sürgős esetekben pedig esetről-esetre a belügyministeriőtől előlegesen kérendő.

A butorzat festésére jó minőségű festék, pl. borostyánlakk használandó.

3. Világítási átalány

Minden örsön egy, egész éjen át égő lámpát kell fentartani. Az e végre szükségeltető olaj és lámpabel beszerzésére minden nyári hónapra 1 korona 60 fillér, minden téli hónapra 3 korona 20 fillér jár.

Nagyobb épületeknél az okvetlenül egész, vagy fél éjen át fentartani szükséges lámpák száma bizottságilag megállapítandó és a bizottsági jegyzőkönyv alapján a felszámítási engedély a belügyministertől kikérendő. (32. §. 4. pont.)

4. Konyhaberendezési átalány.

A legénységi konyhák első berendezési költségei a kincstár által viseltetnek.

A konyhaberendezési tárgyak folyton jó karban tartása és utánpótlása céljából minden örs és a pótló keret a legénységi létszám erejére való tekintet nélkül, minden hó 1-ső napján előlegesen 34 fillért kap.

A tanosztály konyhaberendezési tárgyai jókarban tartási és utánpótlási költségeit a kincstár viseli.

5. Fogdahelyiségek után járó átalány.

Takarók- és szalmazsákok tisztítására, továbbá szalmazsákok új és utántöltésére minden ágyneműkészlet után évente 2 korona és 10 fillér jár.

Ezen átalány a rendszeresített ágynemű-készletre a szárny- és kikülönített szakaszok székhelyén levő örsnek, továbbá a pótlókeret-parancsnokságnak minden év január 1-én kifizetendő.

*6. Átalány a szárnyraktár kezelése körül felmerülő kiadások fedezésére.

A szárnyraktár kezelése körüli kiadások fedezésére a budapesti szárnyparancsnokság részére havi 30 korona, a

* Lásd végrehajtási határozványokat.

többi szárnyparancsnokságok részére havi 20 koronából álló átalány jár, mely fele részben a javadalmazást, fele részben pedig az általános tömeg alapot terheli.

Ezen átalány havonként előre a szárnyparancsnok által felveendő s nyugta alapján a javadalmazás és általános tömeg terhére szabályszerűen felszámítandó.

A raktárkezelési átalányból fedezendőek: a szárnyraktár tisztogatása a naphthalin szer beszerzése, a raktárban levő ruházati cikkek porolása és máskénti tisztogatása, a nagyobb csomagoknak a postára, a postán érkezetteknek onnan a szárnyparancsnoksághoz való szállítása után felmerülő költségek, ugyszintén a szárnyparancsnokság kézi sajtójához netalán felfogadott kisegítő egyén bére.

60. §.

Tiszti butorátalány.

a) Az átalány mérve.

Ezen átalány a tiszti és tisztiszolga butorzat, valamint az ágyneműek jókarbantartására és utánpótlására minden törzs-és főliszt után évenként 50 koronából áll.

Ezen összeg a kincstári butorzattal ellátott természetbeni tiszti lakásban elhelyezett tiszték és hadapródok, valamint a lakbérválság élvezetében álló és kincstári butorral ellátott tiszték névjegyzéke alapján havi részletekben a javadalmazás terhére a tiszti butoralap pénztárába számoltatik át, melyből a szükséges helyreállításokat és beszerzéseket, bizottsági megállapítások és költségvetések alapján a csendőrkerületi parancsnokság engedélyezi.

b) Elszámolási módzatok.

A butorátalány oszthatlan havi illeték, és minden hó 1-én előre az a) pontban érintett névjegyzék alapján felszámítandó, felszámítása tehát egyes napokra nem történhetik.

Az alap bevétele és kiadásairól pénztári napló, a beszerzett és fogyatékbba vett tárgyakról pedig leltár vezetendő és azok minden év végével mellékleteikkel együtt, a belügyministerhez felterjesztendő.

c) *A butorzat első beszerzése.*

A tisztli lakás butorzatának első beszerzése a csendőrségi javadalmazásból történik.

A tisztli létszám esetleges szaporításakor tehát, ezen első beszerzésre nézve a részletezett szükségletli kimutalás és a költségkimutalás csatolása mellett, a belügyminister engedélye kérendő ki.

d) *Hasznavehetetlen butor értékesítése.*

A hasznavehetelenné vált tisztli lakberendezési tárgyak elárusításából befolyt összeg a tisztibutor alapot illeti.

e) *Lakbér-váltásigot élvező tisztlik után járó lértlmény.*

Azon tisztlik után, kik természetbeni lakás helyett lakbér-váltásdíjat élveznek és a rendelkezésre álló tisztli butorokat használják, ezek koptatási díja fejében az a) pontban meghatározott butorátalány megfelelő hányada a javadalmazásból a tisztli butoralapba átszámolandó.

Lakbérváltásigot élvező azon tisztlik, kik természetbeni tisztli és szolgál butorral el nem láthatók, évi 50 koronából álló butorátalánynak a javadalmazás terhére való kiszolgál-tására igénynyel bírnak.

f) *Fogyatéka jutó tisztliknek a butoralapból való igénye.*

Fogyatéka jutó tisztliknek a butoralapból való bármily ezim alatti részesülésre vagy kártalanításra nincs igényük.

g) *Feloszlatás esetén való eljárás.*

Ha valamely csendőrkerületli parancsnokság teljesen fel-oszlattatnék, a tisztli lakásokban talált valamennyi a kincstár, illetve a tisztli butoralapból beszerzett butor a kincstár tulaj-donába megy át.

A feloszlátás napján a tisztli butoralapban meglevő pénz-készlet első sorban a tisztli butorzat kifogástalan jókarba helyezésére és utánpótlására fordítandó, a fenmaradó összeg pedig az ugyanazon napon a kerület állományába tartozó azon törzs- és főtisztlik között osztandó fel egyenlő részletek-ben, akik a feloszlátás idejében — akár természetbeni lakást, akár lakbérváltásigot élveztek — tisztli butort használtak és így a kincstári tisztli butoralap részesei voltak.

61. §.

Személyli, fűtési és világítási átalány.

Minden alantas tisztnek (hadbíró, számvívő), továbbá az állatorvosnak és állatorvosnak és minden irodaszolgának az 5. §. 3. pontjához tartozó kimutalásban feltüntetett fa- és gyertyamennyiség, a törzsörmestereknek pedig az ugyanott kimutalott tűzifa jár, s az esedékes egyenérték megállapításánál az 58. §. 5. pontja szerint járandó el, ellenben a beszállítási és aprítási költség a kincstár terhére fel nem számítható.

Azon hadapródoknak és hadapród-tiszthelyetteseknek, kik az őrök közgazdálkodásában részt sem vesznek, a téli hónapok alatt havonta 123 kilogramm tűzifa jár, melynek egyenértéke a fentiek szerint megállapítandó és felszámítandó.

62. §.

Átalány a legénységi ágyneműek tisztántartására.

Minden legénységi egyén, továbbá természetbeni lakással ellátott minden irodaszolga és természetbeni butorral ellátott tisztlik szolgál részére 4 lepedő és 2 vánkoshéj, nős egyéneknek pedig a tisztli szolgál kivételével 8 lepedő és 4 vánkoshéj van rendszeresítve: ezen tárgyak mosatása, illetve kicserélése május 1-től október végeig minden 14-ik napon, november 1-től április végeig pedig havonta egyszer eszközleendő.

A lepedő egyszeri mosatásaért, mint állandó átalány, havonként előlegesen 8 fillér és egy vánkoshéj mosatásaért 4 fillér fizettetik, mely összeg a rendszeresített létszámhoz képest számítandó fel.

63. §.

Átalány a legénységi ágyneműek jókarban tartására.

Minden őrök és minden irodaszolga a használatában lévő ágyneműnek teljes elhasználásáig való jókarban tartásáról gondoskodni köteles, mely célból a már használaton kívül helyezett öcska ágynemű és szalmazsákokból foltozásra valóval láttatnak el.

Az ezen javításból eredő költségek fedezésére minden örs, a rendszeresített létszám után, továbbá: természetbeni lakást élvező minden irodaszolga és a természetbeni butorral ellátott tiszt szolgálja után havonként előlegesen 2 fillért kap.

64. §.

Átalány a téli és nyári takarók, szalmazsákok és lószőr-vánkosok tisztítására.

Ezen ágyneműek tisztítása minden évben egyszer és pedig július hóban fogatosítandó.

Az állandó évi átalány egy nyári és egy téli takaró után 20 fillérrel számítva 40 fillér, s egy szalmazsák és lószőr-vánkos után együtt 24 fillérből áll, s az örsöknek, a rendszeresített létszám után, továbbá a természetbeni lakással ellátott irodaszolgáknak, végül természetbeni butorral ellátott tisztoknak saját szolgáljuk után előleges haví részletekben fizetetik.

A lovas örsöknek a lóápoló téli takarója, szalmazsákja és vánkosa tisztítására évenként 44 fillér jár.

65. §.

Szalmazsák-töltési átalány.

Ez, a minden év szeptember 1-én eszközlendő teljes uj töltésre, továbbá a minden év márczius 1-én, június 1-én és december 1-én való utántöltésekre jár.

Az e végre beszerzendő ágyszalma bevásárlására meghatározott évi átalány:

a teljes uj töltésre ..... 60 fillért

és minden utántöltésre, 30 fillérrel számítva 90 fillért

tesz. mely összegek az örsöknek a rendszeresített létszám után, továbbá a természetbeni lakással ellátott irodaszolgáknak, végül természetbeni butorral ellátott tiszt részére saját szolgálja után haví részletekben fizetetik.

A lovas örsöknek a lóápolók után ugyanezen átalány jár.

66. §.

A honvéd kezelőtisztai tanfolyamba, továbbá az altisztai iskolákba és a próbacsendőr tanosztályba berendelt legénység után járó átalány.

Ezen hallgatók után az ágyneműek tisztán tartására, jókarban tartására, takarók, szalmazsákok és vánkosok tisztítására, szalmazsákok uj és utántöltésére a 62., 63., 64. és 65. §-okban meghatározott átalány jár.

Ezen átalány a hó folyama alatt bevonultak után is illetékes és a tanfolyamból való kilépés havára is felszámítandó.

Ezen átalány a törzs székhelyén a tanosztályparancsnokságot, a törzs székhelyén kívül esetleg kiképzés alatt lévő próbacsendőrök után pedig azon örsöt illeti meg, a melynek állomáshelyén a kiképzés történik.

67. §.

Csizmakoptatási átalány.

A csizmakoptalási átalány esetről-esetre a belügyminister által engedélyeztetik s csak olyan örsök számára hozható ajánlatba, a mely örsök terepviszonyai a csizmák túlságos kopását, illetve gyors elhasználását vonják maguk után, a rendszeresített tömegátalány tehát ezen fokozott kiadásra elegendő nem volna.

Ezen átalány havonta utólagosan a zsolddal adandó ki a jogosultaknak.

Azon napokra, melyeken a jogosult betegség, szabadság, fogságának kiállása stb. miatt örsén szolgálatot nem teljesített, a csizmakoptalási átalány fel nem számítható.

68. §.

Pótlóidomítók ruhakoptatási átalánya.

A pótlóidomítók részére, a lovaglő nadrágokhoz szükséges nadrágborító bőrök, továbbá a eszimatálpak jókarban tartása, utánpótlása és feldolgozás, valamint a báránybőr prémbélésű zubbonyokon felmerülő apróbb helyreigazítások

költségeinek fedezése céljából naponként 10 fillér ruha-koptatási átalány jár.

Ezen átalány az esetben, ha az illető idomító bármi oknál fogva más által helyettesítettik, a helyettest illeti meg.

A ruhakoptatási átalány minden hó 1-én és 16-án a zsolddal egyidejűleg, de utólagosan számítandó fel.

69. §.

A pótlókeret különös átalányai.

A pótlókeret részére az ezen szabályzatban megállapított átalányokon felül a pótlókeret számára kiadott szervezeti határozványok 16. §-a szerint még a következő átalányok járnak:

1. Lóápolók bére, egyenként havonta 60 korona.

Ezen átalány csak a tényleg alkalmazott lóápolók után illetékes.

2. Vasalás minden ló után naponta 6 fillér.

3. Nyeregszerszám tisztán tartásához szükséges eszközökre havonta 6 korona.

4. Nyeregszerszám javítására havonta 6 korona.

5. Lópaták ápolására zsír havonta 4 korona.

6. Szobák fűtésére (november 1-től április végeig) minden szoba után 330 kilogramm kemény tüzipa.

7. Szobák világítására havonta minden szoba után 4 korona.

8. Istállók világítására havonta 5 korona.

70. §.

Lóápolási és istállófelszolgálati átalány.

Ez minden rendszeresített ló után naponta 20 fillérből áll, mely összegből egy lóápoló, vagy istállószolga tartandó. Ezen átalány havonként előlegesen fizetendő ki.

A szárny- vagy szakasz székhelyére súlyosabb betegségek gyógykezelése, továbbá felülvizsgálat, vagy egyéb más okokból bevezetett lovak után a lóápolási átalány itt is külön felszámítható.

71. §.

Lóvasalási átalány.

A szolgálati lovak vasalására minden rendszeresített ló után évente 16 korona és 40 fillér jár.

Ezen átalány az örsöknek előleges havi részletekben kifizetendő és az örsök gazdaságkezelési utasításában előírt módon kezelendő.

A szolgálati lovak vasalásának szabályszerű foganatosításáért mindenkor az örsparancsnok személyesen felelős.

72. §.

Istállók világítására és az istállószerkek jókarban tartására szolgáló átalány.

Ezen célra a természetben kiszolgáltattott istállók után (5. §. 4. pont 2. bekezdés) havonként: törzstiszteknek és a törzstisztek helyettesítésére kinevezett századosoknak 1 korona, segéd-tiszteknek és a gödöllői különítmény parancsnokának 60 fillér jár.

Ugyanezen célból, lovasított örsök részére örsönként alapilleték fejében évi 4 korona 80 fillér, továbbá minden ló után évenként 2 korona 40 fillér jár.

73. §.

Vizhordási átalány.

1. Elvi határozványok.

A laktanyák bérbevételénél szigorúan szem előtt tartandó, hogy a laktanyák telkén, vagy azok közelében jó ivóvizet tartalmazó kut legyen és erről a bérlet megkötése iránti engedélynek megadására vonatkozó felterjesztésben a belügyministernek jelentés teendő.

2. Igény.

Azon csendőrségi örsöknek, a melyeknek laktanyájában ivásra és főzésre alkalmas jó ivóvizet tartalmazó kut nem létezik és a háztartáshoz szükséges víz legalább 500 lépés

távolságról hordandó a laktanyába, vízfordási átalányra van igényük.

Ily esetben az átalány összegét az illető csendőr kerületi parancsnokság indokolt felterjesztése alapján a belügyminister határozza meg.

Az erre vonatkozó felterjesztésben a távolság, melyről a víz hordandó, helyhatóságilag igazolandó.

74. §.

Élelmiszerek szállítási átalány.

Azon örsöknek, melyek állomáshelyén a szükséges marhahus, valamint a még megkívántató élelmiszerek be nem vásárolhatók, élelmiszerek-szállítási átalányra van igényük.

Az átalány összegét a csendőrkerületi parancsnokság indokolt előterjesztése alapján a belügyminister határozza meg.

Az ide vonatkozó felterjesztéshez csatolandó igazolványban megjelölve kell lenni az illető szállítási hely és az örs-állomás közti távolságnak és annak bizonyítását is tartalmaznia kell, hogy az illető örs székhelyén a marhahus és élelmi szerek nem kaphatók s az ajánlatba hozott átalány a helyi viszonyoknak megfelelő.

75. §.

Vízfordási és élelmi czikk szállítási átalányok indokltsága és megszüntetése.

A törzstisztek rendes örsszemléik alkalmával ezen átalányok indokltságáról meggyőződést szerezni tartoznak.

Ha ezen átalányok felszámítását indokoltnak nem találnák, vagy ha a helyi és drágasági viszonyok időközbeni változása folytán ezen átalányok felszámításának indokltsága megszűnt, az átalányok folyósítását egészen vagy részben beszüntetni s ebbeli intézkedéseikről a belügyministernek jelentést tenni tartoznak.

ÖTÖDIK FEJEZET.

Fegyverzeti, szerelvényi, lőszer és egyéb kiadások.

I. SZAKASZ.

Fegyverzet, szerelvény és lőszer.

76. §.

Fegyverzet-, szerelvény- és lőszerre való igény.

1. Elvi határozványok.

Fegyverek (teljesen fölszerelve), szerelvény és a lőszer a legénység számára az államkincstár által szereztetnek be.

Az állam által minden csendőr részére kiadandó fegyverzeti, szerelvényi és lőszer-czikk a következők:

egy tárkarabély az ahhoz tartozó szurony és szuronyhüvelylyel, továbbá csavarhuzóval, fegyverszíjjal, fegyverszija kettős gombbal és lovasoknál még egy karabély takaróval;

egy kard, hüvelylyel együtt és teljes derékszija kard- és szuronyhüvely táskával (lovasok részére kardkötő és szuronyhüvelytáska);

egy tölténytáska;

egy forgópisztoly szereléssel, tokkal és hordzsinórral lovasítottak részére;

egy jelsip;

egy kézi bilines, és

füzöláncz két lakattal és kulccsal, továbbá a lőszer. Ezenfelül minden örs egy kézi bilinescel, egy füzölánczczal (két lakattal együtt), egy gyúszegvillával és egy fegyvertükörrel tartalékkészletként látandó el.

A fegyverzeti és lőszer-czikkhez ezenfelül még tartoznak:

a fegyver-, kard- és lőszer-rakaszok, az üres töltényhüvelyek és cél táblák.

2. Lőszerkiszabat.

A szolgálati lőszer áll:

a rendszeresített állomány után fejenként 30 db. tárkarabély-töltényből és minden lovas után 25 db. forgópisztoly-töltényből.

Ezen töltényekből minden csendőr szolgálatban 15 db. tárkarabély-töltényt hord magával, — minden rendszeresített altiszt és csendőr után 15 db. tárkarabély-töltény az örsön tartalékban tartatik.

A forgópisztoly-töltény illetékből 12 db. töltényt minden lovas csendőr szolgálatban magával hord, — a lovasítottak rendszeresített létszáma után fejenként 13 darab töltény az örsön tartalékban tartatik.

Mint czéllövészeti lőszer a főtisztek, továbbá a rendszeresített legénységi állomány után évenként és fejenként 12 db. tárkarabély, a lovasok után ezenkívül még 12 db. forgópisztoly-töltény van meghatározva.

Minden növedékbe vett ujoncz és próbacsendőr részére a lövésbeni oktatás czéljából a tárkarabélylyal 30, a lovasok részére ezenkívül még a forgópisztolylyal 25 db. töltény van engedélyezve, ezek azonban az első évi czéllövészethen részt nem vehetnek.

Próbálövésekre s a fegyverek, illetve a forgópisztolyok kipróbálására — de csak akkor, ha ez valóban szükségesnek mutatkozik — minden ily kipróbálandó fegyver vagy forgópisztoly után legfeljebb három darab teljes töltény használható fel, mely czélra a lőszer biztosításánál a szolgálati lőszer két százaléka irányozandó elő.

A csendőrkerületi parancsnokságok kötelesek a felett örködni, hogy ily módon aránytalanul sok lőszer el ne használtassék.

A szolgálati lőszernek mindig teljesen használható állapotban való megtartása czéljából a legénységnél lévő töltények az évi czéllövészethnél felhasználandók és az előirt készlet a czéllövészethhez újból nyert lőszerből ismét kiegészítendő.

Lovaknak a lövéshez való szoktatása végett a pótlókeretnél minden egyes felavatott pótló után az idomítás idejében,

valamint minden lovas örsnek a rendszeresített loállomány után évenként és lovonként 30 db. forgópisztoly gyakorló töltény használható el lovardai oktatás czéljából.

3. Fegyverzet és szerelvény százalékkészlete.

A teljes állomány követelményein felül minden csendőrkerületi parancsnokság számára a hasznavehetetlenné vált fegyverek és szerelvény haladék nélküli pótlása végett 10 százalékból álló készlet tartása van megengedve, mely készlet a szárnyak raktáraiban tartandó.

Az alosztályoknál hasznavehetetlenné vált fegyveralkatrészek pótlására és elszámolására vonatkozólag a szárnyak gazdaságkezelési utasításának 103. §-ában foglalt határozványok irányadók.

77. §.

Fegyverzet-, szerelvény- és lőszerszállítási költségek.

Szerződésileg biztosított fegyverzeti és szerelvényi cikkek, ugymint kard és szuronyhüvelyek, tölténytáskák, szijazat stb. az illető szállítók által a törzsállomásokra költségmentesen szállítandók.

Az egyéb fegyverzeti, továbbá lőszercikkekért — a mennyiben azok nem a honvédelmi ministeriummal szerződéses viszonyban álló szállítmányos közvetítésével a törzs-, szárny- vagy szakaszállomás székhelyére érkezének — a kiadások a csendőrségi javadalmazás terhére a csendőrkerületi parancsnokságok által fizettetnek.

Ezen kiadások felszámítására felsőbb engedély nem szükséges.

Épen így lehet a legénységi cikkeknek az örs-, szakasz- és szárnyparancsnokságokhoz és viszont történt megküldéséből felmerülő kiadásokat felszámítani.

A felszámítások a feladóvevények, szállítólevelek stb.-vel okmányolandók.

Ily küldeményekre a posta csak sürgős esetekben, más szállítási eszközök hiányában, vagy ha csak egyes darabok elszállítása forog kérdésben, használendő fel.

Lőszer, mint tűzveszélyes tárgy postán való szállításból teljesen ki van zárva.

Küldemények rendszerint csak mint teherszállítmányok adandók fel s általában azon szállító eszköz választandó, mely a legkisebb kiadásokat okozza.

Ily küldemények kivételesen ugyan mint gyorszállítmányok is feladhatók, mindazonáltal az ebből eredő költségek felszámításánál a küldemény sürgős volta igazolandó.

Lőszer szállítása vasuton csak a vasuti igazgatóságok részéről időnkint kibocsátott — a forgalmi rendről szóló — átnézetekben meghatározott napokon történhetik, miért is az illető alosztály parancsnoksága által a vasuti állomások főnökeinél, a szállítmány elküldését megelőzőleg a robbanószerek szállítására kitézött napok iránt tudomás szerzendő.

A cs. és kir. szab. Dunagőzhajózási-társulat hajóin, az ezen társulattal kötött egyezmény alapján, a lőszer szállítása csak külön hajókon történhetik, melyeket azonban költséges voltuk miatt a csendőrségnek igénybe venni nem szabad.

78. §.

Czellövészeti kiadások.

1. Elvi határozványok.

A csendőrlegénység czellövészete csakis katonai, honvéd, vagy polgári czellöveldékben tartható meg.

Ezen elvtől csak ott történhetik eltérés, a hol a terepviszonyok a czellövészet veszély nélküli megtartását megengedik. Ez esetben a czellövészet szemle alkalmával tartandó meg.

2. Összpontosítás.

A czellövészethez a legénység a szakaszparancsnok által csoportokban vezénylendő.

Ha a szakaszparancsnokság állomáshelyén, vagy pedig a szakasz területén katonai, honvéd vagy polgári czellöveldé nem volna, akkor a czellövészet a legközelebbi czellöveldében tartandó meg.

3. Utazás.

Ily összpontosításokhoz a legénység által ott, a hol vasuti vagy gőzhajói összeköttetés van, vagy pedig a vasuton vagy gőzhajón való részbeni utazás által idő nyerhető, a 4. pontban említett esetek kivételével, a kincstár költségére vasut vagy gőzhajó veendő igénybe. Vasuti vagy gőzhajói összeköttetés hiányában 15 kilométer távolságra a legénység az összpontosítási helyekre gyalog tartozik menni és előfogatra még az esetben sines igénye, ha az ut egy részét vasuton teszi meg és esetleg állomáshelyétől a vasutig vagy gőzhajóig és ettől az összpontosítás helyéig vagy viszont megteendő ut együttvéve vagy egyenként 15 kilométert meg nem halad.

A szakasz, őrs vagy az összpontosítás helyéről a czellövészet helyére kivonuló tiszt 15 kilométer távolságon belül a kincstár terhére sem bérkocsit, sem előfogatot nem vehet igénybe, ezen távolságon túl levő czellövészeti helyhez való kivonulás és a visszatérés alkalmával azonban az ügyködési utazásokra előirt szállító eszközök — a távolságnak helyhatósági igazolása mellett — a kincstár terhére igénybe vehetők.

4. Közvetlen közel fekvő őrsök legénységének utazása.

Az összpontosítási helyekhez 3–4 menetóranyi távolságra (15 kilométerig) fekvő őrsök legénysége a czellövészethez még akkor is gyalog tartozik menni, ha az őrsállomás a czellövészet helyével vonattal vagy gőzhajóval közvetlenül volna összekötve.

5. Töltények szállítása.

Az évi czellövészethez szükséges töltények a szárnyparancsnokságok által a szakaszparancsnokságoknak minden év kezdetén megküldendők.

Ezen tölténykészletből a szakaszparancsnokságok azon őrsök számára, a hol a czellövészet az őrs állomáshelyén minden veszély nélkül megtartható, a szükséges töltényeket a kellő időben megküldik.

E töltények kiküldésénél szem előtt tartandó a kincstár érdeke, tehát első sorban a csendőrök által alkalmilag őrsről-őrsre szállítandók és csak akkor, ha költségmentes elszállításuk egyáltalában lehetséges nem volna, szállítandók a töltények a kincstár terhére.

6. Czéltáblák beszerzése.

A czéltáblákhoz szükséges alakok, kéregpapir és léczek a kincstár terhére való első beszerzését és utánpótlását a szárnyak gazdaságkezelési utasításában előírt beadványok alapján a kerületi parancsnokság engedélyezi.

7. Czéllövészeti jutalomdíj.

A legjobb lövők jutalomdíjban részesülnek.

Ezen jutalomdíj szakaszonként 14 koronából áll, a szárnyparancsnok által minden év október havában nyugta alapján a javadalmazás terhére felveendő és ebből a megejtett czéllövészet eredményéhez képest a szakasz legjobb lövőjének 4 korona, a következő két legjobb lövőnek egyenkint 3 korona, az ezek után következő két legjobb lövőnek pedig egyenkint 2 korona kifizetendő.

79. §.

Fegyverzet megvizsgálása és számozásából felmerülő költségek.

1. Elvi határozvány.

A szárnyparancsnokságok raktárába elhelyezett fegyverzetnek teljesen harcalkész állapotban kell lenni.

2. Raktárba való beszolgáltatás.

Minden fegyver, a mely a legénységtől bármi oknál fogva raktárba vétetik, katonai vagy honvéd puskaműves által a raktározás előtt megvizsgálendő.

Ezen vizsga eredményéhez képest mind azon hiányok, melyek keletkezéseért a csendőr okozható, ennek rovására, míg ellenben azon hiányok, melyekért a csendőr nem okozható,

hanem hosszas használat, kopás vagy más körülmény következtében a csendőr hibáján kívül keletkezik, a kincstár terhére helyreállítandók.

Oly kismérvű hiányok, a melyek a fegyver harcalképességét egyáltalán nem befolyásolják, pl. kisebb repedések az ágyon vagy kisebb rozsdafoltok a csőben stb., az egyes alkatrészek kicserélését nem vonják maguk után, hanem ily hibák a raktárból való kiadásuk alkalmával az illető csendőr ruha-és fegyverzeti könyvecskéjében előjegyzendők.

A csendőrségi tárkarabélyoknál a rendes használat és tisztogatás okozta elkopás, vagy nagymérvű megrozsdásodás okából az újítás és esiszolás mellőzendő és ezen művelet csak oly esetben alkalmazandó, midőn az egyébként még jó és csak mérsékelt kalibertágulással bíró, kevésbé használt karabély csőfurata külerőszak folytán, illetőleg egy esetleg behatolt idegen tárgy által csak annyira rongáltatik meg, hogy a fegyvercső újítás általi helyreállítása még előnyösnek mutatkozik. Ha a tárkarabélynál tartós használat a rendszerezett szereléssel és megengedett tisztítószerekkel való tisztogatás folytán kalibertágulás áll be, illetőleg természetes kopás következtében a tárkarabély a megkívánt löszabatságot már nélkülözi, az ily tárkarabély csőve kicserélendő, illetve új csővel pótlendő.

Midőn kisebb hiányok a rendes használat folytán nagyobodnak és esetleg az illető fegyveralkatrész kicserélését vonják maguk után, az illető csendőr, a kinek ily hiányos fegyver használatra adatott, kártérítésre nem szorítható, hanem ily hiányok a kincstár terhére helyreállítandók.

Oly csendőrök azonban, a kik ily kisebb hiányok keletkezését saját gondatlanságuk vagy hibájuk folytán előidézik, a hiányos fegyveralkatrész értékét és esetleges beillesztési költségét a kincstárnak megfizetni tartoznak.

3. A raktárból való kiadás.

A leszerelés alkalmával foganatosított vizsgálathoz hasonlóan megvizsgálendók azon fegyverek, melyek a legénységnek szolgálatra a raktárból kiadatnak.

4. Puskaműves díjazása.

A puskaműveseknek a fegyverzet megvizsgálásáért a következő díjak járnak:

egy gyalog vagy lovas tárkarabélyért dőfőszuronnyal együtt 20 fillér;

egy gyalog vagy lovas hüvelyes kardért 6 fillér;

egy forgópisztolyért 14 fillér.

Ezen vizsgadíjért a puskaműves a raktározandó fegyvereket megtisztítani, beszirozni, egy szóval *raktározáshoz kész helyzetbe hozni* és a raktáron levő fegyverzetnek negyedévenkénti megvizsgálását és annak — az akkor mutatkozó szükséghez képest — tisztítását is teljesíteni tartozik.

5. A lő- és szálfegyverek számozásáért járó díjak.

A tárkarabélyok, forgópisztolyok és kardoknak a fegyverutasítás értelmében eszközzendő számozásáért darabonként 8 fillérnyi díj illetékes.

A számozáshoz szükséges acél jelzőbetű és számjegy készlet a javadalmazás terhére szerzendő be és a szükséghez képest pótlandó, illetőleg kiegészítendő.

II. SZAKASZ.

Egyéb kiadások.

80. §.

Áttekintés.

A már felsoroltakon kívül a csendőrségi javadalmazás terhére esnek még a következő kiadások is:

a) a csendőrség nyugdíjigényeiről szóló 1881 : LXXI. törvényczikk 4-ik §-a szerint illetékes végkielégítések;

b) hullabonczolási költségek;

c) temetési költségek;

d) polgári egyének és csendőrök elleni ügyekben kihallgatott csendőrök tanudíjai;

e) mintaczikkek beszerzése;

f) katonai segédletek után járó költségek;

g) katonai szolgálati jelek beszerzési költségei;

h) kiadások, hirdetményeknek hírlapokba való felvételeért;

i) hivatalos postaküldemények szállítása.

j) irodai kellékek, szolgálati könyvek és szabályzatok beszerzése, továbbá az irodák, iskolaszobák és raktárak berendezéséért járó kiadások.

81. §.

Végkielégítések.

A m. kir. csendőrség nyugdíj-igényeiről szóló 1881. évi LXXI. törvényczikk 4. §-ában meghatározott esetekben kijáró végkielégítések csakis a belügyminister utalványozása alapján fizethetők ki az igényjogosultaknak, szabályszerűen bélyegzett és tartózkodási helyük előljárósága által láttamozott nyugtájukra.

82. §.

Hullabonczolási költségek.

Ha a szolgálati szabályzat I. rész 95. §. 702. és 703. pontjai szerint csendőrségi személyeknél törvényes hullavizsgálat (bonczolás) eszközöltetik, akkor a törvényszéki bizottságnak igénye van az utiköltségek és más egyéb szabályszerűen igényelhető bonczolási díjakra.

Ezen vizsgálati (bonczolási) költségek honnan leendő fedezése tárgyában a következők irányadók:

öngyilkossá vált csendőr hullájának megvizsgálásából (bonczolásából) felmerülő költség tekintet nélkül arra, vajjon a bonczolás honvéd hadbíró, vagy polgári hatósági közegek jelenlétében katonai vagy polgári orvosok által teljesítetett, az elhunytnek tömegvagyonát, esetleg egyéb hagyatékát, ilyennek nem létében azonban a javadalmazást terheli;

a meggyilkolt csendőr hullájának bonczolási költsége azonban az esetben, ha:

a) a gyilkos ismeretlen, vagy ha az a csendőrség kötelekébe tartozik, a javadalmazásból;

b) ha az a es. és kir. közös hadsereg, vagy pedig a honvédség kötelékébe tartozik: ideiglenesen a javadalmazásból s végre

c) ha a gyilkos a polgári bíróság illetősége alá tartozik s a meggyilkolt hullája polgári hatóságok közegei által boncoltatott közvetlenül a m. kir. igazságügyi tárczából (bűnvádi alap), ha ellenben ezen teendő a honvédség közegei által végeztetett volna, az ebből felmerült költségnek az igazságügyi tárczából való megtérítés követelésének fentartása mellett előlegképen a javadalmazásból fedezendő.

A b) alatt érintett esetben a költség a hadügyi, illetve a honvédelmi tárczából visszatérítendő.

Mindazon esetekben, a midőn a boncolási és vizsgálati költségek a fennebbi határozványok értelmében a csendőrségi javadalmazásból véglegesen vagy csak ideiglenesen fedezendő, az igényjogosultak számlái a kereseti összeg kifizetésének engedélyezése végett, a tényálladékok részletesen előadó jelentés kíséretében, a csendőrkerületi parancsnokság részéről a belügyministerhez beterjesztendő.

A törvényszéki bizottság polgári tagjai kötelesek a nekik kiszolgált illetekekről kiállítandó nyugtákat a fokozatos bélyeggel ellátni.

Hogy a csendőrségnél előforduló öngyilkossági esetekben a hullavizsgálathoz a közigazgatási hatóságok mikor veendőik igénybe, erre vonatkozólag az 1875. évi Rendeleti Közlöny 22. számában 1971. eln. szám alatt és az 1890. évi Rendeleti Közlöny 30. számában 2571. eln. szám alatt közzétett körrendelet határozványai mérvadóak.

83. §.

Temetési költségek.

A temetési költségeket illetőleg a csendőrség részére a következők vannak meghatározva:

1. A katonai (honvéd) és polgári kórházakra nézve, az azokban elhalt katonák temetési költségeit illetőleg fennálló irányelvek, az ily intézetekben elhalt csendőrökre is érvényesek, ha azonban a koporsó kiállítása s esetleg az egyéb

temetési kellékekre nézve nem tételnék intézkedés, akkor ezekről a kórházi gondnokság gondoskodik, a költségeket ellenben az alábbi 2. pontban kifejtett határozványok szerint, vagy az illető hagyatéka, vagy a csendőrségi javadalmazás viseli.

2. Az ily kórházakon kívül elhalt csendőrök temetési költségei a csendőr hagyatékából (melyhez annak tömegvagyona is tartozik); a csendőrségi javadalmazásból pedig egészben vagy részben csak akkor fedezendő, ha hagyaték nincsen, vagy a kiadások fedezésére az nem volna elegendő, mely körülmény azonban a csendőrkerületi parancsnokság részéről igazolandó.

Ezen temetési költségek nagysága a helyi viszonyoktól függvén, az előlegesen szám szerint meg nem határozható, mindazonáltal ily temetések legtöbb esetben 30-40 koronából kiállíthatók, mert a papi működésért, harangozásért és a sírásásért csak a legkisebb mérvű illetek fizetendő.

A fentebbi kiszabot keretén belől felmerülő költségek felszámítására felsőbb engedély kieszközlése nem szükséges.

Oly esetben, midőn egy csendőr elhal, akár kórházban, vagy azon kívül ápoltatott, a halotti anyakönyvi kivonat beszerzendő, továbbá a ruházati, fegyverzeti és felszerelési czikkek, melyek esetleg nála voltak, (egy ing, egy gatyá, zubbony és nadrág kivételével, mely az elhaltak eltemetésekor testén meghagyandó) megfelelő fertőtlenítés után vissza-követelendő.

84. §.

Csendőrök elleni ügyekben kihallgatott polgári egyének és csendőrök tanudijai.

Csendőrségi egyének ellen megtartott vizsgálatok alkalmával, a hadbíró által kihallgatott polgári egyének részére megállapítandó tanu és szakértői illetekeket, továbbá a polgári bíróságok által, megkeresés útján csendőrségi egyének ellen megtartott vizsgálatok alkalmával felmerülő (tanu és egyéb illetekek) költségeket, a csendőrségi javadalmazás viseli.

A tanuilletékek kiszabása a vizsgáló csendőr bíróságot illeti meg, és azok elszámolására nézve felsőbb engedély nem szükséges.

A polgári tanúk és polgári szakértőknek ugyanazon költségterítések és illetékek folyósítandók, melyek hason alkalmakból a polgári bíróságok által a tanúk és szakértőknek szoktak odaitélni. Ezen díjak a tanuvallomás befejezte után egyszerű bejelentésre, minden további folyamodás mellőzésével megállapítandók és kifizetendők.

A polgári bíróságoknál eszközölt kihallgatások következtében felmerült bíróilag megállapított költségek megtérítése, az illető bíróság megkeresése alapján akadály nélkül fogatosítandó.

A kifizetés vagy a feleknek bélyegtelen nyugtájára vagy pedig, ha a megállapított költségek a polgári bíróság által már előlegeztettek volna, az előlegező bíróság hivatalos nyugtájára történjék.

Polgári állású feleknek esetleg folyósított napidijáról szóló nyugták, a II. fokozat szerinti bélyeggel látandók el. (Bélyeg és illetéki szabályok illetéki díjjegyzékének 75. és 102. g) pontjai.)

Jelen határozványok hasonszerű alkalmazást nyernek akkor is, ha a kihallgatások vagy vizsgálatok más, mint bírósági hatóságok által, a esendőrség érdekében eszközletnek.

Csendőrségi egyének ellen intézett vizsgálatok alkalmával kihallgatott esendőrök, a 110. §-ban megállapított tanuilletékekben részesülnek (szállító eszközök, tanudíjak).

85. §.

Mintaczikkek beszerzése.

Uj mintaczikkek a esendőrségi javadalmazás terhére szerzendők be.

A huzamosabb fekvés következtében megrongált, vagy a czélnak más okból is már meg nem felelő mintaczikkek, a becsült tárgyak közé sorolandók s a legénység részére kiosztandók.

Az ily tárgyak beszerzési ára a javadalmazásnak megtérítendő, azok becsértéke és beszerzési ára közötti különbség pedig az általános tömeget terheli.

Az esetleg teljesen hasznavehetetlenné vált mintaczikkek beszerzési ára, az általános tömegeből a javadalmazás javára átszámolandó.

86. §.

Katonai segédletek után járó kiadások.

Segédleti illetékek a esendőrségi javadalmazás terhére csak akkor fizetnek, ha a segédlet közvetlenül a esendőrség részéről vétetik igénybe; egyébként ide vonatkozólag a belügyminister által esetről-esetre kibocsátott külön utasítások mérvadók.

87. §.

Katonai szolgálati jelek beszerzése után járó kiadások.

A szolgálati jelre való igényt illetőleg az 1890. évi márczius hó 27-én kelt 1721 eln. számú honvédelmi ministeri utasítás (Rendeleti Közlöny 1890. évi 19. szám) határozványai mérvadók.

Ezen szolgálati jelek, a esendőrkerületi parancsnokságtól évenként beérkező s a jogosultak anyakönyvi lap másolataival felszerelt szükségleti beadványok alapján, a honvédelmi minister által adatnak le a kerületi parancsnokságnak.

88. §.

Kiadások hirdetményeknek hírlapokban való felvételéért.

Hirdetményeknek hírlapokba való felvételéből származó kiadások, csakis a belügyminister külön engedélye alapján számolhatók el.

Ily közzétételek lehetőleg röviden szerkesztendők, a nélkül azonban, hogy ez által érthetőségük hátrányt szenvedjen.

Oly esetekben, midőn ily közzétételek ismétlése válik szükségessé, ez — vonatkozólag az első közzétételre — csak kivonatilag szerkesztendő, az iroda azonban, a melyben a vonatkozó feltételek megtekinthetők, mindenkor megjelölendő.

89. §.

Hivatalos postai küldemények szállítása.

Hol az örs állomáshelyén, vagy netán ezzel összeépített, esetleg közvetlen közelében lévő szomszéd községben

(két kilométerig) postahivatal nincsen, a postaküldemények elhozatala és elküldése céljából, egy küldöncz felfogadtatásának engedélyezése iránt a belügyministerhez felterjesztés teendő.

Küldönczök gyanánt, a hol ez lehetséges, a hatóságok és községek által levélhordásra alkalmazott közegek, vagy ezek hiányában más megbízható egyének választandók.

Az ide vonatkozó felterjesztéshez, a választott egyén megbízhatóságáról, továbbá az illető postahivatalnak az örsállomástól távolságáról és arról, hogy a követelt bér a helyi viszonyoknak megfelel, hatósági bizonyítvány csatolandó.

A küldöncz felfogadásának engedélyezése után, ezzel szerződés kötendő.

A kikötött bérek, az illető küldönczöknek a II. fokozat szerinti bélyeggel ellátott nyugtái alapján, a szerződésben kitűzött fizetési haláridőben fizetendők ki.

90. §.

Az irodai kellékek, szolgálati könyvek és szabályzatok beszerzése, továbbá az irodák, iskolaszobák és raktárak berendezéséért járó kiadások.

A szükséges szolgálati könyvek és szabályzatok a honvédelmi, illetve a belügyminister által adatkak ki s ha azok esetleg bekötve nem lennének, akkor a kincstár terhére közönséges (félvászon) kötésbe bekötetendők.

Az irodák, könyomdák és iskolaszobák, továbbá a raktárhelyiségek berendezési tárgyainak, valamint az eszközök és szerek (vonalzó, papírvágóólló, hivatalos peesét- és czimnyomó), nemkülönben a laktanya czímtáblák első beszerzési, jókarban tartási és utánpótlási költségeit, a csendőrségi javadalmazás viseli.

A fent említett helyiségek tisztántartására szükséges seprők és kézi seprőkért, csak az első beszerzési költségeket viseli a csendőrségi javadalmazás.

Az előirt különféle jegyzőkönyvek első beszerzési költségeit, szintén a csendőrségi javadalmazás viseli; ezen jegyzőkönyvek utánpótlása azonban az irodai átalányból történik.

HATODIK FEJEZET.

Tényleges állományu csendőrségi egyének családjainak illetékei.

I. SZAKASZ.

A havidíj élvezetében álló egyének családjainak illetékei.

91. §.

Szállásilleték.

1. A családfő távolléte esetében:

a) *Béke idején.*

Azon tényleges állományu, havidíjat élvező egyének családja, kik béke idején időleges vezényeltetés alkalmából helyőrségük, illetve alkalmazásuk helyét időnként elhagyni kénytelenek, ez utóbbi helyen a családfő távolléte tartamára a teljes szállásilleték élvezetére bir igényyel.

b) *Mozgósítás alkalmával.*

Mozgósítás esetén állandó elhelyezésükből kilépő csendőr havidíjasok családja, a családfő részére állandó beszállásoláskor kijáró szállásilleték tovább élvezetében megmarad.

E családoknak a butorbér (tishti szolga butorbér nélkül), tekintet nélkül a választott tartózkodás helyére azon kiszabtatban jár, a minőt a családfő a legutóbbi állomás vagy alkalmazás helyén élvezett, ha azonban ez az ötödik lakbérosztályon aluli volt: akkor az ötödik lakbérosztály kiszabtatában illeti meg.

Azon családoknak, melyek tartózkodásuk helyét külföldön választották, az ötödik osztályu lakbér járandóság a butorbérrel együtt szolgáltatandó ki.

Ha a feleség már nem él, vagy férjétől törvényesen elvált,

vagy elválasztatott, akkor a visszamaradt, még atyai gondviselés alatt álló törvényes gyermekeknek van a fenti illetékre igényük, mely illeték így esetben a gyermekek javára az atya által kijelölt személynek utalványozandó.

E szállásilleték azon időponttól kezdődik, midőn a férjek, illetőleg atyák mozgósítás következtében az állandó beszállásolás élvezetéből kilépnek.

Ha a családfő e viszony közben előléptetetik, akkor a családnak az előléptetés napjától a megfelelő magasabb lak- és butorbér illetékre van igénye.

A szóban forgó illeték megszűnik, ha a visszamaradt családok a hadseregarancsnok engedélye folytán a családfővel ismét egyesülnek, vagy ez utóbbiak a mozgósítási viszony megszüntével, illetőleg ha a mozgó hatóságoknak vagy intézeteknek, hol beosztva voltak, feloszlattatása után békeállomásaikra megérkeznek, vagy általában az állandó beszállásolás illetékbe visszalépnek, vagy pedig, ha a mozgósított hadsereg állományából (a nyugállományba való helyezés, a várakozási illetékkel való szabadságolás és az elhalálozás esetét kivéve) bármilyen módon egészen elválnak.

Ha a családfő nyugállományba lép, vagy várakozási illetékkel szabadságoltatik, a családnak a lak- és butorbérré való igénye az 5. §. 9. c) pont határozványai szerint, a családfő elhalálozása esetében pedig az elhalálozás napjára legközelebb következő helyi szokásos lakásfelmondási időnek lejártával szűnik meg.

2. A családfő hadi fogságba jutása esetében.

Hadi fogságba jutott személyek családjának a szállás- és butorbér illeték szintén az 1. b) pont határozványai szerint jár.

3. A családfő elhalálozása esetében.

A férj (anya) kimultával, ha ez elhalálozása idején a természetbeni szállás élvezetében állott, a hátramaradt család annak használata még az elhalálozást követő béridőszak végéig illeti meg.

Ha azonban a természetbeni szállás használata azoktól szolgálati tekintetéből még ezen idő előtt meg kellene vonni, akkor a helyett, a lakbér megfelelő hányada a butorbérral (a tiszti szolgálta butorbér nélkül) együtt kifizetendő.

Ha az elhunyt a lakbért élvezte, akkor a családot illetőleg a hagyatékot az elhunyt által a butorbérral együtt előre felvett lakbér hányadának visszatérítésére nem lehet kötelezni és a hátramaradt családnak azonkívül még a legközelebbi béridőszak végéig, a lakbér a butorbérral együtt jár.

Az istállóilleték a családfő elhunytá után 15 nap múlva megszűnik.

Az ellenség előtt elhalt egyének családjainak, valamint általában minden családnak, mely a férj (anya) elhunytakor a teljes szállásilleték élvezetében állott, a használt természetbeni szállás, vagy a lakbér a butorbérral együtt a férj halála utáni legközelebbi szállásfelmondás időszakának leteltéig jár.

Azon elhalt egyének családjai, melyek a férj (anya) elhunytakor béke idején azzal együttesen ideiglenes beszállásolásra voltak utalva, oly eljárásban részesítendők, mint ha a férj az elhalálozás helyén az állandó szállásilletékben állott volna.

92. §.

A hadi-, vagy vizsgálati fogságba került, valamint az elmebeteg havidíjas egyének családjainak eltartása.

1. Elvi határozványok a hadi fogságba került havidíjasok családjaira nézve.

Hadi fogságba került, rangosztályba sorozott esendőr egyének családjainak a szabályszerű özvegyi nyugdíj összegével felérő tartásdíj jár, a rangosztályba nem sorozott havidíjas esendőr egyének családjait pedig a havidíj egy harmad részéből álló tartásdíj illeti meg.

E tartásdíj addig jár, míg a férj vagy atya hadi fogsága tart és ha a feleség már nem él, vagy férjétől törvényesen elvált, épen úgy, mint a 91. §. értelmében a szállásilleték, az atyai gondviselés alatt álló törvényes gyermekekre száll át.

Ha a férjek, illetőleg atyák a hadi fogságból visszatérnek, azon időponttól kezdve, melyben azok ismét kincstári ille-

tékbe lépnek, megszűnik a családok tartásdíjára való igény; hasonlóan megszűnik azon esetben is, ha a férjek vagy atyák a hadi fogságban elhaltak.

2. *Elvi határozványok az elmebelegyek családjaira nézve.*

A katonai vagy polgári elmeógyógyintézetekbe átadottak visszamaradt családjainak (feleség és a még atyai gondviselés alatt levő törvényes és törvényesített gyermekek) azon összeg jár, mely az elmebeteg illetékeiből annak ellátási költségeinek leszámítása után megmaradt. Ha semmi sem maradna, akkor ily családoknak hasonló ellátásra van igényük, mint a mely őket a férj, illetőleg atya elhalálozása esetén megilletné. Azon esetben, ha az ellátási költségnek az elmebeteg illetékéből való levonása után fenmaradó részösszeg, a családot rendszeresen megillető ellátási járuléknál csekélyebb, a családnak a fenmaradó részösszeg és a szabályszerű ellátási díj összege közötti különbséget folyósítandó.

Azon esetben pedig, ha említett családoknak nyugdíjra még nem volna igényük, férjük rangjának megfelelő ellátás megállapítása végett a honvédelmi, illetve a polgári alkalmazású irnokok és irodaszolgákat illetőleg közvetlenül a belügyminiszterhez esetről-esetre felterjesztés teendő.

3. *Vizsgálati fogságba került családtagok illetékei.*

Ha tiszteknek, s egyéb rangosztályba sorozott csendőrségi egyéneknek nejei és gyermekei büntető bírósági vizsgálati fogságba kerülnek, akkor ezek, ha magukat sajátjukból eltartani nem tudják, a büntetőbírósági vizsgálat tartama alatt a javadalmazás terhére, naponként egy korona tápdíjban részesülnek.

Törzsör mesterek nejei és gyermekeinek ily esetekben a legénység számára megállapított fogsági illetékre van igényük.

93. §.

Igény az utazási költségekre.

Ha hadrakelések esetén vagy más alkalommal a családoknak a családfő állomásáról a monarchia belsejébe, a

hadművellet területén kívül levő vidékre való visszaküldése elrendeltetik, akkor e családokat az utiköltségek megtérítése megilleti és pedig: ha tartózkodásuk helyét a magyar korona területén választották, a választott lakhelyig; ha pedig tartózkodásuk helyét a magyar korona területén kívül választják, a legközelebbi utirány tekintetbe vétele mellett a határ végső állomásáig.

Azon családoknak azonban, melyek a férj (anya) kiindulásakor tartózkodási helyüket önként elhagyják, a választott tartózkodásuk helyére tett utazás költségei meg nem térítetnek.

Ha a mozgósítási viszonyoknak megszüntével a családoknak a családfővel (férjeikkel, atyákkal) való egyesülés megengedett, a családoknak, tekintet nélkül arra, vajjon nekik a családfőtől való elváláskor az utiköltségek megtérítettek-e vagy nem, igényük van az utiköltségek megtérítésére és pedig azoknak, melyek a magyar korona területén tartózkodtak, a tartózkodás helyétől, melyek pedig külföldön tartózkodtak, a magyar korona területének határállomásától a családfő új békeállomásáig.

A megtérítés mindkét esetben azon határozványok szerint történik, melyek a 26. §. 7. g) pontjában azon családokra vonatkozólag állapítottak meg, melyek családfő nélkül utaznak.

94. §.

A havidíjasok családjainak igénye a temetkezési járulékra a családfő elhunytja esetében.

1. Elvi határozványok.

A csendőrségi havidíjasok özvegyei és árvái ellátására nézve a m. kir. csendőrség nyugdíj-igényeiről szóló 1881. évi LXXI. t.-cz. és az állami tisztviselők, altisztek és szolgák nyugdíjazásáról szóló 1885. évi XI. t.-czikkből foglalt határozványok alkalmazandók.

Énnél fogva az utóbb említett t.-cz. 53. §-a értelmében az elhunyt hátrahagyott özvegyének, valamint a szabályszerű kort még el nem ért árváinak, az állandó ellátáson avagy

egyszer s mindenkorra kijáró végkielégítésem kívül, még temetkezési járulékra is van igényük.

2. A járulék méve.

A temetési járulék tényleges szolgálatban elhaltak után, a legutóbb élvezett beszámítható javadalmazás (havidíj és csendőrségi pótdíj) alapján, nyugdíjban elhaltak után pedig a nyugdíj összege alapján állapítatik meg és pedig:

a) ezek három havi összegével, ha az alapul szolgáló javadalmazás vagy nyugdíj 2000 koronát meg nem halad;

b) két havi összegével, ha 2000 koronát meghalad, de 6000 koronánál nem nagyobb és

c) egy havi összegével, ha a javadalmazás 6000 koronát meghalad.

A b) alatti esetben a temetkezési járulék 500 koronánál kevesebb s a c) alattiban 1000 koronánál kevesebb vagy 1200 koronánál több nem lehet.

3. Felvételi módok.

A temetkezési járulékra csak azon csendőr havidíjasok özvegyei és árvái tarthatnak igényt, kiket özvegyi nyugdíj, nevelési járulék, vagy végkielégítés illet, de az 1885. évi XI. t.-cz. 35. §. 1. és 2. pontjaiban megjelölt esetekben akkor is kiszolgáltatandó, ha a hátrahagyott családnak ellátására vagy részeltetésre igénye nincsen.

A temetkezési járulék szintén az özvegy járulékát képezi, oly esetekben azonban, midőn az özvegynek arra igénye nincsen, ha igényjogosult gyermekei vannak, ezeket illeti s a gyám vagy gondnok rendelkezésére bocsátandó.

A temetkezési járulékot a belügyminister engedélyezi és utalványozza s az rendszerint sem bírói, sem közigazgatási foglalás tárgya nem lehet és csak az összeg $\frac{1}{3}$ erejéig foglalható le az elhalt gyógykezelési, többi részeiben csakis temetési költségei fejében.

A tényleges állományban elhalt csendőrtisztek családjait megillető temetkezési járulék az igényjogosultság megállapítása után azonnal és pedig az elhalálózásra következő napon a

csendőrségi pénztárból előlegképen az igényjogosultaknak a II. fokozat szerint bélyegzendő nyugta alapján kiszolgáltatandó.

A temetkezési járulék kiszámításánál az egy korona és azon aluli rész elejtendő, az egy koronán felüli rész pedig két koronának számítandó.

Az ekképen kifizetett temetkezési járulék a kerületi parancsnokság részére a belügyministerium által kiutalványoztatik.

95. §.

Igény kórházi ápolásra és gyógyszerekre.

1. Családtagok illetékei.

Havidíjas egyének családtagjai (feleség és atyai gondviselés alatt álló gyermekek) a katonai kórházba való felvételre ugyanazon feltételek alatt tarthatnak igényt, a melyek mellett a férj, illetőleg atya felvétetik.

2. A cseléd személynél illetékei.

A csendőr törzs- és főtisztek (hadbírák, számvivők) megbetegedett polgári férfi cselédsége, ha uraik kívánják, a katonai kórházba a kincstár költségén való gyógykezelés céljából felvétetik; az illetők gazdája azonban köteles minden egyén után naponként 60 fillér ápolási díjat a kincstárnak megtéríteni.

Nőcselédek a legközelebbi polgári kórházba adandók át. Ezekért az ápolási költség az illető kórház számára megállapított összegben a csendőrségi javadalmazásból fiztetetik, de csak azon időre, melyre a gazda a fennálló cseléd törvény értelmében a kórházi költségeket viselni köteles, mivel szemben a gazda úgy, mint a férficselédre nézve megállapított, naponta 60 fillér ápolási díjat tartozik a kincstárnak megtéríteni.

Különben megjegyeztetik, hogy a cseléd ápolásának kötelezettsége tekintetében az 1876. évi XIII. törvényezik 32.—34. §§-aiban foglalt határozványok irányadók.

Nőcselédek a napi 60 fillérből álló általános fizetése mellett katonai kórházba csak akkor vétetnek fel, ha polgári kórházban férőhely nincsen, vagy ha az igen távol esik.

II. SZAKASZ.

A legénység családjának illetékei.

96. §.

A legénység családjának ellátása.

1. Béke idején.

A nős esendőségi legénység családjának (feleség és a még atyai gondozás alatt álló törvényes és törvényesített gyermekek) a szállásra és ágyra és pedig minden nős altiszt vagy esendőrnek egy, két teljesen berendezett ágygyal ellátott, külön szobára és egy konyhára van igénye.

Menetelés (áthelyezési utazás stb.) alatt a családot épp úgy mint a férjet, (atyát) a szállásadóknál való elszállásolás illeti meg. (32. §.)

2. Mozgósítás esetén.

A hadra kelt altisztek és esendőrök családjainak, a férj (anya) részére az állandó beszállásolásnál kijáró szállásilletékre van igénye.

Ha ezeknek a választott tartózkodás helyén rendelkezésre álló természetbeni szállás ki nem utalható, akkor részükre a megszabott lakbér butorbérrel együtt, a családfő legutóbbi állomás vagy alkalmazás helye utáni kiszabásban jár, ha azonban ez az ötödik lakbérosztályon alóli volt, akkor őket a lakbér ennek kiszabásában illeti meg.

Ezen illetékben az ily családok addig maradnak, míg a hadi viszonyok miatt férjüktől (atyjuktól) elválva kénytelenek élni és ez utóbbi általában a tetteges állományban vagy hadi fogságban van.

A csatatéren «eltűntek» családjai, ha az eltűnt előbb vissza nem tér, vagy elhalálozása be nem bizonyul, a hadi foglyok végleg befejezett kiadásáig ezen illeték élvezetében maradnak.

3. A férj elhalálozása esetén.

A esendőségi legénység családjának ellátási igényei a m. kir. esendőség nyugdíjigényeiről szóló 1881. évi LXXI. és az 1885. évi XI. törvényezikben vannak megállapítva.

Ezen törvény 53. §-a értelmében az elhalt hátrahagyott özvegyének, valamint a szabályszerű kort még el nem ért árváinak az állandó ellátáson, avagy egyszer s mindenkorra szóló részeseltetésen kívül temetkezési járulékra is van igénye, melynek megállapítása tekintetében a 94. §. 1-3. pontjaiban foglalt határozványok alkalmazandók, a temetkezési járulék kiutalványozása azonban mindenkor előlegesen a belügyministertől kérelmezendő.

97. §.

Fogságban, kórházban, vagy az elmebetegek gyógyintézetében lévőek családjainak illetéke.

A fogságban, (47. §. 3. pont) levő esendőségi legénység családjának (feleség vagy anyátlan gyermekeknek) naponként 80 fillérből álló ételmezési járandóságra van igénye.

Ha a férj, illetőleg atyának a esendőségből való fogvatételbe vétele fegyelmi vagy büntetőbírósi utón bekövetkezik, akkor az elbocsátás, illetve elítéltetése napjával az ételmezési járandóságra való igény megszűnik.

Ezen járandóság a feleségnek, anyátlan gyermekeknek pedig a gondozásuk- s eltartásukkal megbízottak bélyeges nyugtájára szolgáltatandó ki.

Kórházakban és elmeegógyintézetekben ápolt lényeges állománybeli esendőrök zsoldjából a gyógykezelési költségek levonása után fennmaradó rész a családot illeti, ha pedig a fennmaradó rész az esetleges szolgálati pótdíjjal együtt 80 fillérről csekélyebb lenne, akkor a különbség a kincstár által 80 fillérré kiegészítendő.

Szolgálatban megbetegedett és idegen helyen (nem kórházban és nem a család körében) ápolt egycének családjait napi 80 fillér illeti meg.

A szobafogsággal büntetett csendőr legénység családja ezen élelmezési járandóságban nem részesül.

98. §.

Igény kórházi ápolásra és gyógyszerekre.

Nős csendőrök feleségei és gyermekei megbetegedése esetén gyógykezeltetés céljából a legközelebbi polgári kórházba való felvételre birnak igényvel. Katonai kórházba csak akkor vétetnek fel, ha ez polgári kórházba férhely hiánya miatt nem lehetséges.

A csendőrök kórházban gyógykezelt családtagjai után járó ellátási illetékeket a kincstár a 46. §. 5. pontjában körülírt módozatok szerint fizeti; a férj illetékeinek teljes élvezetében marad. A családtagoknak kórházon kívüli gyógykezeltetése alkalmával a gyógyszereknek a kincstár terhére való kiszolgáltatására van igényük; a gyógyszer számlák azonban csak a belügyministerium részéről eszközölt felülvizsgálás és engedélyezés után egyenlítendő ki.

II. RÉSZ.**ELSŐ FEJEZET.***A kincstár iránti tartozások s azok lerovása.*

99. §.

A szolgálati díj.*1. Elvi határozványok.*

A havidíj élvezetével összekötött valóságos rendfokozatba történt minden előléptésnél, vagy nagyobb fizetési osztályba való előmozdításnál a kincstárnak szolgálati díj fizetendő.

A csendőrségből való kilépésük alkalmával magasabb czimmal vagy tiszteletbeli jelleggel felruházott havidíjasok, a valóságos rendfokozatba történt előléptetéssel összekötött tényleges alkalmazásuk esetében, a szolgálati díjat a magasabb rendfokozatba előléptettekhez hasonlóan lefizetni kötelesek, ennek kiszabásánál azonban az általuk már előbb lefizetett jellegdíj (100. §.) javukra beszámítandó.

A havidíj bezárólag 1200 koronáig, az irnokok és szolgákra vonatkozólag bezárólag 600 koronáig díjmentes; a mellékilletékek a szolgálati díj kiszabásánál nem jönnek tekintetbe.

A csendőrlegénység illetékei díjmentesek.

2. A díj mérve.

A szolgálati díj a havidíj szaporodásának egyharmadával, első alkalmazásoknál azonban csak az 1200 (az irnokok és szolgáknál 600) koronát meghaladó összegnek egy harmadával szabandó ki és szedendő be.

Ellenben azon havidíj-többlet után, mely azon törzstiszteknek és századosoknak jár, kik rendfokozatukban való meghagyásuk mellett a legközelebbi magasabb rendfokozat után esedékes illetékek élvezetében állanak, a magasabb rendfokozat elnyeréséig szolgálati díj nem fizetetik.

3. A befizetés módja.

A szolgálati díj rendszerint a kötelezettség beállta utáni 12 egyenlő s egymásután következő havi részletben fizetendő le, azonban egyszerre is lefizethető.

Ha a szolgálati díj fizetésére kötelezett elhalálozik, nyugdíjazás, elbocsátás következtében, vagy más módon a tényleges szolgálatból kilép, akkor a még hátra lévő szolgálati díjrészeket lefizetésének kötelezettsége megszűnik.

Ha azonban a tartalékos vagy nyugdíjas állományba vagy a szolgálaton kívüli viszonyba helyezett s szolgálati díj fizetésére kötelezett havidíjas, kinek a csendőrségből történt fogvatékba hozatalakor még szolgálati díjrészlet hátraléka maradt, ismét állandóan alkalmaztatik, akkor ezen hátralékos részeket lefizetni köteles.

Tekintettel a fenn irt határozványra, oly fogvatékoknál, melyeknél a díjkötelezettség megszűnik, a kifizetetlenül maradt díjrészeket a pénzösszeg megjelölésével az anyakönyvi lapba feljegyzendők.

Nyugdíjas állományban való meghagyás mellett behívottak szolgálati díj tartozásokat fizetni nem tartoznak, csak ha ténylegesítettnek.

100. §.

A jellegdíj.

1. Elvi határozványok.

A saját kérelemre adományozott magasabb jellegért vagy tiszteletbeli címért, mely díjköteles jövedelemmel egybekötve nincsen, jellegdíj fizetendő.

2. Kiszabat.

A jellegdíj következőleg van megállapítva.

Az elnyert	Korona
Főhadnagyi	48
Századosi	72
Őrnagyi	120
Alvezredesi	168
Ezredesi	240
Tábornoki	384

3. A befizetés módja.

A jellegdíj fizetésére kötelezettek, kik valamely magasabb jelleg vagy cím adományozásakor havidíj vagy nyugdíj élvezetében maradnak, kötelesek a jellegdíjat, ha azt egyszerre le nem fizetik, 12 egyenlő havi részletben, és pedig a díj-fizetés kötelezettségének beálltára következő 12 első hónapban havidíjuktól vagy nyugdíjuktól lefizetni.

Ha a nyugdíj a jellegdíj teljes befizetése előtt a szolgálati állományba, polgári államszolgálatba, vagy valamely rokkant-házi ellátási állományba lépés következtében megszűnik, akkor a még tartozásban maradt jellegdíj részeket az új szolgálati, polgári szolgálat, vagy rokkant-házi élelmezési állományba belépett nyugdíjasnak járó illetékekre rovandók és azokból levonandók.

Ha egy tiszt, ki a nyugdíjas állományba való áthelyezés alkalmából magasabb jellegel nyert s a jellegdíj befizetésére megszabott határidő lefolyta előtt végkielégít s mellett rendfokozatáról leköszön, akkor a még le nem járt díjrészeket a végkielégítés összegéből egyszerre levonandók.

A havidíj vagy nyugdíj élvezetéből bármely okból törté-

nendő kilépéskor, a még esedékessé nem vált díjrészek lefizetésének kötelezettsége megszűnik.

A jellegdíj fizetésére kötelezettek, kik valamely magasabb jelleg, vagy tiszteletbeli czim elnyerésével lépnek ki a havidíj, vagy a nyugdíj élvezetéből, a jellegdíjat azonnal lefizetni tartoznak és az igazolási okmány részükre csakis a díj lefizése után szolgáltatandó ki.

Ha a jellegdíjat lefizetett egyén később oly illeték élvezetébe lép, melyért szolgálati díj fizetendő (99. §.), akkor ennek megállapításánál a már lefizetett jellegdíj az ő javára beszámítandó.

101. §.

Szabadságolási díj.

Azon havidíjasok, kik a m. k. honvédség és esendőrség havidíj élvezetében álló személyei részére érvényes «Szabadságolási szabály» értelmében szabadságolási díj fizetése mellett nyertek szabadságot, a szabadságon töltött idő minden egyes napjára díj fejében, havidíjuk egyharminczad részét tartoznak megtéríteni. A hó 31-ére szabadságolási díj nem fizetendő.

A szabadságolási díj a havidíjból levonandó.

A csupán engedélyezett, de igénybe nem vett szabadságért díj nem fizetetik.

A szabadságidőnek igazolatlan áthágása esetében a szabadságdíj nem fizetendő, hanem az azt áthágónak illetékei úgy megszüntetendők, mintha végképen fogyatékbba jutott volna (19. §. 2. pont).

102. §.

Az illetékekből való megengedett levonás kincstári, vagy magánadósságok törlesztésére.

(Az 1881. évi LX. t.-cikk 54. §-a szerint.)

1. Levonás az állandó ténylegességi illetékekből.

Magántartozások törlesztésére a havidíj-, várakozási illeték-, esendőrségi pótdíj- vagy korpótdíjnak legfeljebb egyharmada

és az is csak akkor vehető birói végrehajtás alá, ha ezen illetékekből együttvéve a végrehajtást szenvedő részére évi 1600 korona a birói foglalás után is érintetlenül megmarad. Ez alól kivételnek azon esetben van helye, ha a végrehajtás az adós ellen feleségét, gyermekeit vagy szüleit illető tartás miatt intéztetik, mely esetben az elmarasztaltnak évi 600 koronát meghaladó állandó ténylegességi illetékei korlátlanul lefoglalhatók.

Kincstári tartozások törlesztésére közigazgatási uton az évi 800 koronát meghaladó állandó ténylegességi illetékeknek (u. m.: havidíj, csendőrségi pótdíj, várakozási illeték vagy korpótdíj) egyharmada, az évi 800 korona vagy ezen aluli illetékeknek azonban csak egy negyede eshetik levonás alá.

A szálláspénz csak lakbér fejében foglalható le, a szolgálat után járó más illetékek azonban sem közigazgatási, sem birói uton levonás alá nem vehetők.

Ha az illetékek birói végrehajtás alatt vannak, ez esetben a kincstári tartozások törlesztésére a birói végrehajtás alá nem vont illetékeknek egyharmada, illetőleg egy negyede, az előbbi bekezdés értelmében, szintén levonható.

A kincstári tartozásokkal egyenjogositottaknak tekintendők a tiszti egyenruházati egyletnél önkéntes beleegyezés alapján előjegyzett tartozások.

2. Levonások a nyugdíjából, személyes pótdíjából, kegydíjából és végkielégítésekből.

Kincstári tartozások törlesztésére, tekintet nélkül arra, vajjon az illető katonai jellegét megtartotta, vagy erről lemondott, a nyugdíjból, a személyes pótdíjból, a hadmenetességi díjalapból engedélyezett százalékos pótlékból, a nyugdíjhoz járó egyéb személyes pótdíjból, kegydíjből vagy végkielégítésből közigazgatási uton levonások szintén elrendelhetők, oly megszorítással azonban, hogy azon esetben, ha ezen illetékek évi összege együttvéve, illetőleg a végkielégítés 800 koronát meghalad, abból kétharmadnak, ha pedig 800 koronát meg nem halad, háromnegyednek érintetlenül kell maradnia.

Magántartozások törlesztésére ezen illetékeknek legfeljebb egyharmada vehető bírói végrehajtás alá s ez is csak azon esetben, ha ezen illetékekből együttvéve a végrehajtást szenvedő részére évi 1000 korona, a végkielégítésből bírói lefoglalás után szintén 1000 korona érintetlenül marad. Az adós ellen feleségét, gyermekeit vagy szüleit illető tartás miatt intézett végrehajtás esetében, annak nyugilletékei vagy végkielégítése korlátlanul lefoglalhatók.

3. Levonások a legénység illetékeiből.

A csendőr-legénység illetékeiből csakis az ezen szabályzat 28., 31., 46., 47. és 79. §-aiban említett esetekben szabad levonást eszközölni akként, hogy a közétkezésre és más apróbb kiadások fedezésére napi egy korona érintetlenül maradjon.

4. A kincstári tartozások és bírói letiltások elsőbbsége.

Az állandó illetményekből fizetendő adók, szolgálati díjak, túlélvizmények, be nem számolt előlegek és be nem szolgáltatott számadási maradványok minden egyéb — tehát még az előbb néltán előjegyzett más természetű — kincstári vagy magánkövetelés előtt is egyenlítendőek ki (levonandók) és a letiltó fél kielégítésére csak azon összeg fordítandó, mely ezeknek levonása után fenmarad.

A szolgálati viszonyból keletkezett kincstári tartozások magántartozások ellenében (kivéve a bírói letiltások folytán keletkezett elsőbbségi előjegyzéseket) elsőbbséggel bírnak.

5. A lefoglalt és kifizetett összegek nyilvántartása és sorrendje.

A biztos nyilvántartás céljából a behajtott s kifizetett lefoglalt pénzek a csendőrségi számvivőségek részéről sorrend szerint kezelendők és a csendőrkerületi parancsnokságok köteleességében áll az ilyféle követelésekről, az áthelyezések vagy nyugdíjazások következtében történendő átutalások alkal-

mával azon csapattestet (hatóságot), mely a további levonások eszközzését teljesíti, az igazoló bizonyítványhoz csatolandó letiltási kivonat által értesíteni.

103. §.

Havidij-levonások, mint közigazgatásilag kirótt bírságok.

Polgári állásu havidijasokra (írnökök, irodaszolgák), kik ismételve mulasztás hibájába esnek, vagy pedig magaviseletük által ismételt kifogásra szolgáltatnak alkalmat, a kerületi parancsnokság pénzbírságot szabhat.

Ezen pénzbírságok a tény nagyobb vagy kisebb fontossága és a mulasztás folytán előidézett zavar nagysága szerint, egy koronától kezdve aránylagosan magasabb összegekben, de legfeljebb 10 koronában szabhatók ki, azonban a kincstári, vagy magánadósságok törlesztésére megengedett havidij-levonásokat (102. §.) meg nem haladhatják.

A levont pénzek a kincstár javára bevételezendők és azok csakis különös tekintetre méltó esetekben szolgáltathatnak, a m. kir. belügyminister engedélyével, az illetőknek vissza.

104. §.

Illeték-utólagok és levonások.

Pénzbeli illeték-utólagok, melyek elmaradt átvételen alapulnak és nem nyugdíjakra vonatkoznak, továbbá pénzbeli illeték-utólagok, melyek a kellőnél kisebb mértékben történt felvételen alapulnak, csak annyiban engedhetők meg, a mennyiben az illeték-igény törvényes keletkezésének időpontjától, béke idején két, háboruban három évnél több el nem telt.

Legénységi személyi illeték-utólagok azonban az említett időközben is, csak akkor engedhetők meg, ha arra maga az élvezetre jogosult egyén támaszt igényt. Az ily járandóság kifizetése az illetőnek bélyegtelen átvételi elismervényével igazolandó.

A fel nem vett nyugdíj-részletek utólagos felvételére való igényt az ide vonatkozó nyugdíjazási (ellátási) törvények szabályozzák.

Az utiköltség-utólagokra vonatkozólag a 22. §. 10. pontjában foglalt határozványok irányadók. Átalány-utólagokat hat hó eltelte után nem szabad felszámítani.

Illetéktelen felvételek visszatérítésére a felvevő csak akkor köteleztetik, illetőleg csak azon illetéktelen összegért szavatol, melynek terhére rovása az ebbeli számadás beküldése napjától három év alatt megtörtént.

Ezen megtérítés, illetőleg felelőség kötelezettségének megszorítása az elszámolás mellett felvett különféle előlegekre, továbbá állami pénztárakból és harácsolásokból történt felvételekre és a kincstárnak rossz szándékból való megkárosítására ki nem terjed.

105. §.

Kereseti adó.

A csendőrség kötelékébe tartozó polgári állású havidíjas egyének, úgymint: irnokok és irodaszolgák havidíjai után a IV. oszt. kereseti adó fizetendő.

Ezen adó a havidíj kifizetése alkalmával az illetők havidíjából levonandó s a pénzügyi tárca javára a helyben levő állami-pénztárba (adóhivatalba) beszolgáltatandó.

MÁSODIK FEJEZET.

Azon illetékek, melyek más ministeri tárczák (alapjaik) terhére a csendőrségi javadalmazásból előlegeztetnek, vagy az illető tárczából közvetlenül szolgáltatnak ki.

106. §.

Áttekintés.

1. Csendőrségi jelvénytárcsák és jutalmazási alapok.
2. Karhatalmi segédleti költségek.
3. Rabkiséreti költségek.
4. Tanudíjak.
5. Kiséreti díjak.
6. Jutalomdíj hitszegésre való kísérleteknek feljelentéseért katonák és honvédek után.
7. Jutalomdíj az életmentésért.
8. A vadászati tilalom, továbbá fegyvertartási-, a vadászati- és halászati törvény áthágásának feljelentéseért a bírságokból járó jutalékok.
9. Csempészett tárgyak után járó díjak.

107. §.

Csendőrségi jelvénytárcsák és jutalmazási alapok.

1. A jelvénytárcsák-alap.

a) Célja.

A csendőrségi jelvénytárcsák-alap azon célra szolgál, hogy annak kamataiból a csendőrségi szolgálatban szerzett kiváló érdemekért, ő császári és apostoli királyi Felsege által jelvényesen kitüntetett legénység, a mennyiben ezen kitüntetéssel az arany és I. osztályú ezüst vitézségi érem után járó

pénzbeli járulék összekötve nincsen, csendőrségi szolgálati ideje alatt, naponként bizonyos pótdíjban részesíttessék, ez által a csendőrségi szolgálatban való megmaradásra buzdítassék és egyáltalában a szolgálati buzgóság és bátorság élesztése előmozdítottassék.

b) *Kiszabat és igény.*

A jelvénynyel kitüntetettek pótdíja a kitüntetés foka szerint napi 64, 32 és 20 fillérből áll.

Ezen pótdíj tulajdonképen a csendőr anyagi helyzetének javítására szolgáló zsoldpótléknak tekintendő, és a zsolddal egyidejűleg ugyanannyi napra, mint amaz, előre szolgáltatik ki.

A napi 64 fillérből álló pótdíjra való igény az arany érdemkereszt, a 32 fillérből álló pótdíjra a másodosztályu vitézségi ezüstérem, vagy a koronás ezüst érdemkereszt, végre a 20 fillérből álló pótdíjra való igény az ezüst érdemkereszt bírása által szereztetik meg.

A csendőrségi szolgálatban szerzett arany, vagy I. osztályu ezüst vitézségi érmek tulajdonosai, kik amugy is a csendőrségi javadalmazás terhére a 37. §. szerinti érempótdíj élvezetében állanak, a jelvénypótdíj-alapból az alapbeli jövedelem mérvéhez képest — csendőrségi szolgálatuk tartamára — esetleg csak azon összegből álló javítást nyerhetik, mely a csendőrségi javadalmazásból nekik járó érempótdíjuk és a jelvénypótdíjalapból 64, illetve 32 fillérben megszábotott pótdíjak között mint különbözet mutatkozik.

Ha a legénységi állományhoz tartozó valamely egyén, a csendőrségi szolgálatban szerzett érdemei folytán, idővel az ezen pont 2-ik bekezdésében említett jelvények közül többel lenne kitüntetve, akkor neki az általa bírt valamennyi jelvény után járó pótdíjra leendő igénye.

c) *A pótdíj utalványozása.*

A pótdíj utalványozása — az alapbeli jövedelem mérvéhez képest — a honvédelmi minister által a nélkül, hogy az erre jogosítottak ezt külön kérelmeznék, történik. Ezen pótdíjban való részesítésnél első sorban azon legénységre kell tekintettel lenni, mely az arany érdemkereszt, azután mely a II-od osztályu vitézségi érem, vagy a koronás ezüst-

érdemkereszt és végre arra, mely az ezüst érdemkeresztrel van kitüntetve, és pedig minden jelvénycsoportban azon sorrend szerint, a miként nekik a jelvény adományozva lett.

Mihelyt tehát a kamatok növekedése által egy újabb pótdíjra elégséges pénzösszeg rendelkezésre áll, vagy valamely már fennálló pótdíj, az e részben fennálló alapszabályok (lásd 1885. évi Rend. Közlöny 42. számát) értelmében adományozható leendő, erről a honvédelmi ministernek, és pedig előbbi esetben ennek számvevősége, utóbbi esetben pedig azon csendőrkerületi parancsnokság részéről, melynél a pótdíjas hely megüresedett, jelentés teendő.

A honvédelmi minister a pótdíj adományozásáról az erre sorrendben állónak külön okmányt állít ki, az illető csendőrkerületi parancsnokságot a pótdíj kiszolgáltatására utasítja, és erről ugy a saját, mint a magyar kir. belügy-ministerium számvevőségét is értesíti.

Ha egy, a magasabb 64 vagy 32 fillérből álló pótdíjra igénynyel bíró jelvénynyel kitüntetett egyén növedékbe jön és azon időben csak egy kisebb 32 vagy 20 fillérből álló pótdíj állana rendelkezésre, akkor az illetőnek az esetleg rendelkezésre álló csekélyebb pótdíjjal kell mindaddig megelégednie, míg részére a szükséges magasabb összeg rendelkezésre nem áll.

A jelvénypótdíjra igénynyel bíró egyének nyilvántartása czéljából a honvédelmi ministerium XVI. (csendőrségi) ügyosztályában, az alapszabályok 5. §-ában meghatározott sorrend és időszak szerint készített külön névjegyzék vezetetik és ezen alap valamennyi ide vonatkozó ügyei is ezen ügyosztályban intéztetnek el.

d) *A pótdíj kezdete és tartama.*

A pótdíj élvezete azon nappal kezdődik, melytől az a honvédelmi minister részéről utalványoztatott, és az az illetőnek azon napok kivételével, melyeken esetleg csak rabellátásban részesül, mindaddig meghagyatik, míg a csendőrségnél szolgál.

A fogságban töltött napokra eső pótdíj az alap javára esik. A szobafogsággal fenytett tiszthelyettesek és őrmesterek

azonban ezen pótdíj élvezetében megmaradnak. A jelvényt nyel feldiszipített és rövid, vagy polgári alkalmazás elnyerése végett a gyakorlati szolgálat teljesítése céljából hosszabb időre, vagy betegség okából szabadságoltaktól, továbbá a kórházban ápoló egyénektől a szabadság, illetve ápolás ideje alatt a pótdíjat levonni nem szabad.

A szóban forgó pótdíj élvezetében álló egyének tisztte való előléptetése, elbocsátásáig való szabadságoltatása, vagy bármely módon a csendőrség kötelékéből fogvatékba vétele, vagy a jelvényes kitüntetéstől bíróságilag megfosztása esetén ezen pótdíj kiszolgáltatása a fenti körülmények beállása napjával megszűnik.

Az illető csendőrkerületi parancsnokság a pótdíj beszipntetését elrendeli és arról az okmány csatolása mellett a honvédelmi miniszternek jelentést tesz.

Ezen beszipntetésről a m. kir. honvédelmi miniszterium által saját számvevősége, a m. kir. belügyminiszterium által pedig ennek számvevősége azonnal értesítetik.

A pótdíjra előjegyzésben, vagy annak élvezetében levő egyének más csendőrkerülethez (parancsnoksághoz) áthelyezéséről szintén jelentés teendő a végelt, hogy a honvédelmi miniszterium mindenkor tudomással bírjon arról, hogy az előjegyzett vagy élvezetben levő egyén, mely csendőrkerület állományához tartozik.

Ha az alapszabályok 5. §-a szerint feldiszipített egyén, kinek pótdíja elbocsátása folytán megszűnt, a csendőrségbe ujjonnan belép, ezen pótdíjra való igénye is megújul; annak folyóvá tétele azonban csak az illető csendőrkerületi parancsnokság idevonatkozó jelentése alapján a honvédelmi miniszter részéről újból kiállítandó utalvány alapján történik s elvileg az ily egyén, mihelyt a szükséges összeg rendelkezésre áll, minden más feldiszipített előtt ismét az előbb huzott pótdíj élvezetébe lép, esetleg addig, míg a neki járó magasabb pótdíj rendelkezésre nem áll, egyelőre csekélyebb pótdíjjal kell megelégednie, ha egy ilyen adományozható leendő.

e) *Felvételi és elszámolási módok.*

A zsolddal együtt előlegesen kifizetendő pótdíjak, a ma-

gyar kir. belügyminiszter engedélyével, a csendőrségi javadalmaszából előlegként fedeztetnek és az illető nyugtájának csatolása mellett a pénztári naplóban szabályszerűen elszámoltatnak a nélkül, hogy azok a kincstári tartozásokról vezetett kimutatásba felvételnének.

Az ilykép előlegesen kiadásba helyezett összegekről a m. kir. belügyminiszterium számvevősége negyedévenként kimutatást szerkeszt, ez előljáró miniszteriuma útján a honvédelmi miniszteriumnak megküldetik, mely az előlegezett összegeknek az alaphól leendő megtérítése iránt kéllőleg intézkedik.

2. *A jutalmazási alap.*

a) *Rendeltetése.*

A magyar királyi csendőrségi jutalmazási alaphól rendeltesése van, hogy annak kamataiból oly csendőrlégénységi egyének részére, kik magukat a közbiztonsági szolgálatban különös eredményes működés által kitüntetik, tekintettel az érdemek fokára, az e mellett legyőzött akadályokra, a tanúsított kiváló észszerűség és tetterőre, kivételesen és a nélkül, hogy ez által az esetleg illetékes elfogatási díjak csorbitást szenvednének, pénzbeli jutalomdíjak adassanak, melyek azonban 20 koronánál kisebb, de 60 koronánál nagyobb összegben ki nem szolgáltatathatók.

Ily jutalmazásokra vonatkozó javaslatokban a kiváló szolgálatot indokoló körülmények és cselekedeteknek tüzetesen és minden kételyt kizárólag kéll kiemelve lenniök.

b) *Felvételi módok.*

A jutalomdíjak nem esetről-esetre, hanem minden év augusztus hó 18-án, mint Ő császári és apostoli királyi Felsége legmagasabb születése napján osztandók ki.

Ezen célból a csendőrkerületi parancsnokságok által az utóbb elmúlt 12 hónap alatt pénzbeli jutalomra igényt szerzett legénységről minden év június hó végével a m. kir. honvédelmi miniszterhez indokolt kimutatások felterjesztendőek, annak számvevősége által pedig a rendelkezésre álló alaphólvedelem minden év július hó elején bejelentendő.

A magy. kir. honvédelmi minister által a rendelkezésre álló összeg mérve szerint egyesek részére megszabott jutalomdíjak az illető csendőrkerületi parancsnokságok által a m. kir. honvédelmi minister utalványja alapján, hivatalos nyugtatvány mellett azon pénztárnál felveendő, melynél azok havi javadalmazása kiszolgáltatik és általuk az illetők kezébe kifizetendők, a nyugták pedig összegyűjtve, a vonatkozó kiadási naplótétel okmányolására, azonnal a magy. kir. honvédelmi minister utján annak számvevőségéhez juttatandók.

3. Ezen alapok kezelése.

Ezen alapok a magyar királyi honvédelmi ministerium felügyelete alatt, a magy. kir. központi állampénztárnál kezeltek, kamataik kizárólag csakis az említett célokra fordíthatók, a tőkét azonban e végre felhasználni soha sem szabad, hanem azoknak érintetlenül kell maradniuk.

A központi állampénztár ezen alapok mindegyikéről külön naplót vezet, melyek havonként, az ide vonatkozó okmányokkal felszerelten, megvizsgálás és könyvelés végett a honvédelmi ministeri számvevőségnek beküldendő.

Azon esetben, ha idővel ezen alapok javára önkéntes adakozások, hagyományok vagy egyéb pénzösszegek a honvédelmi ministeriumnál befolyának, ezek azonnal a központi állampénztárba beszolgáltatandók és erről ezen ministerium számvevősége értesítendő.

A honvéd számvevőség mindkét alapról külön számlakönyvet s ezzel kapcsolatban czélszerű nyilvántartási jegyzékeket vezet, az időnként rendelkezésre álló, az alapok czéljaira egyelőre nem szükséges kamatjövedelemnek takarékpénztárba, ugyszintén a netán befolyó adományok, hagyományok és egyéb készpénzösszegnek, valamint az elmúlt évi jövedelem fel nem használt, tehát megtakarított részének lehetőleg biztos és jövedelmező magyar állami papirokba helyezése iránt, a magy. kir. honvédelmi minister felügyelete alatt levő többi alapítványokra nézve fennálló szabályokhoz képest intézkedik és az évenként készítendő zárszámadásokat min-

den év márczius havában a m. kir. honvédelmi ministeriumnak bemutatja.

108. §.

Karhatalmi költségek.

1. Elvi határozványok.

A karhatalmi segédletek különös szolgálatok teljesítése után járnak.

Különös szolgálatok (csendőrségi szolgálati utasítás 21., 23., 24. §.) azok, melyek különös hatósági intézkedések végrehajtását illetik, valamint a karhatalmi segélyezés is, ha a tulajdonképeni hivatalos eljárás teljesítése a hatóságtól e végre kiküldött egyénre ruháztatott.

Ezen szolgálatteljesítésekhez tartoznak:

a) törvénysértők, nyomozottak és más személyek elővezetése;

b) azon esetek, midőn valamely kijelölt személy ellen folytatott vizsgálat következtében nyomozások, illetőleg a vizsgálat folyama által meghatározott hivataloskodás, például tanúk kiderítése, házmotózás véghezvitele és efélék forognak kérdésben;

c) azon esetek, hogy ha közigazgatási, vagy egyéb nyilvános hatóságok részéről utasítások végrehajtása, vagy ellenszegülők irányában hivatalos intézkedések foganatosítása czéljából a csendőrségi karhatalmi segély igénybe vétetik, például marhavész következtében hatóságilag elrendelt intézkedések végrehajtásánál; a loállomány kitudása czéljából elrendelt intézkedések kivitelénél; állami, községi adók végrehajtásánál; bírósági végrehajtások; közmunkák kirendelésénél stb.

Ezen szolgálati teendőkhöz még azok is számítandók, melyekben a községi előjárók részéről végrehajtandó rendszabályoknál a csendőrség karhatalmi segélyt nyújt.

2. Kiszabot.

A karhatalmi segédleti illetékek állanak:

a) az utazási költségek megtérítéséből;

b) étkezési pótlékok kiszolgáltatásából, minden 24 órai szolgálat után és

c) az ideiglenes (átvonuló) beszállásból, mihelyt a beszállás szükségessé válik.

Az élelmezésről a legénység maga gondoskodik.

3. Felvételi módok.

Ezen illetékek, az illeték-bizonyítékok (menetlevél, utazási számadás, étkezési pótlékról szóló kimutatás, az írásbeli megkeresés eredetije, vagy hitelesített másolata) alapján, a szárnyparancsnokság által szabályszerűen felszámítandók.

Ily előlegek *megtérítésére* nézve a «Számvivősegi utasítás»-ban foglalt határozványok értelmében járandó el.

Ha a segélyszolgálat — bár felszólítás folytán — a közbiztonság, csend és rend fenntartása érdekében teljesítettik, akkor az illetékek végleg a csendőrségi javadalmazásból fedezendők.

4. Határozványok, ha a segédlet rendes szolgálattal egybekötöttlen végeztek.

Azon esetekben, a midőn a felszólítás folytáni szolgálat őrzési vagy egyéb, a tulajdonképeni csendőrségi szolgálatot illető szolgálatteljesítéssel egybekötöttlen végeztek, az étkezési pótlék megtérítése csak akkor igényelhető, ha az állomástól való 24 óráig tartó távollét kizárólag a felszólítás folytáni szolgálatteljesítés által okoztatott.

Ha azonban a 24 óráig tartó távollét oka az előirt őrzési, vagy egyéb, a tulajdonképeni szolgálat érdekében véghezvitt szolgálatteljesítésben fekszik, akkor az étkezési pótlék a csendőrségi javadalmazás terhére esik.

109. §.

Rabkiséreti illetékek.

1. Elvi határozványok.

Ha a csendőrség foglyok vagy elítéltek kísérésére használják (Csendőrségi szolgálat utasítás 62—72. §§.), akkor ezért a rabkiséreti költségek megtérítése igénybe veendő.

A csendőrségi szervezeti utasítás 37. §-a szerint a kíséreti kiadásokat börtön-fegyenczek és foglyok után: az igazságügyi alap, ily kiadásokat a közös hadsereghez tartozó egyének után: a közös hadügyminister, a honvédek után: a m. kir. honvédelmi minister, végre a csendőrségi egyének után: a csendőrségi javadalmazás köteles viselni.

2. Kiszabat.

a) Az *utiköltségeket* illetőleg.

Ha azon vonalon, melyen a kíséret történik, vasuti vagy gőzhajózási összeköttetés létezik, akkor a fogoly szállítása ezen eszközrendő.

Oly utvonalakon, hol nincs vasuti vagy gőzhajózási összeköttetés, ha a távolság 15 kilométernél nagyobb, vagy a kísérendőnek menetképtelensége, vagy egyéb körülmények; pl. a foglyok veszélyessége, azok gyors szállítása, valamely helységnek azon célból elérése, hogy az illető éjnek idején alkalmas fogdába helyeztessék és efelé megkívánják, a kíséreti levélben előfogat utalványozandó, azután igénybe veendő és felszámítandó.

b) A *kisérendőnek élelmezését* illetőleg.

A kísérendő fogoly élelmezésének a kíséreti levélben előirt módon kell történnie és a költségek, ha a kíséreti parancsnok azokat megfizeti, az átvett előlegből leszámítandók.

c) Az *étkezési pótlékok* illetőleg.

Minden fogolykiséreti szolgálat alkalmával, ha a szolgálat — az állomáshelyen kívül — több mint 24 órai elmaradást követel, minden 24 órára az étkezési pótlék jár. (49. §.)

Hogy hány csendőr szükséges egy vagy több fogoly kíséréséhez, azt az őrsparancsnok határozza meg, mert ő a biztos kíséretért felelős; mindazonáltal az illető bíróságok (államügyészségek) kötelesek mindazon, részükről ismert körülményeket, melyek a foglyok veszélyességi fokára vonatkoznak, a kíséreti parancsnokkal közölni.

A csendőrségi szervezeti utasítás 37. §-a utolsó bekezdése értelmében, a bírósági fegyenczek és vizsgálati foglyok kísérésekor az őrmestert kivételesen naponta két korona,

az őrsvetelőt és csendőrt naponta egy korona és 40 fillérből álló étkezési pótlék illeti meg az igazságügyi alap terhére.

3. Kiséreti költségek.

Minden bíróság (esetleg államügyészség vagy hatóság), mely valamely fogolynak csendőrség által való kísérése iránt intézkedik, köteleztetik a kíséreti parancsnokot a felmerülhető kíséreti és a csendőrök visszautazásából felmerülő költségekre szükséges pénzzel, továbbá egy kíséreti levéllel ellátni, melynek a szállítás (vajjon gyalog, előfogaton, vasuton vagy gőzhajón) és a foglyok élelmezésének módját, végre a kíséreti parancsnoknak e célra kiszolgáltatott pénzösszeg megjelölését tartalmaznia kell.

Hogy ha a kíséret *őrsről-őrsre* történik, akkor a kíséretvezető köteles az előfogati költségeket átvételi elismervény alapján kifizetni, ezeket, valamint a netaláni vasuti vagy gőzhajózási kiadásokat is az utazási naplóba bevezetni, a foglyok élelmezéséről a kíséreti levél utmutatásai szerint gondoskodni és ezen okmányokat, a pénzmaradékkal együtt, a foglyokat továbbítandó kíséretnek átadni, akképen, hogy az okmányok, a netalán fenmaradó pénzmaradvánnyal együtt, a foglyokat átvevő bíróság (fegyház) kezeihez jussanak.

Minden kíséret felváltásánál a pénzmaradvány átadása az átadó és átvevő részéről az utazási naplón elismerendő.

Midőn a kísérő csendőrök állomáshelyeikről 24 órán túl terjedőleg maradnak el s ennél fogva az étkezési pótlékokra igényük van, akkor ők ezen pótlékokot szintén a kapott előlegből veszik fel s az átvételt az utazási naplón nyugtázzák.

Ezen célból az utazási naplóban, az állomásról-állomásra való megérkezés és elindulás pontosan feljegyzendő.

Hogy ha a rendeltetési hely eléretett, akkor az őrkiséreti parancsnok köteletségében áll azon bíróságnak (fegyház), mely a foglyot átveszi, egyuttal a megfizetett utiköltségekről és a járőr visszautazására szükséges pénzről a lezárt utazási naplót a kíséreti levéllel együtt átadni.

Az átvevő bíróság (fegyház) azután az utazási naplóból meggyőződik, vajjon a kíséret részére kiszolgált előlegből

marad-e pénzmaradvány, vagy vajjon a kiadás egyenlő-e az előleggel, vagy végre vajjon a kiadás az előleget meghaladja-e?

Az első esetben a bíróság (fegyház) részéről az utiszámla a maradvánnyal együtt, a második esetben pedig csupán az utiszámla, átvételi elismervény mellett átveendő.

Ha végre a számlában kimutatott kiadás nagyobb, mint a nyert előleg és ha a csendőr azt sajátjából fedezte, akkor számára az esedékes összeg átvételi elismervény mellett megterítendő.

Ha azonban fegyenczek vagy foglyok nem *őrsről-őrsre*, hanem közvetlenül a kiindulási állomásról egy és ugyanazon csendőrök által egészen rendeltetésük helyére kísértetnek (minek azonban a kíséreti levélben világosan kimondva kell lennie), akkor az őrkiséreti parancsnok kötelessége a rendeltetési helyre való megérkezés alkalmával azonnal — éjjel vagy nappal — a foglyot haladék nélkül az illető bírósághoz (fegyház) beszállítani, a kíséreti levelet és utazási naplót azonban megtartja az utóbbit az őrkiséret visszautazási költségeinek kimutatásával kiegészíti és a számlát az őrsre való megérkezés után azonnal azon bíróságnak (államügyésznek) átadja, honnan neki az uti előleg kiszolgáltatott.

Vasutakon, gőzhajókon és előfogatokon az őrkiséreti legénység az utazási költségeket a katonai árszabás szerint fizeti; a polgári foglyok után pedig vasuton fél harmad osztályu és gőzhajón fél fedélzeti jegy fizetendő.

A kíséreti levél és utazási napló az őrsök gazdászati-kezelési utasításában előírt módon szerkesztendő.

110. §.

Tanuilletékek csendőrségi személyeknek polgári fenytő bíróságokhoz tanuképen való megidézése alkalmával.

1. Havidijasok illetéke.

A csendőrség rangosztályba sorolt havidijasait, ha állomáshelyükön kívül valamely fenytőbírósághoz mint tanuk megidéztetnek, az 1879. évi XXXVI. t.-cz. határozványai szerinti átvonulási szálláspenz, továbbá előfogat, esetleg postai,

vasuti vagy gőzhajói költségek megtérítése s az állomáshelyükön kívül töltött napokra, az igazságügyi alap terhére rendfokozatukhoz mért napidíjak illetik meg.

A csendőrség többi havidíjas személyeire (örnökök, törzsörnökök és hivatalsszolgákra) nézve ily esetekben a polgári állású tanukra vonatkozólag fennálló szabályok mérvadók.

Azon kivételes esetekben, a mikor csendőrségi havidíjasok csendőrségi ügyben polgári bíróságokhoz idézletnek meg, a csendőrségi ügyködési utazások alkalmával járó szabályszerű utazási költségek számíthatók fel.

2. Legénység illetéke.

A legénység, hadapródtiszthelyettestől lefelé számítva, ha valamely bírósághoz mint tanu idéztetik meg, s a bíróság székhelye az ő állomáshelyéhez hét és fél kilométernél távolabbra nem esik, akkor ezen utat oda és vissza gyalog tartozik megtenni.

Ha azonban a bíróság székhelye a megidézett legénység állomáshelyétől hét és fél kilométernél távolabbra esik, akkor a tanuként megidézett legénységnek az oda- és visszautazásra a 48. §-ban megjelölt szállítóeszközökre van igénye.

Ha egy és ugyanazon állomásról több csendőr idéztetik meg tanunak valamely bírósághoz és vasut vagy gőzhajóközlekedés hiánya miatt előfogatot kénytelen igénybe venni, akkor őrmestertől lefelé minden öt emberre egy előfogal számítandó. Hadapródok és hadapród-tiszthelyettesek a legénységtől elkülönítve utaznak s kettejüknek egy előfogal illetékes.

A tanuképen megidézett legénységnek, az állomáshelyétől való kiindulástól a visszaérkezés időpontjáig számított minden teljesen eltöltött 24 órára, tanudij jár és pedig a hadapród-tiszthelyettesnek naponta három korona, az őrmesternek két korona, az őrsvezető és csendőrnek egy korona és 40 fillér.

Oly esetekben, midőn a tanu és a megkereső bíróság állomása között létező ut csak részben tehető meg vasuton vagy gőzhajón, a hátralevő ut, ha annak hossza a hét és fél kilométert meg nem haladja, gyalog, különben pedig előfogaton teendő meg.

A tanuilleték, mely az utazási költségek megtérítéséből és a tanudijból áll, különbség nélkül kiszolgáltatandó, akár a végtárgyalás, akár a vizsgálatal folyama alatt hallgattatott ki a tanu.

3. Felszámítási módok.

Mihelyt valamely csendőr előjáró parancsnoksága által tanuzás céljából kirendeltetik, az illető az utba indítási rendelettel (idézővel) egyidejűleg az utazás távolsága és előreláthatólag az állomáshelyen kívül töltendő napok számához mérten, az őrsök gazdaságkezelési utasításában foglalt határozványok értelmében, megfelelő utazási előleggel látandó el.

Ezen tanuilletékekről az illető csendőr számlát készítvén, azt a szárnyparancsnok, átvizsgálás után, a szárnyak gazdaságkezelési utasításának határozványai értelmében elszámolja, a csendőrkerületi parancsnokság pedig, az ily tanudíjak és utiköltségek ezimén felmerült költségeket, az illetékes bíróság, illetőleg a kir. ügyészség által a csendőrségi javadalmazás részére megtéríteli.

Ha valamely csendőrségi személynek katonai (honyvéd) bíróság előtt kell tanuképen megjelenni, a költség felszámításra vonatkozólag a fentiek érvényesek és ily esetekben a tanuilleték azon kezelési ágazat javadalmazása terhére esik, melynek érdekében a kihallgatás eszközöltelett.

Ugyanezen határozványok érvényesek, midőn csendőrségi egyének kihágási ügyekben közigazgatási hatóságok által idézletnek meg tanukként, mely esetben az illetékek a közigazgatási hatóságok által fizetendők ki.

A tanuként megidézett csendőrségi egyének menetlellettel látandók el, és ha a vasutat, gőzhajót, vagy előfogatot használják, a katonai árszabás kedvezményeiben részesülnek.

111. §.

Kíséreti díjak.

Futárok, utasok (Csendőrségi szolgálati utasítás 22. §. 9. pontja) és postakocsik a csendőrség által kísérendők, ha a csendőrség erre felszólítatják.

Utasok, futárok, postakocsik, kincstári pénzszállítmányok stb. fedezeti kíséreteért a fedezetet igénybe vevők részéről, ha a távolság hét és fél kilométernél (egy mértföld) nagyobb, kíséreti díjak fizetendők, és pedig minden egyes csendőr részére hét és fél kilométernyi távolság után 70 fillér; hét és fél kilométeren felül bezárólag 15 kilométerig egy korona 40 fillér; 15 kilométeren felül bezárólag 22 és fél kilométerig két korona 10 fillér, és így tovább ezen arány szerint fokozatosan.

Ezen kíséreti díjak esetről-esetre közvellenül a csendőrt kivezénylő őrsparancsnok nyugtájára fizetendők ki, mely összeg a kíséretet teljesítő csendőrnek kézbesítendő.

Éjnek idején történendő kíséretért szintén ezen díjak járnak és a fentieknél nagyobb összeg nem követelhető.

A visszautazásnál kíséreti díjfizetésnek helye nincsen, kivéven, ha a visszajövetkor is kíséret eszközöltetik, mely esetben ugyan oly díj fizetendő, mint a milyen az oda-menetkor fizettetett.

Ha a kíséretre két vagy több csendőr vezényeltetett, akkor ezek részére a visszatérés, feltéve, hogy ez nincs kísérettel összekötve, a hol lehetséges, más úton és e mellett a rendes járőrszolgálat irandó elő, mely esetben, ha ezen járőrszolgálat — mint ilyen — 24 óránál tovább tart, nekik a csendőrségi javadalmazásból az étkezési pótléokra is van igényük.

Ha ily kíséret azonban csak egy csendőrből állott, akkor ennek a legrövidebb úton kell őrsére visszatérnie.

112. §.

Jutalomdíj a csendőrök, katonák vagy honvédeknek hitzegésre való elcsábítására tett kísérletnek feljelentéseért.

Annak, ki a csendőrök, katonák, vagy honvédeknek hitzegésre való elcsábítására tett kísérletet feljeleníti, a feljelentés valóságának bíróilag történt megállapítása után 400 korona díj fizetendő ki.

Ha az ily feljelentés egyidejűleg több személy részéről történt, akkor minden egyesnek a díjból egyenlő rész jár.

Ezen jutalomdíj kifizetésére a belügyminister engedélye kérendő ki.

113. §.

Az életmentésért járó jutalomdíj.

A nyilvánvaló halálos veszélyből, saját élete kockáztatásával, megmentett minden egyes emberért a megmentőnek 50 korona jutalomdíj jár.

A hadi veszélyből való kimentésért a jutalomdíj nem illetékes.

A jutalomdíj kifizetésére szükséges felsőbb engedély; a hivatalosan megvizsgált és megerősített tényálladék alapján, esetről-esetre kikérendő.

Ennélfogva a csendőrkerületi parancsnokságnak ez iránt, ha a megmentett személyek:

a) a csendőrséghez, vagy a polgári osztályhoz tartoznak; a m. kir. belügyministerhez, ha pedig

b) a m. kir. honvédséghez tartoznak, a honvédségi illetékszabályzat illető §-ára való hivatkozással; az illetékes m. kir. honvédkerületi parancsnoksághoz és ha végre

c) a megmentett személyek a hadsereghez tartoznak; a m. kir. honvédelmi ministerhez (további kieszközlés végett) kell fordulnia.

114. §.

Vadászati tilalom, továbbá a fegyvertartási és vadászati törvény áthágásának, valamint a jövedéki áthágások, csempészetek feljelentéseért járó jutalékok.

A vadászati tilalom, továbbá a fegyvertartási és vadászati törvény, valamint a jövedéki áthágások feljelentése alkalmából kijáró, nemkülönben azon esetekben, midőn a csendőrség részéről a magy. kir. jövedéki hatóságoknak segédlet nyújtatik és az ezen alkalommal netán befogott jövedékáthágók és csempészek pénzbeli büntetésben marasztaltatnak el, — a csendőrök részére odaitélt jutalékokra a csendőrkerületi parancsnokságokhoz az illető hatóságtól küldött értesítések az illetékes szárnyparancsnokságnak kiadandók, a szárnyparancsnokság pedig az illetékösszeget az igényjogosult csendőrök által való nyugtázás után felveszi s az illető csendőröknek kiszolgáltatja.

Jövedéki áthágások feljelentéseért jutalék nem jár:

a) ha a jövedéki kihágással vádolt személy vizsgálatánál a csendőr tanukép hallgattatik ki;

b) az utrendészeti szabályok ellen vétők feljelentésénél;

c) az élelmi szerek bevitele, a mérték, súlyok és hitelesítési szabályok áthágása miatt a hatóságok részéről kimondott pénzbeli büntetésekből; végre a tulajdonosoktól beszedett oly büntetési pénzekből, melyek a legelőkön ért lovak és egyéb marhák behajtása után fizettetnek.

FÜGGELÉK.

A m. kir. csendőrségi egyének és ezek családjainak mozgósíthatóság esetében kijáró illetékek.

A) Ellenséges betörés esetére járó illetékek.

A csendőrség kötelékébe tartozó egyének, kik az ellenség által meg nem szállott valamely országban vagy országrészben rendes állomásaikon vannak, különös illetményekre nem bírnak igénynyel.

Bármily rendű, vagy rendfokozatu csendőrségi egyének azonban, ha ellenség betörése következtében vett általános vagy különös rendelet folytán addigi állandó állomás helyeiket elhagyni kénytelenek, ezen időponttól kezdve a visszatértükig, vagy új állandó állomáshelyre leendő bevonulásukig, azaz elhagyott állomásukról való távollétük egész tartamára, rendes illetményeik mellett még a szabályszerű utazási pótdíjat, ideiglenes elszállásolást, esetleg átvonulási szálláspénzt s illetőleg az étkezési pótléket is élvezik.

Ha azonban ily alkalmakkor egyes csendőrségi egyének, vagy egész csendőrségi osztagok osztatnak be a működő hadsereghez, akkor ezek a katonai kincstár élelmezésébe lépnek.

B) A m. kir. tábori csendőrségi egyének és ezek családjainak illetékei.

1. Általános határozványok.

A tábori csendőrséghez kijelölt tiszték és legénység, a csendőrség részéről minden illetékekkel a bevonulási hónap utolsó napjáig ellátva azon fő- vagy törzshadiszállás törzsesapat-osztagnak adandók át, melyekhez ők szolgálattételre, vagy tartalékkal beosztva vannak.

Az említett csendőrségi személyek a fő- vagy törzshadiszálláshoz történt bevonulásuk napjától a bevonulási hónap utolsó napjáig még hátralevő időre, az alább meghatározott különös illetékeket kapják.

A bevonulási napot követő hó elsejétől kezdőleg e személyek illetékeinek kiszolgáltatása és elszámolása — a meny nyiben a következő különös határozványok más intézkedést nem tartalmaznak — a m. kir. honvédségre (közös hadsereg) nézve érvényes elvek szerint történik.

A tábori csendőrség felosztásánál, valamint a honvédség (közös hadsereg) élmezéséből való kilépés esetén a zsold, szolgálati pótdíj, tömegátalány és tömegátalánypótlék az illető egyén javára a folyó hó végeig felszámítandó, illetőleg kifizetendő, a csendőrtiszteknek, ezek szolgálóinak, loápolóinak, valamint általában a csendőrségi legénységnek egyéb illetékei pedig a fogyatéki esetekre nézve a honvédségnél (közös hadseregnél) fennálló elvek szerint beszűntetendők.

2. A tiszték illetékei.

A havidíjra és a csendőrségi pótdíjra nézve az illetékszabályzat 1. és 2. §-aiban foglalt határozványok érvényesek.

Egyébb illetékek a csendőrtiszteknek a honvéd (közös hadseregbeli) gyalogsági tisztokra nézve fennálló szabályok értelmében szolgáltatnak ki.

A törzstisztek három tulajdon ló utáni lótápot kapnak s kötelesek a felvett különös tábori felszerelési járulékból (honvéd illetékszabályzat II. rész 4. §.) lovasításukról gondoskodni.

A csendőrtisztek századostól lefelé, kiknek a vonatcsapattól egy nyergeletlen kincstári háttas ló bocsáttatik rendelkezésre, a nyeregszerszám beszerzésére 120 koronából álló tábori felszerelési járulékot kapnak.

Ezenkívül minden tisztnek egy teljesen felruházott és felszerelt tisztiszolga, a törzstisztnak pedig még egy hasonlólag felruházott és felszerelt loápoló is a közös hadsereg állományából rendelkezésre bocsáttatik.

3. A legénység illetékei.

A tábori csendőrlégénység rendfokozat szerinti zsoldja, valamint szolgálati pótdíja az illetékszabályzat 28. és 35. §-aiban meghatározott mérv szerint jár és a hónap elsején az egész hóra előre fizetendő ki.

Tömegátalány fejében minden nem lovasított csendőr után rendfokozati különbség nélkül évenként 90, minden lovasított csendőr után pedig (szintén rendfokozati különbség nélkül) 103 korona 60 fillér jár.

A tömegátalányhoz a nem lovasított legénységnek 24, a lovasítottak 36 fillér pótlék jár naponként és fejenként, azonkívül a fegyverzet, szíjzat és az állomány illetékes csapattól hozott felszerelési tárgyak koptatási átalánya fejében havonként minden nem lovasított csendőr után 1 korona 20 fillér, a lovasított csendőr után pedig 80 fillér illetékes.

A tömegátalány (mely minden hónapban 30 nap után számítva, naponként a gyalogos részére 25 fillérrel, a lovas részére pedig $28\frac{7}{18}$ fillérrel illetékes), a tömegátalány pótlék, valamint a fegyverzet és felszerelés utáni átalány az illető törzsesapat-osztag által havonként utólag számítandó fel s a tömeg elszámolásával, a hadsereg főhadiszállásánál megbízott tábori csendőrségi törzstisztnak beszolgáltatandó.

A tábori csendőrség felállításának első havában csakis a tömegátalány-pótlék számítandó fel, még pedig azon naptól kezdőleg, melyen a legénység a törzsesapat-osztaghoz, illetőleg gyűllhelyre bevonult.

Illetékes továbbá készségi pótdíj fejében:

minden őrmesternek naponként 50 fillér;

minden csendőr és őrsvezetőnek naponként 40 fillér;

hadí pótdíj fejében pedig minden csendőr és őrsvezetőnek naponként 80 fillér, és minden őrmesternek naponként 1 korona.

Egyébb illetékek a tábori csendőr legénységnek a hasonló rendfokozatu honvéd (közös hadseregbeli) gyalogsági legénység számára megállapított mérvben járnak.

4. A családok illetékei.

A tábori csendőrtisztek és legénység családjainak általában az illeték-szabályzat I. rész hatodik fejezetében rendszerített illetékekre van igényük (a hadügyi tárcza terhére).

A temetkezési járulékra nézve az 1885. évi XI. t.-czikk 53. §., illetve az illeték-szabályzat 94. és 96. §-aiban foglalt határozványok érvényesek.

A tábori csendőri lanfolyam hallgatására, vagy a hadgyakorlatokhoz vezényelt egyének illetékeire nézve, valamint ezen illetékek elszámolására vonatkozólag a szárnygazdászati kezelési utasítás «Függelék»-e intézkedik.

TÁRGYMUTATÓ.

	Oldal		Oldal
Adó, kereseti	194	Ápolási díj levonása a beteg zsoldjából	117
Adósságok levonása a havidíjasok illetékeiből	190	Ápolási költségek megtérítése a kórházaknak	117
Ágyneműek tisztántartására és jókarban tartására járó átalány	157	Árvák (tisztí és hivatalnok) felavatásakor azok kincstári ellátása megszűnik	75
Agyszalma beszerzésére átalány	158	Árvázok alkalmával étkezési pótlék	111
Alantas tiszték fűtési és világítási járandósága	25	Átalány élelmi cikkek szállítására	162
Alapok, csendőrségi jelvénypótdíj és javadalmazási alap	195	Átalány, eszimakoptatási	159
Alezredeseknek, kik csendőrkerületi parancsnokká kinevezetnek, ezredesi illetékre van igényük	20	Átalány fogdahelyiségek után	154
Állami IV. oszt. kereseti adó	194	Átalány, fűtési, irodák, iskolák és pénztárügyeleti szobák után	151
Állami laktanyaépületek javítása stb.	91	Átalány honvéd kezelőtisztí tanfolyamban, az altisztí iskolába és a próbacsendőr tanosztályba berendelt legénység után	159
Állami polgári, szolgálat elnyerése végett való szabadságoláskor a tömegátalányra való igény	81	Átalány, irodai, írószer és iroda világítási	146
Államilag segélyezett vasutakhoz, gőzhajói vagy más vállalathoz lépők zsoldja	76	Átalány, istállók világítására és az istállószerek jókarban tartására	161
Államszolgálatba átlépők zsoldja	76	Átalány konyhaberendezés jókarban tartására	154
Államszolgálatba ideiglenesen átlépők tömegigénye	86	Átalány, laktanyák, fogdahelyiségek és raktárak után	153
Állandó beszállásolás	24	Átalány laktanya világításra	154
Állatorvosok csendőrségi pótdíja	16	Átalány legénységi ágyneműek tisztántartására és jókarban tartására	157
Állományhiány folytán az örsöket megillető fenntartási pótlék	138	Átalány, loápolási és istálló felszolgálási, lovasörsök részére	160
Állományleszállítás folytán számfelettiékké vált havidíjasok várakozási illetékkel szabadságolhatók	37	Átalány, loátalány	33
Állományleszállításkor várakozási illetékkel szabadságolt havidíjasok bevonulása	45	Átalány örsök butorzatának festésére	153
Altisztí iskolába berendelték utáni átalány	159	Átalányok pótlókeret részére	160
Altisztí tanoncok után írószer átalány	146	Átalányok pótlókeret, gödöllői külföldi, a szakaszparancsnokság, az oktatótisz és az örsök részére	17
Anyagjárandóság, személyi	157	Átalány raktár kezelése körüli teendők ellátására	17
Anyakanczák táppótléka	142	Átalány, ruhakoptatási, a pótlóidomitók részére	159
Ápolási díjak havidíjasok után	42		

Oldal	Oldal
Átalány, ruházati, a hadapród-tiszt-helyettesek részére ... 97	Beteg legénység családja körében való ápolása ... 116
Átalány, ruházati, a törzsermesterek és irodaszolgák számára ... 36	Betegség folytán szabadságotlalt illetékei ... 114
Átalány szalmazsákok töltésére ... 158	Beszállásolásra való igénye a havidíjasoknak ... 21
Átalány szárnyraktárak kezelése körüli kiadásokra ... 154	Bélyegkötelezettsége a szabadság iránti kérvényeknek ... 46
Átalány, személyi fűtési és világítási ... 157	Bérkocsi a ló táppal bíró törzstiszteknek helyi ügyködéseknel nem jár ... 55
Átalány téli és nyári takarók, szalmazsákok és lószórvánkosok tisztítására ... 158	Bérkocsi díjak ... 56
Átalány, tisztí butorátalány ... 155	Bérkocsi díjak kivételes esetekben ... 56
Átalány, tisztogatási, a laktanyák után ... 153	Bérkocsik ... 54
Átalány, tömegátalány ... 80	Bérkocsi használata czéllövészeteknél ... 167
Átalány, utazási költség átalány ... 67	Bérkocsik igénye vétele a községtől ki a vasúthoz ... 53, 54
Átalány, világítási, az őrsirodák és pénztárügyleti szobák után ... 150	Bérkocsira való igénye a legénységnek ... 134
Átalány, vízfordási ... 161	Bérkocsi sürgős esetekben ... 55
Áthelyezés alkalmával járó illetékek	Bírói ítéletek, polgári bíróság által kiszabottak, végrehajtása ... 129
Áthelyezések alkalmával járó utazási költség átalány ... 68	Bírói letiltások foganatósítása ... 190
Áthelyezési utazások ... 49	Bírói vizsgálat alatt álló beteg havidíjasok illetékei ... 42
Áthelyezési utasok költségeinek megtérítése ... 64	Bírói vizsgálat alatt álló felülvizsgált egyének zsoldja ... 77
Áthelyezéskor az utazási pótdíj távollás szerint számítható ... 59	Bírói vizsgálat alatt álló, vagy elítelt havidíjasok illetékei ... 46
Áthelyezett legénység illetékei ... 112	Bíróságokhoz megidézettek tanuilletéke ... 205
Áthelyezettek szabadságolása ... 44	Bírságoknak a havidíjakból való levonása ... 193
Átköltözködések helyben ... 66	Bírsággjutalékok a jövedéki kihágások után ... 210
Átvonulási szállás beteg havidíjasok részére ... 42	Bírsággjutalékok a jövedéki kihágások után ... 210
Átvonulási szálláspénz a község előjáróságának fizetendő ... 30	Bonczolási, hullabonczolási költségek ... 171
Átvonulási szálláspénz vezényelték részére ... 40	Bőjti napok leszállítása vagy elengedése fegyelmi fenyítéseknél ... 126
Átvonuló (ideiglenes) beszállásolás ... 29	Butorátalány, tisztí ... 155
Átvonuló beszállásolása a legénységnek ... 95	Butorbér törzsermesterek számára ... 29
Becsületügyi tárgyaláshoz berendelt tisztek utazásai ... 70	Butorfestési átalány ... 153
Becsületügyi vizsgálat alatt levők illetékei ... 46	Butorkiszabot a havidíjasok részére ... 26
Beosztott tisztek utazási pótdíja ... 38, 58	Butortöbblet családtagok ideiglenes beszállásolásánál ... 29
Betegek illetékei ... 115	Butorozott természetbeni lakásra való igény ... 25
Betegek szolgálati pótdíja ... 100	Büntetésből való áthelyezések ... 65
Betegek, foglyok illetékei ... 128	
Beteg havidíjasok illetékei ... 42	
Beteg irodaszolga helyettesítése ... 43	

Oldal	Oldal
Büntetések végrehajtása, a melyek polgári bíróságok által állapítottak meg ... 129	Csikók szoptatása idejére táppótlék 112
Büntető bíróságilag elbocsátott esendőrök zsoldjárándósága ... 75	Csizmak fejeléséhez és talpalásához szükséges anyag kiszolgáltatása ... 88
Büntetőbírói vizsgálat alatt álló felülvizsgált egyének zsoldja ... 77	Csizmak készítése és javítása ... 88
Bűnvádi kereset alatt állók ápolási költségei ... 121	Csizmakoptatási átalány ... 159
Családok (legénységi) illetékei ... 184	Czéllövészeti kiadások ... 166
Családok, tábori esendőrök családjának illetékei mozgósítás esetén ... 211	Czéllövészeti jutalomdíj ... 168
Családok szállásolása ... 177	Czéltáblák beszerzése ... 168
Családtagok ideiglenes (átvonuló) beszállásolása ... 29	Czimmel és jelleggel felruházott tisztek illetékei ... 38
Családtagok kórházi ápolási és gyógyszer illetékei ... 183	Czimzetes rendfokozattal bíró tisztek illetékei ... 38
Cselédszemélyzet kórházi ápolási illetékei ... 183	Díjak jellegdíj ... 188
Csendőrbírósághoz és becsületügyi tárgyalásokhoz berendelt tisztek utazásai ... 70	Díjak szabadságolási díj ... 46, 190
Csendőrbírók illetékei ... 74	Díjak szolgálati díj ... 187
Csendőrök elleni ügyben kihallgatott polgári egyének tanudija ... 173	Dobány, mérsékelt árú ... 96
Csendőrségi jelvény, pótdíj és jutalmazási alapok ... 195	Drágasági pótlék a legénység részére ... 104
Csendőrségi nyugállományból tényleges állományba visszahelyezettek illetékei ... 37	Egyenruházati átalány tiszthelyettesek részére ... 97
Csendőrségi pótdíj ... 22	Egyenruházati járulékok ... 35
Csendőrségi pótdíj előléptetett havidíjasok részére ... 39	Elbocsátásra ítélt zsoldtulélvezménye ... 78
Csendőrségi pótdíj a hadbírák, számvivők és állatorvosok részére ... 16	Elbocsátott esendőrök zsoldja ... 75
Csendőrségi pótdíj hadapródok és tiszthelyettesek részére ... 17	Elbocsátott (nyugdíjjal vagy végkielégítéssel) egyének tömegre való igénye ... 85
Csendőrségi pótdíj irodaszolgák részére ... 16, 23	Elbocsátottak részére járó utipénz ... 138
Csendőrségi pótdíj (legénységi) ... 97	Elbocsátottak ruhára való igénye ... 87
Csendőrségi próbaszolgálat tartós vezényeltetés ... 40	Elbocsátottak tömegtartozása ... 87
Csendőrségi próbaszolgálatra behívott tisztek illetékei ... 38	Elévülése a fel nem vett illetékeknek ... 193
Csendőrségi szakvizsga letétele czéljából tett utazások költségei ... 70	Elfogatási díjak ... 105
Csendőrségi szolgálati pótdíj tiszt-helyettesek részére ... 98	Elhatározás esetén tömeg vagyorra való igény ... 84
	Elhalt legénység családijainak illetékei ... 185
	Elhaltak családijainak illetéke ... 178
	Elhaltak zsoldja ... 76
	Elitelt esendőrök zsoldja ... 75
	Elitelt havidíjasok illetékei ... 46
	Elitelt illetékei ... 47
	Elitelt rabok illetékei ... 126
	Elitelt tömegátalányának megszűnése ... 81
	Ellenséges betörés esetén járó illeték ... 210
	Elmebeteg legénység családjának illetékei ... 185
	Elmebetegek családjának illetéke ... 180

	Oldal		Oldal
Elmeógyógyintézeteki ápolási díjak mérvé	119	Fegyverzet megvizsgálása és számozása	168
Elmeógyógyintézeteki költségek megtérítése	117	Fegyverzet, szerelvény és lőszer igénylése	163
Előfogad használata czéllövészeteknél	167	Fejetéshez való anyag kiszolgáltatása	88
Előfogadati díjak	56	Felhívás folytán teljesített szolgálatok utáni költségek	201
Előfogad igénybe vétele	53	Feljelentési díj jövedéki bírságokból	210
Előfogadati illeték legénység részére	132	Felülvizsgálat czéljából tett utazások költségei	70
Előfogad legénység részére	131	Felülvizsgálat folytán szabadságotl egyének illetékei	113
Előfogad polgári bírósághoz megidézettek részére	206	Felülvizsgálat egyéneknek a tőmegvagyponra való igénye	85
Előlegek, havidíj előlegek	21	Felülvizsgálat egyének zsoldja	77
Előlegezett karhatalmi költségek	201	Fenntartási járulékok	35
Eloleptettek illetékei	39	Fenntartási járulékok a nyugállományból behívottakat meg nem illeti	38
Eloleptetett legénység illetékei	111	Fenntartási pótlék a nem teljes állományu örsök részére	138
Eloleptetések alkalmával tőmegvagyponra való igény	84	Fenyítő fogságban lévőek illetékei	124
Első tőmegbetét	79	Fenyítő fogságban lévőek illetékeinek kezelése	127
Első tőmegbetét az ideiglenes polgári alkalmazásból visszalépők részére	86	Fizetési előlegek	21
Ezredesi illetékre van igényük a ker. parancsnokokká kinevezett ezredeknek	20	Fogdahelyiségek tute és világitása	127
Élelmezési járandóság ideiglenesen vezényelt nős legénység családja részére	111	Fogdahelyiségek után járó átalány	154
Elelmi czikkek szállítására átalány	162	Fogdák és azok berendezése	143
Életmentési jutalomdíj	209	Fogdíjak	105
Erempőtíj	100	Foglyok élelmezése	203
Étkezési pótlék	134	Fogoly havidíjasok illetékei	47
Étkezési pótlék folyókon utazáskor	138	Fogságban levő havidíjasok illetékei	46
Étkezési pótlék hadgyakorlatok, őszpontosítások alkalmával	111	Fogságban levők szolgálati pótdíja	100
Étkezési pótlék rabkísérteknél	203	Fogságban levők ápolási költségei	121
Fegyelmi fenytések felülvizsgálat egyéneken végre nem hajthatók	77	Fogságban levők illetékei	121
Fegyelmi fogságban levő havidíjasok illetékei	46	Fogságban (had- vagy vizsgálati-került) havidíjasok családjának eltartása	179
Fegyelmi fogságban lévőek illetékei	124	Fogságba levő legénység családjának illetékei	185
Fegyelmileg fenytettek szolgálati pótdíja	100	Fogyatekba jutó egyének tőmegtartozása	87
Fegyvertartási törvény áthágásának feljelentéseért jutalomdíj	210	Folyamodványok szabadság iránt belyegkötelesek	46
Fegyverzet és szerelvény százelékészlete és szállítási költsége	165	Folyókon és tengeren való utazáskor járó illetéket	62
		Folyókon utazó legénység illetékei	136
		Futár- és gyorsvonatok használata	51

	Oldal		Oldal
Fürdő- és vizgyógyintézetekbe való felvétel	43	Hadbírák esendőrségi pótdíja	16
Fürdők használata	123	Hadgyakorlatok alkalmával étkezési pótlék	111
Fütési átalány a pótlókeret részére	160	Hadifogságba került havidíjasok családjának illetéke és eltartása	178 179
Fütési átalány irodák, iskolaszobák és pénztárügyeleti szobák után	151	Hadi hajókon járó hajótáp	137
Fütési átalány, személyi	157	Hadjárat esetén családok illetékei	177-184
Fütésdíj irodaszolgák részére a törzs-irodák után	152	Hajótáp havidíjasok részére	62
Fütési és világitási illeték a fegyelmileg fenytettek után	127	Hajótáp legénység részére	137
Fütési járandóság alantás tiszték, állatorvosok, törzsör mesterek és és irodaszolgák részére	25	Halottak tőmegvagyona	81
Gazdasági átalányok	153-162	Hátaslovak és mállhas állatok igénybevétele	53
Gonosztevők üldözésekor vasut használata	133	Halóságok felhívása folytán felmerült költségek	201
Gödöllői különítmény laktanya szolgálati és világitási átalánya	17	Havidíj előleptettek részére	39
Gödöllői különítmény parancsnokiroda átalánya	116	Havidíj, elvi határozványok és kiszabot	18
Gőzhajó használata czéllövészeteknél	167	Havidíjasok családjának illetékei	177
Gőzhajó használata szolgálati utazásoknál	52	Havidíjasok családjának temetkezési járuléka	181
Gőzhajózási vagy más vállalathoz lépők zsoldja	76	Havidíj előlegek	21
Gyógyfürdők használata	123	Hegyi előfogatok	53
Gyógyintézetekbe (fürdő stb.) való felvétel	43	Helyi átköltözködések költségei	66
Gyógyintézetek használata	123	Helyi ügyködéseknel használható kézköcsi	54
Gyógykezelési költségek megtérítése	117	Hirdetmények hírlapokban való közzététele	175
Gyógyszerekre való igény	43	Hírlapi hirdetmények költsége	175
Gyógyszerekre való igénye a havidíjasok családjának	183	Hítségésre esabítás feljelentéseért jutalomdíj	209
Gyógyszerekre való igénye a legénység családjának	186	Hivatalnokí árvek felavatásakor azok kinstári ellátása megszűnik	75
Gyorsvonatok használata	51	Hivatalos postai küldemények szállítása	175
Gyorsvonatok használata legénység által	133	Honvéd kezelőtisztai tanfolyamba berendelték utáni átalány	159
Hadapródok és tiszthelyettesek szolgálati pótdíja	17	Honvéd kórházakban fizetendő ápolási díjak mérvé	119
Hadapródok szállásilletéke	91	Honvédbíróági vizsgálat alatt levők illetékei	46
Hadapródok utazási pótdíja	130	Honvédek hítségésre esabításának feljelentéseért jutalomdíj	209
Hadapród-tiszthelyettesek szolgálati pótdíja	98	Hulladonczolási költségek	171
Hadapród-tiszthelyettesek ruházati átalánya	97	Ideiglenes (átvonuló) beszállásolás	24, 29
		Ideiglenes (átvonuló) beszállásolás a legénységnek	95
		Ideiglenes vezényeltetések	40

	Oldal		Oldal
Ideiglenesen vezényelt legénység illetékei	111	Istállóvilágítási átalány az örsök ré- szére	161
Idomítási jutalomdíj a pótlólok után	103	Ítéletek, polgári bíróságiak végre- hajtása	129
Időleges nyugdíjasok részére gyógy- fürdő engedélyezése	124	Ivó- és fürdőgyógyintézetekbe való felvétel	43
Időleges nyugállománybeliek ápolási költsége	120	Ivógyógyintézetek használata	123
Illeték föbbletek visszatérítése	77	Járványok alkalmával étkezési pótlék Jelentkezők illetékei	111 74
Illeték utólagok	193	Jellegdíj	188
Írnokok elleni rendbírás	193	Jelvénypótdíjalap	195
Írnokok lakbértársa	29	Jövedéki kihágások utáni jutalékok Jutalmazási alap	210 195
Írnoknak természetbeni szállásra nincs igénye	25	Jutalomdíj a pótlólok idomításáért Jutalomdíj a szolgálati lovak lova- golásáért	103 100
Irodai átalányok	146	Jutalomdíj, czélövészeti	168
Irodai kellékek beszerzése	176	Jutalomdíj élelmentésért	209
Irodai pótdíj a segédmunkások szá- mára	39	Jutalomdíj hitsszegésre csábítás fel- jelentéseért	209
Irodavilágítási átalány	146	Karabélyok vizsgálata, számozása és raktári kezelése	168
Irodák berendezése	176	Kardok vizsgálata, számozása és rak- tári kezelése	168
Irodák és azok berendezése	143	Karhatalmi (katonai segédlet) költ- ségek	175
Irodák fűtési átalánya	151	Karhatalmi költségek	201
Irodák, örsirodák berendezése	90	Katona fürdők használata	123
Irodaszolgái pótdíj	16	Katonai fürdő- és vizgyógyintéze- tekbe való felvétel	43
Irodaszolgák elleni rendbírás	193	Katonai gyógyszerárakból jogosítvák a havidíjas katonai egyének kincs- tári költségen gyógyszereket venni Katonai kórházak részére járó ápo- lási díjak mérve	43 118
Irodaszolgák előléptetése	20	Katonai kórházba való felvételre való igény	42
Irodaszolgák fűtési és világítási já- randósága	25	Katonai lakbértársa engedélyez- hető a csendőrségi havidíjasok részére	28
Irodaszolgák járuléka a törzsirodák fűtéséért	152	Katonai segédletek után járó ki- adások	175
Irodaszolgák lakbértársa	28	Katonai szolgálati jelek beszerzése Katonák vagy honvédek hitsszegésre csábításának feljelentéséért juta- lomdíj	175 209
Irodaszolgák megbetegedése esetén követendő eljárás	43	Kárpótlás a szolgálatban tönkre ment ruházatért	89
Irodaszolgák ruházati átalánya	36		
Irodaszolgák szolgálati pótdíja	23		
Írószer átalány	146		
Iskolaszobák berendezése	176		
Iskolaszobák fűtési átalánya	151		
Istálló kiszabata a havidíjasok ré- szére	26		
Istállóbér tiszték részére	29		
Istállóbérre való igény	25		
Istálló felszolgálati átalány	160		
Istálló illetékek a havidíjasok ré- szére	24		
Istállók	140		
Istállók, önbéreltek átvétele	32		
Istállóvilágítási átalány a pótlókeret részére	160		

	Oldal		Oldal
Kegydíjakból való levonások	191	Közigazgatási hatóságok felhívása folytán teljesített szolgálatok utáni költségek	91 201
Kémények seprése a laktanyáknál	65	Különítmény gödöllői, laktanya tisztogatási és világítási átalánya	17
Kérelmezett áthelyezések	194	Különös alkalommal járó illetékek Különös szolgálatok utáni költségek	39 201
Kereseti adó	194	Lakások bérlet útján való biztosítása Lakások biztosítása	24 25
Kerületi parancsnokok magasabb havidíjra való igénye	20	Lakásilleték áthelyezettek részére	41
Kérvények szabadság iránt bélyeg- kötelesek	46	Lakást természetben számfellett ve- zetett tiszték nem igényelhetnek	25
Kezelőbizti tanfolyamba berendelt legénység után átalány	159	Lakbértársa engedélyezhető a havidíjasok részére	28
Kézi podgyász	66	Lakilleték előléptetett havidíjasok részére	39
Kézi podgyász viteldíja ügyködési utazáskor	71	Lakilleték havidíjasok családjának Lakilleték legénység részére	177 90
Kilépők ruhára való igénye	87	Laktanyában ápolása a beteg legény- ségnek	116
Kilépők tömegtartozása	87	Laktanyák, kincstári, javítása stb. Laktanyák után tisztogatási átalány	90 153
Kincstár iránti tartozások és azok lerovása	187	Laktanyatisztogatási és világítási áta- lány a pótlókeret, gödöllői külö- nítmény, szakaszparancsnokság és az örsök részére a régi kiszabásban Laktanyavilágítás	90 95
Kincstári épületekért lakbér nem fizetendő	26	Laktanyavilágítási átalány	154
Kincstári épületek javítása stb. költ- ségek	90	Lefokozott havi díjasok illetékei	49
Kincstári épületek kéményeinek sepré- se	91	Legénység családjának illetékei	184
Kincstári tartozások levonása	190	Legénységi állományba visszahelye- zett havidíjasok illetékei	49
Kisegítő szolgáló felfogadása	43	Legénységi illetékekből való levo- nások	192
Kisérleti díjak posták, futárok és utasok kíséretéért	208	Legénységi szobák berendezése	92
Kisérleti illeték rabok után	202	Létszámon felül vezetett tiszték ille- tékei	37
Konyhaberendezési átalány	154	Létszámon felül vezetett tiszték lak- bértársaiban részesítendő	25
Konyhák berendezése	94	«Llyod» és más társaság hajóin hajótáp	137
Kórházba felvételre való igénye a havidíjasoknak	42	Lóálatány	33
Kórházi ápolási díjak havidíjasok után	42	Lóálatány áthelyezés esetén	41
Kórházi ápolási díjak mérve	118	Lóápolási átalány lovasörsök részére	160
Kórházi ápolásra való igénye a havi- díjasok családjának	183	Lóápolók bére	160
Kórházi ápolásra való igénye a legénység családjának	186	Lóidomítók ruhaközpontjai átalánya	159
Kórházi költségek megtérítése	117	Lópaták ápolására járó átalány	160
Kórházban lévő legénység család- jának illetékei	185	Lótáp szolgálati lovak számára	141
Kórházban kívüli ápolás	119		
Korpótdíj első osztályú századosok részére	16—23		
Könyvek beszerzése	176		
Költségek, utazási, megtérítése át- helyezések alkalmával	64		

	Oldal		Oldal
Lótáppótlék	142	Menetlevelek és nyílt parancsok	57
Lótápváltás és loátalány	33	Mérsékelt áru dohány	96
Lótápváltás a vezényelték részére	41	Mintaczikkek beszerzése	174
Lótápváltásdíj áthelyezettek részére	41	Mozgósítás alkalmával járó illetékek	211
Lótápváltás a szabadságon levők részére	44	Mozgósítás esetén a családokilletékei	177—184
Lószerelvénnyel árának megtérítése, ha az a szolgálatban megy tönkre	89	Nagy podgyász	66
Lószerelvénnyel kiszolgáltatásának mérvé	89	Napidíjak	63
Lószerelvénnyel pajkosságból való tönkretétele	90	Nöcselések kórházi ápolása	183
Lószórvánkosok utántisztítási átalány	158	Nős tisztek butortöbblete	27
Lovaglási jutalomdíj	100	Nős csendőrök szállásai	91
Lovak beszerzése	140	Nős csendőröket illető szállító eszközök	132
Lovak elhelyezése	140	Nőtlen legénység kórházon kívüli ápolása	119
Lovak szállítása áthelyezéskor	65	Nyári takarók után tisztítási átalány	158
Lóvasalási átalány a pótlókeret részére	160	Nyeregszerszám tisztítási átalány	160
Lovassági átalány az őrsök részére	161	Nyeregszerszám javítási átalány	160
Lőszer igénylése	163	Nyílt parancsok használata	57
Lőszerkiszábat	164	Nyomozások alkalmával felmerülő utazási költségek engedélyezése	132
Magánadóságok levonása	190	Nyugállományban való meghagyás mellett behívott tisztek fentartási járulékaiban nem részesülnek	35
Magánzállítmányosok igénybe vétele	55	Nyugállományban meghagyás mellett szolgálattételre behívott havidíjasok illetékei	37
Magasabb havidíjra való igénye az alezredek, őrnagyok és első osztályú századosoknak	20	Nyugállománybeliek ápolási költsége	120
Magasabb havidíj élvezetébe való előléptetése az irodaszolgáknak	20	Nyugállományból szolgálattételre behívottak illetékei	37
Magasabb rendfokozatu címmel és jelleggel felruházott tisztek illetékei	38	Nyugdíj az elhaltak családjának	181—185
Málhás állatok igénybevétele	53	Nyugdíjakból való levonások	191
Málha szállítása áthelyezéskor	65	Nyugdíjas állományu havidíjasok fogsági illetékei	48
Málhaszállítás a vasuti vagy gőzhajó állomásoktól	54	Nyugdíjasok utazási felülvizsgálat céljából	71
Málhaszállítás magánzállítmányozás útján	55	Nyugdíjasok igénye a tömeggyógyonra	85
Málhaszállítási díj a teherkocsikon	56	Nyugdíjasok állományából visszalépők szolgálati pótdíja	100
Megbetegedett foglyok illetékei	128	Nyugdíjasok részére gyógyfürdők használata	124
Megtérítés alá eső áthelyezési utazások	64	Oktatótiszti irodaátalánya	146
Megtérítés alá eső ügyködési utazások	70	Orvosi szemlék kö tsége	122
Megtérítés alá nem eső áthelyezési utazások	65	Önbérelt szállás és istállók átvétele	32
Megtérítés alá nem eső ügyködési utazások	71	Önkéntes betétek nem követelhetők	87

	Oldal		Oldal
Őrnagyi illetékre van igénye a törzstiszti teendőikkel megbízott I. oszt. századosoknak	20	Pótdíj, irodai, a segédmunkások számára	39
Őrsirodák berendezése	90	Pótdíj, irodaszolgák részére	16, 23
Őrsirodák világitási átalánya	150	Pótdíj, szolgálati, a legénység részére	97
Őrskonyhák berendezése	94	Pótdíj, szolgálati, tiszthelyettesek részére	17, 98
Őrslaktanya világitási átalány	154	Pótdíj, utazási	58
Őrslaktanyák világitása	95	Pótdíj, utazási pótdíj régi kiszabata	16
Őrslaktanyák után tisztogatási átalány	153	Pótdíj, utazási, ideiglenesen vezényelték részére	40
Őrsök iroda átalánya	146	Pótdíj, utazási pótdíj, beteg havidíjasok részére	42
Őrsök laktanya tisztogatási és világitási átalánya	17	Pótdíj, utazási, egyáltalában nem jár	61
Őrszobák berendezése	91	Pótdíj, utazási, csak az utazás napjára jár	61
Ősszpontosítások alkalmával étkezési pótlék	111	Pótdíj, utazási, folyókon és tengereken való utazáskor	62
Pajkosságból tönkretett tömegtárnyak ártérítése	90	Pótdíj, utazási, tiszthelyettesek és hadapródok részére	130
Pénztárügyeleti szobák világitási átalánya	150	Pótdíj, vitészégi érmek után	100
Pénztárügyeleti szobák fűtési átalánya	151	Pótlék, drágasági	104
Podgyász, kézi podgyász	66	Pótlék, fentartási, az állományhiány folytán	138
Podgyász, kézi podgyász viteldija ügyködési utazáskor	71	Pótlék a napidíjhoz	64
Polgári alkalmazás elnyerésére való szabadság alkalmával tömegátalányra való igény	81	Pótlék a tömegátalányhoz árviz, kolera stb. alkalmával	90
Polgári államszolgálatba átlépők zsoldja	76	Pótlék az utazási pótdíjhoz	59
Polgári bíróságokhoz megidézettek tanuilletéke	205	Pótlóidomítási jutalomdíj	103
Polgári egyének tanudija esendőrök elleni ügyben	173	Pótlóidomítók ruhakoptatási átalánya	159
Polgári életben elkövetett büncselekményekért elítéltek büntetésének végrehajtása	129	Pótlókeret különös átalányai	160
Polgári kórházakban fizetendő ápolási díjak	119	Pótlókeret laktanya tisztogatási és világitási átalánya	17
Polgári szolgálatra ideiglenesen alkalmazottak tömegigénye	86	Pótlókeretparancsnok irodaátalánya	146
Postakísérői díjak	208	Pótlóvak beszerzése	140
Postaküldemények szállítása	175	Pótlóvak táppótléka	142
Pótdíj esendőrségi, a hadbírák, számvivők és állatorvosok részére	16	Pótlóvadás	140
Pótdíj, esendőrségi, a havidíjasok részére	22	Pótlóvadás bizottság utazási pótdíja	58
Pótdíj, esendőrségi, előléptetett havidíjasok részére	39	Próbacsendőrök után írószer átalány	146
		Próbacsendőrök utáni átalány	159
		Próbaszolgálat végett szabadságot egyének tömegátalányra való igénye	81
		Próbaszolgálat végett szabadságot legénység illetékei	114
		Próbaszolgálat a beosztott tiszteknek, — tartós vezényeltetés	40

	Oldal		Oldal
Próbaszolgálatot teljesítő tisztek utazási pótdíja	58	Szabadságnak igazolatlan tulhágása	45
Próbaszolgálatra vezényelt tisztek szállásilletékei	31	Szabadságolási díj	46, 190
Próbaszolgálatra behívott tisztek illetékei	38	Szabadságolási igazolványok érvénytelenítése	115
Próbaszolgálatra jelentkezők illetékei	74	Szabadságolások illetékek élvezete mellett	44
Puskaműves díjazása fegyverzet vizsgálásáért és számozásáért	170	Szabadságolások illetékek élvezete nélkül	44
Puskaművesek által való vizsgálata és számozása a fegyvereknek	168	Szabadságolt (felülvizsgálat folytán) egyének zsoldja	77
Rabélelmezés kezdete és vége	128—129	Szabadságolt legénység illetékei	113
Rabok ápolási költségei	121	Szabadságoltak illetékei	44
Rabok illetékei	126	Szabadságoltak zsoldja	76
Rabok túlélvényéne	129	Szabadságon levők illetékeinek felvétele	46
Rabkiséreti illetékek	202	Szabályzatok beszerzése	176
Ragályos betegségben szenvedő legénység ápolása	116	Szabványos málhasuly	66
Raktárak berendezése	176	Szakaszparancsnok irodaátalánya	146
Raktárak és azok berendezése	143	Szakaszparancsnokot helyettesítő altisztek étkezési pótléka	135
Raktári kezelése a fegyverzetnek	168	Szakaszparancsnokság laktanya tisztogatói és világítási átalánya	17
Raktárkezelés körüli kiadásokra átalány	154	Szállás és istálló illetékek a havidijasok részére	24
Raktárkezelési átalány a szárnyparancsnokságok számára	17	Szállás és istálló illeték kiszabata a havidijasok részére	26
Rendbíróságok a polgári állású egyének illetékeiből levonandók	193	Szállásilleték előléptetett havidijasok részére	39
Rendkívüli pótlék az utazási pótdíjhoz	59	Szállásilleték áthelyezettek részére	41
Ruhakoptatási átalány, árvíz, kolera stb. alkalmával	90	Szállásilleték a megbetegedett havidijasok részére	42
Ruhakoptatási átalány a pótlóidomítók részére	159	Szállásilleték havidijasok családjának	177
Ruházat és löszerevény kiszolgáltatásának mérve	89	Szállásilleték legénység részére	90
Ruházat viselési időtartama	88	Szállások biztosítása	25
Ruházati átalány	36	Szállások és istállók, önbéreltek, átvétele	32
Ruházati átalány hadapródtisztlyettesek részére	97	Szálláspénz (átvonulási ideiglenesen) vezényelték részére	40
Ruházatnak pajkosságból való tönkretétele	90	Szállító eszközök és illetékek szolgálati utazásoknál	49
Ruházatra való igénye a fogyatékbajutó legénységnek	87	Szállító eszközök választása	50
Sebkötélek beszerzése	122	Szállító eszközök és illetékek szolgálati utazásoknál	130
Segédleti költségek	201	Szállítási költségek fegyverzet és szerelvény után	165
Segéd munkások irodai pótdíja	39		
Segéd tiszt iroda átalánya	146		
Sérvkötők beszerzése	122		

	Oldal		Oldal
Szállítási költség töltenyek után	167	Szolgák ruházati átalánya	36
Szalmaszakok után tisztítási átalány	158	Szolgák megbetegedése esetén követendő eljárás	43
Szalmaszáktöltési átalány	158	Szolgák illetéke a törzsirodák fűtésért	152
Számadások utazásokról 14 nap alatt benyújtandók	58	Szolgák elleni rendbíróság	193
Számfeletti tisztek lakbértulthágásban részesítendőik	25	Szolgaszemélyzet szállítása áthelyezéskor	65
Számfeletti tisztek illetékei	36	Szolgaváltás tisztek részére, régi kiszabata szerint	16
Számfeletti legénység illetékei	110	Szolgaváltás tisztek részére	24
Számlák utazásokról 14 nap alatt bemutatandók	58	Szolgaváltás előléptettek részére	39
Számozása a fegyvereknek	168	Szolgálatban tönkrement ruházat értékének megtérítése	89
Számvivők, hadbírák és állatorvosok esendőrségi pótdíja	16	Szolgálatban megsérült legénység ápolása	118
Számvivőség irodaátalánya	146	Szolgálati díj	187
Számvivőtiszt tanfolyamba berendelték utáni átalánya	159	Szolgálati gyakorlat teljesítése végett szabadságoltak illetékei	114
Szárnyparancsnokságok raktárkezelési átalánya	17	Szolgálati jelek (katonai) beszerzése	175
Szárnyparancsnokság irodaátalánya	146	Szolgálati könyvek beszerzése	176
Szárnyraktárak kezelése körüli kiadásokra átalány	154	Szolgálati lovak beszerzése	140
Századosoknak, kik törzstiszt teendőikkel bízhatnak meg, örnagyi illetékre van igényük	20	Szolgálati lovak elhelyezése	140
Százalékkészlet fegyverzet és szerelvényből	165	Szolgálati (csendőrségi) pótdíj a hadbírák, számvivők és állatorvosok részére	16
Személyi fűtési és világítási átalány	157	Szolgálati (csendőrségi) pótdíj a havidijasok részére	22
Személyi pótdíjakból levonások	191	Szolgálati pótdíj irodaszolgák részére	23
Szemle utazásokra vonatkozó különleges határozványok	57	Szolgálati pótdíj (legénységi)	97
Szerelvény, löszerevény kiszolgáltatásának mérve	89	Szolgálati pótdíj tiszthelyettesek részére	17, 98
Szerelvény, löszerevény pajkosságból való tönkretétele	90	Szolgálati pótdíj előléptettek részére	111
Szerelvény, fegyverzet és löszerevénylése	163	Szolgálati pótdíj megfigyelés végett kórházba adott legénység részére	121
Szerelvény és fegyverzet százalék készlete és szállítási költsege	165	Szolgálatattételre behívott nyugdíjasok azok illetékei	37
Szobafogságban lévők illetékei	124	Szolgálatattételre való beosztásoknál járó illetékek	41
Szolga és kézi podgyász viteldija ügyködési utazáskor	71	Szolgálatattételre beosztott legénység illetékei	111
Szolgák előléptetése	20	Szolgálati utazásoknál kijáró illetékek	49, 130
Szolgák szolgálati pótdíja	16, 23	Szolgálati (ügyködési) utazások költségeinek megtérítése	70
Szolgák fűtési és világítási járandósága	25	Szökevény (visszakerült) havidijasok illetékei	48
Szolgák lakbértulthágása	28	Szökevények illetékeiből	79

	Oldal		Oldal
Szőkevények, visszakerültek illetékei	129	Terményváltás a tisztek részére	33
Tábori csendőrök illetékei mozgósítás esetén	211	Természetheni szállásra való igény	24
Takarók utáni tisztítási átalány	158	Tisztek fűtési és világítási járandósága	25
Talpaláshoz szükséges anyag kiszolgáltatása	88	Tisztek utazási pótdíja régi kiszabásban	16, 98
Tanosztály írószerátalánya	146	Tiszthelyettesek és hadapródok szolgálati pótdíja	17
Tanosztálybeliek utáni átalány	159	Tiszthelyettesek szállás illetéke	91
Tanudíjak csendőrök elleni ügyben polgári egyének részére	173	Tiszthelyettesek ruházati átalánya	97
Tanuilletékek polgári bíróságokhoz megidézettek részére	205	Tiszthelyettesek utazási pótdíja	130
Tápdíj a fogságban levő havidíjasok részére	47	Tiszti árvek felavatásakor a kincstári ellátások megszűnnek	75
Táppótlék pótlóvak és anyakanczák részére	142	Tiszti butorátalány	155
Tárkarabélyok vizsgálata számozása és raktári kezelése	168	Tiszti butorzat kiszabata	26
Tartalékkészlet fegyverzet és szerelvényből	165	Tiszti irodák és azok berendezése	143
Tartós vezényeltetések	40	Tiszti lakások albérléthe adása tilos	24
Tartós vezényeltetések illeték szempontjából az áthelyezésekkel egyenlők	41	Tiszti szolgáltság régi kiszabása	16
Tartós vezényeltetések alkalmával járó illetékek	112	Tiszti szolgáltság előléptettek részére	39
Tápdíjat élvező beteg havidíjasok illetékei	42	Tisztogatósi átalány a laktanyák után	153
Tébolydai költségek megtérítése	117	Tisztogatósi, laktanya tisztogatósi és világítási átalány a pótlókeret, gödöllői különítmény, a szakaszparanesnokság, az oktatótisz és az őrsök részére a régi kiszabásban	17
Tébolydába átadott havidíjasok családjának eltartása	180	Töltény kiszabat	164
Tébolydába átadott legénység családjának illetékei	185	Töltények igénylése	163
Tébolydákban fizetendő ápolásai díjak mérvé	119	Töltények szállítása	167
Tehervonatok kivételes használata	51, 133	Tömegtalány	80
Téli és nyári takarók után tisztítási átalány	158	Tömegtalány pótlék árviz, kolera stb. alkalmával	90
Temetési költségek	172	Tömegtalány megfigyelés végett kórházbaadott nyugdíjasok részére	121
Temetkezési járulék	181	Tömeg első betét	79
Temetkezési járulék legénység családjá részére	185	Tömeg első betét az id. polgári szolgálathól visszalépők részére	86
Tengeren és folyókon való utazáskor járó illetékek	62	Tömegre való igény	84
Tengeren utazó legénység illetékei	136	Tömegtartozások	86
Tényleges állományba visszahelyezett havidíjasok illetékei	37	Tömegtartozások mindenkor kerülendők	89
		Tömegtárgyak felsorolása és viselési időtartamuk	87
		Tömegtárgyak pajkossághól való tönkretétele	90
		Tömegtárgyak utáni kártérítés ha azok szolgálatban mennek tönkre	90

	Oldal		Oldal
Tömegtöbbletre való igény	84	Utazásoknál járó illetékek	130
Tömegvagyonra való igény	84	Utiköltségek elvülése	194
Tönkrement ruházat és lőszerelvény értékének megtérítése	89	Utiköltségek más kezelési ágazat terhére	58
Törvénysértők üldözésekor vasut használata	133	Utiköltség rabkíséreteknél	202
Törzsirodák fűtéseért a szolgáltnak járó illeték	152	Utiköltség a tényleges állományba visszahelyezett nyugdíjasok részére	37
Törzsmesterek fűtési járandósága	25	Utipénz	138
Törzsmesterek lakbérváltása	29	Utirány és szállító eszközök vásárlása	50
Törzsmesterek ruházati átalánya	36	Ügyeleti szobák fűtési átalánya	151
Törzsmesterek irodai pótdíja	39	Ügyeleti szobák világítási átalánya	150
Törzstiszti teendőkkal megbízott I. oszt. századosoknak örnagyi illetékre van igényük	20	Ügyködési utazások	49
Tulélvezmények visszatérítése	77	Ügyködési utazások költségeinek meglátása	70
Tulélvezett illetékek a raboknál	129	Üldözések alkalmával vasut használata	133
Utazás czéllövészetekre	167	Vadászati tilalom áthágásának feljelentésért jutalomdíj	210
Utazási illetékek havidíjasok részére	49	Vádoltak utazási költségeinek meglátása	70
Utazási költség a czimzetes örnagyk részére	38	Vámilletékek meglátása	55
Utazási költségátalány	67	Várakozási illeték az állományle szállítás folytán számfellettiek részére	37
Utazási költségek megtérítése áthelyezések alkalmával	64	Várakozási illetékekkel szabadságolt havidíjasok alkalmazása	45
Utazási költségek a jelenlévők részére	75	Várakozási illetékekkel való szabadságolások	44
Utazási költségilleték a havidíjasok családjai részére	180	Várakozási illetékekkel szabadságoltak tápdíja	47
Utazási pótdíj	58	Várakozási illetékekkel szabadságoltak felülvizsgálat czéljából való utazásai	70
Utazási pótdíj áthelyezéskor	60	Vasalási átalány a pótlókeret részére	160
Utazási pótdíj a beosztott tisztek részére	38	Vasalási átalány az őrsök részére	161
Utazási pótdíj a beteg havidíjasok részére	42	Vasut és gőzhajó használata	52
Utazási pótdíj csak az utazás napjaira jár	61	Vasut használata ezéllövészeteknél	167
Utazási pótdíj egyáltalában nem jár	61	Vasut használata üldözések alkalmával	133
Utazási pótdíj ideiglenes vezényeltetek részére	40	Vasuti szolgálatba lépők zsoldja	76
Utazási pótdíj régi kiszabata	16	Végelbocsátottak zsoldja	76
Utazási pótdíj tengeren és folyókon való utazáskor	62	Végkielégítések	171
Utazási pótdíj tiszthelyettesek és hadapródok részére	130	Végkielégítésekből való levonások	191
Utazási pótdíj vezényelteteskor	60	Végkielégítéssel elbocsátottak igénye a tömegvagyonra	85
Utazási számadások beterjesztése 14 nap alatt eszközrendő	58	Végkielégítéssel elbocsátottak tömegtartozása	87

Oldal		Oldal	
Végkielégítéssel elbocsátottak szolgálati pótdíja visszalépésük esetén	100	Visszakerült szökevények illetékei (havidíjasok)	48
Végrehajtási határozványok az illeték-szabályzathoz	16	Visszakerült szökevények illetékei	129
Vezényelt legénység illetékei ...	111	Viteldíjak megfizetése utazásoknál	56
Vezényelt tiszték szállás illetékei a próbaszolgálat alatt	31	Vitézségi érempótdíj... ..	100
Vezényeltetések alkalmával járó illetékek	40	Vizgyógyintézetekbe és fürdőbe való felvétel	43
Vezényeltetéskor járó utazási pótdíj	60	Vizhordási átalány	161
Világítás alantás tiszték, állatorvosok és szolgák részére	25	Vizsga (csendőrtiszt) letétele czéljából tett utazások költségei	70
Világítása a laktanyáknak	95	Vizsgálat alatt álló beteg havidíjasok illetékei	42
Világítási átalány irodák után ...	146	Vizsgálat alatt levő havidíjasok illetékei	46
Világítási átalány örs irodák és pénztárügyeleti szobák után ...	150	Vizsgálat alatt álló felülvizsgált egyének zsoldja	77
Világítási és laktanyatiszogatási átalány a pótlókeret, a gödöllői különítmény, szakaszparancsnokság és az örsök részére a régi kiszatban	17	Vizsgálati fogságban lévő havidíjasok illetékei	47
Világítási és fűtési illeték fegyverileg fenyitettek után	127	Vizsgálati fogságban lévők illetékei	124
Világítási átalány örsök részére...	154	Vizsgálati fogságba kerültek családjának illetéke	179
Világítási átalány, személyi, ...	157	Zsold... ..	73
Világítási átalány a pótlókeret részére	160	Zsold a beteg legénység részére ...	117
Viselési időtartama a tömegtárgyaknak	88	Zsold előléptettek részére	111
		Zsold a megfigyelés végett kórházba adott nyugdíjasok részére	121
		Zsoldtérítmény a vizsgálat czéljából visszatartott felülvizsgált egyének után	77
		Zsoldtöbbletek visszatérítése	77

